דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורך הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום שני, י"א באדר תשמ"ח, 29 בפברואר 1988 • גליון 19357

היום 14 עמודים • המחיר 1.20 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.04 ש"ח

היום בדבר
- מכה בראש / יצחק בן־נר
- הלינץ' בקבאטיה / דני רובינשטיין
- חשופים בתקשורת / נתן רוטנשטרייך
- ארידוריום בוועדת הכספים / דרור שרביט
- 35 שנה לעלילת הרופאים / ראול טייטלבאום
- בורסה וכלכלה; עכשיו; תיירות ותחבורה; ספורט; בידור

מזג האויר

מזג אוויר בלתי יציב צפוי היום, ובכלל זה גשמי פתע מקומיים, לא ארוכים ולא חזקים. כן תחול ירידה בטמפרטורות. (ע). – הטמפרטורות: ירושלים: 9–17; רמת הגולן: 8–16; צפת: 8–14; חיפה: 12–18; טבריה: 10–19; נצרת: 10–17; עפולה: 9–18; שומרון: 9–20; תל־אביב: 12–20; נמל תעופה בן גוריון: 11–20; יריחו: 10–21; עזה: 12–21; באר שבע: 10–22; אילת: 14–25.

שולץ בקאהיר: מסתמנת חבילה מבטיחה; בוואשינגטון יידרש שמיר להשיב ברורות

מאת סופרי „דבר" יוסי מלמן ודן אבידן, הכתבי שהבעיות הזדיעות

בתום שיחה בת שלוש שעות עם נשיא מצרים חוסני מובארק בקאהיר אמר אתמול שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ לכתבים: „בכל שהרעיונות מתפתחים, אני חושב שאני יכול לומר שעתינו חשים שיש בידינו עסקת חבילה מבטיחה. לפחות אנחנו (ארה"ב) חושבים שהיא מבטיחה. האם עוד מישהו סבור שהיא מבטיחה – זו שאלה. אבל אנחנו (ארה"ב ומצרים) מנהלים מגעים כדי לממש זאת". הנשיא מובארק לא מסר כל הודעה לכתבים בעקבות פגישתו עם שולץ וגם שר החוץ המצרי עיסמת עבדל מגיד לא מסר כל הודעה. על פי אחת הגירסאות, שוקלת ארה"ב להעניק סמכויות בטחון מסויימות למינהלה הירדנית־פלשתינית בהסדר הביניים, ולא רק סמכויות שיטור.

„הם אהבו את העסקה", אמר גורם אמריקאי בכיר בתום שיחתו של השר שולץ עם הנשיא מובארק בקאהיר, שבסופה המריא שולץ חזרה

(המשך בעמוד 2)

מעצר לצורך בירור

עציר מובל לבניין המינהל האזרחי בשכם, אתמול, בעת ביקור שר הבטחון יצחק רבין באיזור. (צילום: יונתן סלינגר)

הממשלה תכריע בתוך שבועיים

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

הממשלה תכריע תוך שבועיים בקשר ליוזמת השלום האמריקאית, עד למועד נסיעתו של ראש הממשלה יצחק שמיר לוואשינגטון. כך גילה מ"מ ראש הממשלה ושר־החוץ שמעון פרס אמש לשרי מפלגתו בישיבתם המיוחדת.

בפגישה שנמשכה כ־40 דקות מסר פרס פרטים על לוח הזמנים האמריקאי להמשך המגעים. הוא סיפר כי שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ מקווה שיצחק שמיר יבוא לפגישתו עם נשיא ארה"ב לאחר שהממשלה תכריע בחיוב בעד היוזמה. אחר־כך, על פי בייקר העבודה שהניח השר שולץ במסעו הנוכחי בירושלים, בעמאן ובדמשק, ייפתח באפריל „ארוע בין־לאומי", שבעקבותיו יחול המו"מ בין ישראל למשלחת ירדנית־פלשתינית על הסדר הביניים.

על־פי הנייר האמריקאי, המכונה בעגה הדיפלומאטית „סוקינג פייפר" לא מצויין עדיין מי יהיו הגורמים הנוספים שישתתפו ב„ארוע הבין־לאומי" – האם חמש החברות הקבועות של מועצת הבטחון או רק שתי מעצמות־העל. המו"מ על הסדר הביניים יימשך שישה חודשים.

סרט המכות של 'סי.ב.ס.' ישמש להנחלת כללי אל תעשה בצה"ל

מאת עלי ולינגר, יוסי מלמן, שלמה גינוסר, עליזה ולך, יצחק פריינד והנרעון קרן, סופרי „דבר"

חיילים ביהודה ובשומרון, בשטחים וצפו בסרט רשת הטלוויזיה „סי.ב.ס." בו נראים חיילים מכים שני נערים ערבים בסבב שיימשה ביהודה ובשומרון ובמשך זמן שעשו עד אבנים לסרט הטלוויזיה האמריקאית, הנשמר שבו החיילים ממשיכים לזרום למשרד־ראש הממשלה ולשגרירויות ישראל בעולם בעקבות מקרה הכאתם שני הצעירים הערבים בשכם. בישראל – תגובות סותרות מן השמאל והימין על הקרנת הסרט ועל האופן בו יש לטפל בחיילים המכים ובערבים שהשליכו אבנים.

אתמול הקרין אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע את הסרט למפקדי היחידות שבפיקודו ברמת מ"פ ומעלה ובתום ההקרנה נשא נאום קצר בו הבהיר את עמדתו המסתייגת להתנהגות כמה שנראה בסרט. האלוף מצנע אמר למפקדים שישבו כ־45 דקות

(המשך בעמוד 2)

משפחות המכים [illegible] משפטית

מאת [illegible] סופר „דבר"

[illegible] של ארבעת החיילים העצורים על [illegible] שני הערבים בשכם בשבוע שעבר, החליטו אתמול [illegible] במשותף במישור המשפטי על־מנת [illegible] של בניהם ולהפוך את המשפט [illegible] הבכיר ושולחי בניהם. [illegible] אתמול קשר טלפוני בניהם ושכרו [illegible] מטעמם.

(המשך בעמוד 2)

מצעד מחאה [illegible]

(יוסי ליבוביץ). – „אנחנו רוצים להביע מחאה גדולה על כל מה שקורה היום בשטחים המוחזקים, על מה שהגענו אליו אחרי 20 שנות שלטון כיבוש, ואנו מקווים שהמחאה תהיה משותפת לכל עם ישראל" – כך אמר אתמול זוהר אופיר מקיבוץ אילון שבגליל המערבי דקות אחדות אחרי שהחל מצעד המחאה מראש־הנקרה לירושלים. המצעד, שיימשך ארבעה ימים, נערך בסיסמה: „קץ אדום – יהודים וערבים נגד הכיבוש". (צילום: אורי נבו־רומנו)

2 צעירים נהרגו מאש ישראלים; תושב נווה־צוף נעצר על הירירות

מאת דני רובינשטיין, אוריאל בן־עמי, יהודה ליף וחנוכי עקיבא

שני צעירים מהכפר עבוד שבסביבת לרמאללה נהרגו אתמול מירי של ישראלים. משטרת נפת יהודה עצרה לחקירה את נחמיה שטיינר מנווה־צוף, החשוד שהרג את שני הצעירים במהלך ההתפרעויות המרובות של תושבי הכפר. שני ההרוגים הם אחמד ברגותי, בן 22, ורג'יב ברגותי בן 17, תושב מיכה, מהם הנפצע במהלך התפרעות אלימות. שקט יחסי ברצועת עזה, אמבולנס תקפת ליד שכם. מבצע „בתחושה תחילת" יוארך בשבוע.

נחמיה שטיינר מנווה צוף נסע במכונית עם רפי בן־בסט ואדם נוסף מנווה צוף. וכשהגיעו לכפר עבוד נרגמו באבנים והדרכם נחסמה. על פי עדות ראשונית, נפגע בן־בסט בראשו ממכונית טבוס בידי אחד התושבים הערביים ונחמיה שטיינר, הנוטין־אחלצו, ירה לעברם. משטרת נפת יהודה החליטה לעצרו ל־48 שעות כדי לחקור את נסיבות הירי. הלוויית שני ההרוגים נתקיימה אתמול בכפר כלי שהמשטרה ערכה בדיקה פתולוגית של הגופות. רפי בן־בסט נשלח לביתו בנווה צוף, לאחר שקיבל טיפול רפואי וראשו נחבש. לאחר המעצר נערכה אסיפה סוערת בישוב נווה־צוף, שבה דנו התושבים כיצד להגיב. השר שרון יבקר היום בישוב נווה צוף במסגרת סיור באיזור, שתוכנן ללא קשר לאירוע.

בכפר הערבי קרום שליד קדומים הפגינו אתמול בבוקר רגל אש"ף בבית הספר המקומי. כוחות הבטחון הסירו את הדגל. בכפר חורה שבין צומת תפוח לשכם הציתו אלמונים אוטובוס של אגד ונפתחה חקירה. 12 שלטי פירסום הנושאים את הסיסמא „אל תעמוד חסר יש"ע" המוצבים בגוש דן, הושחתו על ידי זתות צבע שחור. נפתחה חקירה.

אמש נזרק בקבוק תבערה ליד בית החולים „הוספיס" במזרח ירושלים. לא נגרם כל נזק ולא היו נפגעים. כוחות המשטרה הגיעו למקום פתחו בסריקות. המשטרה ממשיך במבצע „מחשבה תחילה" לפתות שבוע יותר ממה שתוכנן בתחילה. בשעתו, תוכנן המבצע לשבועיים, עד יום ו' הקרוב. אולם בעקבות הצלחתו בצמצום מספר ההפגנות הוחלט להמשיך בו עוד שבוע ואולי עוד שבועיים. אתמול היו בעיר 2500 שוטרים.

שקט יחסי נשמר ברצועת עזה אתמול בבוקר, למעט נסיונות מקומיים קלים להפרת הסדר. העוצר הוסר ממחנות הפליטים שאטי, ריד אל בלח ומחנה הפליטים אל בוריג'. שביתת המסחר היתה כמעט מלאה ותנועה דלילה מאוד של כלי רכב

(המשך בעמוד 2)

שומרון: איום ללכת

הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, ומפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, אתמול בירושלים (צילום: יצחק הררי)

מוכן ללכת, אמר שומרון על התקפות שרי הליכוד

מאת יוסי מלמן, סופר „דבר"

בתגובה על הביקורת ששרי הליכוד משמיעים בימים אלה על אוזלת היד שצה"ל מגלה לדעתם, בדיכוי המרי בשטחים, אמר הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון לשרים, כי אם הם אינם שבעי רצון ממנו, ואם יהיה לעמדתם רוב בממשלה, הוא מוכן להתפטר מתפקידו.

ל„דבר" נודע אתמול מפי כמה שרים, כי שר הבטחון יצחק רבין התערב בעימות בין שרי הליכוד לרמטכ"ל והודיע נו־משמעית: „האחריות היא שלי ואני הקובע".

עוד נודע, כי אתמול בישיבת הממשלה נאלץ אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, להזכיר לשרים כי „הצבא פועל על פי חוקי המדינה", לאחר שהשרים חיים קורפו ומשה קצב קבלו: „מדוע הצבא אינו הורס בתים".

בסיום הישיבה קבע ראש הממשלה יצחק שמיר, כדי להקהות את הביקורת החריפה על צה"ל מפי שרי מפלגתו: „אנו מעניקים גיבוי מוחלט לצה"ל, והממשלה עומדת מאחוריו".

פרשנויות סותרות על מו"מ שולץ מלשכות שמיר ופרס

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

פרשנויות סותרות נמסרו מלשכת ראש הממשלה ומלשכת שר החוץ על מה שהם שמעו משר החוץ האמריקאי ג'ורג שולץ. על אף שפקידים בפמלייתו של השר שולץ הדגישו כי הוא טרח להעביר את אותו המידע בדיוק לשתי הלשכות, ובכל זאת היתה בלשכתו של יצחק שמיר תחושה של סיפוק.

„לא יוכלו להאשים אותנו בסרבנות", אמר בשמחה גלויה פקיד במשרדו של ראש הממשלה „מי שמסרב הוא הוא חוסיין מלך ירדן". לדברי הפקיד, נמסר לשר שולץ בשיחותיו ברבת עמון כי ירדן עומדת על כנוס ועידה בין־לאומית עם סמכויות להתערב במשא ומתן הישיר, נסיגה ישראלית מלאה מכל השטחים ו„אין לה עניין בהסדר ביניים אלא בהסדר של קבע". לעומת זאת בלשכת שר החוץ הביעו אופטימיות מסויימת המבוססת על מה ששמע שר החוץ האמריקאי ממנהיגי ירדן.

(המשך בעמוד 2)

פרשנויות סותרות

שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ עם שר החוץ שמעון פרס אתמול (צילום: יצחק הררי)

אש"ף: ספק אם שולץ יראה בכלל פלשתינים

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

מקורות אש"פיים הביעו אמש פסימיות רבה ביחס לסיכויים שג'ורג' שולץ יצליח להיפגש במהלך סיורו הנוכחי באיזור עם נציגים פלשתינים.

דובר אש"ף, יאסר עבד רבה, חזר ואמר, כי אש"ף לא יתן את הסכמתו לקיום פגישה בין ג'ורג' שולץ לאישים מהשטחים, אלא אם כן תיערך הפגישה בחו"ל וישתתפו בה גם נציגים אש"פיים. כן אמר הדובר, שרק אש"ף רשאי לנקוב בשמות נציגי השטחים שישתתפו בפגישה כזו.

נודע, כי אתמול דחה שולץ הצעה של אש"ף להיוועד בקאהיר עם נציגים מטעם הארגון בלוויית אישים מהשטחים, שאמורים היו להגיע למצרים. שולץ דחה את ההצעה, בטענה שהוא אינו מוכן להיוועד עם אנשי אש"ף וכי מטרתו היא אך ורק להיפגש עם נציגים מטעם תושבי השטחים. עראפת הציע, שבפגישה עם ג'ורג' שולץ, שהיתה אמורה להיערך בקאהיר, ישתתפו חברים פעילים באש"ף, או פרופסורים אמריקאים ממוצא פלשתיני, שהם חברים ב„מועצה הלאומית הפלשתינית".

יוזמת שולץ לקבינט רק לאחר נסיעתו...

מאת יוסי מלמן, סופרו מדיני של „דבר"

ישיבת הקבינט שתדון ביוזמת השלום של שר החוץ האמריקאי ג'ורג שולץ תתכנס חצי שעה לאחר ששהשר שולץ יעזוב את האיזור.

לפני שהגיע השר האמריקאי לביקורו דרשו כמה שרים מראש הממשלה לכנס ישיבה מיוחדת של הממשלה. יצחק שמיר דחה את תביעתם אך הסכים שהקבינט ידון בנושא. ביום ד' שעבר התכנס הקבינט לישיבה קצרה שלא הסתיימה. ראש הממשלה הבטיח להמשיכה ביום א', אך אתמול משום שישיבתה השבועית של הממשלה התארכה, בוטלה ישיבת הקבינט. לפיכך הוא יכונס מחר ב־9.30 בבוקר, כמחצית השעה לאחר שמטוס חיל האויר האמריקאי של השר שולץ יעזוב את ישראל.

כך: הרבצנו לערבים ופגענו ברכוש שלהם

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

הוועד לבטחון הכבישים של תנועת „כך" מסר אתמול כי אנשיו הכו ערבים בבתיהם, בכפרים אל־ראם ובית־חנינה שמצפון לירושלים, בתגובה לתנועת רגלי אש"ף שם.

בהודעת הוועד נאמר, כי נופצו שמשות ונפגע רכוש ערבי בפעולה.

שמואל בן־ישי מראשי הוועד אמר לסופר „דבר": „מה שנעשה היה פחות מדי" ומעבר לכך סרב להתייחס לנושא.

דובר משטרת ירושלים רפי לוי מסר כי לא הוגשה כל תלונה על חבלה וכי למשטרה לא ידוע על פגיעות בערבים, כפי שמסרו אנשי „כך".

חובלה תוצרת ישראל ב־4 חנויות בקופנהאגן

מאת עלי כהן, סופר „דבר" בדנמארק

קופנהאגן (מיוחד ל„דבר") . – חבורות צעירים חובשי מסיכות פשטו אתמול בעת ובעונה אחת על ארבעה סופרמרקטים של רשת החנויות „אירמה" חנות ירקות גדולה בקופנהאגן. קודם שמישהו הצליח למנוע מהם הפכו הצעירים תיבות וארגזים של ירקות ופירות מישראל, „יפו", „כרמל" ואחרים. על חלק מן הסחורה שפכו צבע ואילו על חלק אחר חומצה מסוכנת. הצעירים נעלמו מן המקום במהירות והשאירו במקום החבלה כרוזים חתומים על־ידי „תנועת מבצע אנטי־ציונית".

המשטרה טרם ערכה מעצרים אך היא עוקבת בהקפדה אחר החשודים הנמנים ככל הנראה עם קבוצת אנרכיסטים ידועה. דובר המשטרה אמר לסופר „דבר" כי הוא מאמין שהפעולה הזו, שראה למחרת השידור הטלוויזיוני שהראה חיילים ישראלים מתעללים בשני צעירים בשטחים, היא תגובת מחאה וזעם. הנזק נאמד בקרוב ל־10,000 דולאר.

קיסינג'ר מפקפק ביוזמתו של שולץ

מאת מרים מקס, סופרת „דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר"). – „מטבעם של הישראלים שהם אינם מסיימים מו"מ עד שכל הנוגעים בדבר מותשים, וזאת כדי להבטיח שהם הפיקו מהמו"מ את התנאים הטובים/האפשריים" אמר הנרי קיסינג'ר בראיון לכתב השבועון „טיים".

קיסינג'ר אמר שמשימתו הנוכחית של מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ אינה דומה למשימה בפניה עמד הוא בעת המו"מ להפרדת הכוחות בשנת 1973. אז הטיל צה"ל מצור על הארמיה השלישית בסיני וחיילותיו עמדו בשערי דמשק. כיום עומדים בפני שולץ שני מנהיגים קשוחים ברמותם של שמיר ופרס, קשוחים יותר מכפי טעמם של האמריקאים.

להערכת קיסינג'ר נסיונות התיווך של ארה"ב בשלב זה עלולים לפגוע במעמדה כמתווך בי־ישראלי בארוזר. חוסר זהירות מצידו של שולץ עלול להביא למצב בו הישראלים יאשימו אותו בבגידה, והערבים יטענו שהוא אינו אלא סניגורם של הישראלים.

יתכן והנבון יותר היה להימנע מהתערבות מאשר להיכשל במשימה, אמר קיסינג'ר והוסיף שאינו בטוח שיש אפשרות למצוא נוסחה אשר תספק גם את הערבים וגם את צרכי בטחון ישראל.

מוסף „חודש החינוך המקצועי בהסתדרות" מצורף היום ל"דבר"

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

עסקת חבילה מבטיחה?

שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ בפגישתו עם נשיא מצרים חוסני מובארק (צילום: א.פ.)

ראשי ההסת' והאוצר יפתחו מו"מ השכר במגזר הציבורי

מאת חיים ביאור, ואמנון אבוד סופרי „דבר"

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד וראשי האיגודים המקצועיים בשירות הציבורי ייפגשו מחר עם שר האוצר משה נסים וצמרת משרדו, כדי לפתוח בכך את המשא ומתן על הסכם השכר במגזר זה, לאחר שההסכם הנוכחי יפוג בעוד חודש.

אף כי מדיניותה המקצועית של ההסתדרות טרם גובשה רשמית, חותרת ההסתדרות להצגת שלושה יעדים במשא ומתן על הסכמי השכר החדשים: תוספת שכר בשיעור של כ־10 אחוזים; הפחתה של שעות העבודה השבועיות ל־40 לעומת 45 שעות כיום וכן הכללתם של רכיבים נוספים לצורך חישוב הפנסיה. עיקרי היעדים של ההסתדרות במשא ומתן יובהרו בהתייעצות שיקיים הברפלד היום אחה"צ עם מזכירים של 14 האיגודים המקצועיים בשירות הציבורי.

לא ברור אם בשירות הציבורי ייחתם הסכם מסגרת אחיד או שכל איגוד יחתום על הסכם נפרד „לפי יכולתו". במגזר העסקי, לעומת זאת, מעדיפה ההסתדרות שלא לחתום על הסכם מסגרת, אלא לאפשר לאיגודים השונים לחתום על הסכמים ענפיים וברמה המפעלית.

ההסתדרות הביעה באחרונה הסכמה לביצוע „שינויים מסויימים" במכשיר תוספת היוקר, אך ממשיכה להתנגד לביטולו של מכשיר זה. במסגרת הסודים משלימים שישנם בין ההסתדרות לאוצר יסכים זה האחרון להאריך את תוקפו של חוק הפיקוח על המחירים.

ערב הפגישה נענה אתמול שר האוצר לפניית קיסר ובשיתוף עם שר התעשיה אריאל שרון הגיש לממשלה הצעה להארכת הפיקוח על המחירים בשנה נוספת. הממשלה קיבלה בישיבתה אתמול את ההצעה וזו תוגש לאישור ועדת הכספים.

אמש נענה נסים לפניה נוספת של קיסר והינחה את עובדי משרדו לדחות בחודש את תחילת ניכוי ימי השביתה של עובדי המינהל המשפ. ימי השביתה ינוכו בשלושה תשלומים, החל ממשכורת מארס. לאחר מתן ההבטחה התברר באוצר כי ממשכורת פברואר נוכו כבר שליש מימי השביתה ולפיכך בודקים עכשיו באוצר את האפשרות נוכו כבר שליש מימי השביתה ולפיכך בודקים עכשיו באוצר את האפשרות לפצות את העובדים ששכרם הופחת.

קופת־חולים תתקשה לשלם משכורות פברואר לעובדיה

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

לקופת־חולים של ההסתדרות אין מקורות לתשלום השכר של פברואר ל־58 אלף עובדיה — נאמר אתמול בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות.

ראשי ההסתדרות התריעו אתמול, בישיבת הוועדה המרכזת, על כך שהאוצר „הפקיע באחרונה 53 מיליון ש"ח מכספי המס המקביל שנועדו לקופת חולים". כתוצאה מכך, טענו, קיימת סכנה להתפרצותה של תסיסה בקרב עובדי קופת חולים לאחר ה־4 במארס, המועד שבו משולמת משכורתם, עם כל ההשלכות הכרוכות בכך לגבי התפקוד של קופת חולים.

[illegible]

בהסתדרות חושדים שצעד של האוצר נועד לאלץ את הנהלת קופת־חולים לבטל את ההסכם שחתמה עם הרופאים המנתחים בבתי החולים של הקופה על קיצור התורים הניתוחים המתוכננים מראש. באוצר מסתייגים מהסכם זה המשמש עילה לתביעות שכר דומות גם בקרב רופאי המדינה.

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, דב פלג, המשמש גם יו"ר ועדת הכספים של קופ"ח, הדגיש כי „ההתנכלות השרירותית של האוצר לקופ"ח מתבטאת גם בנסיון לאלץ אותה לפרוע חובות שלה, ועליהם כלה זכן למכור נכסים בתנאים משפילים", כשהשוק של נכסי דלא ניידי רדום.

המזכ"ל ישראל קיסר אמר בסיכום הדיון שההסתדרות הציעה לאוצר שירכוש את הנכסים של קופ"ח בסכום שנקבע בהמלצות של תוכנית ההבראה אך האוצר לא נענה. השתתפות הממשלה בתקציב קופ"ח, הוסיף קיסר, ירדה לאפס.

נדחתה בקשת עוה"ד עצמון לדיון חוזר בביהמ"ש העליון

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

בקשתו של עו"ד עודי עצמון מירושלים לקיים דיון נוסף בהרכב של חמישה שופטים על הרשעתו בעבירות של השמטת הכנסות — נדחתה על־ידי נשיא בית־המשפט העליון, השופט מאיר שמגר.

כזכור, הרשיע בזמנו, בית־המשפט המחוזי בירושלים את עו"ד עצמון בכמה עבירות של השמטת הכנסות על־פי פקודת מס־ההכנסה. בערעור שהגיש עו"ד עצמון לבית־המשפט העליון החליטו השופטים מנחם אילון ודב לוין לזכותו מכמה עבירות, ואישרו, כנגד דעתו החולקת של השופט א. וינוגראד, את הרשעתו בעבירות של השמטת הכנסות בשנות המס 1976־77. על פסק־דין זה ביקש עו"ד עצמון לקיים דיון נוסף.

עו"ד עצמון טען בבקשתו כי בית־המשפט העליון, כאשר החליט לקיים את הרשעתו, קבע הלכה חדשה, שלפיה אחראי הנישום בפלילים אפילו הסתמך על עצת רואה־חשבון. פרקליטות המדינה, שהתנגדה לבקשה, ציינה כי בית־המשפט העליון קבע, שחוות־דעת רואי־החשבון והרו"חות שהוגשו מטעם עו"ד עצמון „היו מבוססים על עובדות בלתי־נכונות והנחות בלתי־סבירות". בנסיבות אלו, טענה הפרקליטות, לא נפסקה על־ידי בית־המשפט העליון כל הלכה חדשה המצריכה דיון נוסף בחמישה שופטים, וההכרעה היותה עובדתית בלבד.

נשיא בית־המשפט העליון קיבל טיעון זה וקבע, כי העתירה לדיון נוסף נושאת אופי של בקשה לשמיעתו מחדש של הערעור, ולפיכך נדחתה העתירה.

משפחות המכים

(סוף מעמוד 1)

ארבעה החיילים העצורים הם: יהודה אנג'ל מראשון לציון, רונן ששון מהרצליה שהיה קשר ביחידה והתנדב לסייע לחבריו במירדף אחרי שני מיידי האבנים, אלי מועלם מתל־אביב ושגיא הרפז מקיבוץ גשר. סגן מפקד הכוח שהיה אחראי על פעילות החיילים באיזור הושעה כזכור מתפקידו, בהוראת אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע.

אתמול הועברו ארבעת החיילים ל„כלא ארבע" לאחר ששהו במתקן מעצר בירושלים. שלשום בערב איפשרו לארבעה להתקשר טלפונית אל הוריהם ברחבי הארץ. הארבעה סיפרו כי מצב רוחם קשה. שגיא הרפז סיפר להוריו כי הוא משתדל לשמור על מצב הרוח אף שאילצו אותו ואת חבריו להוריד את שרוכי הנעלים ולהפקיד את חפציהם האישיים אצל השומרים. הוא סיפר כי שומרים עליהם שמירה צמודה „כאילו היינו רוצחים ואנסים", כלשונו.

בינתיים הגיעו אתמול לבית משפחת הרפז בגשר עשרות רבות של קריאות עידוד טלפוניות ממשפחות ומאזרחים מכל רחבי הארץ. רבות משיחות הטלפון שהגיעו לבית הרפז, הופנו אל האם, עמליה ועל הקו היו אמהות שהביעו הזדהותן עם מצבה והדגישו כי גם הן חרדות לשינויים הגדולים העוברים על בניהן. „תדעי לך שאנחנו איתך לאורך כל הדרך" אמרה אחת האמהות לעמליה הרפז מגשר.

צה"ל התיר להורי החיילים העצורים לבקר אותם היום בבית הכלא הצבאי.

ההורים ענו אתמול לשאלות שהופנו אליהם על־ידי עשרות עתונאים מהארץ ומהעולם, והם לא חסכו שבט ביקורתם מהתקשורת ומהצבא. הוריו של החייל רונן ששון אף „מינו" דוברת למשפחה שאמרה אתמול:

„רק כשהחיילים או אנשי זרועות הבטחון מתים אומרים עליהם דברים טובים. על קברם כולם גיבורים לומר דברים טובים. מה החיילים עשו? מה הם פושעים? הם הגנו על עצמם. אם רונן היה נהרג מה היה קורה? נציג הממשלה היה בא וספד על קברו לאחר ששפכו את דמו? אתמול כל העולם היה נגד החיילים, נגד המשפחה. בטלוויזיה הציגו את הבנים שלנו כ„חוליגנים". הציגו אותם כפושעים. על מה? אחד הערבים שהתכוון זורק על החיילים אבנים. הוא רצה להרוג את החיילים. זה קשה לנו נורא לראות את הבן שלנו, שגדל בחממה, וקשה להוציאו משווי משקלו, כשמתייחסים אליו כאל פושע כשהוא לא פשע כלל. היום מדובר בבן שלנו — אבל זה הבנים של כולנו. אחרי מה שעושים לחיילים האלה — אני לא משתוממת שהבנים יורדים לאחר השירות הצבאי

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דויד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי

מנהל כללי אמנון בר־טוב
המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, ת.ד. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, ת.ד. 33104

מודעי: לא אמרתי אם לירות אז לירות

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

„אם לירות — אז לירות", האם אמר השר בלי תיק יצחק מודעי או לא אמר את המשפט הזה?

כמה שרים ממפלגת העבודה אישרו אתמול כי שמעו את המשפט הזה יוצא מפיו של השר מודעי בישיבה השבועית של הממשלה. לעומת זאת הכחיש סילון שלום, דוברו של השר מודעי, מכל וכל את הטענה. לדבריו, טפלו כמה שרים ממפלגת העבודה על השר מודעי עלילה.

מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין, שבידו פרוטוקול הישיבה, סרב להשיב על שאלות הבהרה בנושא וציין רק כי הוא מנוע מלעשות זאת.

„ערב חדש" — מושבת העתונאים בעיצומים

מאת דניאל בן־סימון, סופר „דבר"

„ערב חדש לא ישודר היום וכנראה גם לא בימים הקרובים", כך אמר יו"ר ועד העתונאים של הטלוויזיה הלימודית, בני לוי.

העתונאים נוקטים עיצומים מזה ימים אחדים בשל הפרה חד צדדית, כדבריהם, של הסכם העבודה מצד הנהלת הטלוויזיה הלימודית. על־פי הסכם העבודה שנחתם עימם באוקטובר האחרון היו אמורים העתונאים לקבל „תוספת כוננות" לשכרם. ההנהלה התנתה זו בהפעלת ציוד הג'.ו.אי. אולם הוועדים האחרים מסרבים להפעיל את הציוד האלקטרוני המשוכלל לפני שהוא יופעל אצל הצוות הבכירה מירושלים.

יו"ר ועד העתונאים דורש שההנהלה תעמוד בהבטחה לשלם לאנשיו תוספת כוננות ולא לקשר אותה להסכמת הוועדים האחרים. כאמור, ההנהלה מסרבת לדון בכך. התוצאה — ועד העתונאים אסר על אנשיו לעבוד אחרי השעה 17.00.

ערפאת קיבל סקופ בגלל התרגום הלקוי

מאת גדעון קרץ סופר „דבר" בפריס

פריס (מיוחד ל„דבר"). — הרשת החמישית של הטלוויזיה הצרפתית יצרה אתמול "סקופ" שלא היה כאשר שמה בפיו של יאסר ערפאת דברים שלא אמר.

הרשת שידרה ראיון שערך כתבה כריסטיאן מלאר עם ערפאת בתוניס ודברי ערפאת ניתנו בתרגום צרפתי של הכתב ברקע, שלא איפשר לשמוע את המקור.

במהלך הראיון "תרגם" הכתב את דברי ערפאת כאילו אמר, שהוא "מקבל את כל החלטות או"ם, כולל 242 ו־338, המכירות בזכות קיומה של ישראל בגבולות בטוחים ומוכרים".

בתשובה לשאלתי אמר עורך המהדורה, כי מדובר "בתרגום מדוייק" של דברי ערפאת, אבל הכתב מלאר הודה, כי הוסיף את חלקו השני של המשפט כדי "להסביר למאזינים שאינם מתמצאים מה יש בהחלטות".

בליטא הוקמה ועדה לשימור תרבות יהודית

[illegible]

ועדה מיוחדת שמטרתה לחקור ולשמר את המורשת התרבותית של יהודי ליטא הוקמה על־ידי הקרן התרבותית הליטאית — על כך מסר השבועון „סובייט וויקלי" היוצא לאור בלונדון מטעם סוכנות הידיעות הסובייטית „נובוסטי".

הקמת הוועדה מהווה מפנה רב־משמעות בעמדה הסובייטית. לדברי סופר „ג'ואיש כרוניקל" הלונדוני עומדת קרן התרבות הליטאית להציע לשלטונות פתיחה מחדש של המוזיאון לתרבות יהודית בווילנה שנסגר ב־1949. הקרן ממליצה גם על חידוש השמות היהודיים ההיסטוריים של שורה של רחובות בבירת ליטא הסובייטית. תערוכה של 500 שנות אמנות יהודית בתמונות תקיים בקובנה וכן תפורסם אנתולוגיה של סופרים יהודים ליטאיים.

פרשנויות סותרות

(סוף מעמוד 1)

לפי הפקידים במשרד החוץ דבקה ירדן בהסכם לונדון מאפריל 87 לפיו מסכימה ירדן שלוועידה הבין־לאומית לא יהיה מעמד כופה. בשתי הלשכות רק הסכימו שסוריה דוחה את הצעותיו של השר שולץ והדורשת נסיגה מוחלטת של ישראל לקווי 67 והקמת מדינה פלשתינית, אם כי גם כאן אמרו עוזריו של שר החוץ כי „אפילו הסורים היו מנומסים".

השר שמעון פרס אמר לאחר פגישתו אתמול עם ג'ורג' שולץ: „איני מקל ראש בקשיים אך אין אנו דנים בנושא מת אלא בעניין חי. הדברים אם אנו מתבוננים על הסיכויים והסיכונים שלהם". מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן אהרון שהשתתף בשיחה הנפרדת עם השר שולץ ויצחק שמיר אמר לאחריה. „ארה"ב במצב של איסוף תגובות וניסיון לגבש עמדה".

סרט המכות

(סוף מעמוד 1)

דומים לגמרי, כי יש צורך להמשיך במשימה ה„מסובכת מאוד מאוד" תוך שמירה על הסייגים שימנעו את הפיכת צה"ל לאספסוף. המראות שעלו בסרט, צילומו ועצם הקרנתו ממשיכים להכות גלים. חיילים ומפקדים טענו כי הכאת עצורים היכה ונידון נפרץ וכי רק תמימות או ניתוק מן הנעשה בשטח מביאים לחשוב שהמעשה שנראה על מסכי הטלוויזיה הוא חריג.

מקורות צבאיים הסבירו כי תרהמתו של האלוף מצנע נובעת מצפייה בכל הסרט שצולם ולא רק בקטעים שהותרו להקרנה בטלוויזיה הישראלית וכי הסרט כולו מצביע על מעשה התעללות חמור וחריג במיוחד. הפרקליט הפיקודי בפיקוד מרכז קיבל כבר לידיו את חומר החקירה „בפרשת הרחפור" בכפר סאלם ושני חיילים ונגד הועמדו לדין באשמת תקיפה בנסיבות מחמירות והתעללות. בעזה, חייל צה"ל שהרג תושב בירי צרור לתוך בטנו נשלח להסתכלות פסיכיאטרית. אם יימצא כשיר, יועמד לדין באשמת רצח בכוונת תחילה.

מחאות חריפות ברחבי העולם

ראש הממשלה יצחק שמיר קיבל איגרת מחאה חריפה ביותר מראש ממשלת קנדה. לשגרירות ישראל בקפריסין הגיעו שיחות טלפון שבהן נאמר „חבל שהיטלר לא סיים את מלאכת השמדה נגד היהודים". אלו הן רק מקצת התגובות הזועמות המתקבלות בימים אלה בנציגויות ישראל ברחבי העולם. כמה פונים בטלפון לשגרירות ישראל בהאג פרצו בבכי ואילו מגישה בתחנת טלוויזיה בפינלנד אמרה לפני שהוקרנו התמונות כי „הן אינן מיועדות לילדים ולבני נוער".

רפול: „הערבים צריכים להודות לאלוהים"

„הערבים משכם צריכים להודות לאלוהים, שאחרי שזרקו אבנים על חיילי צה"ל רק הספר מכות. החיילים היו צריכים לירות בראשיהם", כך סבור הרמטכ"ל לשעבר וח"כ רפאל איתן. „אם מביאים צבא כדי להשליט סדר צריך לתת לו לפעול כמו צבא. חולשת הדרג המדיני תביא להתפרצות המונים שלא נוכל להשתלט עליה. בתקופה שאני הייתי רמטכ"ל לא היתה סיטואציה דומה וגם לא לפני כך", אמר רפול. בעקבות דבריו, פנו ארבעת חברי הכנסת של סיעת תר"ש ליועץ המשפטי לממשלה והבעו ממנו להסיר את חסינותו של רפול. הח"כים של תר"ש הגדירו את דברי רפול כ„הסתה לרצח".

משפחות מסורבי עלייה שהגיעו ביומיים האחרונים:

ברה"מ לא פותחת שערי העלייה אך נוקטת שיטה יותר מתוחכמת

מאת אריאלה ראובני ויקיר צור, סופרי „דבר"

אלפי יהודים ממתינים בברה"מ לאשרות יציאה לישראל, חלקם עשר שנים ויותר. בלנינגראד עצמה מצפים יותר מ־2000 מסורבי עלייה לאשרות יציאה, בהם אסירי ציון וסרובניקים פעילים: יבגניי לייץ, ששבת רעב מספר פעמים, משפחת מרקוב וצידלסון, שבראשה מרען בעל שם בין־לאומי, ויילנה קיים, שהכריזה שביתת רעב בת שלושה שבועות והפסיקה אותה עם בואו של שולץ לברה"מ.

דברים אלה מסרו אתמול בחיפה אינה רוזנסקיה, בת 60, בעלה בוריס לובוביקוב, בן 66, מלנינגראד, מסורבי עלייה מזה תשע שנים אשר עלו בימים אלה לארץ עם בתם אנה, בת 29, בנם מיכאל, בן 20, ונכדם יונתן, בן כשנתיים. על עלייתם לארץ נאבקה האחות שלי רוזנסקיה, עתונאית בשפה הרוסית, בעלה המדען והאם פאולינה, בת 87, שעלו לארץ לפני 15 שנה, והשתקעו במצפה תל־אל בגליל המערבי.

רוזנסקיה, בעלת תואר ד"ר בפסיכולוגיה, שעבדה כיועצת במכון פסיכולוגי של חיל הים הסובייטי, ובעלה בוריס לובוביקוב ששימש במשך 27 שנים מהנדס ראשי באתר האמנות הגדול „פטרודבורץ" בלנינגראד, סיפרו שפוטרו מעבודתם ב־1979, ביום שהגישו בקשת עלייה לישראל.

העולים החדשים אמרו כי למעשה לא חל כל שינוי במדיניות הסובייטית כלפי יהודי ברה"מ בעניין מתן היתרי יציאה לישראל מאז עלייתו של גורבצ'וב לשלטון. לדבריהם נוקטים השלטונות שיטות מתוחכמות לבלימת העלייה בעיקר על־ידי גיוסם של צעירים יהודים לצבא הרוסי.

סירוב אוטומטי

משרד ההגירה הסובייטי, „אוביר", בעיר אודסה, הודיע למשפחות יהודיות שביקשו היתרי יציאה לישראל, שעליהן להצטייד באישור מטעם לשכת הגיוס המקומית, לגבי כל נער במשפחה מעל לגיל 13. בלי אישור זה, הסירוב יהיה אוטומטי. עובדה זו, המהווה החמרה נוספת בגישתם של השלטונות הסובייטיים בנושא ההגירה מברה"מ, נמסרה אתמול על ידי [illegible] עוד 36 עולים מברה"מ.

שלמה אילת מנהל קבוצת המזון ב„כור"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הנהלת קונצרן „כור" אישרה אתמול את מינויו של שלמה אילת, כראש קבוצת המזון של „כור" וחבר הנהלת הקונצרן.

אילת, בן 44, מהנדס תעשיה וניהול, מכהן כיום כנציג „כור סחר" בבריטניה. קודם לכן שימש במגוון תפקידי ניהול ב„כור מזון" וניהל בין השאר את המפעלים: „יונה", „הלן קרטיס", „מיכלי כרמל" ו„כרמל פלורי".

אילת מחליף בתפקידו זה את שלמה פורמן, שהתפטר מניהול קבוצת המזון.

המחבלים שנהרגו בספינה התכוננו לפיגוע בישראל

חייל צה"ל נפצע בלבנון • 3 מחבלים נהרגו

מאת יוסף מיטלסקי ודן אבידן, סופרי „דבר"

שני המחבלים שנהרגו בעת טביעת שסירתם טובעה על־ידי ספינת חיל הים בליל שלשום 21:30 היו בדרכם לארץ ואלמלא הושמדו היו יכולים להגיע לחוף בישראל אור ליום אתמול. כך מסר אתמול מפקד בכיר של חיל הים.

בדיקות שערכו ספינות חיל הים ומערכת האיתור הימית לא גילו באיזור שום סירה נוספת ולכן אפשר לומר כמעט בוודאות שבאותו איזור ובאותה שעה פעלה רק הסירה שטובעה ושני אנשי צוותה. מסר המפקד במסיבת עתונאים עם צוות „הדבור" שהשמיד את סירת המחבלים על צוותה. הדברים נאמרו בתגובה לידיעות ששודרו ברדיו ביירות לפיהן הצליחו שלושה מחבלים אחרים להגיע בשחיה לחוף לבנון ולהינצל.

מפקד ה„דבור" סרן (מיל.) אילן מסר, שהספינה (היתה בסיור שגרתי) ובשעה 21:30 בערב שבת נתקבלה הודעה מהמערך הימי על מטרה עוינת אשר שטה מאיזור צור דרומה, לכוון ישראל. ה„דבור" נכנס לכוננות קרבית וקשר הראיה עם המטרה העוינת נוצר במרחק מחוף צור, צפונית לראש הנקרה.

ה„דבור" התקרב למטרה וכאשר אנשיו הבחינו בסירת קייק ושני אנשים לבושי חליפות צלילה, אחד מהם קפץ למים, כנראה כדי לברוח, אולם צוות ה„דבור" פתח בירי והמחבלים והסירה נפגעו מיד.

סרן אילן אמר שהצוות, שזו היתה לו התקלות הראשונה עם מטרה עוינת, פעל ללא דופי. לפי הערכת מפקד הספינה יכולה היתה הסירה, שאורכה כ־2 מטרים לשאת 25 ק"ג של ציוד קרבי. המחבלים חתרו במשוטים בקייק הבנוי עץ וחומר פלסטי וצבוע אפור.

שתי גופות המחבלים ושרידי הסירה נמצאו, אך הציוד של המחבלים אבד.

בהמשך מסרו מפקד הבסיס ומפקד ה„דבור" שבפעולה זו יושמו כבר הלקחים מההתקלות הקודמת, לפני כשלושה חודשים, בה הושמדה המטרה העוינת על צוותה אולם אחד מאנשי ה„דבור" נהרג.

[illegible]

הנסיון לבצע במוצ"ש פיגוע ראווה בדרך הים נגד אחד הישובים בצפון המדינה – נעשה על ידי חוליה של ארגונו של אחמד ג'יבריל. כך מסרו אתמול מקורות במשטרה לבנון. המקורות סיפרו שהחוליה מנתה חמישה אנשים שעשו את דרכם בסירות קיאק לעבר חופי ישראל. הם נתקלו בספינות של חיל הים ובחילופי הירי נהרגו שני מחבלים ואילו שלושה הצליחו להימלט. לפי אחת הגירסאות עמדו המחבלים לבצע פיגוע גדול בנהריה.

תקרית בדרום

סופר „דבר" בצפון שמעון ויים מוסר:

חייל צה"ל נפצע אתמול [illegible] לעבר רכב צבאי שנע על גבול איזור הבטחון בגזרה המזרחית בדרום לבנון. כוחות צה"ל השיבו אש לעבר מקורות הירי.

התקרית היתה סמוך לשעה 14.00, והאש נפתחה מתחום הכפר ראמאן הנמצא מחוץ לאזור הבטחון. צה"ל וצד"ל השיבו באש לעבר מקורות הירי. החייל הפצוע פונה לבית החולים.

בתקרית אחרת באיזור נתקלו אתמול לפנות בוקר שלושה מחבלים, בעת נסיון כושל לתקוף מוצב של צד"ל בדרום לבנון, לחיילי צד"ל והיו ארבעה פצועים בתקרית זו.

שלשום בלילה סמוך לשעה 20.30 נפתחה אש נק"ל ובזוקות ופגזי מרגמה לעבר מוצב של צד"ל הנמצא בקרבת איזור הבטחון באיזור הכפר בית יהון בגזרה המרכזית. הירי נורה מקרבת עמדת יוניפי"ל מהכוח האירי שמוצב באיזור. חיילי מוצב צד"ל השיבו באש מבוקרת ונזהרו שלא לפגוע בעמדת יוניפי"ל.

סמוך לחצות נורה שוב ירי לעבר המוצב באותו איזור. הושבה אש לעבר מקור הירי. אחר חצות החל נסיון תקיפה רגלי על אותו מוצב של צד"ל. חיילי צד"ל השיבו אש לעבר התוקפים. שלושה מחבלים נהרגו והאחרים נמלטו. בסריקה שנערכה לאחר מכן נתגלו סימני גרירה של נפגעים נוספים. כוח צה"ל שהיה באיזור התקרית סייע באש בהדיפת מתקפת המחבלים. שני חיילי או"ם [illegible] לבית החולים רמב"ם בחיפה, ופינוי האחר התעכב מחשש שמוקשים נוספים מונחים באיזור.

כוחות האו"ם פתחו בחקירה.

שולץ: מסתמנת חבילה

(סוף מעמוד 1)

לישראל לארוחת ערב עם ראש הממשלה יצחק שמיר ולפגישה היום בבוקר עם שר החוץ שמעון פרס, לפני הצראתו, בפעם השנייה, לירדן. שולץ לא פרש את פרטי העסקה בה דן עם הנשיא מובארק, אך הוסיף, „פירוש הדבר שנצטרך לקחת בחשבון את כל הבעיות המעורבות, את כל נושאי הבטחון, את הפלשתינים, שאיפותיהם ואת זכויותיהם הלגיטימיות. על כל הדברים האלה עוד נצטרך לדבר בפרטים", אמר שולץ. ארה"ב מתכננת להציע למינהל העצמי הירדני־פלשתיני שיוקם בשטחים במסגרת הסדר הביניים שם סמכויות מסויימות בענייני בטחון, ולא רק סמכויות שיטור.

בשיחות ששר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ ועוזריו ניהלו אתמול בירושלים הם כבר נכנסו לפירוט רחב יותר באשר לאופיו של הסדר הביניים שהם מציעים. הסדר זה רחב בהרבה ממה שמוצע בתכנית האוטונומיה. פקידים אמריקאים בפמלייתו של שולץ אומרים, כי מתקרב מועד ההכרעה וכי שמיר יצטרך להשיב תשובות ברורות בעוד שבועיים, כאשר יגיע לביקור רשמי בוואשינגטון.

לעומת זאת, נודע ל„דבר", ממקורות אחרים, כי על־פי הצעת ארה"ב יחולקו השטחים המוחזקים לאזורים אדמיניסטראטיביים ולאזורי בטחון. האזורים האדמיניסטראטיביים יהיו תחת ניהול ירדני־פלשתיני ואזורי הבטחון – תחת פיקוח בטחוני ישראלי.

בינתיים עשוי ריצ'ארד מרפי לטוס לדמשק לשיחות עדכון ופקידים במשרד החוץ בירושלים העלו אפשרות ששר האמריקאי ישוב ביום חמישי לישראל לאחר שיחתו עם המלך חוסיין בלונדון. פקידים בלשכת ראש הממשלה אמרו, כי שולץ הבטיח לשמיר כי [illegible] כי שולץ רואה בתכנית על שלושת מרכיביה ועל לוח הזמנים המרובה הכרוך בביצועה „מיקשה אחת שיש לקבלה כמכלול". לפיכך, הם מעריכים ששמיר יצטרך לומר בבירור בפגישתו עם רייגן אם גם הוא, כמו שר החוץ שמעון פרס, מקבל אותה. בשתי השיחות הקודמות אמר שמיר כי הוא מקבל את הכוונה להגיע להסדר ביניים, מסכים לצורך לנהל מו"מ להסדר קבע, אך אינו סבור שיש לעשות זאת עד סוף השנה ובמקביל למו"מ על הסדר הביניים, כפי שמציעה התכנית האמריקאית.

ירדן: „שיחות מעמיקות"

ראש ממשלת ירדן, זייד ריפאעי, הגדיר כ„מעמיקות ואינטנסיביות" את השיחות שניהל בשבת ברבת עמון יורש העצר הנסיך חסן עם שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, כך נודע אתמול ממקור רשמי. ריפאעי סיפר כי השיחות נמשכו יותר משלוש שעות וכי נדונו בו האמצעים להגיע לפתרון צודק ש„העמדה הערבית דוחה פתרונות חלקיים או נפרדים ודבקה בכינוס ועידת שלום בין־לאומית". הוא אמר ריפאעי לבאת ללונדון כדי לדווח למלך חוסיין על השיחות שנוהלו עם שולץ. מזכיר המדינה אמור להיפגש היום עם המלך חוסיין בלונדון.

דמשק: „למרות חילוקי הדעות – אפשר להמשיך בשיחות"

הן הסורים והן האמריקאים אמרו בשבת בערב, כי השיחות בין שולץ לנשיא אסד נכשלו. לפי מקורות סוריים לא הציג שולץ יוזמה, אלא העלה רעיונות לגבי פתרון ביניים ולגבי שיחרור תושבי השטחים הכבושים. המקורות הוסיפו כי המנהיגים הסורים הדגישו את התנגדותם לפתרונות חלקיים והדגישו כי הם תומכים בוועידה בין־לאומית בהשתתפות כל הצדדים. למרות חילוקי דעות אלה הביעו המקור הסורי, כי „הדלת להמשך נשארה פתוחה" והוסיף כי ארה"ב „שמה קץ להרס על סוריה".

מטען בשער בי"ס בראשל"צ

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

מטען חבלה התפוצץ אתמול סמוך לשעה 1.00 בצהריים בשער בית־הספר הדתי המקיף בראשון־לציון. למרבה המזל, התפוצץ המטען לאחר שהתלמידים כבר עזבו את חצר בית־הספר. נער אחד נתקף בהלם, אך הפיצוץ לא גרם כל פגיעה. המשטרה פתחה בסריקות ובחיפושים, ועצרה כמה חשודים לחקירה.

חריש מקבל השלמות לתיק נגד השופטים

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

המשטרה אמורה להעביר היום השלמות אחרונות הנוגעות לתיק החקירה של שופט התעבורה יעקב ברדיין ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש.

חריש מחכה לחומר זה כדי להכריע בעניין הגשת כתבי אישום בפרשת השופטים מבאר־שבע.

לאחר קבלת החומר יחליט חריש [illegible] באילו תיקים יש בסיס להגיש כתבי אישום באשמת הפרת אמונים ובאילו יש להגיש קובלנות לבית הדין המשמעתי לשופטים.

צוותי ליברלים וחירות במו"מ על האיחוד

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

טיוטת הסכם האיחוד בין „חירות" למפלגה הליברלית תידון בצוותי המשא־ומתן של שתי המפלגות רק אחרי שהליברלים יציגו את המתכונת שלהם לצירוף מיכסת חבריהם למרכז המאוחד.

אתמול נפגשו צוותי המשא־ומתן של שתי המפלגות – השרים נסים, שריר ומודעי מצד המפלגה הליברלית והשר דוד לוי וח"כ משה ארנס מצד „חירות" לפגישה ראשונה.

על־פי טיוטת הסכם האיחוד בין הליברלים ל„חירות" מוטל על המפלגה הליברלית להביא עמה למרכז המאוחד כ־1,040 איש, אלא שהמוסד הרחב ביותר שלה, המועצה הארצית, אינה מונה אפילו מחצית המספר הזה. הפתרון להוספת חברים כדי השלמת המיכסה היה בשנה האחרונה אחד הנושאים שעליהם התעמתו הכתות היריבות במפלגה הליברלית גם בבתי־המשפט.

צעירים

(סוף מעמוד 1)

נראתה בכבישים. מחנה הפליטים ג'באליה הוא היחיד הנמצא כרגע בעוצר. אמש נזרקו מספר בקבוקי תבערה בכיכר השוטר בעזה. לא היו נפגעים ולא נגרמו נזקים.

קבוצה של עורכי דין מעזה התלוננה אתמול, כי המנהל האזרחי ניתק את הטלפונים שבבתיהם ובלשכת עורכי הדין. המתלוננים הם עורכי הדין פאיז אבו רחמה, עורך דין וואלד אל קאדרה. גם מהמערכת „אל פג'ר" נמסרה אמש תלונה על ניתוק טלפון לימים מספר. עורכי הדין מעזה סבורים כי ניתוק הטלפונים בא בתגובה על השביתה שהכריזו בשעתו נגד בתי הדין הצבאיים.

זאב הרינג למנוחות

מאת סופר „דבר"

חברי הוועדה המרכזת בראשות מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר השתתפו אתמול בלווייתו של זאב הרינג, מי שהיה חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות וחבר הכנסת השביעית.

בבית הלוויות העירוני בתל־אביב ספדו למנוח ראש המחלקה להשכלה גבוהה בהסתדרות שמעון אביזמר וחבר הוועדה המרכזת גדעון בן־ישראל, שהעלה את פעלו של הרינג בשליחות הבריגדה, המטיבה הלוחמת, בקרב שארית הפליטה אחרי מלחמת העולם השנייה.

הננו מביעים תודה עמוקה לכל המנחמים
שהשתתפו בצערנו בכתב ובעל פה באבלנו
על מות יקירנו
ישעיהו אברך ז"ל
פולה והמשפחה
י"א אדר תשמ"ח

לחברתנו נעמי נחמן
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף עפולה
ההנהלה והעובדים

לחברנו אהד ניל
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף הקריה
ההנהלה והעובדים

מסקנות ועדת לפידות בעקבות הפיצוץ בחוות הגאז:

ציוד לא־תקני, עובדים רשלנים ומנהל שאיננו מתאים לתפקידו

אחריות הוטלה גם על המנכ"ל הקודם של „פזגז" ● שבחים לכבאים

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

הגורמים הישירים לדליקה בחוות הגאז בקריית־אתא במוצאי שבת 30 ינואר 1988, היו שימוש בציוד לא תקני, רשלנות עובדים וחוסר מודעות לסיכונים הכרוכים בגאז. היקף הדליקה והסיכונים הנבובים נבעו מהיעדר סידורי כיבוי אש נאותים. מסקנות אלו כלולות בדו"ח ועדת לפידות שהוגש אתמול.

בהיכס רחב יותר מצטיירת תמונה כלל ארצית עגומה של רמה נמוכה בכל הטיפול בנושא הגאז, היעדר תקנים וסטנדרטים בעבודה, ידע מקצועי לקוי של העובדים, טיפול לקוי בציוד ומודעות נמוכה ביותר לבטיחות. את גישתן של חברות הגאז ניתן להגדיר כאדישות וחוסר רגישות לשלום הציבור נאמר בדו"ח ועדת אלוף (מיל.) עמוס לפידות מטעם ראש הממשלה ושר האנרגיה והתשתית, לבדיקת נסיבות הדליקה במתקני „פזגז" בקרית־אתא.

הדו"ח משתרע על פני 45 עמודים ועוד כ־80 עמודי נספחים, חלקם סודיים. בדו"ח צויין שמנהל המתקן יצחק צדקין נושא באחריות אישית כבדה לאירוע הדליקה ולמצב הכללי של המתקן ואופן תפעולו. מצב המתקן היה ברמה כללית ירודה ונהלי העבודה לא היו קיימים או שלא היו מעודכנים, כן צויין בדו"ח כי לא היתה עקיפה של נהלים והוראות לעובדים.

הוועדה, אשר לא התעלמה מאחריותם של דרגים גבוהים יותר בחברת „פזגז", ציינה עם זאת שהוא התרשמה בצורה לא חיובית מהכישורים הניהוליים ומרמת הידע המקצועי של מנהל המתקן, אשר היה אובד עצות בזמן האירוע ולא תרם להתגברות על הדליקה. הוא לא הינחה את אנשי הכיבוי לגבי סגירת הברזים ועצירת זרימת הגאז מהמיכלים. לפיכך סוברת הוועדה שיש לשקול את מידת התאמתו של מנהל המתקן לתפקידו ואת המשך כהונתו במקום.

על הנהלת חברת „פזגז" מוטלת אחריות כוללת לאירוע, אך הוועדה ציינה שמנכ"ל „פזגז" זאב אשכנזי, נמצא בתפקיד כשנה בלבד ובתקופתו נעשו פעולות לקידום המצב הבטיחותי. הוועדה סבורה שיש להטיל אחריות רבה על המנכ"ל הקודם יעקב בקרצ'ין.

הוועדה שיבחה מאוד את משטרת מרחב חיפה, את שירותי הכבאות בחיפה ואת ראש עיריית קרית־אתא, אשר עשו כל שביכלם כדי להתגבר על המפגע הבטיחותי בחוות הגאז תיסוד במשך שנים לפעול אצל המוסדות השונים לשינוי המצב.

הוועדה ציינה ששרותי הכבאות בחיפה הגישו לפני שנים אחדות דרישות מפורטות וברורות המבוססות על ידע מקצועי נאות כדי למנוע המסורד. גם בליל הדליקה פעלו היטב שירותי הכבאות והמשטרה. הכבאים נלחמו בדליקה באומץ רב תוך סיכון נפשות ועל כך הם ראויים להערכה.

הוועדה מצאה גם ליקויים בתפקוד רשויות השלטון, בנושא הטיפול בגאז. הסמכויות והאחריות הממלכתית לגבי צדדים שונים בטיפול בנושא הגאז במדינה, בעוד שמשרד האנרגיה, הנושא באחריות מיניסטריאלית, אין סמכות האחריות ממשיים לגבי הנושא. הוועדה ממליצה על ריכוז האחריות ברמה הממשלתית.

בדו"ח הוועדה צויין גם שחברות הגאז התעלמו או לא מימשו מסקנות „ועדת אורד" שהוגשו לפני כשלוש שנים.

דובר משרד האנרגיה והתשתית, מסר שהשר שחל עומד להביא בפני הממשלה את הדו"ח ולהמליץ לקבלו כלשונו. אם תתקבל הצעת השר יחייב הדבר שינויים בחוק ובתקנות. הוועדה גילתה גם עבירות פליליות לכאורה והנושא הועבר לחקירת המשטרה.

שישה נמרים רעבים טרפו פקח שמורת־טבע

ביקארטה (רויטר). - שישה נמרים רעבים תקפו איש שמורת טבע שאחר להביא להם את ארוחתם היומית וטרפו אותו, מסרו עדי ראייה.

פקח השמורה היה בדרכו עם המזון ל„חתולים הגדולים" בפארק הספארי של האי יאווה ביום חמישי, כאשר אירע קלקול במכוניתו בתוך שמורת הנמרים.

במערכת האשפוז עדיין שיבושים בכמה בתי"ח

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

במערכת הבריאות נמשכים השיבושים בבתי החולים, בלא שניכרת התקדמות לקראת פתרון המשבר.

הרופאים בבתי־חולים הממשלתיים, הנוקטים עיצומים מאז 12 בינואר, משביתים היום את מכון הרנטגן והאיזוטופים בבית החולים בנהריה, מכון הלב בבית חולים „רמב"ם" בחיפה ואת חדרי הניתוח בבית חולים „רוטשילד" בעיר.

מחר ומחרתיים ישביתו הרופאים את מכון הרנטגן והאיזוטופים בבית חולים „הלל יפה" בחדרה, חדרי הניתוח ב„שערי צדק" בירושלים ואת מכון הלב בבית חולים ע"ש שיבא בתל השומר.

העילה לסכסוך של רופאי המדינה: דרישתם להחיל עליהם הסכם דומה לזה שהושג עם רופאי קופת חולים.

עיצומים נוקטים גם הרופאים המרדימים, המשביתים בכל יום את חדרי הניתוח בארבעה בתי חולים. היום ישביתו את חדרי הניתוח בבתי"ח „רוטשילד" בחיפה, „הלל יפה" בחדרה, „סורוקה" בבאר־שבע ו„שיבא" בתל־השומר. תביעותיהם: הוספת סבב תקנים בתוך 4 שנים ועדכון התמריץ שנקבע בהחלטת ממשלה לפני כ־10 שנים בשיעור 40 אחוז משכרם תשחוק.

המיקרוביולוגים והביוכימאים בבתי החולים הממשלתיים מאיימים אף הם לשבות בקרוב בטענה שמשרד הבריאות „מתחמק מסיכומים שהושגו עמו בדבר תוספות שכר ופיצוי מיוחד הנובע ממצוקת כח האדם".

ראשי עיריות ממפלגת העבודה נגד ההחלטה שתמנע ריצתם לכנסת

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

ראשי רשויות מקומיות, ובהם ראש עיריית אשקלון אלי דיין ראש עיריית ראשל"צ מאיר ניצן, ראש מועצת שדרות אמיר פרץ, ראש מועצת ירוחם ברוך אלמקיס, ראש מועצת קריית־מלאכי יוסי ואנונו וראש מועצת עוד אברהם שוחט, יפעלו לשינוי החלטת מרכז מפלגת העבודה, שלא לאפשר כפל תפקידים של ראשי רשויות מקומיות וחברי־כנסת.

אלי דיין אמר, כי על המפלגה להפריד בין מי שנבחרו לתפקידיהם במישרין על־ידי הציבור, כדוגמת ראשי העיריות, לבין מי שמונו לתפקידיהם על־ידי המפלגה. לדבריו, מניעת אפשרות מראשי הרשויות חברי מפלגת העבודה להתמודד על מועמדות לכנסת תגרום נזק למפלגה.

יו"ר ועידת הנשיאים מוריס אברמס במסיבת העתונאים שלשום (צילום: יצחק הררי)

אברמס: בינתיים עוד יש תמיכה אבל בהעדר פתרון היא תיפגע

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

„הממשל האמריקאי לא נסוג מתמיכתו בישראל, כפי שמוכיחה שליחותו של ג'ורג' שולץ, אולם אם ימשכו המהומות ולא יימצא פתרון פוליטי למצב, עלולה להיות לכך השלכה רעה על התמיכה בישראל", כך אמר אתמול יו"ר ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים, מוריס אברמס, במסיבת עתונאים בירושלים לקראת כינוסה של ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים הגדולים בארה"ב, השבוע בירושלים.

מוריס אברמס אמר כי שולץ נהנה מתמיכתה ומברכתה של הקהילה היהודית בארה"ב המאמינה כי הקווים העיקריים המנחים אותו בשליחותו הם שלמותה ובטחונה של מדינת ישראל מעתה ועד עולם. הוא הביע בטחונו כי יהיו תוכניותיו אשר יהיו, לא יתפשר שולץ על בטחונם של מדינת ישראל ואנשיה. „הקהילה היהודית כולה תומכת ביוזמתו של שולץ ומקווה שממשלת האחדות הלאומית בישראל תצליח להתאחד בקול אחד להצעותיו של מזכיר המדינה האמריקאי", אמר אברמס.

אברמס ציין כי הקהילה היהודית בארה"ב דואגת וכאובה נוכח המצב בשטחים והיא מבינה שהסטאטוס קוו לא יכול להמשך. אולם למרות העובדה שיהודי ארה"ב השמיעו דברי ביקורת אין פירוש הדבר הפניית עורף לישראל.

אברמס מתח ביקורת על המלך חוסיין, על שבוחר להיות מחוץ לירדן בעת ביקורו של שולץ באיזור ועל הפלשתינאים, שלא הגיעו לפגישה עם מזכיר המדינה, וציין כי תגובה זו לשליחותו של שולץ מדגימה, מעל לכל ספק, מי הם אלו שבאמת מערימים מכשולים בדרך לשלום.

ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים הגדולים בארה"ב תקיים בשלושת הימים הקרובים סידרת פגישות וסמינרים על נושאי הקונפליקט היהודי ערבי, צבא ובטחון ויחסי ישראל – ארה"ב. הם יפגשו עם ראש הממשלה, שר החוץ ושר הבטחון וישמעו הרצאות מפי אנשי צבא, חוקרי אקדמיה, חברי כנסת ואישי ציבור.

שרי הליכוד בישיבה סוערת – במלאות 80 יום למהומות:

להגביר את הלחץ, לפוצץ בתים ולסגור השטחים בפני התקשורת

הרוגים זה לא פתרון

שר הבטחון יצחק רבין סייר אתמול בחלחול (צילום: יצחק הררי)

מאת יוסי מלמן, מסופר המדיני של „דבר"

בישיבה הסוערת ביותר בממשלה מאז החל לפני 80 ימים „המרי הפלשתינאי" בשטחים, ביקרו חלק משרי הליכוד את מדיניות צה"ל, ודרשו שיוחמר את יחסו לאוכלוסייה, ויסגרו את השטחים בפני התקשורת. שר הבטחון יצחק רבין אמר בתגובה: „גם אם יהרגו מאות לא תיפתר הבעייה".

ישיבת הממשלה שעמדה להיות קצרה ביותר, ולהמשך כשעתיים, נתארכה כמעט בפליים. שרי הליכוד נתנו בה את הטון.

שר התעבורה חיים קורפו: „מדוע צה"ל נוקט בהצטדקות. יש לחדול מנימת ההצטדקות לאחר כל ארוע בשטחים. כל פעם נאמר 'צה"ל חוקר הארועים'. צה"ל פועל נגד אויב בהתקלויות. יש תמיד נפגעים. כל פעם שנעשה תרגיל צה"ל מסביר ומצטדק. צריך להרוס בתים ולסגור השטח לתקשורת".

שר העבודה והרווחה משה קצב: היום אני חושב שהתקשורת היא הגורמת למהומות ומתסיסה את התושבים".

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון: „בעיירה קבטיה הופקר תושב הכפר ואנו אחראים למעשה מבחינה מוסרית. למרות שיכולנו להציל חיו הוא נתלה בכיכר הכפר. זה בלתי נסבל לחלוטין. יש לשנות המצב בשטחים. יש פתרון, יש שיטה, אפשר לעשות זאת".

השר לקליטת עליה יעקב צור: „השר שרון רומז כאילו הוא יודע מה צריך לעשות. ראינו כבר בלבנון לאן הובילה שיטת הנבג הגמרנר".

אריאל שרון: „מדוע היו צריכים המח־צדיקים לבוא לקיבוץ גשר להרוג האוכל ולעצור את אחד החיילים המכים? האם הוא פושע פלילי? האם היה בורח?"

יגאל הורביץ: „יש לסגור השטחים לתקשורת".

השר יצחק מודעי: „עברו 80 יום מאז החלו ההתפרעויות. תחילה שמענו שזה ידוכא תוך ימים או כמה שבועות. כעת לא יודעים כבר איך יהיה הסוף. מה קורה למשמעת בצה"ל? חיילים מכים ילדים והאלוף הפיקוד משחרר זורקי אבנים. מזה שבועות אני תובע סילוק התקשורת. מאות כתבים וצלמים מתאכסנים בכפרים ערביים. עצם נוכחותם מעודדת התפרעויות. האם לא ניתן לסלקם בהוראת שר הבטחון?"

שר הבטחון יצחק רבין: „יש בגדה 500 ישובים ולא ניתן להיות בכולם בעת ובעונה אחת, אלא אם משתקים את צה"ל".

שר החקלאות אריק נחמקין: „החיילים חשים, ובצדק, לנהוג כמו הארגעה משכם".

יצחק מודעי: „ראיתי את דף ההוראות לחיילי צה"ל ומוצע בו שיהיה בכיסו של כל חייל כל זמן שהותו בשטח. הממשלה אינה ועדת ייעוץ לשר הבטחון. אם המערכת אינה ממלאת את משימתה מוטב שתאמר לנו כאן כי זה המצב. אז הממשלה תצטרך לדון כיצד לעשות זאת. ראינו בטלוויזיה רכב של רשות השידור מתעטף בדגל אש"ף כאשר היתה סכנה לחיי הנוסעים. מי ביקש מהם להודות לאיזור הזה".

שר האנרגיה משה שחל: „אסור לדרג המדיני לגלגל את האשמה על צה"ל, כאשר הממשלה אינה מעמידה פתרון מדיני בעוד מועד".

הרב יצחק פרץ: „יש לשמור על כבודם של חיילי צה"ל".

שר התיירות אברהם שריר: „מדוע לקח לצבא שעתיים להגיע לקבטיה לאחר שעשו לינץ' בתושב?"

אחד השרים העיר בציניות: „שעתיים אצל שריר זה הרבה זמן. הוא חושב שבזמן הזה הוא יכול לטוס לאיסטנבול".

יעקב צור: „הממשלה מאבדת עשתונות. שרים מקוים להתעורר בבוקר והכל באורח פלא ישוב למקומו. הישיבות כאן הם כמו במסיבות פיסטוקים בליל שבת ולא כמו ממשלה שמחזקת את צה"ל".

שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי: „הממשלה אינה יכולה לשאת באחריות משותפת בלי שיתקיים דיון בנושא הגורלי ביותר שלפנינו. לא צה"ל יספק פתרון למצב, אלא באמצעות פתרון מדיני. דרושה הסכמה לשטחים תמורת שלום, לפני שיתחולל אסון שהסוף למדינה דו־לאומית. מי שמציע לפגוע בתקשורת מאמין כי אם ישבור מראה המציאות תשתנה".

שר הבטחון יצחק רבין: „בעזה קל יותר לשמור על הסדר כי לא צריך שליש מהצבא יאבטח יהודים. אם כי זו אחריות חובה שלנו. תפקידי צה"ל בשטחים הם למנוע התפרעויות גדולות ולשמור על צירי התנועה".

היום המאבק בין ארה"ב לאו"ם סביב סגירתה של נציגות אש"ף

מיכה איום (ע"ס). — מבחן כוח העשוי להיות בעל השלכות חמורות, ייפתח היום בין ארה"ב לאו"ם על סגירתה של נציגות אש"ף באו"ם.

על פי דרישת מדינות ערב, תחדש העצרת הכללית של האו"ם את דיוניה כדי לבחון פרשה זו, ולנסות לסכל את הכוונות האמריקאיות בדבר סגירת נציגות זו.

לפי ידיעות מוואשינגטון, משרד המשפטים האמריקאי החליט „סופית", בישיבה בדרג רם שנערכה ביום שישי, [illegible] ולהורות על סגירת הנציגות הדיפלומטית של אש"ף, בהתאם לחוק שהקונגרס אישר בדצמבר אשתקד. מימשל רייגן צריך היה להודיע לפני שבועיים על עמדתו הסופית לראשי האו"ם, אולם ההודעה הושעתה, כדי לא לסכן עוד יותר את סיורו הנוכחי של שר החוץ שולץ במזה"ת.

מדינות ערב כבר שוקלות, אם לא יצליחו למנוע את סגירת נציגות אש"ף, לערער על חברותה של מדינת ישראל באו"ם. וואשינגטון הזהירה פעמים רבות, כי גירוש ישראל מהעצרת הכללית יגרור את פרישתה של ארה"ב, ודבר זה, לדעת כל המשקיפים, ינחית מהלומת מוות על האו"ם.

מצד שני, אם יצליח האו"ם לכפות על וואשינגטון לכבד את הסטטוס־קוו לגבי המעמד של משלחת אש"ף, הקונגרס עשוי להגיב על־ידי עיצומים פיננסיים נוספים נגד האו"ם, המתקשה ממילא זה שנה לממן את פעילותו. בעקבות כל הסכנות הללו, הביעו ראשי משרד החוץ האמריקאי תמיכה בפשרה עם האו"ם, אך נראה כי הצעתם לא נתקבלה. לפי ה„ניו יורק טיימס", החלטת משרד המשפטים תפורסם אחרי שובו של שולץ

(יורם לוי). – „שמיר אל תטמון ראשך בחול" – כך נכתב בכרזה שתלו סטודנטים חברי מפלגת העבודה על בת־יענה, שהובאה ישר ממכלאת החי של קיבוץ אשדות־יעקב אל מול משרד ראש הממשלה. היו"ר הארצי של הסטודנטים שלום פוריס הסביר, כי בת־היענה מסמלת את שמיר, שעל־אף כל ההתפרעויות בשטחים ממשיך לטמון את ראשו בחול ומתעלם ממה שקורה. הקיבוץ הארצי פתח בסדרת פעולות מחאה, שבמהלכן יפגינו כל שבוע חברי קיבוצים במחאה על מדיניות הממשלה בשטחים. (צילום: יצחק הררי)

הימין מנסה לסבך את מיטראן בפרשת ציתות בנוסח ווטרג'ייט

פאריס (רויטר). – מפלגות האגף השמרני בצרפת מנסות לעשות הון פוליטי לקראת הבחירות לנשיאות מהחשדות הנשיא פראנסואה מיטראן במעורבות בשערוריית ציתות נוסח „ווטרגייט". המועמד לנשיאות ריימון בר הצטרף אף הוא לאותם גורמים מימניים שדרשו הסבר ממיטראן על נסיבות השערוריה שכונתה בכלי התקשורת הצרפתיים „פרשת שרברבי ארמון אליזה".

הפרשה החלה בדצמבר אשתקד כאשר התלוננה ראש לשכת שופטי השלום הצרפתיים דניאל בורגוכוד שתזכורות פנימיות שהועברו למיטראן על מינוי שופטים בבירים הודלפו למשרד המשפטים. התזכורות כללו פרטים על נטיות פוליטיות של שופטים וההדלפות היתה משום עבירה קשה על התקנות בדבר הפרדה מלאה בין שלטונות המימשל והמשפט.

הפרשה קיבלה תפנית חמורה יותר כאשר הודעה המשטרה על־ידי שומר של בית דירות בפאריס ב־23 בדצמבר בקשר לשלושה אנשים שבאו לבית בנסיבות חשודות. השלושה, שטענו כי הם שרברבים, נעצרו לאחר שנתגלה אצלם ציוד לציתות טלפוני. מאוחר יותר התברר כי אחד הדיירים בבנין הוא פקיד בכיר בלשכת השופטים החשוד בהעתקת התזכירים ומסירתם למשרד המשפטים. מנהל המשרד הוא שאלאנדון, אחד היריבים הפוליטיים העיקריים של מיטראן. המשטרה חושדת כי השלושה התכוונו להתקין מכשירי האזנה במכשיר הטלפון שלו, בנסיון לגלות אם הוא האחראי להדלפת המסמכים למשרד המשפטים.

מקורות גילו כי מאז מעצר השלושה כבר גילתה המשטרה קשר בין החשודים לבין שירותי הבטחון הפועלים בארמון הנשיא מיטראן. עתונים המייצגים דעות שמרניות בפאריס טענו עוד כי האיש מאחורי פעולות סתר אלה הוא קולונל כריסטיאן פרוטו, החשוד גם בהעלמת שערוריה אחרת שאיימה על מיטראן. פרוטו עומד כיום בראש היחידה נגד טרור ומיטראן הגן עליו בנאומו בטלוויזיה בספטמבר אשתקד באומרו, כי הוא האיש שראוי כי החיילים הצרפתים ילכו בדרכו.

תובע צו נגד שר המשפטים בדרישה לחקור עסקי בל"ל

(ע). – בית־המשפט הגבוה לצדק יורה בקרוב בהרכב של שלושה שופטים, בעתירתו של רואה־החשבון שמחה שנקר, התובע משר המשפטים ומהיועץ המשפטי לממשלה למנות חוקר שיבדוק את עסקי בנק לאומי לישראל.

שנקר, לשעבר עובד בכיר ביחידת הביקורת הפנימית של הבנק, אולץ לפרוש ב־1985 לאחר שבמשך שנים התריע על מחדלי ניהול חמורים בבנק לאומי. הנהלת הבנק שילמה לו סכום ניכר כפיצויים, ושנקר טוען בעתירתו, כי הפיצויים ניתנו לו בתקוה שאחר־כך יפסיק את הביקורת כלפי הנהלת הבנק ויפסיק להעלות את הדרישות שבכיריו יסיקו מסקנות ויתפטרו.

באוקטובר 1986 פנה שנקר לראשונה אל היועץ המשפטי לממשלה בבקשה שימונה חוקר לבנק. הוא פנה גם אל רשם החברות, אך הרשם השיב לו, כי הוא חייב לגייס את תמיכתם של שליש מבעלי המניות ורק אחר־כך להפנות לשר המשפטים את בקשתו למינוי חוקר.

מאז פנה שנקר כמה פעמים לבכירים במשרד המשפטים וליועץ המשפטי עצמו. היועץ חריש שוחח אתו לפני כשנה, אך לא היה מוכן להתחייב מתי יחליט על צעדיו בנושא.

בעתירה שהגיש טוען שנקר, כי ניסה להעלות את הצעתו למינוי חוקר באסיפת בעלי המניות של הבנק, אך היו"ר לא אפשר לאסיפה לדון בכך. עוד נאמר בעתירה, כי היועץ המשפטי ושר המשפטים אינם משיבים לפניותיו, ובכך הם חורגים מכללי התקשי"ר והמינהל התקין. „הגילויים על שכר צמרת הבנק, על הבונוסים ועל פיצויי הפרישה שלהם מצדיקים מינוי חוקר, בעיקר משום שבפועל נלקחו ההטבות מקופת המדינה, שהיא הערבה למניות הבנקים. רק כך תצא האמת במלוא היקפה לאור", טוען שנקר.

העותר מבקש מבג"ץ להוציא צו על־תנאי נגד שר המשפטים, ובו לתת צו הולטי, המורה לשר למנות חוקר לעסקי הבנק. השופט התורן אברהם הלימה העביר אתמול את העתירה להרכב של שלושה שופטים, וביקש את תגובת שר המשפטים והיועץ המשפטי לממשלה.

נהג ! עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.

תן טרמפ לחייל !

התיאטרון הקאמרי

אמא קוראז'

ברטולד ברכט

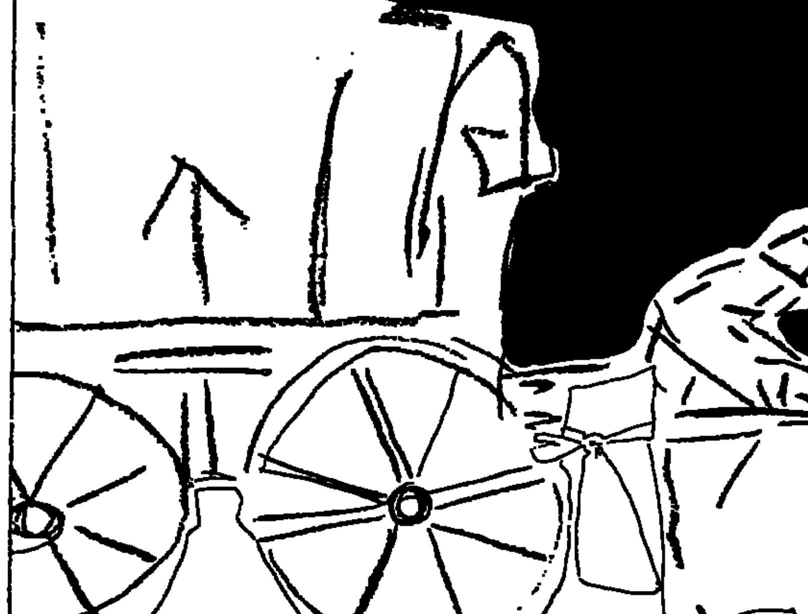

הכינו כרטיסים מראש

36 הצגות בלבד באולם הקאמרי

נוסח עברי: מאיר ויזלטיר
במוי: אילן רונן
תפאורה ותלבושות: רות דר
מוסיקה: פאול דסאו
ניהול מוסיקלי: רפי קדישזון
תאורה: פול פיינס

משתתפים: זהרירה חריפאי, אילן דר, יוסף ברמון, שלמה וישינסקי, ריקי גל, ענת תקסמן, יגאל נאור, דב נבון, יוסי קאנץ, קרול מרקוביץ, נתן כונן, בשמת אלוני, יותם זילברמן, זארה וארתאניאן, נורית כהן, אילן כרמי.

בלווי תזמורת. במה מסתובבת.

כרטיסים להשיג: בקופת הקאמרי 03-233335 יהודה הלוי [illegible] אבן גבירול 90 .03-248844 ,248788 "קסטל", אבן גבירול 153 .03-447678 ,444725 לאוחזי כרטיסי אשראי: 03-221792 ,239258 מ־09.00-23.00 ברצף. וביתר המשרדים.

החל מחודש אפריל.

הולכים לתיאטרון טוב. הקאמרי.

שידה • מאיר • שוב־עמי • שקולניק

مكذا من الاهل

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אוה.ה. ש	17600	41.0	-400	-2.2	-61.0
טפחות 1ש"ח	1100 תב	900	-61	-5.5	-1349
טפחות 5ש"ח	640	1005	-10	-1.5	-664
כללי לא בהסדר 1	14342	12.0			+8.0
פ.י.ב.י. 0.5	6700	766	+70	+1.1	+687

בהסדר הצמדה ל-88

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אידיבי בד' ל-88	107050	462	-700	-.7	-1740
אידיבי ב' ל-88	108200	10.0	+200	+.2	+7.8
אידיבי בב"א ל88	650000	2.0	+6000	+.9	+3.0
איגוד 1ש"ח ל-88	79800	385			+50.0
דיסקונט ב' ל-88	137400	11.0			+5.0
דיסקונט א' ל-88	136850	477			-301
דיסקונט שה 0 ל88	15890	7.0	+100	+.6	+274
מזרחי ש' ל-88	43950	816	-250	-.6	-1623
מזרחי ב' ל-88	44050	71.0	-400	-.9	-57.0
הפועלים מבכ ל88	95800	5.3	+2000	+2.2	+4.8
הפועלים ש' ל-88	72550	1726	-450	-.6	-2356
הפועלים מ' ל-88	72745	259	-100	-.1	-458
כללי א' ל-88	185150	92.0			+91.0
כללי ש"ח ל-88	8920	79.0	+20	+.2	+121
בכ"ל סמק ל-88	46222	2726	-150	-.3	-1645
כלל ש"ח 11 ל-88	17190	342			+474
מבטח וסחר 1 ל88	61470		-15		-400
מבטח וסחר 5 ל88	31200				

בהסדר הצמדה ל-89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אידיבי בד' ל-89	131150	97.0			-1.0
אידיבי ב' ל-89	— לא נסחר —				
אידיבי בב"א ל89	— לא נסחר —				
איגוד 1ש"ח ל-89	97900	28.0			+54.0
דיסקונט ב' ל-89	— לא נסחר —				
דיסקונט א' ל-89	168050	4.0	+500	+.3	+98.0
מזרחי ש' ל-89	53450	101			+40.0
מזרחי ב' ל-89	— לא נסחר —				
הפועלים ש' ל-89	87700	29.0	-1300	-1.5	-35.0
הפועלים מ' ל-89	88800	10.0			+89.0
כללי א' ל-89	226050	6.0	+50		+49.0
בכ"ל סמק ל-89	56100	446			+230

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אדנים 0.1	21555				
לאומי משכנתאו ש	6400	192	-250	-3.8	-114
לאומי משכנתאו ב	7642		-390	-4.9	-70.0
טפחות ש	4900	100	+200	+4.3	+280
כרמל שה 1	4396	300			+700
פיתוח ומשכ 1שח	1680	400	-25	-1.5	-325
משכן ב ש	2800	538	-100	-3.5	-652
עצמאות 0.1	16050	86.0	-550	-3.3	-56.0
בינלאומי למשכ"ר	5760 תב	125	-640	-10.0	-215
טפחות מבכ ש	18000	6.0	-810	-4.3	-6.0
טפחות רג ש	19500	89.0	-500	-2.5	-89.0
טפחות שה 2	5683	119			+431
יעסור 1.0	— הפסקת מסחר —				
יעסור 5.0	— הפסקת מסחר —				

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
שלמון א 1שח	650	2882			-841
התקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
התקלאות מבכ ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	9550	61.0	+50	+.5	+61.0
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ 1גג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר —				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1476	4358			-3122
תיירות בכ	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	19195	37.0	+300	+1.6	+42.0
כלל ליסינג 0.5ב	19499		-101	-.5	-75.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אילון בטוח 1ש"ח	115.0 תב	350	+8.5	+8.0	+350
איתן ביטוח 1שח	110.5	10586	-3.5	-3.1	-9286
אררט 0.1	— הפסקת מסחר —				
אררט א 0.5	— הפסקת מסחר —				
בטוח משנה 1ש"ח	323				
בטוח משנה 5ש"ח	165.0	1780	-4.0	-2.4	-1780
בטוח משנה אפ 2	206	200	-2	-1.0	-200
בטוח משנה שה-אפ	101.5	27820			+6180

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
הדר 1שח	110.0	25368			+14119
הדר 5שח	89.5	1970	-2.0	-2.2	-5940
הדר אפ 2	84.0	5313			+690
הסניקס 1ש"ח	600	347	-30	-4.8	-763
הסניקס 5ש"ח	467	220	+5	+1.1	+220
המשמר-הראל 1ש"ח	3400	53.0	+17	+.5	+85.0
המשמר-הראל 5ש"ח	3160				-160
מנורה 1.0	1010	170	-40	-3.8	-320
מנורה 5.0	890	100	-10	-1.1	-100
סהר פיתוח 3	— הפסקת מסחר —				
סקוריטס 1שח	800	200	-15	-1.8	-620
צור 1שח	220	830	-7	-3.1	-830
ציון החזקות 1שח	2901				-56.0
ציון החזקות 5שח	711 תב	60.0	-69	-8.9	-443

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אינטרנאצא 1שח	691	954	+1	+.1	+46.0
אינטרנאצא 5שח	535	3450	-10	-1.8	-1148
מאיר עזרא 1ש"ח	542	2684	+20	+3.8	+2234
מאיר עזרא אפ 2	325	240	-10	-3.0	-140
כלל סחר אפ ד	256	5330	-2	-.8	-8492
כלל סחר אגח 2	129.5 תב	7080	-7.5	-5.5	-25882
קריסטל 1.0	734	1185	-1	-.1	-235
רסק כ"ד 1ש"ח	14100		-27	-.2	-1.0
רסק כ"ד 5ש"ח	17100				
שופרסל א' 0.02ש	865	1150			-187
שופר-סל אפ ד	3260	404	-70	-2.1	-87.0
שופר-סל אגח א	102.0	43500	+.5	+.5	+69875

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אסותא 0.01ש"ח	305	2126	-15	-4.7	-3581
סמנות הספקה 1שח	600	519			-519
סמנות הספקה 5שח	197.0	3871			-454
קרור הספקה 1שח	671 מ		-35	-5.0	-1255
קרור הספקה 10שח	201	30149	-6	-2.9	-32928
מחסני ערובה 1שח	1035 תב	350	-100	-8.7	-537
מחסני ערובה 5שח	788	1497	-16	-2.0	-1497

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
גלי זהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 1 ש"ח	1180	371	-59	-5.2	-206
מלונות דן 5 ש"ח	867	116	+8	+.9	+16.0
חוף האלמוג 0.1	5800				
מלונות ירדן 1.0	2259 תב	84.0	-210	-8.5	-184
ים סוף 1ש"ח	188.8	36109	-10.0	-5.1	-49001
ים סוף אופ' (1)	114.0 תב	7155	-8.0	-6.6	-20289

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
ת.י.ל.ל. 1שח	180.0	3500	-2.0	-1.1	-7999
ת.י.ל.ל. אפ ב	56.0	13100			+10600
ת.י.ל.ל. אגח א	97.5 תב	6808	-7.5	-7.1	-61424
יעצ"א 1שח	3900	107	-200	-4.9	-196
מ.ל.ל. 1ש"ח	— הפסקת מסחר —				
מ.ל.ל. 5ש"ח	— הפסקת מסחר —				
ניקוב 1שח	715	795	-25	-3.4	-795
ניקוב 5שח	240	1870			-1870
ניקוב אפ 2	450 תב	1270	-50	-10.0	-2070
תים מחשבים 1ש"ח	630	3630	-19	-2.9	-4587

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אזורים אפ 1	482	2869	-1	-.2	-538
אזורים אגח 3	127.0	15000	-3.0	-2.3	-8661
אילון מלונ 1ש"ח	120.0	5800			+350
אל-רוב 1.0	285 תב	5494	-20	-6.6	-6621
אפריקה 0.1ש	— הפסקת מסחר —				
אפריקה אפ 5	— הפסקת מסחר —				
ארזים 1ש"ח	909	255			-122
אילדן 1שח	2040 *	100	-50	-1.5	-225
* ביצוע חלקי 80.00%					
אילדן 5שח	1699	528			-528
ברנוביץ 1שח	2590	21.0	-20	-.8	-21.0
ברנוביץ 5שח	2115	100	-20	-.9	-200
דור ונקבר 1ש"ח	4690				
דניה 1שח	171.0				-1150
דניה 5שח	122.0	986	-3.0	-2.4	-986
מר-לן 1ש"ח	1607	1500	+20	+1.3	+658
המסלול 1.0	— לא נסחר —				
המסלול 5.0	— לא נסחר —				
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
בכלכלית י-ם 1שח	243	5095	-3	-1.2	-1440
בכלכלית ים אפ 1	77.0	33000			+25550
גב-ים 1ש"ח	3115	432	-30	-1.0	-315
גב-ים 5ש"ח	2500	1080			+479
ישפרו 1שח	2810	300	-90	-3.1	-424
ישראלום 1ש"ח	996	500			-330
ישרוטל 1שח	15356	514	-886	-4.5	-173
כנף פיתוח 1.0	5000				
לנדאו 1ש"ח	5999 מ		-316	-5.0	-84.0
לנדאו 5ש"ח	1800	15.0	-50	-2.7	-245
מ.ת.ב. 1.0	— לא נסחר —				
מ.ת.ב. אפ 2	— לא נסחר —				
מ.ת.ב. אגח א	— לא נסחר —				
מגורי בניה 1.0	— לא נסחר —				
מישכאל 5שח	151.0	3811			-3990
מישכאל אפ א	126.0 תב	5884	-15.0	-10.6	-8464
מבנה 1ש"ח	1290	700	+50	+4.0	+449
קרדינסטיין 1ש"ח	299	900	-14	-4.5	-1367
קרדינסטיין 5ש"ח	115.0	13125	-1.0	-.9	-8925
ליפשיץ 1שח	260	2948			+1757
ליפשיץ 5שח	118.5	12237	+2.5	+2.2	+16312
ליפשיץ אפ 2	79.0	2760	-1.0	-1.3	-2627
ליפשיץ אגח 1	90.5	13125	-2.5	-2.7	-53225
נאות אביב 0.5	2626	50.0			+190
נכסי אזורים 1שח	226	4152	-10	-4.2	-6152
סהר החזקות 1.0	612				
סולל ב"נ 1שח	1248	260	-1	-.1	-260
עמר הולנ 1.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 1ש"ח	3028	126			-126
קיסריה 5ש"ח	955	921	+26	+3.0	+1644
רוגובין 1שח	204	11685	+5	+2.5	+5685
רוגובין 5שח	136.5	8850	-6.0	-4.2	-8850
רוגובין אפ 2	630 תב	220	-120	-16.0	-1149
רוגובין אגח א	121.5	3367			-1240

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2090	60.0			-60.0
מטעי הדר 0.5	1750	38.0	+10	+.6	+37.0
מהדרין 1שח	4591	500	-190	-4.0	-801
מהדרין אפ 1	2079	750	+49	+2.4	+1203
נכסי הדרים 1ש"ח	1394				
פריאור 5שח	2005	510	-60	-2.9	-510

תעשייה

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
דובק בב ש	2480	177	-20	-.8	-177
דובק בב מ	2590	190	-20	-.8	-190
וגבכל 1שח	340	1200	-5	-1.5	-1200
וגבכל 5שח	289	1200	-4	-1.4	-1200
וגבכל אגח 1	99.0	12000	-2.5	-2.5	-28000
טמפו בירה 1ש"ח	28200	7.0	+200	+.7	+42.0
טמפו בירה 5ש"ח	18497	35.0	-500	-2.6	-50.0
יבוד 1שח	930 תב	250	-93	-9.1	-250
יבוד א 5שח	530	500	+18	+3.5	+180
יבוד אפ 2	267				
מן 1שח	434 מ		-23	-5.0	-1029
מן 5שח	274	100	+3	+1.1	+11.0
סנפרוסט 1ש"ח	14900	25.0	-150	-1.0	-25.0
עסיס ב 5שח	277 תב	2595	-17	-5.8	-8148
שלמה אב"ל 1ש"ח	1655 תב	172	-95	-5.4	-395
שמן מב"א 4 ש"ח	1250	166			+19.0

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
ארגו 1ש"ח	279	2450	+4	+1.5	+127
ארגו אפ 2	139.5	1720	-6.5	-4.5	-4573
ארגו אגח 1	103.5				+3000
אופים 1 ש"ח	420 תב	300	+26	+6.6	+300
אופנת כרוך 1 שח	242	550	-6	-2.4	-550
אופנת כרוך 5 שח	195.0	580	-2.0	-1.0	-500
אופנת כרוך אגא	219		-3	-1.4	-200
ארגמן רג ש	8000	97.0	+100	+1.3	+54.0
דלתא-גליל 0.1שח	1010	2469	-40	-3.8	-4056
דלתא-גליל 0.5שח	910	1784	-54	-3.6	-2784
מסיות מאוחד 1.	1275				
מסיות מאוחד 5.	530				+150
ויסלבו 1שח	303		-1	-.3	-600
ויסלבו 5שח	211		-1	-.5	-200
ורדינון 1ש"ח	3775	20.0	-15	-.4	-48.0
זיקית 1שח	1541	300	-20	-1.5	-453
זיקית 5שח	1175	250	-5	-.4	-250
זיקית אפ ב	430	1000			-781
כותר 1שח	143.5	6492	-4.0	-2.7	-7352
כותר אפ 1	62.0				-300
לודזיה 1ש"ח	650 *	44.0	-39	-5.7	-88.0
* ביצוע חלקי 50.00%					
לודזיה 4ש"ח	375				
ליבנת 1שח	162.5	1841	-5	-.5	-1101
עיט 1.0	281 תב	1500	-30	-9.7	-1856
עיט 5.0	146.0	500	+1.0	+.7	+1220
עיט אפ 2	108.0	6250			+6750
עיט אגח 1	106.0	4102	-1.0	-.9	-4102
עמק 1שח	149.5 תב	4852	-12.0	-7.4	-4548
עמק אפ 1	71.0	9900			+3862
פולגת א 1שח	— הפסקת מסחר —				
פלינט א 0.5	8280	50.0	-300	-3.5	-60.0
קרגל 1שח	1090				
גיבור-סברינה	6373 *	81.0	-64	-1.0	-50.0
* ביצוע חלקי 61.80%					

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אורדן 10.0	5050	100	-50	-1.0	-80.0
אורדן 50.0	4550				
אלקמית 1ש"ח	6595		+63	+1.0	+100
אלקמית 5ש"ח	4950				
כבלים 1שח	249	3154	-5	-2.0	-1154
כבלים אפ 1	67.5	21316	-6.5	-8.8	-23094
כבלים אג"ח-אופ'	91.5	10000	+1.5	+1.7	+92200
כבלים אגח א	93.0	100000			-38814
התכוף 1.0	491	350	-9	-1.8	-648
התכוף 5.0	275	500			-500
התכוף אופ	1800	68.0	-200	-10.0	-68.0
זיקה 1ש"ח	1980				-37.5
זיקה 5ש"ח	1190				
קופקאות מה 5ש"ח	2895	30.0	-5	-.2	-30.0
כבלי ציון 1.0	2045	105	+60	+3.0	+1832
כבלי ציון 5.0	995	327	-20	-2.0	-327
מתכת קרמבי 1 שח	210	6029	+10	+5.0	+5529
מתכת קרמבי 5 שח	112.5 תב	6496	-12.5	-10.0	-14851
נחושתן 0.1	27850 תב	20.0	-1700	-5.8	-33.0

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
מישתנ 0.5	11100 תב	10.0	-895	-7.5	-20.0
ספר מלדה 1 ש"ח	1690	531	-20	-1.2	-272
קינג 1 ש"ח	655 תב	171	+60	+10.1	+479
קינג 5 ש"ח	548	555	-1	-.5	-155
קליל 1.0	2245	1213	+76	+3.5	+1606
קליל 5.0	1800	100			-100
קליל אופ	880	120	+40	+4.8	+620
קליל אגח	117.0	15437			+9174
שלודה 5.0	5000				
שביט 1ש"ח	585	350	-31	-5.0	-830
לביט 5ש"ח	377	194	+8	+2.2	+194

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אלביט 3.0	255000	35.0	-500	-.2	-41.0
אלקו 0.1	9551	5.0	-20	-.2	-5.0
אלקו 0.25 ש	3800 תב	642	+190	+5.3	+532
אלקו 0.25 ב	3775				+91.0
אלקטרה 0.1שח	1584	649	+30	+1.9	+438
אלקטרה א 0.5שח	1095				+100
אלקטרה אפ 5	665	952	-25	-3.6	-902
אלקטרה אגח 3	120.0	17576	-3.0	-2.4	-32474
אריץ 0.02שח	11650	9.0			-9.0
כללתעש אלקט ושן	1640	1990	+36	+2.2	+865
כלל אלקט אפ א	448	2427	-12	-2.6	-4455
כלל אלקט אגח 1	94.5	22654			+7976
מטמורפיקס 1.0	960	717	-10	-1.0	-517
מטמורפיקס 5.0	746	3550	-27	-3.5	-8356
פיימנגר 1שח	354	700	-3	-.8	-1800
פיימנגר 5שח	291	5080			+2508
ציקלון 1שח	2000 *	186	-172	-7.9	-598
* ביצוע חלקי 90.20%					
ציקלון 5שח	1150	836	+25	+2.2	+1024
קנבשטיין 1ש"ח	2758	5.0	+27	+1.8	+5.0
קנבשטיין 5ש"ח	2160				
ת.א.ת. 1שח	775	270	+30	+4.0	+75.0
ת.א.ת. 5שח	377	847	-6	-1.6	-3327
תדאה 1שח	642	460	+5	+.8	+460

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
א.מ.בלבנין 1שח	149.0	6700	-1.0	-.7	-11136
א.מ. בנין אפ א	513	1226	-4	-.8	-507
א.מ.בנין אגח א	126.0	31100	+1.0	+.8	+43900
אקרשטיין 1שח	390	1136	-14	-3.5	-1612
אקרשטיין 5שח	266				
אקרשטיין אפ א	318	150			-150
אקרשטיין אג"ח 1	124.0	17382	+.5	+.4	+17058
האחים בלום 1שח	95.0	3840	-5.0	-5.0	-13830
אחים בלום אפו	61.0	3372	+2.0	+3.4	+528
מודול הסק 1שח	765	1038	-7	-.9	-1538
מוזאיקה 1 ש"ח	— לא נסחר —				
מוזאיקה 5 ש"ח	1450				
נגב קרמיקה 1ש"ח	265	6300			-527
נגב קרמיקה אופ	151.0	5080	+8.0	+2.8	+536

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אבן 5 ש"ח	1300	912	-8	-.6	-322
אליאנס ב 200.0	930 *	37.0	-5	-.5	-149
* ביצוע חלקי 60.00%					
גל תעשיות 1ש"ח	330	16.0	+9	+2.8	+594
גל תעשיות 5ש"ח	250	2050	+6	+2.5	+2100
גל תעשיות אפ	77.0 תב	3276	-8.0	-9.4	-11139
גל תעשיות אגח 1	94.0	41990			+9070
דשנים 0.1	4340	114			-114
דשנים 0.5	1520	50.0			-50.0
חיפה כימיקל 10.0	— הפסקת מסחר —				
לפסקו 1.0	1860	135	-12	-.6	-94.0
מקסימה 1שח	640 תב	72.0	-38	-5.6	-112
מקסימה 5שח	447 *	100	-16	-3.5	-132
* ביצוע חלקי 75.70%					
סבו 1 ש"ח	17932	17.0	+177	+1.0	+7.0
סבו 5 ש"ח	14200				
פיקלאס 1ש"ח	490	2416			+2584
פיקלאס אפ 1	125.0 תב	4750	-9.0	-6.7	-10571
קים 1שח	3768	365	-150	-3.8	-565
קים אפ 2	2130				
קים אגח 1	103.0	6050	-2.0	-1.9	-1700
תיא 5ש"ח	3598	102			-52.0
פרוטארום 10.0	50200	17.0	-1800	-3.5	-90.0

עץ ומוצריו,נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
כתר 1שח	135.0	2038			-172
דפוק 1.0	5862				
דפוק 5.0	4000				
ה.כ.ג. 1.0	8265 מ		-435	-5.0	-720
יפה 1שח	1711	880	+19	+1.1	+900
לבניר אסקלון 1.	756	1049	-10	-1.3	-1821
מלכה ב 0.5	21492 *	8.0	-2388	-10.0	-23.0
* ביצוע חלקי 70.00%					
קרגל 1שח	710	4420	-10	-1.4	-3920
קרגל אפ 1	378	2472			+1083
רים 1ש"ח	368 תב	2574	-35	-8.7	-4874
רים 5ש"ח	169.0	1750			+3795
תעל ב' 1ש"ח	13889	55.0	-140	-1.0	-23.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אבגול 1ש"ח	187.0	250	-1.0	-.5	-694
אבגול 5ש"ח	99.0	2800	+2.0	+2.1	+619
הכשרת יש 1שח	1947	94.0	-20	-1.0	-94.0
אבגנפטו 1שח	988 תב	92.0	-70	-6.7	-144
ק.ס.ב. 5שח	948	200	-9		-200

השקעות תעשייה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
כור כל' 1.0	6400	228	-50	-.8	-228
כלל תעש אפ ד	119.0	23289	-2.0	-1.7	-7369
כלל תעש אגח 6	103.8	22208	-.5	-.5	-13780

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אמיקר ש	5900				
איידיבי פית אפא	2260	300			+2115
איידיבי פית אג"ח	96.5	57730			+24670
אלגר 1שח	780	460	-30	-3.7	-871
בולת השקעות					
בנקו	990	212	-10	-1.0	-212
בולת אפ א	790				
בולת אגח 1	103.5	10000			-11701
דנבאר 1ש"ח	423 תב	1962	+21	+5.2	+1765
דנבאר 5ש"ח	340	418	-11	-3.1	-225
הא. לישראל 5שח	2880 מ	1175	-10	-.4	-151
הלמסון 0.1	116000				
הלמסון 1.0 ש	19600				
אמגא א 0.5 ש"ח	18000	25.0	-633	-3.4	-25.0
פועלים השק 1ש"ח	560	2648	-20	-3.5	-3224
השק דיסק אפ	763	2351	-25	-3.2	-2251
השק דיסק אגה א	103.0	15000	-1.0	-1.0	-10636
מזרחי השק ש	24299	30.0			+6.0
מזר השק אגה 124	13482	5.0			-5.0
הירוד 1שח	1390	229	-66	-4.5	-256
הירוד 5שח	525	363	-27	-4.9	-1065
יבנאי ש	11300	82.0	+300	+2.7	+73.0
ירדן א 0.1	1042	496			-417
כלל ישראל 50.0	900	950			+2708
כנור 1שח	333				-300
כנור א 5שח	360				
כנור אפ ב	115.0	1750	+4.0	+3.6	+1325
כנור אג"ח 1	124.8	6000	+4.0	+3.3	+13050
מן השק ש	2350	588			-667
פמה א' 1ש"ח	5700	70.0			+1.0
פמה 5ש"ח	3695	45.0	-37	-1.0	-65.0
פריזן ב 0.2שח	9525	607	+40	+.4	+263
קרדן 1שח	105.5	21886			+2114
קרדן 5שח	65.0	2000			+7599
קרדן אפ 2	47.0	29000			+5663
קרדן אגח 1	102.0	8650			+2350

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
בית ב	265 תב	250	-15	-5.4	-1000

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
הראל ערובה 1ש"ח	— לא נסחר —				
י.ם.כ.ל. 1ש"ח	213 תב	1600	-22	-9.4	-745
קונטרסים 0.1	1248 *	65.0	-12	-1.0	-34.0
* ביצוע חלקי 65.60%					
קונטרסים 0.5	261	2674			+826
קונטרס. אפ ב	49.0	11562	-22.0	-31.0	-6527
סופר 1שח	644				
תכל 1שח	195.8	1000			+1000

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
גני הוד 1ש"ח	105.0	10444	-.5	-.5	-3568
גני הוד אפ 1	70.0	8200	-1.5	-2.1	-7403
מלוה ישר'אית 1	50.0 תב	24271	-5.0	-9.1	-36954
כנס 1שח	1663				

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
איכות 1שח	250 תב	2063	-27	-9.8	-1526
רמה סימן 1ש"ח	3000	11.0	-1		-11.0
רמה אופציה (1)	690	300	-15	-2.1	-415
כלל מחשבים 1.0	4850	25.0	+150	+3.2	+25.0
משוב 1ש"ח	212	4.0	-1	-.5	-4.8
רשף 1שח	400 *	800	-5	-1.2	-1899
* ביצוע חלקי 80.00%					

נדל"ן בינוי ופתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אורן מבנים 1.0	— הפסקת מסחר —				
אורן מבנים 5.0	— הפסקת מסחר —				
אבנרים 1ש"ח	507	220			-75.0
בן-יקר בת 1.0	2360 תב	37.0	-240	-9.2	-87.0
דורקו 1.0	— הפסקת מסחר —				
דורקו 5.0	— הפסקת מסחר —				
עוף 3.0	1017 תב	958	-173	-10.0	-1235
רסק מבנב	— הפסקת מסחר —				
רסק רג	— הפסקת מסחר —				

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
שב-הר 0.1שח	— הפסקת מסחר —				
שב-הר אפ א	— הפסקת מסחר —				

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אגאם 1 ש"ח	1209	700	+20	+1.7	+997
גולדפרוסט 1שח	756 *	150	-84	-10.0	-312
* ביצוע חלקי 48.00%					
גולדפרוסט 5שח	362 תב	55.0	+20	+5.9	+537

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
יקנדים 1 ש"ח	235	1100	+8	+3.6	+579
בקט 0.1	2395	86.0			-46.0
מקס 0.5	1851	515	-40	-3.7	-556
תעש רהוטין 1.0	1875				

מגמת ירידות בנפח כספי מצומצם

גם אתמול נמשכה הנטיה לירידות במגמת מסחר מעורבת ובנפח כספי נמוך • פעילות ערה למדי מצד בעלי עניין ומקורבים במניות בהם צפוי שיפור ניכר ברווחיות כדיסקונט השקעות, אי.די.בי. פיתוח, טבע והבינלאומי • מגמת עליית הריבית השקלית במשק נמשכת, הצעים קלים נרשמים לבנקאיות • החששות לפיחות מתגברים, בשוק השחור נרשמת רגיעה, דולר שחור 1.65 • הסיבה העיקרית לאווירה הקודרת בבורסה הינה העדר ציבור משקיעים במניות • קרנות הנאמנות ממשיכות להפגין חוסר עניין והססנות במתרחש במסחר במניות • עקב אוירת המיתון המתחילה לשרור במשק גדלו הסיכויים לביצוע עיסקת חבילה חדשה ופיחות בשיעור של 10% עד 12% לערך תוך שחיקה מסוימת בשכר • כלכלני בנק הפועלים מסבירים כי השפל בבורסה נגזר מאוירת אי הודאות במשק, יחד עם זאת מציינים כלכלני הבנק כי מניות רבות נסחרות במחירים אטרקטיביים • מחזור כספי של כ-1.1 מיליון שקל בדיסקונט השקעות בעליית שער, מניות המשתנים ירדו 0.40%, תנודות חדות בחלק מהקלילות. היום הנפקת מבני תעשיה בעיים.

מאת שמואל רוזנבלום

שוק המניות המשיך בנטיה לירידות שערים עם פתיחת שבוע המסחר החדש. נראה כי אט־אט הפסיק השוק לעניין אפילו חלק מהמקורבים והפעילים במעגל המתעניינים הקרוב ביותר לבורסה. הסיבות לחוסר ההתעניינות בבורסה רבות, נראה כי העיקרית והחשובה מביניהם הינה העדרו המופגן של הציבור מהמתרחש בין כותלי הבורסה. העדר הציבור הרחב מהמסחר הבורסאי מביא במישרין לצימצום נפח הפעילות הכספית ומתן אפשרות לשינויי שער חדים לעתים תוך תמורה כספית נמוכה. בבורסה העריכו אתמול כי אוירת תחילת המיתון שנוצרה במשק עשויה לקדם את עיסקת החבילה הקרובה במשק שכן באחרונה נוצרת קואליציה רבת השפעה לכיוון ביצוע עיסקת חבילה מהירה. פרשנים מעריכים כי במסגרת עיסקת חבילה חדשה יבוצע פיחות של כ-10% לערך בשער הדולר עקב לחצי היצואנים ובהנחה שהאוצר לא ישאף לבצע שני פיחותים בתוך מספר חודשים. פעילות בעלי עניין ומקורבים התגברה באחרונה בעיקר על רקע שיפור ניכר הצפוי בחברות רבות, אתמול בלטה פעילות חיובית בדיסקונט השקעות בעיקר תוך עליית שער ומחזור גדול במיוחד. הצעים בינתיים עד קלים נרשמו לבנקאיות שבהסדר ועבריתם נסחרו ללא שינוי. שינויי שער בולטים יחסית נרשמו במניות מירב 10%-, אילון ביטוח 8%+, כלל סחר אג"ח 5.5%-, ים סוף 5.1%-, רוגובין אופציה 16%- במחזור אפסי, יצהר 1 9.1%-, אופיס 6.6%+, קרמני 5 10%-, מולס 10%-, חמן מוסרים בלבד, דנבאר 1 5.2%+, איתים 14.9%-.

הסיבות מתחלפות – השחיקה נמשכת

בחודשים האחרונים אנו עדים לשרשרת הסברים ארוכה ומגוונת להולשה הבורסאית. לפנינו תזכורת קצרה להסברים בעיקבות ירידות השערים במניות – ועדת ששינסקי, חוסר בהירות כלכלית, מצב פוליטי מעורער, עליה בריבית השיקלית, העדר עושה שוק, קיפאון בפעילות הגורמים המוסדיים, חשש לפיחות, השפעת המצב בשטחים, שיטת המסחר החדשה במשתנים, הרשימה המקבילה, פעילות קרנות הנאמנות, מיתון אפשרי במשק והנה סיבה נוספת שהולכם היא נשמט מזכרונו. כנגד מצאנו סיבות רבות מדוע שוק המניות אמור היה להתייצב ואולי אפילו להתאושש, לפניכם תזכורת קצרה – רמת מחירים אטרקטיבית להשקעה במניות רבות, פעילות רכישה מצד בעלי עניין, אי ביצוע אפשרי של מסקנות ועדת ששינסקי, שיפור ברווחיות של חברות רבות הנסחרות בבורסה וכמובן סיבות נוספות. מכל ההסברים והנימוקים שמנינו דלעיל כדאי להוסיף נימוק אחר בדרך שמסכם את כל התמונה הבורסאית האמיתית – ציבור המשקיעים מדיר רגליו מהבורסה, כל ההסברים האחרים רק "בלונים" לנימוק המרכזי.

– מספר מצומצם – שינויי שער חדים

תופעה חדשה על עצמה בבורסה בעת האחרונה, העיים אם משקיעים במאות או אלפי שקלים בודדים גורמים לשינויי שער תלולים במניות רבות תוך מחזורות אפסית לגמרי. תופעה זו פוגמת במסחר הבורסאי התקין ויוצרת עיוותים שבמסגרתם שווי שוק של חברות מסוימות יורד בחצי מיליון שקל ביום בהשואה להיצע של כאלף שקלים בלבד. בבורסה עסקו בעבר ולא רחוק בעיין של הקמת קרן כלשהי שתמנע שינויי שער חדים בנפח כספי אפסי, נראה כי במצב הבורסאי הנוכחי כדאי ורצוי להקים מכשיר כלשהו שימנע תנודות שערים חדות ומיתוחות במניות קלילות רבות.

בעלי עניין – פעילות ערה במטבע, אי־די־בי פיתוח דיסקונט השקעות

במספר מניות כבדות הנסחרות בזירת המשתנים נרשמת באחרונה פעילות רכישה עירנית מצד בעלי עניין. פעילות שכזו בולטת באחרונה במניות כדיסקונט השקעות, אי־די־בי פיתוח, טבע, גם במניות כבינלאומי, פי.בי. ים המלח ונוספות נרשמת פעילות רכישה אך פעילות זו איננה של בעלי עניין אלא של משקיעים גדולים בעיקר. נראה כי הפעילות מתבססת בעיקרה על שיקולים כלכליים טהורים עקב שיפור ניכר הצפוי ברווחיות חברות רבות תוך הצגת מכפיל רווח סביר (לעתים נמוך) מול שווי השוק שנשחק חדות. לבעלי העניין מצטרפים מעת לעת מקורבים המעריכים כי מחירי הרכישה הנוכחיים במניות מסוימות מצויים בשפל או קרובים לשפל.

ריבית למפקידים במגמת עליה

במכרז האחרון של בנק ישראל נקבע שיעור הריבית שמשלמים הבנקים לבנק המרכזי לשיעור של כ-16%. שיעור ריבית זו הינו גבוה יחסית למכרז המוניטרי הקודם בו נקבעה ריבית של 15.3% לערך. הריבית המשולמת כיום לבעלי פקדונות פק"מ לשבוע נעה בין 13% – 14% בחישוב שנתי לעומת 12% עד 13% לפני כשבוע. בפקדונות לחודש מוכנים כיום הבנקים לשלם עד 15.5% לערך. ריבית הג'מבו לפקדונות של מאות אלפי שקלים נעה כיום סביב כ-16% לערך בחישוב שנתי. במערכת הבנקאית מבקשים כי בנק ישראל יעמיד לרשותם כספים גדולים נוספים שכן אחרת יאלצו הבנקים להעלות את הריבית פעם נוספת בתוך ימים ספורים. ריבית הפח"ק לבעלי פקדונות שקליים של עד כ-10,000 שקלים נותרה בשיעור של עד 11% לערך בחישוב שנתי.

פרשני בנק הפועלים – אוירת אי־הודאות במניות

בסקירה שהעבירו כלכלני בנק הפועלים לסניפים מציינים אנשי הבנק כי התפתחויות שארעו בשבוע שעבר שבמהלכו נרשמה ירידה של 10.2% בשערי המניות והמפשיות מוכיחה לדעתם כי אוירת אי־הודאות הינה דומיננטית במתרחש בבורסה. פרשני בנק הפועלים טוענים כי הירידות המניות נבעו מעליית השערים שפקדו את הבורסה טרם הירידות ומאוירת אי־הודאות בתחומים הפוליטיים והכלכליים כאחד. יחד עם זאת מציינים אנשי הבנק כי במבט לטווח ארוך קיימות כיום חברות שישנה כדאיות כלכלית ברכישת מניותיהן. כלכלני בנק הפועלים אינם מודיעים בגישתם כלפי שוק המניות, גם עדיפי בורסה נוספים נוקטים במידה רבה של מסיטות כלפי הבורסה לפרות רמות השערים הנוחות להשקעה במניות רבות. מבלי להתכנס לסיבות נוספות וההסברים למצב הבורסאי הענקה נראה כי המשקעת להתעורות מיתון קרוב במשק מביאות משקיעים רבים לעצירת פעילות הסחנית בבורסה. אמנם באחרונה בתהרכו באמצעי התקשורת הסבירים כי בעקבות אין מיתון אלא ירידה זמנית בפעילות, לאחרית התנודת הפעילות הכלכלית, על הערכות אלה בלעתות, בכל פרשנות שלילי. אין ספק שאם מיתון עבור אכן בפתח אזי השקעה במניות תהיה בגדר סיכון גבוה הכלכלי כראי להולחין, בלשון המעטה, במידה והמיתון אינו קרוב ולא יהיה אלא בגדר אוורה בלבד עשויה תמונת המצב להראות באור שונה. כך או אחרת הבעיה המרכזית בשוק המניות הינה המחרה העדר ציבור משקיעים פעיל בבורסה.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
בנין השק ב 5	10208	19.0	-18	-.1	-4.0
ישום 1ש"ח	63.0	6498	-2.0	-3.0	-6498
ישום אגח-אופ 1	85.0	1780	-1.8	-1.2	-1780
לביטו 1שח	— לא נסחר —				
לביטו 5שח	— לא נסחר —				
קרו השקעות 1ש"ח	1898		-29	-1.5	-30.0
קרו השקעות 5ש"ח	988	144	-46	-4.9	-144

השקעה ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
דלק השקעות 1.	1790 *	127	-98	-5.2	-127
* ביצוע חלקי 87.50%					
דלק השקעות 5.	798	497			+604
מר השקעו בטח	17800	70.0	-200	-1.1	-84.0
י.ג.א.ל. 5ש"ח	288	9844	-6	-2.1	-8912
י.ג.א.ל. אפ 2	73.0	20860			+4582
מ.ב.ו. 1.0	3159	57.0	-100	-3.1	-87.0
מ.ב.ו. 5.0	1550	366	+24	+1.6	+115
פרשל ב 0.01שח	6000	1.0			41.0
טמבא ש	299	5537			+2057

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אקסמן 5.0	— לא נסחר —				
מיגון 1.0	— לא נסחר —				
משאבות סלע 1ש"ח	80.0	5000	-1.0	-1.2	-2000
מתכת מרום 1ש"ח	73.0 תב	15048	-7.0	-8.8	-24352
מתכת מרום אגח	27.0 תב	23898	-3.0	-10.0	-45361

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אלקל 1שח	— הפסקת מסחר —				
אלקל אפ 2	— הפסקת מסחר —				
בר-טון 1.0	3795	69.0			-69.0
בר-טון 5.0	1865 תב	607	-100	-5.1	-899
פרומאסטנס 1.0	4400 תב	10.0	+400	+10.0	+65.0
פרומאסטנס 5.0	1017 מ		-55	-5.0	-968
ב.ר.ב. 1.0	678 תב	250	-37	-5.2	-223
ב.ר.ב. 5.0	372	200	+12	+3.3	+200

מוצרים כמיים,גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אלרן-טק 1ש"ח	140.0 תב	680	-8.0	-5.4	-680
רקסטר 1ש"ח	2465		-5	-.2	-35.0
נקה 1שח	3697	110	-45	-1.2	-121
ת.ב.ל. 1.0	1285 מ		-67	-5.0	-211
ת.ב.ל. 5.0	1604				-165
תורו א' 5ש"ח	5437 תב	13.0	-500	-8.4	-13.0

עץ ומוצריו,נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אורדע מיקס 1שח	555	1298			-513
סקאנריה 1.0	5600	110			-110

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
גולן 1ש"ח	400	280	-12	-2.9	-650
מי-הן 1ש"ח	323	850	-17	-5.0	-1100

השקעה בתעשייה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
כלל פיתוח 1ש"ח	117.5	1500			-1500

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי ב%	השינוי הצבור/ביקוש
אינטרבה 1שח	40.0	15677			-18093
אילנים 1ש"ח	284 תב	7915	-41	-14.9	-6843
אילנים אפ 1	75.0 תב	5194	-5.0	-6.3	-3194
אמישר בכ' 1ש"ח	694	800	-1	-.1	-800
אפיק 1.0	— לא נסחר —				
אפיק 5.0	— לא נסחר —				

משתנים

שם הנייר	מספר עסקות	שער פתיחה	שער נעילה	שינוי באחוזים	מחזור כספי
הבינלאומי	18	5515	5548	.25	3383.0
הפסגה	2	147.50	150.00	-.34	6789.0
כלל-סחר	5	344	342	.58	8548.0
שופרסל ב'	1	805	805	.00	180.0
דלק ב	9	1795	1795	.28	3080.0
אפריקה-1		25272	25272	.00	.0
אזורים	2	743	744	-.93	2663.0
נכסים ובנ'	6	2176	2143	-.50	3378.0
השקעות היש'		34260	34260	.00	.0
כלל-ברליץ	1	541	543	.19	2383.0
עלית		11049	11049	.00	60.0
פולגת ב		645	645	.00	.0
קטסאר מה	2	3144	3144	-1.30	565.0
אלדן	6	193166	192193	-.75	37.0
טבע	16	6852	6886	-.49	2875.0
ים המלח	11	1770	1806	-1.99	6439.0
פטרוכימיה		750	750	.00	.0
נייר חדרה	20	225578	223808	-2.00	65.0
פרפרית	1	9083	9015	.50	136.0
כלל תעשיות	11	165.50	166.90	-1.49	72207.0
אי.די.בי פ	11	5204	5204	.00	3086.0
אלרון ש	1	696	698	-1.56	2143.0
הכל-ישר'1	14	5119	5127	-.26	3873.0
דיסק'השקעות	55	1927	1885	3.23	40860.0
כלל ישר"10	6	931	929	-1.27	4031.0

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר ההנפקה	מחיר הפדיון
אב	5055.27	4981.98
אבטקה	392.87	385.29
אגן	258.87	258.87
אגם	—	—
אדיר	1726.54	1718.74
אדם	149.76	148.26
אופיר	165.25	162.15
אור	439.41	435.64
אוריון	134.77	132.08
אורלי	291.09	288.98
אורן	801.09	785.57
אייל	—	—
אירים	5599.35	5478.41
איתן	779.29	763.88
אלון	645.15	632.80
אלמה	686.24	672.81
אליסס א	103.49	102.11
אליסס ג	97.15	94.88
אליסס ם	82.33	80.44
ארז	285.75	280.15
אש	125.71	122.97
אשל	188.47	184.8
אתגר	80.28	78.75
אתרוג	259.27	256.75
בדולח	151.19	149.75
ברוש	495.51	485.97
ברק	449.96	441.13
ברקת	325.55	321.19
בריש	1526.44	1515.76
גבע	115.16	113.48
גורן	456.67	448.01
גיא	104.60	103.06
גיל	3175.10	3113.27
גלית	658.55	650.42
דובדבן	332.75	329.65
דוכיפת	489.37	479.83
דולב	252.44	247.25
דורון	1592.62	1563.52
דותן	274.90	269.06
דליה	574.40	564.37
דרור	311.36	305.64
דקל	328.30	322.11
הדס	369.75	368.47
הילה	407.41	405.63
הוד	554.55	545.10
הבית	2057.40	2014.47
זהר	110.36	108.75
זיו	136.15	134.13
זינוק	102.31	100.27
זמיר	411.59	403.41
חוחית	166.09	162.46
חליפין	145.88	145.48
חלמיש	218.98	217.51
חן	152.06	151.45
טופז	115.21	114.21
טל	6444.72	6361.17
יובל	462.82	455.91
יהלום	156.68	155.19
ישורון	342.78	339.71
יערה	453.51	444.66
כוכב	278.23	272.84
כחל	134.57	131.95
כלנית	628.58	617.36
כספית	269.11	267.15
כרמל	159.78	157.65
כתר	1212.14	1195.01
להב	4664.03	4572.90
למשקיע	130.16	128.62
לפיד	320.97	374.75
לקס	1935.87	1918.57
לשם	385.15	380.60
מבטר	1596.71	1570.83
מבטח	4032.35	3997.08
מגן	263.21	259.44
מנון	3781.81	3740.45
מור	1517.61	1495.91
מורן	848.54	840.32
מסד	25077.82	24695.44
מיתר	1063.91	1043.55
מכלול	90.52	88.76
משגף	4462.46	4377.81
מעין	778.55	764.14
נקפה	390.91	388.37
נרות	127.66	127.17
מרום	1386.49	1360.46
נוגה	147.21	145.02
סנפ	252.98	251.34
בסת	442.88	456.30
גלי	126.70	124.84
סביון	636.28	619.07
סגולה	139.67	138.62
סלע	380.93	378.58
סנונית	546.81	536.12
ספר	369.39	362.46
ספיר	178.34	172.89
עדיף	349.08	342.61
עדית	717.49	712.59
עידן	492.40	485.07
עצבי	115.71	114.67
ענת	2298.08	2300.46
עשרוני	510.27	508.78
ערמון	129.90	127.65
פז	1847.53	1836.83
צבי	556.87	549.71
צמרת	461.41	452.79
צוק	128.50	127.99
צפיר	1136.27	1127.23
צפירה	512.09	505.18
קברה	149.51	148.43
צורית	101.74	101.12
קליל	103.89	103.47
קשת	103.20	101.32
רבגית	17825.97	18027.98
רימון	135.26	135.03
רקפת	837.41	823.97
רשף	425.55	416.70
שקדם	659.70	658.04
שהם	251.76	248.66
שוף	185.70	101.87
שירה	430.30	435.05
שמיר	418.87	408.02
שנהב	650.92	651.06
שפוע	638.34	626.43
שקד	189.15	185.45
שקמה	232.93	236.78
תדהר	479.24	478.88
תירוש	557.43	550.69
תמוז	102.73	101.95
תאנה	235.01	230.07
תמר	197.71	196.39
תרשיש	119.90	116.52
תפוז	537.13	533.76

מינהל מקרקעי ישראל

הודעה בענין הסדר החכרת מגרשי מגורים בנויים במושבים

מינהל מקרקעי ישראל מודיע כי מועצת מקרקעי ישראל החליטה בתאריך

28.10.86 לאשר הסדר בדבר החכרת מגרשי מגורים בנויים במושבים

המתגורר בבית בנוי במושב אשר המבנה ו/או התוספות (לפחות חדר) נבנו ע"י המתגורר ועל חשבונו, בבית אשר היה מיועד במקורו לבעל מקצוע, רשאי לפנות למינהל מקרקעי ישראל בבקשה לחכור את המגרש בו הוא מתגורר. החכרת המגרש תעשה על פי תכנית מאושרת ובהתאם לתנאים שנקבעו על ידי מועצת מקרקעי ישראל בהחלטתה הנ"ל.

תוקף ההחלטה עד 31.3.88.

בדבר פרטים יש לפנות למשרדים המחוזיים של מינהל מקרקעי ישראל, יחידת חוזים חקלאיים, לפי הכתובות הבאות:

מחוז הצפון, קרית הממשלה, נצרת עלית
מחוז חיפה, דרך העצמאות 13, חיפה
מחוז המרכז, דרך פתח־תקוה 88, תל־אביב
מחוז תל־אביב, דרך פתח־תקוה 116, תל־אביב
מחוז ירושלים, רח' בן־יהודה 34, ירושלים
מחוז הדרום, רח' בן־צבי באר שבע, ת.ד. 233

הודעה זו אינה מחייבת החכרת מגרש לכל פונה. מינהל מקרקעי ישראל יפעל אך ורק בהתאם להחלטת המועצה מיום 28.10.86.

בית המשפט המחוזי בירושלים

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורש להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מספר התיק	שם המנוח	התאריך הפטירה	שם המבקש
ירושות			
730/88	עמנואל קייקוב	24.1.88	חיה קייקובגמשין
731/88	שמחה בירקת	22.1.88	נתן לוי
734/88	שמש הלנה	18.3.87	שמש ששון
735/88	משה חיים תנוך הרשקביץ	26.6.86	בלה הרשקביץ
738/88	שלמה מוריה	18.12.87	רחלי מוריה
739/88	יוסף בייגו	19.1.87	חמדה מרדו
742/88	חביה אהרון	25.12.87	סול אהרון
750/88	יעקב אינגדורסקי	18.11.47	אשר דוב אינגדורסקי
751/88	חיה סידורסקין	17.7.83	שרה רבין
752/88	אשר אינגדורסקי	17.8.79	מתילדה קרוטהמר
753/88	שרה נחמה גולדשמידט	21.1.62	יעקב גולדשמידט
754/88	אהרן אינגדורסקי	3.3.52	יעקב בן זאב
757/88	ליבר רוטבאום	26.3.80	צבי רוטבאום
758/88	מרדכי דרישט	4.3.86	אסתר גיטל דרישט
760/88	ריקה ברוב	22.9.87	יהודה ברוב
761/88	אסתר אבאויד	2.11.87	ארצי אליהו
צוואות			
733/88	יפה אברמוף	13.9.85	יוסף מקסימוב
736/88	אסתר אנגרפלד	17.10.86	אריה אנגרפלד
737/88	יעקב גולדברג	16.12.79	יצחק גולדברג
740/88	נסקה כהן	20.10.87	עמנואל כהן
741/88	גיטה כהן	27.11.86	יצחק כהן
744/88	מאיר סוריאנו	2.2.88	ד"ר יוסף סוריאנו
746/88	דוד ברנס	20.1.85	גישה ברנס
748/88	אמיל דיידנברג	12.1.88	מרים קבלי
756/88	מלכה רוטבאום	13.5.87	צבי רוטבאום
761/88	אסתר אבאויד	2.11.87	ארצי אליהו
762/88	ישראלי דניאל	2.11.87	ישראלי ויולט
763/88	בתיה חדי	11.3.87	נוגה בעים

23.2.88 ד"ר אליהו צ' בקימוביה, רשם

ועדת משנה להבנין ולבניה – חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 72 בגוש 6018 רח' קלמל מס' 5 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 694/2 מ"ר בשתי הקומות.

החלקה הנ"ל גובלת באזור מגורים א' את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון
ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

מזג האוויר בערי הטיסה החשובים של סוויסאיר

עיר			
אוסלו	-6	-4	מעונן
אמסטרדם	1	5	גשם
בואנוס איירס	19	-3	מעונן
הלסינקי	-4	-1	מעונן
הונג קונג	16	17	מעונן
וינה	לא נמסר		
ז'נבה	-2	3	בהיר
טוקיו	3	10	בהיר
טורונטו	-5	-2	מעונן
יוהנסבורג	17	24	בהיר
לונדון	6	8	גשם
ליסבון	4	11	בהיר
מדריד	-3	6	מעונן
מונטריאול	-13	-2	מעונן
ניו יורק	לא נמסר		
סאן פאולו	30	21	מעונן
פריס	1	6	מעונן
פרנקפורט	3	1	גשם
ציריך	1	2	מעונן
ריו דה ז'נרו	21	30	מעונן
שטוקהולם	-1	0	שלג
שיקגו	-1	3	בהיר

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל' 5102570. ירושלים: רח' יפו 30, טל' 231373. חיפה: דרך הים 2, טל' 384655. באר שבע: רח' האבות, טל' 35282.

swissair

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965

מרחב תכנון מקומי חדרה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: תכנית מס' חד/854 – כביש עוקף בני־רום מזרח גבעת אולגה, המהווה שינוי לתכניות הבאות: חד/761 – הקטע משכנות אלי כהן בגבעת אולגה עד לחוף הים (מ-4), חד/763 – גבעת אולגה א', ב', ג', ד', (מ-6). מקום התכנית: במשך רחוב חוף אריש, מרחוב לחי מלכי ישראל, מדרום ומצפון רח' לגבעת אולגה. הודעה על הפקדת שני התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3431 התשמ"ז, עמוד 1098.

השינוי האמור, כבזה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שבהם המשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלזנר
הממונה על מחוז חיפה
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
כ' בשבט התשמ"ח
8 בפברואר 1988

עסקים טובים בבנייה הביטוח והתיירות

אפריקה ישראל הרויחה 12.1 מיליון ש"ח ב־1987

גרופמן: שיפור בתוצאות העיסקיות בכל תחומי הפעילות

מאת מוריה אבנימלך

חברת אפריקה ישראל הרויחה ב־1987 12.1 מיליון שקל, מזה חלקה של הקבוצה, בניכוי חלק בעלי מניות חיצוניים, 10.8 מיליון שקל. בתקופה של 9 חודשים אפריל־דצמבר 1986 הרויחה החברה 4.3 מיליון שקל. הרווח השנה מהווה תשואה נטו של 8.8 על ההון העצמי.

הרווח הנקי מפעולות בניה ויזמות הסתכם ב־7.1 מיליון שקל – כהשוואה ל־1.2 מיליון שקל אשתקד (9 חודשים). מנכ"ל אפריקה ישראל שלמה גרופמן מייחס את גידול הרווח לגידול פי 4 במספר הדירות שהוסתיימו ובהכפלת ההכנסות מדמי שכירות וגידול ב־50% בשטח הנכסים המושכרים, עם סיום פרויקטים גדולים כמרכז המחשבים בלוד והפארק לתעשיות מדע, משרדים ומרכזים מסחריים.

שלמה גרופמן: בונה ומרויחה

גם בביטוח הרויחו: הרווח מפעולות ביטוח של חברת אחוזות ביטוח, חברת האם של מגדל מעוז וסלע, הסתכם ב־7.3 מיליון שקל, לעומת 4.7 מיליון שקל אשתקד. גרופמן מייחס את הגידול ברווח לגידול בעיסקי ביטוח, ביטוח חיים וביטוח רכב ולרווחים מהשקעות. היום תפרסם מגדל את תוצאותיה העיסקיות.

גם עיסקי התיירות שנשגו לחברה היה רווח תפעולי של 2.3 מיליון שקל שהפך להפסד של 240 אלף שקל בסגלל הוצאות מימון הרחבת מלון גני חמת.

השנה מתכוונת החברה להגדיל את מספר התחלות בנייה כדי לשמור על קצב המכירות הקיים, לסיים מרכז מסחרי בסביון, להשלים את בניין דה שליט בפארק המדע ולהתחיל בבניית קניון ברמת אביב.

רווחי המפעלים הפטרוכימיים גדלו ב־1987 - 8 מיליון שקל

הגדילו יצוא ב־39% ומכירות לשוק המקומי ב־7%

מאת דני גוב

המפעלים הפטרוכימיים רשמו אשתקד גידול של 39% במכירות ליצוא וגידול של 7% במכירות לשוק המקומי. החברה רשמה רווח לאחר מס ולאחר תיאום אינפלציוני של 8 מיליון שקל על הכנסות כוללות 21 מיליון שקל.

ההכנסה מיצוא עלתה מ־12.6 מיליון ב־1986 ל־24.5 מיליון ב־1987 או 19%.

יואל אוסטרוביץ, יו"ר מועצת המנהלים של החברה מסר אתמול בתל אביב, כי בשעה שהלקוחות המקומיים שילמו בממוצע שנתי 770 דולר לטונה, שילמו הלקוחות בחו"ל כ־80 דולר יותר בדמי הובלה ושינוע.

סך כל מכירות הפוליאתילן של החברה עלו מ־76.5 אלף טונות ב־1986 ל־89.3 אלף טונות ב־1987 כלומר גידול של 17%.

יאיר רותם, מנכ"ל המפעלים אמר ל"דבר" כי החברה השלימה בימים אלה עיסקת יצוא גדולה עם קניין מצרי פרטי. המצרי קנה זו הפעם הראשונה משלוח של 500 טונות פוליאתילן ומדובר בכמות שנתית כוללת של כ־1000 טונות. היקף העיסקה כחצי מיליון דולר.

לדברי רותם, המצרים מפנים בקשות רבות לרכישת מוצרי פוליאתילן בישראל, אך הם מתקשים בקבלת רישיונות יבוא של מוצר זה מישראל.

לראשונה מפגר מספר העמיתים בקרן פועלי הבניין לעומת הגמלאים

תשלומי הפנסיה בקרן גדולים פי 3.7 מדמי הגמולים

מאת חיים ביאור

מספר העמיתים הפעילים בקרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבניין נמצא עתה, זו הפעם הראשונה, בפיגור לעומת מספרם של מקבלי הפנסיה מקרן זו.

מנתונים שמקורם בהנהלת הקרן עולה שמספרם של העמיתים הפעילים ירד מ־18,500 בסוף שנת 86 ' ל־17,000 בסוף השנה שחלפה. לעומת זאת מגיע מספרם של מקבלי פנסיה ל־17,400.

יחס זה של 1:1 לערך בין מספר העמיתים הפעילים בקרן המורימים לה דמי גמולים, לבין מקבלי הפנסיה המהווים נטל כספי, מדאיג ביותר ואם לא ישתנה, יהווה גורם בהתמוטטותה.

תשלומי הפנסיה בקרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבניין הגיעו בשנת 87 ' ל־112 מיליון שקל - פי 3.7 לעומת הגבייה של דמי הגמולים, שהסתכמה ב־30 מיליון שקל. בשנת 86 ' שילמה הקרן פנסיות בסך 91 מיליון שקל וגבתה 23.5 מיליון שקל דמי גמולים.

ההון הפנסיוני הצבור בקרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבניין הגיע בסוף השנה החולפת ל־955 מיליון שקל.

יו"ר קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבניין, שלמה דהאן, המשמש גם מזכיר הסתדרות פועלי הבניין, מסר כי חרף התנגדותם של קבלנים ועובדים כאחד, תמשיך הקרן במאמציה לצרף לשורותיה את העובדים באתרי הבנייה שאינם מאורגנים בה. הקרן מבקשת לגבות מהקבלנים והעובדים שטרם התארגנו במסגרתה 36 אחוז מהשכר עבור תנאים סוציאליים ופנסיוניים. בשיחות עם ראשי מרכז הקבלנים והבונים הביעו מנהלי הקרן נכונות לגבות שיעור נמוך מזה כ־20 אחוז.

בשלוש השנים האחרונות צימצמה קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבניין את מספר עובדיה המינהליים מ־460 ל־180 עובדים. בשנה וחצי האחרונה הקטינה הקרן את מספר סניפיה מ־32 ל־13 סניפים. עם השלמת המעבר למיחשוב יירד מספר הסניפים בעוד שנה וחצי לשבעה. בשנתיים האחרונות קוצץ מספר כלי הרכב הצמודים לסגל הניהולי של הקרן מ־40 לשמונה.

הפנסיה המינימלית שמשלמת הקרן מסתכמת ב־300 שקל. הפנסיה המכסימלית, אותה מקבלים גמלאי "סולל בונה", מגיעה לכ־1,800 שקל.

המנכ"ל הנוכחי של הקרן, אברהם צאלה, יפרוש לגמלאות ביולי השנה, לאחר 8 שנים בתפקיד. במקומו ימונה דוד גורביץ, המשמש כיום כסמנכ"ל.

מוזגו מחלקות תיירות פנים של היסתור וסולור

מאת דויד מושיוב

מחלקות תיירות פנים של היסתור וסולור המשתייכות לחברת העובדים ימוזגו, הדבר יתרום לייעול וחסכון בשתי המערכות שפעלו עד כה בנפרד - על פי מסרד מנכ"ל תיירות יוצאת ופנים בהיסתור נירה דרור ומנכ"ל סולור מחטיבת כור סחר פנים יעקב ירון.

היסתור תעמיד לרשות המחלקה המשותפת את הידע, הנסיון התיירותי וסניפיה הפזורים ברחבי הארץ וסולור את קשריה הרחבים עם ועדי עובדים במקומות עבודה גדולים.

לרשות המחלקה המשותפת יעמוד מאגר של חדרים בבתי מלון ובתי הארחה באילת, טבריה, ירושלים, נתניה, תל־אביב ומקומות נוספים.

מנהלי היסתור וסולור צופים, כי שיתוף פעולה זה יחזק את נושא תיירות הפנים ויביא לגידול משמעותי בפעילות הן בתחום הקבוצות המאורגנות והן בתחום נופשים בודדים.

היקף המכירות הצפוי נאמד בחמישה מיליון דולר.

בראש המחלקה החדשה יעמוד אברהם סגל מהיסתור ומקומה יהיה במשרדי סולור בתל־אביב.

מסמך שנמסר לח"כ אורה נמיר:

המשק מוצף עובדים זרים המועסקים ללא רשיון

10,275 זרים נכנסו ארצה בין 1980 ל־86 '

מאת חיים ביאור

המשק מוצף על ידי עובדים זרים והרשויות מתקשות לבלום את תופעת הזרים המועסקים ללא רשיון - קובע מסמך של מינהל האוכלוסין במשרד הפנים שנמסר ליו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אורה נמיר.

לפי המסמך, בשנים 1980 - 86 ' בלבד נכנסו לארץ 10,275 זרים בלא שעזבו את הארץ, לפי הפירוט הבא:

פורטוגל - 2458
הודו - 1735
פיליפינים - 1659
תאילנד - 1337
גאנה - 1241
יוגוסלביה - 773
ניגריה - 672
הונג־קונג - 224
סרי לנקה - 111
סיירה לאונה - 65

בנתונים אלה לא הוכללו אזרחי מדינות אחרות כגון תורכיה, רוב מדינות אירופה, ארה"ב ואירה"ן, שמספרם אינו קטן. מרביתם אנשי מקצוע ומומחים.

רוב הזרים, מציין המסמך של מינהל האוכלוסין, מועסקים בארץ ללא רשיון. עובדים זרים שהחלו את עבודתם לפי היתר, פרשו ממקומות עבודתם ועברו למקומות עבודה אחרים ללא היתר, בעידודם של מעסיקים המפתים אותם בהטבות שונות. רבים מהעובדים הזרים מביאים ארצה את בני משפחותיהם, רוכשים דיור של קבע ונכנסים כשותפים בעסקים, בעיקר במסעדות. באחר שמדובר במשפחות עם ילדים, קיים קושי רב לגרשם מהארץ. מינהל האוכלוסין מדגיש שהבאת עובדים זרים רבים כמבוקש על ידי חברות כח האדם והמעסיקים, תצמצם בהכרח את מספר העובדים מהשטחים שיועסקו בארץ ושאלה זו היא קריטית מבחינה פוליטית ובטחונית.

בשנתיים האחרונות הוציא משרד הפנים צווי גירוש נגד 177 זרים שהועסקו שלא על פי היתר. מתוכם גורשו 94 עובדים. יתרם עצורים או שהמשטרה מחפשת אחריהם. עוד 500 הוצאו מהארץ ללא צווי גירוש, על פי הסדר בין המשרד לבין המעסיקים או עם העובדים עצמם. על פעילות הגירוש מקשה העובדה שלמשטרה אין כח אדם מספיק שיעסוק בעבודה זו. גם ההסתדרות, מציין המסמך, אינה נוקפת אצבע, אף כי העסקת הזרים פוגעת באיגודים המקצועיים.

מינהל האוכלוסין מציע שהמוסד לביטוח לאומי לא יבטח עובדים זרים שאין בידם היתר עבודה כדין וכן יכלול בדמי הביטוח שהוא גובה מהמעסיק את עלותו של כרטיס הטיסה של העובד למדינה שהוא אזרחה, כדי שניתן יהיה לממן את גירושו של עובד שאינו עוזב את הארץ בתום עבודתו.

„מלונות ים סוף" תרכוש 50% מ„אתת טכנולוגיות"

מאת סופרת „דבר"

חברת „מלונות ים סוף בע"מ" סיכמה עקרונית על רכישת 49% מהשליטה וההון של חברת „אתת טכנולוגיות בע"מ", שבבעלותו של מר אריה שפירא.

יו"ר חברת „מלונות ים סוף", אלי פפושדו הסביר את ההתקשרות עם „אתת" במסגרת מדיניות החברה להכנס לתחומים חדשים, נוסף על תחום המלונאות והתיירות, תוך ניצול הזדמנויות עיסקיות הנראות מבטיחות.

„אתת" פתחה מכשיר המקדים הדלקת אור בלימה אחורי בכלי רכב, למניעת תאונות דרכים. המכשיר שפיתחה חברת „אתת" מורכב מסנסור מיוחד המחובר לדוושת הדלק ברכב והמעביר נתונים לתיבת אלקטרוניקה מיוחדת, הגורמת במקרה הצורך להדלקה מוקדמת של אורות הבלימה בכשליש שניה. זהו מכשיר ראשון מסוגו שפותח בעולם ושימוש בו יכול להביא לדעת מומחים להקטנה משמעותית בתאונות ולמניעת נזקים ברכוש ובנפש בממדים גדולים. מינהל הבטיחות האמריקאי בחן את המכשיר והמליץ על הכנסתו לבדיקה יסודית במכון מחקר אמריקאי.

המלצת מינהל הבטיחות האמריקאי עשויה לגרום לחיוב התקנתו בכל רכב חדש.

המכשיר החדש נמצא כעת בהליכי רישום מתקדמים לפטנט בארה"ב, ישראל, אוסטרליה, אירופה (האג), קוריאה, קנדה ויפן. המכשיר ייוצר במפעל חברת „אתת" שיוקם באילת. חברת „מלונות ים סוף בע"מ" תשקיע במסגרת ההסכם בחברת „אתת טכנולוגיות בע"מ" רבע מליון דולר ותמציא בטחונות לאשראים שתיטול לצורך מימון ייצור המוצר להזמנות בפועל עד לסך כולל של 550 אלף דולר.

„מבני תעשיה" תגייס הון בחבילה מניות, אופציות, אג"ח להמרה ואג"ח

תגייס 31 מליון שקל לפי ערך חברה של 100 מליון דולר

מאת סופרת „דבר"

החברה הממשלתית „מבני תעשיה" מבקשת לגייס הון מן הציבור בבורסה באמצעות מכירת מניות ואגרות חוב בחבילה ראשונה מסוגה בשוק ההון בישראל. החברה מציעה לציבור לרכוש חבילה הכוללת אלמנט משולב של ארבעה סוגי ניירות ערך־מניות, כתבי אופציה, אגרות חוב להמרה ואגרות חוב רגילות. אגרות החוב, המהוות במשקלן שני שלישים מיחידת ניירות הערך, נושאות ריבית ממוצעת של כ־7.2%. תשואה גבוהה זו מבטיחה למעשה למשקיע תשואה חיובית על השקעתו ולמעשה יש בכך מעין אלמנט של ביטוח על ההשקעה במניות.

גיוס הון באמצעות אופציות ואגרות חוב נמנות להמרה הינו התשובה של חברות – קבוצת כלל היתה הראשונה בכך – המבקשת לגייס הון מניות בבורסה פגיעה.

חברת „מבני תעשיה" מבקשת בדרך זו לגייס מהציבור 31 מליון ש"ח. שווי החברה הוערך לצורך ההנפקה ב־100 מילין דולר, שהם כ־60% מההון העצמי של החברה. בהנחת מימוש מלא של האג"ח וכתבי האופציה במשך שלוש עד חמש שנים תמכור החברה לציבור 15.5% מהשליטה בה. החברה מתחייבת למכור לציבור עד 25% ממניותיה בתוך שלוש שנים.

שווי נכסי במקרקעין של „מבני תעשיה" מסתכם ב־361 מליון ש"ח. ברשות החברה כיום כמליון מ"ר מבנים להשכרה ולמכירה. מבני התעשיה מושכרים לכ־2,000 שוכרים בתפוסה של כ־92%. בשנתיים האחרונות מפגינה החברה רווחיות בתוצאותיה העיסקיות, כשהיקף רווחיה השנתיים עומד על כ־10 מליון ש"ח. החברה מתכוונת להשקיע השנה כ־60 מליון ש"ח בהקמת שורה של מבנים חדשים לתעשיה, מסחר ומלאכה ברחבי הארץ בשטח כולל של כ־90 אלף מ"ר. כ־25 מליון ש"ח מסכום ההשקעה הכולל מתכוונת החברה להשקיע מתמורת ההנפקה מניותיה לציבור.

שלושים מיליון דולר יושקעו במרינה בהרצליה

סכום של שלושים מיליון דולר בקירוב יושקע בהקמת מרינה בהרצליה, שתאפשר עגינת 800 ספינות ליד רציפי עגינה קשיחים וצפים. מינהל מקרקעי ישראל יפרסם תוך הזמן הקרוב מכרז בינלאומי הקורא ליזמים להגיש הצעות להקמת המרינה.

במסיבת עתונאים נמסר, כי הפרוייקט התיירותי הגדול יכלול בין השאר: דירות נופש ובתי נופש; מלונאות לסוגיה ומלונות דירות; שירותי מסחר בזיקה לתיירות ושיים; מסעדות, בתי קפה, מרכזי בידור; מועדוני ספורט, שרותי מרינה ומוסדות ציבור.

המרינה כוללת שובר גלים ראשי, שובר גלים משני, ייבוש שטח של 133,000 מ"ר בתחום המים המוגנים של שוברי הגלים הראשי והמשני; הקמת רציפי עגינה ל־800 ספינות; מדרון השקה לסירות. לוח הזמנים להקמת המרינה נאמד בשלוש וחצי שנים.

על הזוכה במכרז לשלם לעירית הרצליה סכום של 4 מיליון שקל צמוד למדד (הבסיס ספטמבר 87) כהשתתפותו בחלק מהוצאות העיריה הנובעות מתכנון וביצוע עבודות תשתית הקשורות בפרוייקט; לשלם למינהל מקרקעי ישראל את הסכום שהתחייב בו.

הזוכה במכרז צריך להמציא לחברה לפיתוח תיירות בהרצליה ערבות בנקאית על סך חמישה מיליון דולר.

בתמורה לכך יקבל הזוכה במכרז זכות חכירה ל־98 שנים ממינהל מקרקעי ישראל לגבי השטח המיועד לבנייה מסחרית וכלכלית בתחום שטח המרינה; זכויות בניה בשטח של 133,000 מ"ר.

שר התיירות אברהם שריר וראש עירית הרצליה אלי לנדאו סבורים, כי כאשר תושלם המרינה היא עשוייה להכניס מאות מיליוני דולרים לישראל מתיירים; הדבר יאפשר הקמת אלפי חדרים בבתי מלון וכן שירותי תיירות נוספים ויוסיף מקורות תעסוקה בהרצליה.

דויד מושיוב

הכנסות נאות לחקלאים המגדלים ירקות אורגניים תבלינים ופירות ים

מאת דויד מושיוב

חקלאים ברחבי הארץ עוסקים כיום בגידולים חדשים הזוכים לביקוש בישראל ובארצות אירופה. גידולים חדשים אלה מהווים מקור פרנסה נכבד. הנטייה הגוברת לאכול ירקות ופירות אורגניים, שבגידולם לא משתמשים בחומרים כימיים והדישון נעשה אך ורק בזבל אורגני מגדילה את הביקוש לירקות ופירות כאלה. השנה צורכים 6,600 טונות ירקות ופירות כאלה והתחזית בשנת 1990 היא ייצור של 17,200 טונות. המובילים בגידולים הללו הם גזר, תפוחי אדמה, עגבניות, אבוקדו, פרי הדר וגרעינים.

בקובץ מידע לגידולים חדשים בחקלאים, שהוכן על ידי יורם פורת ושלמה וייס מהמחלקה הכלכלית של המרכז החקלאי והרשות לתכנון ופיתוח החקלאות במשרד החקלאות מצויים פרטים רבים על גידולים חדשים אלה.

גידולים אחרים המתרחבים בקרב החקלאים הם גידולי התבלין למיניהם, צמחי המרפא וצמחי הבית. יצויין, כי צמחי הבית מהווים גורם לא מבוטל בייצוא הפרחים שהיקפו יגיע השנה ל־120 מיליון דולר מזה צמחי בית בסביבות 20 מיליון דולר. גם בגידולי התבלין יש התרחבות נוכח הביקוש הגדול להם בשווקי חו"ל. בשנת 1987 הסתכם יצוא התבלינים הטריים באמצעות אגריסקו בכמות של 450 טונות, שהיא כמות כפולה מהשנה הקודמת.

בענף בעלי החיים יש משקים העוסקים כיום בגידול סוסים. מחירו של סוס ערבי טהור גזע בעל תעודת יוחסין נע בין 30,000 ל־50,000 דולר. בארץ יש כיום 450 סוסים ערבים טהורי גזע.

יש נסיונות לגדל יעזים ואיל ארזם, שבשרם מבוקש אצל אניני טעם והרגילים בבשר ציד. כן מגדלים יונים לצרכי מאכל ויענים המשמשים לבשר, לניצול העור והנוצות וכן חלקי גוף אחרים לייצוא.

פירות ים, דגים משובחים, סרטניות, סרטנים, צדפות, צלופחים ודגי נוי - מכלול זה של גידולים הפכו למרכיב חשוב בחקלאות הימית המעורבת והמכירות הנסיוניות הביאו לתמורה גבוהה לחקלאים העוסקים בכך.

יבדקו השלכות השימוש בכורי כוח גרעינים מקוררי גז

מאת דני גוב

במשך השנה הקרובה ייבחן העניין הישראלי בכורי כוח גרעיניים ליצור חשמל מסוג חדש - כורים מקוררי גז. הבחינה תתרכז בנושאים של העמקת הידע בנושא הטכנולוגיות של כורים מקוררי גז ואת התאמת הטכנולוגיות לדרישות משק החשמל הישראלי. במסגרת זו תתרכז הבחינה בהעמקת התנהגות הכור על מערכותיו השונות כתוצאה מתקלות ופיגועים ויעשה חקר היתכנות ראשוני על ייצור חשמל בטכנולוגיה זו.

מטרת הפעילות שתבוצע בנושא זה היא לאפשר למעצבי המדיניות לקבל החלטות באשר לתכניות פתוח משק האנרגיה הגרעינית.

בשנים האחרונות השתרר קפאון באפשרויות הרכישה של כורי כוח מטיפוס מים קלים וגם הובהר שכורי הכוח שהוצעו לישראל לא יהיו כלכליים בשנים הקרובות. בשלכך ולאור ההתפתחויות של טכנולוגיות בכורים מקוררי גז, הוחלט להתמקד בתכנית העבודה במהלך שנת הכספים הנוכחית בדיקת הטכנולוגיות החדישות של כורי כוח אלה.

היצוא לסקנדינביה 107 מיליון דולר

היצוא הישראלי לגוש מדינות סקנדינביה - שבדיה, פינלנד, נורבגיה ודנמרק הסתכם אשתקד ב־107 מיליון דולר. יצוא זה מהווה כ־2% בלבד מסך כל היצוא הישראלי למרות שמדובר במדינות בעלות רמת חיים מהגבוהות בעולם והיםבאות מגוון רחב של מוצרים באיכות גבוהה.

בין המוצרים שישראל מיצאת למדינות סקנדינביה מצויים מוצרי חקלאות, תעשיות קלות, מזון מעובד, פלסטיק וציוד אלקטרוני.

סך כל היבוא ממדינות אלה הסתכם ב־1987 ב־321 מיליון דולר לעומת 231 מיליון דולר ב־1986. ישראל מיבאת מסקנדינביה כלי רכב, מכונות וציוד, ניר וקרטון ומוצרי כימיה ומכשירים מדויקים.

ראדא וססקו זכו בהזמנות בארה"ב ב־2.5 מיל. דולר

המפעל הישראלי "ראדא" העוסק בפיתוח, יצור ושיווק של מחשבים צבאים, מערכות אויוניקה ומערכות בדיקה, זכה ביחד עם מפעל הבת אמריקאי שלו "ססקו" בהזמנות חדשות, שהיקפן 2.5 מיליון דולר.

ההזמנה הגדולה ביותר היא בהיקף של 1.8 מיליון דולר ליחידת ציוד בדיקה אוטומטי. כן נתקבלו הזמנות לציוד בדיקה למטוסי אף 15 והזמנה אחרת למחשב שיותקן בראשו של טיל.

בראדא מאמינים, כי ניתן יהיה להגדיל את היצוא לשוק האמריקאי השנה בשעורים של עד 400%.

תקציב פיתוח בתי המשפט הוגדל בצורה ניכרת

תקציב פיתוח בתי המשפט בישראל תוגבר באחרונה בסכום של כ־1.3 מיליון שקל. התקציב מיועד לביצוע פעילות פיתוח.

בין השאר מדובר בתכנית אב שגובשה למיכון הגזבריות ומזכירויות בתי המשפט השונים ברחבי הארץ. התכנית הינה תכנית רב שנתית האמורה להתבצע במשך שלוש השנים הקרובות ולהכנס לכל בתי המשפט תוך שנתים לאחר מכן.

התכנית הערוכה בסכום של כ־3.4 מיליון דולר והיא אמורה להביא לכך שכל התיקים יהיו ממוכנים כולל רישום של פרוטוקול המשפט. לשם כך יופעל מחשב מרכזי ורשת מסופים שתתפרס בכל בתי המשפט בארץ ובאולמות השיפוט יעמדו לרשות השופטים מחשבים אישיים לרישום הפרוטוקולים.

מחלקת המיכון של בתי המשפט תתוגבר בכוחות מקצועיים על מנת להביא למימוש התכנית ותפעולה עם סיומה.

מיכון ההוצאה לפועל יסתיים ויתחיל לעבוד במתכונת החדשה אשר תביא לזרוז התהליכים וקיצור הפיגור הגבוה.

השנה יוחל בביצוע הקמת בתי משפט חדשים בעכו וברמלה ובתל אביב תתפנה הקומה החמישית בהיכל המשפט, לשם הקמת אולמות שיפוט נוספים.

דני גוב

נדל"ן / דני גוב

חניון ציבורי גדול יוקם בחצר בית ספר תל־נורדאו

עירית תל אביב מבקשת להקים חניון ציבורי לכ־200 כלי רכב בארבעה מפלסים תת קרקעיים, מתחת לקטע המזרחי של חצר בית הספר "תל נורדאו" וחלק מרחוב פרישמן. הכניסה והיציאה של החניון יהיו מרחוב פרישמן.

במפלס הקרקע יוחזר מגרש הכדורסל הקיים לקדמותו ויישמרו העצים הקיימים. התכנית מיועדת להקל על מצוקת החנייה באזור רחוב דיזנגוף. התכנית החדשה הועברה על ידי ועדת המשנה לתכנון ובניה של עירית תל אביב לאישור הועדה המחוזית.

כמו כן מציעה התכנית הכרזתו של הבנין המקורי של בית הספר, המצטיין באיכויות ארכיטקטוניות כבנין לשימור. זמן הביצוע הוא חמש שנים.

חניון תת קרקעי יוקם בין הרחובות בוגרשוב ודיזנגוף

חניון תת קרקעי גדול יוקם בקרוב על ידי עירית תל אביב ברחוב טשרניחובסקי, בין רחוב דיזנגוף לבוגרשוב. כדי להקל על מצוקת החניה בלב העיר מציעה התכנית הקמת חניון ציבורי לכ־350 כלי רכב בשלושה מפלסים תת קרקעיים מתחת לרחוב טשרניחובסקי ומתחת לשטח המסחרי של דיזנגוף סנטר.

הכניסה לחניון תהיה מצומת רחוב דיזנגוף והיציאה ממנו מרחוב טשרניחובסקי לכיוון רחוב בוגרשוב.

מפלס פני הקרקע יוחזר לקדמותו ויכלול מבנה כניסה לחניון. זמן הביצוע הוא חמש שנים.

"עתידים" תקים בנין תעשייתי בן 5 קומות בנוה שרת בת"א

חברת "עתידים" מבקשת מעירית תל אביב להקים על מגרש ריק בשטח של 4099 מ"ר בנין חדש לתעשיה של חמש קומות. הבנין אמור להכיל אולמות תעשיה לשימושים שונים. שטח הבנין הוא 11,143 מ"ר ללא מרתף. העיריה, כך נודע, אישרה את הבקשה.

ואילו בערי השדה צופים ירידה במחיר דירות

נוכח הביקוש הירוד בערי השדה לדירות צפויה ירידה של המחירים בערים אלה. עיקר הירידה תהיה בערי הפיתוח וכתוצאה מכך מקטינות החברות את פעילותן בערים אלה מחשש של היווצרות מלאים, שבלתי אפשרי למוכרם ואשר עלולים להיות להן כנטל.

צפויה התיקרות מחירי הדירות בערים הגדולות

בירושלים ותל אביב צפויה התיקרות של מחירי הדירות בקרוב, לאחר שבחודשים שחלפו הסתמנה רגיעה מסויימת.

המוסד המאוחד לענף הבניה המוסר על כך מציין, כי הסיבות לעליית המחירים נעוצה במלאי המצומצם של קרקע ומינה והעובדה שבעלי הקרקעות תובעים מחירים גבוהים יותר. חברות הבניה הגדולות חוששות להכנס להשקעות גדולות והן מקטינות את היקף הפעילות בערים אלה ומתאימות אותו לביקוש בפועל בלבד.

סיבה נוספת התורמת ליקור הבניה נעוצה בשיבושים החמורים הנגרמים באתרי הבניה בשל האירועים בשטחים.

הוקמה חברה קבלנית חדשה

חברת "פוליכימיקלים", המתמחה באיטום מבנים, הקימה בימים אלה חברה לעבודות בנין קבלניות ולהשבחת מבנים בשם "פולי־פרויקטים". החברה תספק "מטריה" כללית לכל פעולות הבניה הרגילות - בנית תוספות למפעלים, מערכות ביוב, מערכות ניקוז מים, ביוב תעשייתי.

מדד תשומות הבניה למגורים עלה ב־6.9%

מדד תשומות הבניה למגורים עליה ריאלית ב־6.9% בין ינואר אשתקד לינואר השנה. כך עולה מבדיקה השנתית של תנודות מדד המחירים במשק.

לפי בדיקת מרכז הקבלנים עולה, כי מדד מחירי התשומה בסלילה עלה ב־4.3%, מדד אג"ח עלה ב־0.6%– ולעומת זאת נמצא בבדיקה, כי מדד מחירי הדירות בבעלות ירד ב־1.2%, מדד המניות ירד ב־11.1%, מדד הדולר האמריקאי ירד ב־13.8% ומדד המרק הגרמני ירד ב־3.0%.

מוצעים מגרשים באזור חיפה

באזור התעשיה בקרית ביאליק מציע מינהל מקרקעי ישראל 2 מגרשים לצרכי תעשיה. מגרש אחד בשטח של 4,946 מ"ר ובמחיר של 348 אלף שקל. מגרש שני קטן יותר בשטח של 2,126 מ"ר המוצע במחיר מינימום של 258 אלף שקל.

בקרית טבעון מבקש המינהל סכום מינימום של 117 אלף שקל, בגין מגרש של 1,062 מ"ר המיועד למגורים.

פרויקט "מגדלי אילת" – מכירות מוגברות

הדירה ה־103 בפרויקט "מגדלי אילת" מתוך 114 דירות יוקרה, נמכרה בימים אלה. היזמים, חברת "רוגרס־בנין השקעות", שנוסדה על ידי משקיעים מדרום אפריקה והמיוצגים על ידי האחים פיכמן אומרים, כי הפרויקט יכלול דירות של 2־3 חדרים, מיזוג אויר, ריהוט מושלם, שטיחים מקיר לקיר, מטבח ומתקני שרות כמו בריכת שחיה, מתקני ספורט, קפיטריה וחניון מקורה.

בניית הפרויקט תחל בקיץ הקרוב וצופים, כי תוך שנתיים תושלם הבניה. מחירי הדירות נעים מ־63,000 דולר לדירת 2 חדרים בשטח של 55 מ"ר ועד ל־95,000 לדירת 3 חדרים בשטח של 80 מ"ר.

המינהל מציע 35 מגרשים „בנה ביתך"

מינהל מקרקעי ישראל הציע השבוע במסגרת תכנית "בנה ביתך" 35 מגרשים בכל הארץ. מדובר במגרשים במקומות אלה: 11 מגרשים בכרמיאל, 2 מגרשים בנצרת עלית, 16 מגרשים בבית דגן ו־6 ביסוד המעלה.

ועדות משותפות לאוצר ולקבלנים להוזלת עלויות

כדי להוזיל את העלויות בענף הבניה יזמו הקבלנים ומשרד האוצר הקמת שורה של ועדות לטיפול בנושא. בין השאר הוקמו ועדות שיטפלו בנושאים הבאים:

מיסוי, מימון, ערבויות חוק המכר, בניה להשכרה (בועדה הזו ישתתפו נציגי מס הכנסה, בנק ישראל הבנקים).

ועדה אחרת תטפל ב שכר העבודה בענף; פיתוח טכנולוגי (בצירוף נציגי משרד השיכון).

ועדה אחרת תעסוק בהכשרה מקצועית וחינוך (בשיתוף אגף ההכשרה המקצועית במשרד העבודה והרווחה).

ועדה אחרת תטפל בחוק התכנון והבניה, רישוי עם נציגי משרד הפנים. כן יהיו ועדות לתשומות בבניה ותקנים וכן ועדה לרישום דירות בטאבו.

190 אלף שקל למגרש ברמת החייל בת"א

מנהל מקרקעי ישראל הציע בימים אלה 4 חצאי מגרשים לבנית 4 יחידות דיור בשכונת רמת החייל בת"א. השטח הממוצע של כל מגרש 413 מ"ר והמחיר הממוצע לגרש כ־190 אלף שקל.

שערי מטבע חוץ ביום 27.2.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	בנקנוטים – דיסקונט קניה	בנקנוטים – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5712	1.5908	1.5742	1.5938	1.5732	1.5930	1.5825
1 מארק גרמני	0.91	0.95	0.92	0.96	0.91	0.96	0.9312	0.9428	0.9351	0.9448	0.9314	0.9431	0.9367
1 לישט"ש	2.72	2.84	2.74	2.87	2.73	2.87	2.7826	2.8173	2.7855	2.8203	2.7856	2.8206	2.8036
1 פרנק צרפתי	0.27	0.28	0.26	0.28	0.27	0.28	0.2750	0.2784	0.2757	0.2791	0.2750	0.2784	0.2768
100 ינים יפאניים	1.20	1.26	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2256	1.2409	1.2262	1.2415	1.2249	1.2403	1.2326
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.82	0.86	0.81	0.85	0.8291	0.8395	0.8310	0.8413	0.8297	0.8401	0.8345
1 פרנק שוויצרי	1.11	1.16	1.11	1.17	1.11	1.17	1.1324	1.1465	1.1321	1.1462	1.1330	1.1472	1.1392
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2627	0.2660	0.2632	0.2665	0.2627	0.2660	0.2644
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.26	0.2460	0.2491	0.2461	0.2492	0.2463	0.2494	0.2477
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2437	0.2467	0.2440	0.2471	0.2439	0.2469	0.2453
1 מארק פיני	0.38	0.39	0.38	0.40	0.37	0.40	0.3846	0.3894	0.3855	0.3904	0.3851	0.3899	0.3874
1 דולר קנדי	1.22	1.27	1.22	1.28	1.22	1.28	1.2416	1.2571	1.2439	1.2594	1.2426	1.2582	1.2504
1 דולר אוסטרלי	1.07	1.18	1.09	1.17	1.10	1.17	1.1297	1.1438	1.1319	1.1460	1.1304	1.1447	1.1376
1 ראנד דרא"פ	0.49	0.59	0.45	0.76	0.48	0.67	0.7518	0.7612	0.7540	0.7634	0.7533	0.7628	0.7579
10 פרנקים בלגיים	0.44	0.46	0.43	0.46	0.43	0.46	0.4446	0.4501	0.4464	0.4520	0.4455	0.4512	0.4485
10 שילינגים אוסטריים	1.30	1.36	1.30	1.36	1.30	1.36	1.3253	1.3419	1.3253	1.3419	1.3261	1.3428	1.3336
1000 לירטות איטלקיות	1.28	1.30	1.24	1.32	1.24	1.33	1.2636	1.2794	1.2666	1.2824	1.2656	1.2815	1.2718
1 "סלי" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9216	1.9455	1.9256	1.9496	—	—	1.9356
1 דינר ירדני	4.29	4.56	4.35	4.63	4.47	4.77	—	—	—	—	—	—	4.4779
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.02	0.03	—	—	—	—	—	—	0.0342
1 לירה מצרית	0.65	0.69	0.63	0.67	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7002

مصور من الاصل

مكذا من الاحل

45 שנה לקיבוץ ניר־עם

המטרה – מאתיים חברים

מאת דני צדקוני

לכל קיבוץ יש בזמנים שונים שאיפות מיוחדות. דומה כי שאיפתו המרכזית של קיבוץ ניר־עם, החוגג בימים אלה 45 שנה לעלייתו על הקרקע, היא לעבור את מחסום המאתיים, כלומר למנות מאתיים חברים. כיום מספרם 185. בימים הרחוקים כשהקיבוץ היה עדיין פלוגת עבודה בשם „ניר חיים" (ע"ש חיים ארלוזורוב) ושכן באחת הקריות ליד חיפה בהמתנה לתורו לעלות על הקרקע, הוא מנה 100 חברים. היו אלה חלוצים, רובם חניכי תנועת „גורדוניה" מרומניה. הם נשאו את עיניהם להתיישבות בצפון דווקא. המוסדות יעדו להם משבצת התיישבותית בשער־הנגב, סמוך לבית־חנון. לא נשחזר את הויכוחים הלוהטים של אז, נציין רק כי אחד האילוצים לקבלת הצעת המוסדות היה דבריו של הרצפלד, שאם לא יקבלו את הכלה המוצעת, הם עשויים להישאר רווקים. להליכתם לבית חנון היתה, כפי שהתברר לאחר מכן, השפעה על החלטת האו"ם לכלול את הנגב בתוכנית החלוקה.

אל בית חנון, שהיתה לנירד־יים ואחר־כך לניר־עם, הגיעו „המרגלים" של הקיבוץ, שבאו לתור את נחלתם העתידה, באוטובוס של חברת האוטובוסים הערבית „נציונל באס קומפאני", שנסע בקו יפו–עזה. הם ירדו בבית חנון, המרוחקת כ־4.5 ק"מ מניר־עם של היום, וחצו ברגל גבעות וערוצים עד שהגיעו ליעדם. הנקודה הוקמה בט"ו בשבט תש"ג, כלומר ב־21 בינואר 1943. המתיישבים הגיעו למקום בשיירה, שנשאה את מטענם, לרבות בעלי־חיים, מכביש יפו–באר־שבע, שהיום מכנים אותו כביש סער. בבוץ ובדרכים מקולקלות הגיעו לגבעה שעליה הוקמה ניר־עם הראשונה. אגב, ממשלת בריטניה הוקקה אז, בגלל „המאמץ המלחמתי", תקנות פיקוח חמורות, שאסרו העברת סחורות וציוד ממקום למקום. לאנשי ניר־עם היו אז לא מעט בעיות בהעברת הציוד מאיזור חיפה לנגב.

במשבצת ההתיישבותית היו כלולים 2000 דונם, חלקם גבעות חול וכורכר וחלקם אדמה טובה לעיבוד. הבאר, ששימשה לפני־כן אפנדי ערבי, תוקנה והחלה מספקת כמות של 60–70 מ"ק מים בשעה. אלא שזמן־מה אחר־כך נבקעה המשאבה, ומקור המים נפסק. התברר שקודחים יהודים הם שקדחו, כשבע שנים קודם לכן, את הבאר בשביל האפנדי.

> **בשם אלהים המרחם עלינו**
>
> "אמר אלהים אם האויבים שלך רוצים בשלום–
> תעשה כרצונם · אלהים הוא השומע · היודע".
>
> במילים הקדושים מהקוראן אני פונה לתושבי הישובים ומקבל עלי להתנהג לפי מילים הקדושים הללו. מטרתנו היא להביא שקט ביניכם · בתנאי שגם אתם תתנהגו בשלום · ומצילו את חייכם את רכושכם ואת ילדיכם.
>
> אין היא כוונתנו להתחיל במלחמה · רק במקרה של התנגדות · שתהיה לבטלה ולא המשך זמן רב · ורק במקרה שתנסו לחרוס את המחסנים והמזון שבידיכם.
>
> יבכן אני קורא לכל התושבים להניח את הנשק בשקט · להניף דגל לבן · למסור את כל התחמושת · מקשיב וכל ציוד מלחמה · לאסף את הכל בבקום אחד · בלי להשמיד אותו.
>
> בא להיציא לפעל את כל הפקודות האלה · במשך שעה מזמן קבלת הכרוז הזה.
>
> אחרי שעה · כל מי שלא ישמע לפקידות הללו יחשב כמתנפל ויוכיח שברצונו להלחם
>
> אמר אלהים: "כאשר יתקיפו אותך – תענה בהתקפה – ותדע שאלהים בצד הטובים".
>
> (מהקוראן)
>
> אלהים הכביר והאומר את האמת.

כרוז שהוטל ממטוס מצרי בהפצצה הראשונה על ניר־עם ב־15/5/48

בגלל המאורעות הם עשו את עבודתם במהירות וחפרו באר עקומה. בשל כך התפוצצה המשאבה. מגלה המים המפורסם של הישוב, פרופסור פיקארד, הוזעק, בחן את השטח וסימן אחר־כך נקודה שבה הציע לקדוח. בנקודה מצאו מים כמו בבאר שנעזבה. הבעיה היתה להשיג חשמל להפעלת הבאר. הנהלת חברת החשמל ישבה אז בלונדון. היו צריכים לעבור כמה מדורי ביורוקרטיה עד שזו אישרה משיכת קו מן המתח הארצי לעזה–לניר־עם. המים איפשרו לניר־עם לפתח משק חקלאי מצטיין.

היום מקבלת ניר־עם את מימיה מהמוביל הארצי. מדובר בכמות של 1,689,000 מ"ק. המשק נשאר עדיין חקלאי, אבל בצדו קיימת תעשיה. אפשר לומר שהחלוקה היא חצי חצי. מרכז המשק, אבנר גליאני, בנו של צבי גליאני, מההכשרה „הרומנית", אומר שבזמני החקלאי מגדלים חיטה וכותנה. מתברר שבניר־עם ובחוות שמואל שבבית־שאן, הוחל לראשונה בגידול כותנה בארץ. חוץ מחיטה וכותנה מגדלים בניר־עם אפונה ופרי מיקשות. בצידם של אלה מלבלב פרדס בן 250 דונם. בענפי החי רועה עדר לבקר, בן 350 אמהות, על שטח של 12,000 דונם מרעה טבעי, העומד לרשות הקיבוץ. לול הרביה המקומי מייצר 2.5 מיליון ביצים בשנה. „לא לעתנות" היא העובדה, שבגידולים הללו מועסקים פועלים מהרצועה הסמוכה. בימי המהומות והעוצר האחרונים הם הגיעו ברגל לניר־עם.

נחת רבה רואים בניר־עם מ„מכסף" לכלי שולחן, שהוא היצרן הגדול ביותר בארץ לכלים מוכספים. מועסקים בו 35 עובדים, בעיקר מבין הוותיקים. שני חברי קיבוץ שהשתלמו ב„בצלאל" הם מעצבי מוצריו. מפעלון קטן לייצור סינורים, מפות ומפיות מודפסות מבד, הקימה קבוצת חברות ש„גמאס" להן מהרבה שנות עבודה בחינוך. במיגזר התעשייתי כלול גם ה„דוכן", מין סופרמרקט המופעל בקרבת מפעלי „שער הנגב", המשרת את עובדיהם, תושבי העיירה השכנה שדרות, ולקוחות נוספים. על הקיבוץ רובץ כיום חוב. כדי להתגבר עליו נותן כל חבר בניר־עם, נוסף על עבודתו הרגילה, עוד חצי יום עבודה בשבוע לטובת הסקטור היצרני.

המפגש של מתיישבי ניר־עם עם ערביי האיזור היה ידידותי. השכנות עם שני הכפרים הסמוכים – הוג', שתושביו גלו לרצועה, ובית חנון, שנותר במקום – היו תקינים. מאז הקמתו שימש עמדה קדומנית של הישוב היהודי בדרום הארץ. שכנו בו מפקדת הנפה של ה„הגנה" ומטה הגדוד השני של הפלמ"ח. לאחר־מכן גם מטה חטיבת „הנגב" של הפלמ"ח. לא היה קל לקיבוץ קטן, שחדר האוכל שלו הכיל בקושי ששים מקומות, לשאת על גבו את הבסיס הבטחוני הצבאי הזה. במלחמת השחרור נוספה עליהם גם פלוגת „הנגב" של חיל־האוויר, בפיקודו של עזר ויצמן.

בבוקר 15 במאי 1948 הופצצו על־ידי מטוסי חיל־האוויר המצרי שני יעדים בישראל – תל־אביב וניר־עם. רוזה זלוטניק נהרגה. ניר־עם „הופצצה" גם בכרוזים, שקראו לה להיכנע. הארטילריה המצרית הפגיזה מבית חנון הסמוכה בתותחי 75 מ"מ את הקיבוץ. הנשים והילדים פונו על־פי פקודה וחזרו למקום רק לאחר 10 חודשים.

לאחר סילוק המצרים והסכמי שביתת הנשק הוחל בשיקום ההריסות. היו חברים שנשברו ועזבו. תנחום מרגניה, מדמויות המופת של העליה השניה ומאבות ההגנה הקיבוצית, הגיע למקום ובדבריו עודד את החברים למאמץ השיקום והבניה מחדש. עשר משפחות שעזבו חזרו למשק.

בית ניר־עם שילם גם בהגנת הקיבוץ וגם בחזיתות הקרב האחרות של ישראל מחיר כבד. הוא כיבד את נופליו והנציחם בבית תרבות ובאנדרטה.

מוסי שגב, המזכיר, שמוצאו מרוחמה השכנה, סבור שכיום לא יקשה לקיבוץ לעבור את מחסום ה־200. היה בקיבוץ גרעין צרפתי, אך רבים מחבריו לא נשארו. אולי הכשלון טמון בשבר הציונות בתקופתנו ואולי במשבר הכלכלי. אביגיל, שעלתה במסגרת הגרעין ממארוקו, מספרת גם על קשיים גסטרונומיים של יוצאי צפון־אפריקה. קשה היה לעכל את האוכל [illegible] של ניר־עם, היא אומרת. כיום הקוסקוס הוא כבר מאכל סטאנדרטי ואהוב. היה גם גל עליה מארגנטינה. רכזת החינוך שושנה פז הגיעה עם כילדה בת 11 ונשארה בקיבוץ. היא סבורה שכדי להקטין את תופעת עזיבת הבנים יש להשקיע בהם מילדות, לאורך כל הדרך.

מאמצי הגדלת הקהילה הניר־עמית יתמקדו בטיפול מאורגן ומתוכנן בדור השלישי. מנסים גם להתקשר עם הצופים, מאחר שהעליה מתנועת „דרור הבונים" היא בממדי טיפטוף בלבד. משקיעים מאמצים בהחזרת בנים שעזבו ובקליטת משפחות ועולים מתנועה בצרפת.

בתנועה הקיבוצית נחשב ניר־עם לאחד מקבוצת 36 הבינונית. בגלל המצב הכספי צומצמה אמנם רווחת הפרט, אבל חיי החברה והתרבות תוססים.

מייסדי ניר־עם גאים, כך למדתי, על הצעירים המנהלים עתה את מפעלי־החיים שהקימו. הם, כך אומרים לי, לא נדבקו לכסאות ופינו אותם לדור הבא ברצון.

אני יוצא לקיבוץ הטובל בירוק – מסגרת טיפוח הנוי והחן הסביבתי נמשכת כאן מראשיתו של הקיבוץ ועד עתה. אין הרבה אנשים בחצר. כולם בעבודה. אני מבקר באתרים, לרבות באתר שהיה מרכזי בכל הקשור לתולדות מפעל המים של הישוב היהודי בנגב. הראש עדיין מלא בסיפורים ששמעתי, בדברים שראיתי, באנקדוטות שספגתי. לא רק על העבר מספרים כאן: החברים, הוותיקים והצעירים, ראשם ורובם בעניני ההווה ופניהם לעתיד. את המלאכה הזו כבר יעשו הצעירים ואלה שיבואו אחריהם. החג המשמש ובא הוא של כולם.

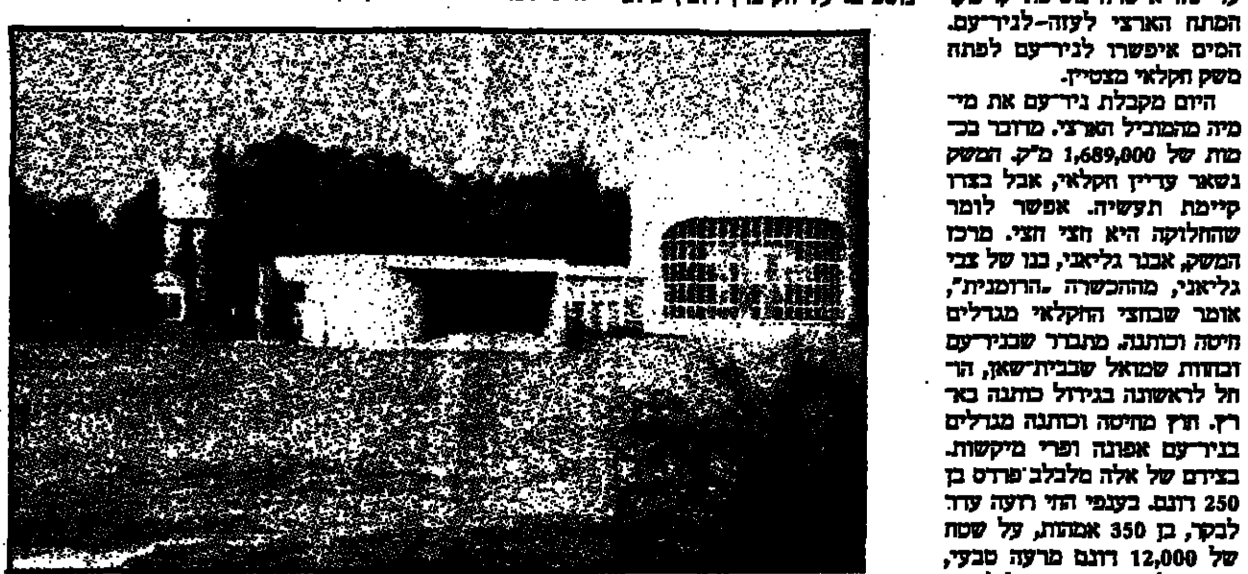

בית הנצחה ע"ש עמוס ועודד שוורץ שנפלו במלחמת ששת הימים

לקיבוץ ניר־עם
בחגכם
שלוחות מיטב הברכות
והאיחולים
להצלחה פיתוח וקידום
בית נחל עוז

לקיבוץ ניר־עם
במלאת לכם 45 שנים
שאו ברכת שכנים חמה
ואיחולי שגשוג והצלחה
חברי קיבוץ כפר עזה

לקיבוץ ניר־עם
שאו ברכת חברים
להמשך הפיתוח
השגשוג והבניה
מהשכנים
בקיבוץ יד מרדכי

לקיבוץ ניר־עם
מחלוצי ההתיישבות בנגב
ברכת חברים נאמנה
ביום חגכם
והמשך עבודה משותפת
מקואופרטיב „התנועה"
המובילים של אזור שער הנגב

לקיבוץ ניר־עם
בחגכם
שאו מיטב הברכות
לפיתוח וקידום
בהמשך הדרך
אריזות שדרות בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחברי קיבוץ ניר־עם
שפע ברכות
ביום חגכם
ויקובלט
מעבדת שיניים
בהנהלת גבי
באר שבע, גרשון 12, טל' 057-74147

לחברי קיבוץ ניר־עם
זר ברכות
ביום חגכם
מוסך רעים וצוות העובדים
תיקוני רכב בבנין מכל הסוגים
ת.ד. 403 שדרות, טל' 051-891418

לחברי קיבוץ ניר־עם
ברכות חמות ביום חגכם
שמואל מרקוביץ
צרכי חשמל בסיטונות
תל־אביב, רח' העליה 19, טל' 03-376728

לחברות וחברי קיבוץ ניר־עם
רעיונו שפיתוח ושותפינו
בבניה וביצירה
שאו ברכות נאמנות
לחג ה־45
להמשך פורה ומשגשג
● המועצה האזורית שער הנגב
● בית החינוך האזורי
● מפעלי שער הנגב

לקיבוץ ניר־עם
ברכותינו בחג ה־45
ואיחולינו לשיתוף פעולה גם בעתיד.
צח
סוכנות זוהר דליה
ההנהלה וצוות העובדים
טל' 051-35656

מועצת פועלי שדרות
מברכת
את **חברי קיבוץ ניר־עם**
החוגגים 45 שנות
בניה ויצירה
ביטון אלי
מזכיר מועצת הפועלים

מועצה מקומית שדרות
שולחת את מיטב הברכות
לחברות, חברי וילדי קיבוץ ניר־עם
ביום חגם
עמיר פרץ
ראש המועצה
וחברי ההנהלה

למכסף ניר־עם ולחברי קיבוץ ניר־עם
בחגכם
שאו ברכות
להמשך קידום, פיתוח ושגשוג
תמיד אתכם
מוצרי תבן
החברה לשווק בנגב
תל־אביב, רח' הארבעה 10 – 12
טל' 03-5613636

לקיבוץ ניר־עם
במלאת לכם 45 שנים
שאו ברכות נאמנות
להמשך שגשוג והצלחה
בית גבים

לקיבוץ ניר־עם ולעובדי מכסף
בחגכם
שאו ברכות להמשך פיתוח ושגשוג
תמיד אתכם
מידידכם
מאיר ענבי

לחברי ניר־עם ולעובדי מכסף
בחג ה־45
לעלייתכם על הקרקע
שאו ברכות להמשך הצלחה ושגשוג
אימפריאל
תעשיית תיקים
רח' השומר 8, תל־אביב, טל' 03-661176

הלוח הכללי

מבקשים עבודה [illegible]

השכרה [illegible]

דרושים עובדים [illegible]

חוק הזדמנויות שוות בתעסוקה, התשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מעמדו האישי אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לענוש על־פי החוק.

[illegible]

לעירית פתח־תקוה דרושה
קלינאית תקשורת
לחצי משרה במסגרת החינוך המיוחד
לגיל הרך – בגני ילדים.
לפרטים נוספים נא לפנות למחלקת גני ילדים בעירית פתח־תקוה ברח' בר כוכבא 63 קומה ב', למנהלת המחלקה.

לקיבוץ דרושים
בוגרי צבא
לעבודה בחקלאות.
תחילת עבודה מיידית!!!
להתקשר 06-758403
בין השעות 07.00 – 17.00

גולדברג – רוזן
קייטרינג
את. מוזה כפר־סבא 052-36060
דרוש/ה
איש מכירות מעולה
[illegible]

מכוניות [illegible]

מכונות כתיבה [illegible]

הלוואות [illegible]

דירות [illegible]

ריפוי והרזיה [illegible]

רוצים לקנות [illegible]

רהיטים [illegible]

מקררים [illegible]

[illegible]

סוף לוח בעמוד 11

דבר היום

פוגעים ונפגעים

בעימות האלים המתחולל בשטחים זה השבוע ה־11 עולה המחיר האנושי בהתמדה, בממוצע של כמעט הרוג ליום. בין מאות הפצועים היו עשרות ישראלים – חיילים, שוטרים ואזרחים. למרבה הרווחה, לא נהרג ולו גם ישראלי אחד בעימות זה, עד כה, בניגוד למה שאירע בשטחים קודם לכן – ובכלל זה ערב המהומות, כרצח נהג המשאית סחן בעזה (ששמועות כוזבות על פעולה פרטית לגמול עליו הציתו את המהומות).

הנסיבות המיוחדות של העימות בין חיילים צעירים לבין אוכלוסיה אזרחית צעירה כמותם (ענישית) גרמו לתוצאות מיוחדות. הגבתו העיקרית של הצבא היא לשמור על הביטחון, הסדר והשקט בשטח כבוש ולהימנע מפגיעה באוכלוסיה הנתונה לחסותו, גם כאשר כל אחד מבני אוכלוסיה זו עלול בכל רגע להוציא מהכוח אל הפועל את עוינותו הכבושה. המרחק הרי קצרצר כל כל, כמשתמש אבן, בין אזרח תמים למראה לבין מפגין המסכן את החיילים לבין עציר שנלכד בידי קורבנותיו המיועדים. הפוגע יכול להיעשות בן־רגע לנפגע, כפי שאירע למי שזמם לדקור חובש בגולני, נפצע ונחבש בידיו. הנפגע יכול להיעשות בן־רגע לפוגע, כפי שאירע לארבעת החיילים בשכם שהתעללותם המצולמת והמשודרת בשניים מרוגמיהם הביאה למאסר החיילים ולשחרור הרוגמים.

פוליטיקאים מהימין מיהרו לאמץ לחיקם את עניינם של הארבעה, אך אסור להניח לאנשי התחייה וגוש אמונים לסלף את משמעותה האמיתית של המצוקה שאליה נקלעים חיילי צה"ל בשטחים. הדרג המדיני ניצב מול המהומות באוזלת עשתונות ובחוסר אונים ומטיל על הדרג הצבאי לטפל בבעיה שאין לה פתרון צה"לי. „הדרג הצבאי" אינו רק הרמטכ"ל ואלופי הפיקודים ומפקדי היחידות: בסופו של דבר, זהו הצנחן והשריונאי והרובאי, המוצא עצמו במצב שאין לו פתרונות בית ספר, אך שעלול להסתיים בפתרון בית דין. אוי לו אם יבליג ואוי לו אם יפליג. האחריות לכך היא על השולחים שאטימותם משחיתה את שליחיהם שבמדים.

ארבעת החיילים משכם נכלאו, אך כל עוד מבוססת ישראל ללא קרן אור מדינית, שטח המריבה כולו הוא כלא, שמפתחותיו נמצאים בידי המדינאים, לא בידי החיילים הסרים למפקדתם, אומללים ומאמללים.

השתקפותנו (ב)

בין מעמד עולמי לבין היום־יום

מאת נתן רוטנשטרייך

מה שרואים על המרקע יכול להיות ניזון מן הטענה, כי כעם שהתנסה ברדיפות נדרשים אנו להיות ערים יותר לגורל אנשים שאפשר על דרך גזירה שווה לראותם כנרדפים

אפשר שנהיה חייבים להגיע למסקנה, שאנו חשופים לתקשורת לא רק משום שאנו חיים בחברה חשופה, לא רק משום שאנו שייכים לתרבות חשופה, אלא בגין גורמים מיוחדים, הקשורים למעמדו ההיסטורי של העם היהודי ומדינתו.

כבר נשמעו טענות, שמדינת ישראל לא זו בלבד שלא עקרה מן השורש את ההתנגדות לעם היהודי, זו הקרויה אנטישמיות, אלא אפילו נתנה לה רחיפה. דומה שהעניין סבוך יותר, אולם אפשר לומר שעל רקע העימות ההיסטורי בין העם היהודי לבין עמי העולם הנוצרי, ובשיעור מסוים גם העולם המוסלמי, קיימת הכנה ראשונית לקליטת רשמים, שיש בהם להזין את ההתנגדות ההיסטורית או להציע תחליף לה. אם טוענים נגדנו שאנו, כעם שהתנסה ברדיפה, על צורותיה השונות, לרבות רדיפת רגליים, פיזית ויום־יומית, נדרשים להיות ערים יותר לגורלם של אנשים שאפשר, על דרך גזירה שווה, לראותם כדחויים וכנרדפים, כי אז עלינו להביא בחשבון את הטענה הזאת או את אפשרותה. מה שאתה צופה בו על המרקע יכול להיות ניזון מן הטענה ההקשרית הזאת או להוסיף לה מרכיב או נופך.

אם נחזור לסוגיה קרובה יותר, כלומר למהותה של הציונות, נהיה חייבים לחזור ולומר לעצמנו, שהציונות היא תנועה לאומית יהודית, משום שהיא תנועה של עם שביקש לחזור לארצו. אין היא תנועה של עם שביקש לתת ביטוי לעצמו על דרך של עצמאות מדינית, באמצעות אנשים הנמצאים במסגרת הארצית הקיימת ומבקשים לגבש מסגרת זו בדרך מדינתית. אם אנו מבינים את הציונות במהותה, והדברים שנאמרו לעיל הם תמציתה של המהות, כי אז נהיה חייבים לעולם להביא בחשבון את האפשרות, שהייחוד יתפרש כחריגה ממסגרת לא רק מבחינה היסטורית אלא גם מבחינה עכשווית, כאן ועכשיו. אין אנו רוצים ואיננו חייבים לשנות את מהותה של הציונות. לאמיתו של דבר, אין אפשרות לשנותה, אבל מיתון וריכוך של תופעות לוואי והעיקר, נכונות לפשרה, הללו הם בגדר הצד השני אשר מהותה המבנית ההיסטורית של הציונות מחייבת אותו. עלינו לעמוד על החיוני ולא על המליצי. עלינו לתחום תחום בין מה שאי־אפשר בלעדיו לבין מה שמעבר לו. אין אנו צריכים להיות אפולוגטיים, אולם עלינו להתחשב בזולת. תמיכתו של העולם סייעה בהגשמת ייחודנו – ומה נעשה בלעדיה?

אפשר שיש גם מרכיב שלישי, המסביר את ההד של המאורעות הקשורים למדינת ישראל ולהתנהגותה, לרבות אופן הדיבור של מייצגיה הרשמיים. מדינאי בשיעור קומתו של וינסטון צ'רצ'יל אמר, שהקמת מדינת ישראל היא מאורע היסטורי עולמי... 40 שנה עברו מאז. התאוצה של התהליכים השכיחה לא רק את האמירה אלא גם את ההשקפה המבוטאת בה. אולם אפשר שבמקום כלשהו מלחלחת התגובה המגוננת באמירה זו, ומאורעות מובילים לעימות בין מה שמתחייב ממעמד עולמי לבין היום־יום שהוא עולמי, אבל הוא רחוק מלהרחיב את הלב.

צירוף הגורמים השונים האלה, שאפשר לנסחם כך או אחרת, כאשר הם מלווים מגמות ותגובות של התרבות המודרנית, הם ההקשר הרחב, שמדיניות ישראלית אין לה ברירה אלא להביא אותם בחשבון. עלינו לראות בסיטואציה הקלאסית של דבקות בנורמות ובריאליזם היום־יומי את מורה הדרך לעצמנו.

ככל שנטען שהשתקפות אינה מציאות, לא נוכל שלא להגיע למסקנה שאין לפסוח גם עליה. אפשר לצרף את השורש שב„השתקפות" לשורש שב„השקפה": מן ההכרה שההשקפה ולא המרקע תדריך אותנו באורחות חיינו, לא רק כיחידים, אלא גם ככלל. ההשקפה נועדה להדריכנו. גם במאמץ המתמיד לעצב את המציאות. ההשתקפות לא תשקף את המאמץ העצום, אך סופו למצוא גם את השתקפותו. השתקפות בולמים לא על־ידי הסכים אלא על־ידי תהליכים.

(מאמר שני ואחרון)

מכה בראש

מאת יצחק בן־נר

החיילים והמפקדים לא נקיים מאשמה, אך המפלצת שהתפרצה שוב מקורה בזדון, באטימות, בהתעלמות, בפחדנות להחליט ובתשישות של אלה היושבים למעלה

אולי, בדרך היפוך ההיגיון, האופיינית כל כך למציאות העכשווית הנבוכה שלנו, יקרבו מראות הבלהה הללו, של חיילי צה"ל המתבוססים בחמתם, בקטע ובאבן ובדובה ובידיים ובועטים ברגלים, בשני משליכי האבנים הערביים (קטע מידיעה של רשת סי־בי־אס ביומן השבוע ביום ו'), את הפתרון המתמהמה, ויחבטו כבאלה כבדה על קדקודם של מדינאי הסירוב שלנו.

צריך להציג את תגובתו הכנה, המזועזעת, של אלוף הפיקוד עמרם מצנע, שהובאה במהירות ובסמוך לפירסום הקטע ואת נטילתו את האחריות על עצמו, תוך העברת המעורבים בהתעללות לחקירה, מול אי תגובתם של קובעי המדיניות. שוב, כמו פעמים הרבה בעת האחרונה, מטילים את כל כובד המעשים, האשם והאחריות על צה"ל וחייליו. החיילים והמפקדים לא נקיים מאשמה. אך המפלצת השחורה שהתפרצה שוב מן החזות הנערית התמימה והמלבבת, מקורה בזדון, באטימות, בהתעלמות, בפחדנות להחליט ובתשישותם של אלה היושבים למעלה. הנדהם האשמים שהגענו עד לכך: אי יכולתם ואי רצונם לפתור את הבעיה בדרך המדינית הקשה – משא ומתן עם אש"ף או כל מי שרוב תושבי השטחים יבחרו בו – רצונם להנציח אותה, הביא להתנערות הייאוש הגדולה בשטחים. צה"ל נשלח למצוא פתרון זמני בשטח והוא ממלא את המוטל עליו כבר שבועות רבים, בלא שהדרג הפוליטי מגבש איזושהי עמדה ברורה לאיתור הדליקה. הבלבול בתפיסה המוסרית, אידיאית עצמנו כמנועים מלאום אחר את זכויות החופש, הזהות העצמית והעצמאות המגיעות לו, ההצדקים הלאומיים־יהודיים המוסעים, השחצניים, שניתנים כל הזמן לצבא, המבוכה בעם, אי היכולת להתמודד עם מורכבות הבעיה – כל אלה גורמים לחריגים אלימים מעוותים, שהופכים לנורמה. ייאוש מפתרון צודק ומהיר, בצד הפלשתינאי כמו בצד שלנו, ושינאה הדדית גואה ולא־הפיכה מחישים שימוש באמצעים פסולים – ויהיו שיאמרו, לא־בלי־צדק, שאיך אפשר להאשים, בעצם, חיילים הנדרשים כל הזמן לאיפוק מול גידופים, איומים, הטחת אבנים ובקבוקי־תבערה וסכנות אחרות, שכאשר הם תופסים סוף־סוף את שנואיהם המסתוללים בהם, הם מפליאים את מכותיהם? ואיך אפשר שלא „להכיך" אותם כשהם חורגים בזעמם מעבר ל„מכות סתם", לעתים? ושוב, מעבר לאקט הקלגסי והברברי, נרשם עוד ניצחון הסברתי־תעמולתי לאש"ף ולעניין הפלשתינאי, כי אנחנו שוב נגררנו לפרובוקציה שלהם. שוב הם הצליחו להביא אותנו לידי כך שהדם עלה לנו לראש הקטן ואנחנו איבדנו את השליטה על עצמנו ומסכת הקידמה התרבותית והחינוך ההומאני לערכים יהודיים ואוניברסאליים נשרה מאיתנו במהירות – וכל העולם רואה את החרפה.

אני משער שיצחק שמיר צפה בקטע הטלוויזיוני האמור בלי להניד עפעף. ואולי שמח שלמחרת הצפיה לא נאלץ לפגוש בשולץ ולפטור את אי הנעימות באיזושהי אמירה לא־מחייבת. אני משער שאם חמר הדם בעורקיו של רה"מ, בוודאי גרם לכך לא מה שעשו חיילנו, אלא הכעס על התקשורת העוינת ששוב מראה את צה"ל במעמד של כובש עריץ וסאדיסט, ומתעלמת בעקביות ממעמדים

זעזוע ונטילת אחריות, תגובה מהירה

אלוף עמרם מצנע

צבאיים אחרים, הומאניים יותר, כמו לוחם המסייע לקשיש ברמאללה לחצות את הכביש בביטחה, או צנחנים המחלקים סוכריות לילדים באחריזם. אבל עד כמה שאני יכול לקרוא את הלכי רוחו של האיש הקטן הזה, עם החיוך הנבוך החתום; שאין מאחוריו לא חמימות ולא מבוכה אנושית, הרי הוא ישתדל להמשיך הלאה, מבוסס מעצמו ומהמצב, בשנת החורף המוסרית שלו. אף אחד מנעריו מכיני ניירות העמדה לא יהין להעירו ממנה, שכמוהם־כמוהו, ואף אחד מהם, מן הסתם, אינו רואה כל קשר בין מצב הכיבוש המתמשך וכל הנגזר ממנו, בין תהליך השחיקה של נפש החייל, בטחונו בעצמו, בשליחותו ובשולחיו, ובין יכולת עמידתנו בתלאות ובקשיים הצפויים לנו בעתיד, כעם מנוער מעקרונות, מפורר וקרוע, הסומך על כוח הכוח, על החזון המשיחי ועל המים הקדושים של הבאבא־ברוך.

מישהו חייב, בלשון השאלה, לחבוט באלה כבדה על קודקודם של מקבלי ההחלטות שלא מחליטים, אם המראות שסימרו את שערנו בערב־שבת לא יזיזו אפילו אינץ' אחד קטן בשפמה של הרשות, שהרשתה באטימותה, באדישותה ובזדון לבכה לרדת עד כדי כך. ואחר־כך: הם בוודאי ישובו לטעון בחוצפה, כי בדרך זו הם מגינים בשכם, בטול־כרם, בעזה ובחברון על עצם קיומו של עם ישראל בארץ־ישראל.

הלינץ' בקבאטיה

מאת דני רובינשטיין

מי נחשב ל„משתף פעולה" בשטחים? במשך השנים שחלפו מאז 1967 נקבעו באוכלוסיה הערבית נורמות שקובעות פחות או יותר מה מותר ומה אסור ביחסים עם השלטון הישראלי. מותר, למשל, לעבוד בישראל. כמעט כל סוג של עבודה. פועלים מהשטחים בנו את ההתנחלויות בגדה המערבית ובעזה, את השכונות היהודיות במזרח ירושלים. פעם אפילו ראיתי שפועלים ערבים עובדים בבניית מתקני צה"ל בשטחים. מותר לעבוד ברדיו, בטלוויזיה ובעיתונות הישראלית שמשרתים בחלקם הסברה (או תעמולה) ישראלית: מותר, כמובן, לעבוד בדרגים השונים של המינהל האזרחי (הממשל הצבאי) ובעצם בכל תעסוקה בישראל. הדברים אינם כה פשוטים משום שלציבור הערבי די ברור שהצורך שלהם בעבודה ובפרנסה מחזק את המשק הישראלי. אבל אין אלטרנטיבה אחרת, אלא הגירה למקורות תעסוקה בכוויית ובסעודיה. בחודשי הסתיו והחורף של 1973־4, כאשר המשק הישראלי היה מגוייס כולו לצרכי מלחמת יום הכיפורים וכאשר עשרות אלפי ישראלים שירתו במילואים ונעדרו מעבודתם המשיכו אנשי השטחים לעבוד בישראל והיו מקרים שממש הצילו מפעלים ושירותים.

מותר אפוא לעבוד בישראל, מותר לסחור עם ישראלים, מותר לקנות סחורה ישראלית (אין כמעט סחורה אחרת), מותר להתרועע עם ישראלים, מותר לבלות בישראל, לטייל, לנפוש. מותר להתראיין לכלי התקשורת הישראלים, גם הממלכתיים, ועוד.

יש רק שני תחומים שבהם קיים איסור מוחלט. אסור בשום צורה למכור אדמה ליהודים ואסור לשמש מודיע (מלשין) של כוחות הביטחון. אצל ערביי ישראל נקבע

לפי הנורמה המקובלת בשטחים מותר למעשה כל סוג של שיתוף פעולה עם ישראל פרט לשניים: אסור למכור אדמות ואסור לשמש מודיע של כוחות הביטחון; מה שקרה בקבאטיה הוא שלב חדש בהתקוממות בשטחים

עוד בשנות ה־50 כינוי גנאי למי שעובר את הגבול בהתרפסות ומסירת ידיעות לממשל הצבאי וקראו לו „זנב השלטון". אבל קיים הבדל פורמלי לפחות בין ערביי ישראל לערביי השטחים. „משתף פעולה" אצל ערביי ישראל הוא אזרח המדינה המסייע לשלטונות המדינה, שהוא ובני קהילתו נמנים בהם ושותפים בתהליכים הדמוקרטיים שנקבעו במדינה. בתשובות של לעג והבנה מתאר הסופר הפוליטיקאי אמיל חביבי את מצוקתו של „אשר ביש־המזל האופסימיסט", הגיבור הערבי־ישראלי של ספרו המתבלבל בין נאמנות להתרפסות והצורך הבסיסי לשרוד ולהתקיים.

בשטחים, בגדה המערבית ובעזה, זה אחרת, משום ששם לא מדובר כלל באזרחי ישראל אלא באוכלוסיה נשלטת, חסרת זכויות. בשטחים אין שום נסיון ואין שום כוונה לשלב את התושבים בישראל ולשתפם בשלטון ולכן „משתף פעולה" בגדה ובעזה הוא – שוב, מבחינה נורמלית לפחות – משתף פעולה עם שלטון כובש, זר, עוין.

מערכת הבטחון בשטחים מרכזת בידה סמכויות טוטאליות והיא יכולה די בקלות להעניש ולהיטיב וכך למצוא אנשים שיעזרו לה. הדרגה הנחותה ביותר של משתפי הפעולה – בעיני התושבים – הם אלה שהממשל הישראלי נתן להם נשק להגנה עצמית. מתן נשק הוא הודעה פומבית ורשמית: הנה האיש שיעזור לנו נגדכם ואנחנו נשמור עליו. לכן מעשה הלינץ' בקבאטיה הוא שלב חדש.

גם בעבר פגעו ואפילו רצחו אנשים שנחשבו למשתפי פעולה, אבל הפעם היתה זו פעולה גלויה לאור היום. מאות אנשים לקחו בה חלק. משתף הפעולה נלחם לבדו עם הנשק הישראלי משך שעות (חמש שעות לפי הדיווחים) ולא עזר לו. הוא הוצא להורג בדרך ברברית וכל צה"ל החזק והשליט לא מצא דרך להגן עליו. אין פלא שעכשיו מופיעים סיפורים על משתפי פעולה בכפרי השומרון שמחזירים את נשקם לממשל, מביעים חרטה ברמקול של המסגד המקומי וזוכים למחילה מצד התושבים הנושאים אותם על כפיים בלווייה. רגלי פלשתין (סיפורים כאלה הופיעו בעיתוני סוף השבוע משני כפרים בנפות ג'נין וטול־כרם).

זהו שלב חדש של אובדן שליטה ישראלית. זהו סמל, ואולי יותר מסמל, שלשלטון צבאי שכולו נשען על כוח הזרוע לא יכול להאריך ימים. כדי להחזיר את האמון במערכת הישראלית, ביכולתה ובעוצמתה צריך היה עכשיו להפעיל יותר כוח, הרבה יותר, ולדבר אין גבול. אחרי הלינץ' בקבאטיה המשך השלטון הישראלי פירושו יותר לחץ על התושבים, יותר שרירות, יותר פיתויים למשתפי פעולה, יותר „חריגים" שלא יהיו כבר חריגים אלא הנורמה המקובלת.

גלוי ומכוסה / יצחק רועה

נישוק אדמת הארץ

– „ועכשיו לבצע", אמר הממונה על המיקרופון בהפגנת שלום־אמונים־הארץ־השלמה נגד שולץ־דעם־שמיר.

– „ועכשיו לבצע", אמר.

ההוראה היתה לנשק את אדמת הארץ בציבור לאות הזדהות עם שמיר נגד שולץ, והמפגינים, לא ראיתי אם נישקו בלהט או ברפיון, אם השתטחו ממש או חלקית, המפגינים התחילו מתכופפים ונוגעים אל אדמת ארץ ישראל לאהבה ולהצילה.

זה נורא להגיד על ההתכופפות הזאת עבודה זרה, אני יודע. זה מחריד, אני יודע, לומר על נשיקת הארץ ואבניה כנ"ל.

הרי כך עשו רבים מאבותינו בבואם, כך עשה יהודה הלוי כשהגיע לחופה של ארץ ישראל, ורבי אבא, כזכור, היה מנשק את הסלעים של עכו מאהבת הארץ, ורבי חייא בר גמדא היה מתגולל בעפרה, שנאמר, כי רצו את אבניה ואת עפרה יחוננו וגו'. וכל־כך גדולה בעינינו מצוות ישוב הארץ עד שגרסנו „כל הדר בחוץ לארץ, כאילו עבד עבודה זרה", וגו'.

טבעי־כמעט שאהבת דורות לארץ ישראל הזורמת בלשון ובספרים תתפרץ לה בנשיקה, ברגע שדורכות רגלי יהודי על אדמת ארץ ישראל. ואף־על־פי־כן עבודה זרה, לא עליכם. שמעולם לא עשו זאת מול משרד רה"מ. ומעולם לא השתמשו לזה במיקרופונים. ומעולם לא קדמה לנשיקת יהודים את עפר הארץ המלה המכוערת הזאת – „לבצע".

ארידוריזם בוועדת הכספים

מאת דרור שרביט

השימוש הבוטה שעשו כמה מחברי הליכוד בוועדת הכספים של הכנסת, בסיועו של היו"ר אברהם שפירא, בסמכותם שלא לאשר, לפי שעה, את הנפקת איגרות החוב של „תכן", חשף את צידה המכוער, הבלתי מושלם של הרפורמה בשוק ההון. לאחר שהשתחררה משרירות ליבם של פקידים ושרים בממשלה, נשארה הרפורמה תלויה בסחטנות הפוליטית ובפנקסי החשבון הפרטיים של חברי ועדת הכספים של הכנסת.

לשם מה בכלל מובאות הנפקות של איגרות חוב לאישור ועדת הכספים של הכנסת? מתברר כי אישור הוועדה מיותר רק למרכיב המיסוי של איגרות החוב המונפקות. למעשה, אין מניעה לצאת בהנפקת איגרות חוב גם ללא אישורה של ועדת הכספים של הכנסת, אך ללא הקלת המיסוי המאושרת על ידה, איגרות החוב האלה יהיו נחותות לעומת איגרות חוב אחרות – בעיקר ממשלתיות – הנסחרות והמוצעות בשוק ההון.

בשפת המיסוי של ניירות הערך, נזקקים מנפיקי איגרות החוב לאישור ועדת הכספים של הכנסת על מנת להקנות לאיגרות החוב מעמד של אג"ח „מזכות". באג"ח אלה מוגבל ניכוי המס במקור על הריבית לשיעור של 35 אחוז, מס שהוא סופי גם כלפי מחזיקי האיגרות. הוראות הפעלת קופות הגמל, קרנות פנסיה ומשקיעים מוסדיים אחרים אף מגבילות את אפשרויות השקעתן רק לאג"ח המוכרות כ„מזכות", כך שלנחיתות הכלכלית לאיגרות חוב שאינן „מזכות", מתוספת הגבלה מוסדית המונעת כל אפשרות מעשית להפצתן בקרב המשקיעים.

בעקבות המלצות ועדת בייסקי פעל האוצר לרפורמה מרחיקת לכת בשוק ההון. בצד שחרור נפחי הון זמינים לסקטור העסקי, על־ידי מיתון צריכת ההון בידי הממשלה, בוטלה חובת ההיזקקות לאישור האוצר כדי לגייס הון בהנפקת ניירות ערך מכל סוג שהוא – מניות, איגרות חוב וניירות ערך המירים. אגב, כיום, כאשר גיוס ההון אינו נעשה באמצעות אגרות חוב, אלא בדרך של הנפקת מניות, משוחררים המנפיקים מהסחטנות הפוליטית של חברי ועדת הכספים של הכנסת, הואיל וסוגיית המס על הריבית אינה קיימת. פקודת מס הכנסה קובעת פטור כללי לרווחי הון למניות בידי יחידים. אבל, בשל מצב הבורסה לניירות ערך, שאינה להוטה להשקיע במניות, מעדיפים המשקיעים, ובשל כך גם המנפיקים, לגייס הון באמצעות אגרות חוב, או בתחליפי מניות כמו אג"ח להמרה – שבהם מרכיב הסיכון קטן יותר – ועל רקע זה מובאות אפוא מרבית ההנפקות לאישורה של ועדת הכספים של הכנסת.

הרפורמה בשוק ההון לא תהיה שלמה עד שינותקו המנפיקים מהסחטנות הפוליטית של חברי ועדת הכספים של הכנסת

אף שוועדת בייסקי לא ציינה זאת במפורש, נראה כי ברקע המלצתה לניתוק גיוסי ההון מחובת אישור האוצר עמדה מדיניותו הצינית הגסה של שר האוצר יורם ארידור כלפי גיוסי ההון של הבנקים. בתקופה מסויימת הוא אף מנע מהם גיוסי הון כדרך לכפות עליהם התאמת הריבית במסלול ה„5־5־5" (5% ריבית, 5% פיחות ו־5% מחירים). בהזדמנות אחרת אף התנה גיוס הון של חברה תעשייתית („קריסטל") בהקמת מפעל בשומרון.

במאמר מוסגר ראוי לציין כאן, כי אף שמשבר מניות הבנקים הוא שהביא לרפורמה בשוק ההון ולביטול מעמדו המיוחד של האוצר, כמי שמאשר גיוסי הון, דווקא הבנקים הם שאינם נהנים כיום מהרפורמה הזו, שבמצב שקדם לה ראתה ועדת בייסקי את אחת הסיבות העיקריות למשבר מניות הבנקים. באוצר מונחת זה תקופה ארוכה בקשתה של קבוצת דיסקונט לגייס הון מניות, בנפרד ממניות ההסדר הבנקאיות, אך האוצר דוחה את הדיון בהנפקה עד להסדר הקבע של מעמד המניות הבנקאיות. גם מהרפורמה בשוק האג"ח נהנו הבנקים באופן חלקי, לאחר שהאוצר קבע להם מכסה שנתית של גיוס ומנע מהם פעילות חופשית בשוק ההון.

אומנם, אם כן, המלצתה של ועדת בייסקי לשחרור שוק ההון מהשיקולים הזרים של משרד האוצר, אבל הושארה בעינה התלות של מגייסי ההון בנטיות הפוליטיות של חברי ועדת הכספים של הכנסת. זה מצב בלתי נסבל, שמשום מה לא הובא בחשבון על ידי ועדת בייסקי, ולפיכך נשתכח גם ממנסחי הרפורמה. שירות טוב עשו לנו חברי הכנסת ויינשטיין ומצא מן הליכוד: אולי עתה יואיל משרד האוצר להשלים את הרפורמה בשוק ההון ולהשוות את מעמדן של איגרות החוב לאלה של המניות, מבחינת זיקתן לוועדת הכספים של הכנסת. צריך לשחרר את חברי הוועדה מהטורח לדון בהנפקות של חברות פרטיות, כדי שיישאר להם זמן מספיק לחלק כספים למוסדות הקרובים לליבם.

„להשפיע מבפנים"

מאת עומר מסאלחה

אפשר להבין את המניעים הדוחפים להקמת מפלגה ערבית עצמאית, אבל דווקא על רקע ההתרחשויות המסעירות זה הזמן שערביי ישראל ישפיעו מתוך המפלגות הקיימות על ההכרעה מי ייבחר לשלטון

ערביי ישראל משולבים היום בחיים הפוליטיים ובמערך הדמוקרטיה של ישראל. השתתפותם בבחירות לכנסת וייצוגם הפרלמנטרי מאז קום המדינה מקנה לערביי ישראל אפשרות של השפעה, אפילו מכרעת, במבנה הפוליטי הישראלי.

רבים תוהים עכשיו בשאלה כיצד יצביעו אזרחי ישראל הערבים בבחירות לכנסת ה־12 שייערכו בעוד מספר חודשים.

בעבר, כפי שניתן להיווכח מניתוח ההליכה לקלפיות, נתן הציבור הערבי את עיקר תמיכתו למפלגת העבודה ולרשימות הערביות שנלוו אליה – מתוך אמונה כי הדבר יסייע להשתלב בפוליטיקה הישראלית כדי להשפיע מבפנים.

כמו־כן תמך הציבור הערבי ברק"ח משיקולים רגשיים: חלקים מהציבור הזה ראו במפלגה הקומוניסטית שופר להבעת מאווייהם הלאומיים ומורת־רוחם מאי השוויון ומהקיפוח ואי־השיוויון מצד השלטונות.

לאחרונה נשמעים קולות ברחוב הערבי המצדדים בהקמת מפלגה ערבית עצמאית. ערביי ישראל עוברים היום את התקופה הקשה ביותר מאז היותם מיעוט במדינה – קונפליקטים ומשברי זהות מעורבים ברגשות אישיים ולאומיים עזים כתוצאה מהמצב בשטחים. הרי גם בחברה הישראלית, שערביי ישראל הם חלק ממנה, קיים היום קיטוב חריף.

אישית, אני מבין את המניעים להקמתה המתוכננת של מפלגה ערבית עצמאית, אך דומני שדווקא עכשיו אין הזמן מתאים למפלגה כזו. דווקא היום כשהמצב מתוח בשטחים ויחסי היהודים והערבים במדינה מצויים על פרשת דרכים, יש לחפש את המשותף, ולו המינימאלי לערבים וליהודים בפוליטיקה הישראלית. אולי אז ניתן יהיה להרגיע ולשנות את המצב. וחילוקי־דעות והבדלי תפיסות קיימים גם בתוך הגופים הפוליטיים היהודיים, אך בגוף פוליטי ניתן לגשר על דעות מנוגדות ולהשיג מטרות ויעדים משותפים ומוסכמים. בחינת משטרים דמוקרטיים בעולם מראה, שמיעוטים לאומיים ואתניים משיגים את תביעותיהם כתוצאה מהפעלת השפעה בתוך המפלגות הקיימות.

אם מדובר ב„מפלגת מחאה" להבעת תיסכול ואי־שביעות רצון בציבור הערבי – לא זה הזמן לכך, וממילא קיימות מפלגות שעושות בעניין זה.

לדעתי, דווקא עכשיו, בגלל המצב הקשה והעדין ביחסי יהודים וערבים במישור המדיני, זה הזמן המתאים לערביי ישראל ליהפך, כמו יהודי ארה"ב, לגורם משפיע מבפנים על ההכרעה מי ייבחר לשלטון.

מוסקווה זוכרת את עלילת הרופאים

מאת ראול טייטלבאום

מקץ שלושים וחמש שנה, באמצעות חשיפת העלילה האנטישמית הקשה ביותר בתולדות ברית־המועצות, לומדים אזרחיה עוד ויותר על משטר האימים של סטאלין – בעיקר הדור הצעיר שלא ידע את יוסף ויסאריונוביץ'

אנחנו שכתבנו את הפרשה המזוויעה ההיא, במוסקווה נזכרו: 35 שנים לעלילת הרופאים היהודיים, „הפושעים בחלוקים הלבנים", כפי שכונו אז, בימיו האחרונים של סטאלין. היתה זו תקופה של התפרצות גלי אנטישמיות שלא היתה כמותה בברה"מ: אווירה של היסטריה ציבורית נגד יהודים שלובתה באופן ברור על ידי סטאלין עצמו וכמה ממשרתיו בשירותים החשאיים הסובייטיים. למרבה המזל ארך המחול האנטישמי האדיר הזה מספר חודשים בלבד. עם מותו של סטאלין במארס 1953 הושם לו קץ. אחרת היה מסתיים בגירוש המוני של יהודים סובייטיים לסיביר, כפי שתוכנן במוחו החולני של יוסף דז'וגאשווילי סטאלין.

החידוש – במסגרת הגל החדש של דה־סטאליניזציה הפוקד עתה את ברה"מ כחלק מן הטלטלה הגדולה של גורבצ'וב – למדו התושבים הסובייטיים כמה פרטים על פרשה זו משנת חייו האחרונה של סטאלין.

בצהרון הפופולארי „וצ'רנאיה מוסקווה" התפרסם זה עתה תחקיר מיוחד של העיתונאי דוד גאי (כנראה יהודי) על ההתפרצות האחרונה של סטאלין ערב מותו.

לפני 35 שנים, ב־13 בינואר 1953, פירסמה סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית „טאס" ידיעה מרעישה תחת הכותרת „מעצר של קבוצת רופאים־חבלנים". קבוצה של תשעה רופאי צמרת בקרמל נעצרה באשמה מדהימה. רופאים אלה, כולם פרופסורים מכובדים ביותר, הוגדרו קבוצה טרוריסטית שפעלה בשירות סוכנויות הביון של ארה"ב ואנגליה. מטרתם של „אויבי־עם" אלה, „קבוצת רופאים טרוריסטים", היתה „לקצר את חייהם של מנהיגים סובייטיים על ידי טיפול רפואי חבלני..." במהלך החקירה הודו, כמובן, כולם: לא רק בכוונתם לפגוע בחייהם של מנהיגים סובייטיים אלא אפילו באחריותם הישירה למותם של א.א. ז'דאנוב שנפטר ב־1948, אחד ממקורביו של סטאלין, איש הצמרת, שהיה אחראי על החזית האידיאולוגית ועל המסע נגד הקוסמופוליטים – אבי ה„ז'דאנוביזם". „רופאים־חבלנים" אלה הודו באחריות למותו של א.ס. שצ'רבאקוב שנפטר עוד ב־1945 והיה מעין צנזור פוליטי ראשי של כל מערכת ההסברה הסובייטית. הם הודו אפילו באחריותם למותו של המנהיג הבולגרי דימיטרוב. כוונתם היתה לשתק בדרך דומה את כל הצמרת הצבאית הסובייטית: מרשלים של הצבא האדום כמו ואסילבסקי, קוניב, גובורוב ואחרים.

ומי היו „החבלנים" הרופאים האישיים של צמרת המדינה הסובייטית, ראשי שירותי הרפואה של הצבא האדום, בכירי האקדמיה למדעים, כולם פרופסורים נודעים: ווֹפסי, וינוגראדוב, כוגאן, יגורוב, פלדמן, אטינגר, גרינשטיין, מאיורוב. מבין תשעת הנאשמים היו שישה יהודים. הנקודה היהודית הובלטה כבר בהודעה הרשמית הראשונה. רופאים אלה האשמו בהיותם לא רק סוכנים שכירים של שירותי ביון מערביים, אלא גם בהיותם „קשורים באירגון הבורגני־הלאומני היהודי הבין־לאומי 'ג'וינט'". מיד אחרי פירסום ההודעה הרשמית החל בעיתונות הסובייטית מסע הסתה שלא היה כמותו נגד היהודים והרופאים היהודיים.

איך התחיל כל זה?

כותב המאמר ב„וצ'רנאיה מוסקווה" דוד גאי מסתמך על עדותו של מי שהיה באותה תקופה שר הבריאות הסובייטי, איש האקדמיה יפים סמירנוב. הוא מספר כי עוד בינואר 1952, כלומר שנה לפני הפירסום, שאל אותו סטאלין לפתע, בהזדמנות מסויימת: „אתה יודע את שמות הרופאים שטיפלו בז'דנוב ובדימיטרוב?" השר סמירנוב השיב בחיוב ואז הגיב סטאלין: „מוזר. בשניהם טיפל אותו רופא ושניהם מתו..." סמירנוב מספר עוד בזכרונותיו כי הוא ניסה ללמד זכות באוזני סטאלין על הרופא האמור, הפרופסור הנודע בוריס כוגאן. „אבל", ממשיך סמירנוב, „נוצר אצלי רושם שלא הצלחתי לשכנע אותו. סטאלין נשאר אותו בחשדותיו החולניים..."

ואחר כך בא השלב הבא. בבדיקה שיגרתית שנערכה במחצית השניה של שנת 1952, הגיע רופאו האישי של סטאלין, פרופ' ולאדימיר וינוגראדוב, למסקנה כי מצב בריאותו של המנהיג הורע עד כדי כך שעליו לקבל על עצמו משטר של מנוחה מוחלטת והפסקת כל פעילותו הציבורית – איבחון שיתגלה תוך זמן קצר יחסית נכון ביותר. את חוות דעתו זו העביר פרופ' וינוגראדוב אישית ללאוורנטי בריה, איש אמונו של סטאלין, שהיה אחראי כסגן ראש הממשלה על בטחון פנים בברה"מ. כאשר שמע

(המשך בעמ' 8)

هكذا من الاصل

مكنز من الاجيال

מכתבים למערכת דבר

[illegible]

צפיתי יחד עם ילדי ב,מבט לחדשות" של מוצאי שבת (20.2.88). צפיתי יחד איתם לתיאוריו המזעזעים של נהג משכם שהיה עד־ראייה להריגתו של צעיר מקומי. התיאור הדרמטי הגיע לשיא כשהוא פרס לעיני המצלמה את חולצת ההרוג והתיכות בשר ומוח נדבקו עליה מראשו של הצעיר שמחסנית רוקנה ישר לגולגולתו. ילדי צעקו ומיררו בבכי ולי רק נותר לצאת לשאוף אוויר קר בתקווה לצנן את זעמי.

כפרי טייבה שוכן כ־3 ק"מ מטול־כרם הנתונה בעוצר למעלה משבוע. מדי פעם במשך היום נשמעים קולות נפץ של כדורים וענני עשן לבן ושחור מזהמים את פני השמיים. גרים שם בני משפחתי ומכרים רבים – ואני תוהה מי בין הנפגעים? בבוקר שתי ידיעות אני שומע: נמנע מערבי מיפו משום שהוא ערבי לטוס יחד עם ילדיו בשמי הארץ כמו כל הורי ילדי ישראל. לא די בכך: שר המשטרה זורק עוד הברקה במילון ההברקות הגזעניות שלוחות־הרסן ופוסק: ,הערבים הם שקרנים מלידה".

אינני מצוה לאף אחד להתגבר בהרגשות התיסכול והזעם הנועשים בקרבי.

אני כמובן, אני נקרע בין הנאמנות הלאומית לבין הנאמנות האזרחית. והראשונה היא חלק מעצם יישותי שאין להינתק ממנה. אולם הזיקה האזרחית נבנתה והתחזקה מתוך הכרה מודעת ומראייה ריאליסטית של המצב הנתון שאימצתי אותה כמשרה למען התפייסות היסטורית בין עמי הפלשתיני לבין מדינת ישראל, על יסוד הכרה הדדית הכוכית לאומית שוות לשני העמים על הארץ המשותפת הזו. זה מה שקושר אותי עם עמי. זה מה שקושר אותי עם מדינת ישראל. כל עוד הסירוב היה משני הצדדים לא ניצבה מולנו הבעיה במלוא חומרתה כמו בתקופה האחרונה. אולם בשנים האחרונות נציגי עמי קיבלו את הפשרה ומוכנים להידברות עם מדינת ישראל שנוהגת בהם באכזריות בתקווה למגר את שאיפותיהם הלאומיות – הננו עומדים על סף התהום. אני חושש וחרד מההידרדרות הזו שהמשך הכיבוש והעדר השלום מובילים אליה כל יום יותר ויותר. מה יהיה על ערביי ישראל – מה מתרחש בנפשם של צעירינו שגדלים באווירה זו?

אנא מכם השומעים עיזרו לי מה אשיב לשאלות ולתהיות של ילדי שראו את הנהג משכם ומוחו השפוך של הנער, ששומעים את הדי ההתפוצצות, רואים את העשן המיתמר מרחובות טול־כרם – מי יעצור את הסירוף בטרם יכלה את הכל? היש תשובה בפיכם?

ואליד צאדק
טייבה

[illegible]

במידה רבה המונחים אוטונומיה וקונפדרציה מייצגים מהות מדינית כללית הומה שעיקרה, מיבנה מדיני של דו־קיום משותף של מימשלים שונים בין 2 או 3 יישויות מדיניות שונות, אשר אינן מסוגלות לחיות במסגרת של מדינה ומימשל אחד.

במקרה של ארץ ישראל ההיסטורית המונח אוטונומיה פירושו סיפוח מיבנה מדיני משולש משותף לישראל, ירדן והפלשתינאים בגדה וברצועה.

עם זאת, המונח אוטונומיה קובע מראש נחיתות לאומית ומדינית של אחת היישויות ובמקרה הארץ ישראלי אוטונומיה משמעה: נחיתות מדינית ולאומית של הפלשתינאים. זאת למרות שמשני עברי הירדן, ברצועה, בגדה ובעבר הירדן חיים כ־4 מיליון ערבים פלשתינאים.

הגיעה השעה שמפלגת העבודה תאמץ את המונח קונפדרציה במקום אוטונומיה שהרי יו"ר המפלגה הכריז בוועידת המפלגה האחרונה: ,אנו מכירים בפלשתינאים כעם". בקונפדרציה זוכות היישויות המדיניות השונות המרכיבות אותה למעמד שווה־ערך. ברם, מיבנה הקונפדרציה ומהותה המדינית פתוחים לאפשרויות שונות ומגוונות.

במקרה הארץ ישראלי ניתן להציע קונפדרציה שהיא איחוד כלכלי של 3 מדינות, קונפדרציה נוסח שווייץ, קונפדרציה ירדנית־פלשתינאית, קונפדרציה ישראלית־פלשתינאית או אף קונפדרציה בין עיר מדינה בעזה וקנטונים בגדה שיהוו פדרציה פלשתינאית שתהיה קשורה עם ישראל או ירדן או שניהם יחד.

השימוש במונח קונפדרציה יקטין במאוד את הפער הקיים בגישות הצדדים המעורבים בסיכסוך.

אריה הס
יו"ר קבוצת הקונפדרציה
במפלגת העבודה

[illegible]

קלוד לאלום קורא למפלגת העבודה במאמרו (,דבר" 21.2.88) שלא לחזר אחרי הבוחר הימני ולהבליט במערכת הבחירות את העמדות היוניות של המפלגה.

אני חולק על דעתו: הסקרים מראים, כי סיכויי מפלגות השמאל (כולל מערך) ומפלגות הימין (כולל הדתיים) שקולים. רק מעבר של 4–5 מנדטים מהימין לשמאל יכול להביא להרכבת ממשלה בלי הליכוד.

מבחינה זו בוחר שיברח מהמערך לר"ץ או למפ"ם אינו ,אבוד" מאידך די אם 4–5 מנדטים יעברו מהאמצע ל,ימין" כדי שהליכוד יוכל להקים ממשלה בלי המערך.

על כן, מבלי לאבד את עמדותיה המוצהרות בעניין ועידה בינלאומית כפתח בדרך לשלום – בהחלט חייבת המפלגה לחזר אחרי הבוחר הימני, כי רק בידיו כוח ההכרעה. לשם כך יש למתן גם את הקו הפוגע במפלגות הדתיות כדי לא לסגור בפניהן את האופציה של קואליציה עתידה עם המערך.

מסיבה זו גם אסור למערך לפרק את ממשלת האחדות הלאומית עכשיו ולהשאיר את כר הפעולה היחיד בשטח לליכוד.

עו"ד עמירם הרלף
חיפה

[illegible]

י"א באדר, יום תל־חי, קרב. אין מתאים ממנו להצגת דימוי/הקבלה בין התנהגות ודרכי אנשי הליכוד היום ודרכי ,אבותיהם". ולאו דווקא לכבוד.

הכל כבר הורגלו לאמירה: ,את השלום הביאו אנשי הליכוד". יש השוכחים ויש העושים הכל כדי להשכיח, כי בגין הודקק לקולותיהם של שנואי נפשו, אנשי תנועת־העבודה, כנגד המתנגדים מקרב אנשי הליכוד לאישור ההסכם עם מצרים ובחסות ארצות־הברית.

הזוכרים את העובדה הנ"ל שואלים את עצמם את השאלה: מניין להם, מתנגדי הסכם מקרב מנהיגי הליכוד, שמיר ומרעיו, התרצפה ועזות המצח ליטול לעצמם את כתר ,בעלי החזקה על הבאת השלום עם מצרים" ולהוסיף ולטעון, כי לא לאנשי תנועת־העבודה חלק מכריע בהישג?

את התשובה נמצא בדוגמה שהראו להם ,אבותיהם־מוריהם" – ז'בוטינסקי וחבריו. ולהלן סיפור המעשה: בישיבת ,הוועד הזמני" (אחר כך ,הוועד הלאומי") דנו בשאלת הגשת עזרה למגיני תל־חי. אנשי תנועת־העבודה דרשו לצאת, ומיד, לעזרה. ז'בוטינסקי התנגד בתוקף. את התנגדותו נימק בשתי טענות, מעניינות בפני עצמן: א. התנגד לכל מעשה בלתי־ליגלי. ב. אין טעם בעזרה כאשר אנו עדיין חלשים. במיגוד לדעתו, נשלחה עזרה. למרות הניסיון להיחלץ לעזרה, התוצאות היו, מצד אחד, ,עגומות" (נפילת תל־חי ומגיניה); מצד שני, היתה למאורע תוצאה חיובית: ,אצבע הגליל" צורפה לתחום ארץ ישראל (המנדט). עד כאן הפרוטוקולים והעובדות.

לא עבר זמן רב ואת תנועת הנוער של תנועתו קרא ז'בוטינסקי בשם ,ברית תרומפלדור" (בית"ר) ואת מעשה מגיני תל־חי העלה על נס. ודאי תחשבו: הודה בטעותו. ולא היא. יש לו (להם, להולכים בדרכו) אמצעי טוב יותר: ,אם האמת איננה מתאימה לי אפשר לומר זיוף והכל יבוא על מקומו בשלום". ,הדר" הרוויזיוניסטי איננו גורס, כי שקר וכזב הם היפוך ל,כבוד". הכל, כמובן, אם הם משרתים את עניינם. תשאלה מניין לך? הנה התשובה, שמצאתיה דווקא בארכיון ,מצודת זאב". הציטוט המובא להלן הוא מתוך ,עבודתנו", חוברת ג', י"ד מר־חשוון הת"ש (31.11.39) אשר יצאה מטעם מחלקת התרבות של ,ביתר" בקאונוס (קובנה), ליטא. החוברת יצאה לציון יום הולדתו החמישים של ז'בוטינסקי.

,ז'בוטינסקי השתתף אז בישיבת הוועד הזמני (עכשיו הוועד הלאומי) ודרש שצריך לחוש לעזרת תרומפלדור וחבריו לתל־חי, כי קבוצה כה קטנה ובלתי־מזויינת של תרומפלדור לא תעמוד בשום אופן בפני השודדים המזויינים. ז'. דרש זיון בעד ישראל ושליחתם לתל־חי.

קולו של ז'. לא נשמע אז ואחרי כמה ימים הראתה המציאות בטראגיות איומה של מאורע תל־חי עם מותו המקסים של תרומפלדור (שהיה מיותר לגמרי מבחינת חייו היפים עוד יותר) עד כמה צדק ז'בוטינסקי". עד כאן לשון הציטוט.

אומרים: כעץ כן פריו. מרמה, כחש, זיוף האמת, הכל הדר ביתרי. ראוי הדבר להילמד לבני דורנו. ראוי שנכירם בהתפתחותם ואז לא יפתיעונו.

אורי שפר
קרית טבעון

מכתב גלוי לראשי ,שלום עכשיו'

מדינת ישראל נמצאת בתוך מלחמת אזרחים: מדינאינו האנאליסטים טומנים ראשם בחול מזה עשרים שנה והם סומים מבלי לראות זאת. הם עדיין מאמינים שניתן להחזיר את השד הזה לבקבוק.

אתם, ראשי תנועת ,שלום עכשיו", אוהדיה, וכל אנשי ישראל השפויה, המסוגלים עדיין לחשוב בהיגיון, חייבים להבין, כי מצב זה מוביל לאחת משתי אלטרנטיבות: אסקלציה של המצב בשטחים, או פתרון הגון כלשהו לתושביהם. אלה, אשר מוחם אינו אנאליסטי דיו, הם מסוגלים להפעילו עדיין, יבינו, כי אין אלטרנטיבה אחרת!

פעמיים בהיסטוריה הקצרה שלנו הוביל העם את מנהיגיו: תנועת המחאה שלאחרי מלחמת יום כיפור, אשר הובילה להפלת ממשלת גולדה, ולעליית דור חדש של מנהיגים, וסרבני השירות בלבנון, אשר פקחו את עיני הפוליטיקאים להבין את הצורך במנוסה מביצה זאת.

אליכם, ראשי ,שלום עכשיו", אני פונה: תלו על התורן את דגל סרבנות השירות בשטחים! פנו אל חיילי צה"ל להעדיף כלא על ביצוע מדיניות הדיכוי. מישהו חייב לשאת דגל זה בגאווה, בכבוד, ולתת לו לגיטימציה. האיש הישר, בעת הזאת – לא יוכל לידום. שתיקה – כיום – כמוה כהסכמה עם כל העיוות המחריד אליו הגענו בעקבות השליטה על מיעוט זה. מישהו חייב לקרוא עכשיו, ומהר, להתנגדות עממית למדיניות המסומטמת אשר תוביל אותנו לחורבן בית שלישי.

אם אנו השפויים לא נעשה זאת, אין אחר שיעשה זאת במקומנו.

משה עצמון
תל־אביב

[illegible]

בתדהמה ובכאב קראתי את הפרסומת לכנס מיוחד המוקדש ל־60 שנים לקיבוץ המאוחד. כחבר התנועה הקיבוצית המאוחדת נעלבתי והתביישתי. האם התאריך לציון השנה הוא 1988 – התנועה הזאת כבר שנים לא קיימת – או חוגגים שנים אחרות אחר הקמת הקיבוץ המאוחד (לפני האיחוד)?

האם הקיבוץ המאוחד קיים היום במחתרת או בגלוי או הגיעה השעה לציין את קיומה? יש ריח של ניסיון התבדלות, של עליונות ושל ייחודיות.

כדי למנוע הרהורים לא בריאים וכתוצאה מימי חיסכון (ראה דברי יעקב גדיש), אני מציע לבטל את התכנסות שעלולה לקומם חברים של שתי התנועות שהתאחדו לפני כמה שנים.

נפתלי מאירי
עין־דור – איחוד

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

קצלה נגד סנה

סגן־שר החקלאות, ח"כ אברהם כץ־עוז (קצלה), אינו מסתיר את מורת־רוחו ממינויו של תא"ל (מיל) אפרים סנה (בתמונה) לראש מטה המבצעים, שליד מטה הבחירות של מפלגת העבודה. מיותר לציין שאין לקצלה שום דבר אישי נגד סנה, אלא שלדעתו אי אפשר להסיף לציבור הערבי שיגלה ,בגרות" ועצמאות בבחירת מועמדיו ולהציב מעליו ,קומיסר". תנו לציבור הערבי במפלגת העבודה לבחור את ראש המטה מקרבו, הוא מציע לראשי מפלגתנו. קצלה אינו רואה בבחירת סנה סוף־פסוק, והוא מתכוון להעלות את הסתייגותו מהבחירה במוסדות מפלגת העבודה. עליזה ולך

ביטויי הערכה

ח"כ אורה נמיר (בתמונה) אינה יכולה לקבול על כפיות־טובתם של המיגזרים שבענייניהם היא מעורבת בתוקף היותה יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, והיא גם אינה מתלוננת. להיפך, במשרדה מתקבלים ביטויי הכרת־תודה שלהם, ויש ברכה לעמלה. כשהסתיימה שביתת עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים טילפן אליה יו"ר הוועד, משה אבגרש, וציין את תרומתה לסיום המאבק שניהל הציבור שהוא מייצג. לפני זמן מה קיבלה ח"כ נמיר מכתב בזו הלשון: ,אנו, נציגי ועדים ממפעלי תעשיה בצפון, המייצגים אלפי עובדים המתפרנסים מעמל כפיים, מבקשים להביע את הערכתנו והוקרתנו לפעילות הנחרצת והמאומצת לשמירה על מקומות העבודה, בדאגה לעובדים ובחקיקה בכנסת. קשה שלא להתרגש מעוצמת הגיבוי, הרצון והכנות שלה אנו זוכים יום יום ממך..." תוכן המכתב הובא גם לידיעתם של חברי מפלגת העבודה. התומים עליו ועד עובדים של 15 מפעלים בצפון. עליזה ולך

הזמנה לסולידריות

בימים קשים אלה לא קל לשמור על אהדה לישראל ולשפה הכנה למדינה היהודית, שנקלעה למבוי סתום נוכח ההתקוממות הלאומית הפלשתינית וקיפאון תהליך השלום. הפגישות עם נציגים ומשלחות סוציאליסטים בארץ ובחו"ל ממחישות בעליל את הלבטים החמורים מצידם. אף־על־פי־כן קיום קשרים אלה היא משימה חיונית, והמחלקה לקשרים בינלאומיים של ההסתדרות פנתה באחרונה למנהיגי האיגודים המקצועיים המסונפים לאינטרנציונל בבריסל לבוא לארץ לחגיגות ה־1 במאי, כדי להמחיש בנוכחותם את הסולידריות הבסיסית עם ישראל וההסתדרות במלאות ארבעים שנה לכינון המדינה. מנהל המחלקה לקשרים בינלאומיים אברהם אלון, מקווה, כי צמרת האינטרנציונל תהיה מיוצגת באירועים אלה. שי"ן

פרסי ההסתדרות

בטקס חלוקת פרסי ההסתדרות לאמנויות שהתקיים אמש בבית ליסין אמר מזכ"ל ההסתדרות שיחודה של ההסתדרות הוא בכך ,שהיא הרימה על דגלה את כוח היצירה. ההסתדרות עצמה היא מין יצירה שרבים בעולם מסתכלים בה בפליאה ואילו אנחנו נוטים לפעמים לזלזל במה שיש לנו". קיסר הוסיף שאל לה למדינת ישראל לסמוך על זרים ועל נדיבים אלא על ,עבודה עברית, או יותר נכון עבודה ישראלית. רק זאת תציל את המדינה". בהזדמנות זו הכריז קיסר על פרס למסאות על שם ישעיהו אברך ז"ל, מי שיזם את חלוקת פרסי ההסתדרות לאמנויות שניתנו השנה ליונתן (ספרות) לעמי מעייני (מוסיקה) לאבנר חזקיהו, ולגילה אלמגור (בתמונה) (תיאטרון) ולאפרים ליפשיץ (ציור). פרס הוקרה מיוחד הוענק ל,די גאלדנע קייט" ולעורכם אברהם סוצקובר.

הרס התשתית

רענן כהן (בתמונה), יו"ר אגף הבחירות ב־מפלגת העבודה פנה בסוף השבוע לאנשי הציבור הערבי, בבקשה להפעיל את סמכותם והשפעתם על הדור הצעיר ולגרום לכך שתיפסק יידוי האבנים על כלי הרכב החולפים בכביש ואדי־עארה. יידוי האבנים, מדגיש כהן, עלול לשרת רק את מטרתם של החוגים הקיצוניים: במגזר הערבי את האחים המוסלמים ובני הכפר, ובקרב היהודים את הוגי רעיון הטרנספר. ,בתוקף הנסיבות", אמר כהן, ,הפכה בטיחות הנסיעה בואדי עארה, לאבן בוחן, על פיה אפשר להבחין בכוונותיהם של חסידי הדו־קיום בין הערבים והיהודים, וביכולתם לרסן את המנסים להרוס את התשתית החיובית שנבנתה בעמל רב ע"י שני העמים מאז קום המדינה".

בבית הקברות הצבאי בהר־הרצל בירושלים התקיימה אתמול אזכרה לרה"מ לשעבר לוי אשכול ז"ל במלאת תשע עשרה שנים לפטירתו. בטקס השתתפו רה"מ יצחק שמיר וממלא מקומו שמעון פרס. יו"ר הכנסת שלמה הלל, שרים, הרמטכ"ל, מפכ"ל המשטרה, קרובי משפחה וידידים. בתמונה: אלמנתו, מרים אשכול מניחה זר פרחים על קברו. יורם לוי

פתרון משותף

אמנה בין ההסתדרות לבין ,צוות – אירגון גמלאי שירות הקבע" – נחתמה אתמול, במסגרתה יפעלו הצדדים במשותף למציאת פתרונות תעסוקה הולמים לגמלאים אלה. על האמנה חתמו מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, יו"ר האגף לאירגון בהסתדרות גדעון בן־ישראל ונציגי צוות.

אמנה

בין: ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל (להלן: "ההסתדרות")

לבין: "צוות" אגודת גמלאי שירות הקבע בצה"ל (להלן: "צוות")

הואיל ואגודת "צוות" פועלת לליכוד גמלאי שירות הקבע בצה"ל בין השאר לשם שמירה על זכויותיהם בעניני בטחון המדינה ולשם המשך תרומתם לצה"ל ולחברה הישראלית;

והואיל וההסתדרות מודעת לתרומתם של גמלאי שירות הקבע בצה"ל לחברה בישראל ובכוונתה לשתף פעולה עם "צוות" לליכוד חבריה לצורך המשך העלאת תרומתם ההכרתית, התרבותית והכלכלית של חבריה לחברה הישראלית;

"אנו לכך מביעות ההסתדרות ו"צוות" את רצונן לשתף פעולה במטרה להבטיח את מעמדם של גמלאי שירות הקבע בצה"ל בהתאם לקווי היסוד המנוסחים באמנה זו המפורטים להלן:

הצ'לנית שבחרה בזימרה

זמרת הסופרן האמריקאית דינה בריאנט (בתמונה), החלה בילדותה ללמוד פסנתר וצ'לו. כסטודנטית באוניברסיטה של ג'ורג'יה התרכזה בנגינה בצ'לו ורק בגיל עשרים החליטה ללמוד זימרה. כעבור כמה שנים זכתה במילגת לימודים באיטליה ובפרס ראשון בתחרות לזמרים (ב־1978). מאז היא מופיעה כזמרת אורחת באירופה ובארה"ב. השבוע תשתתף בקונצרטים באוירה עליזה עם תלבושות צבעוניות, בבאר־שבע ובתל־אביב, של הסינפונייטה הישראלית בניצוח מנדי רודן, בתכנית של אריות ודואטים מאופרטות של אופנבך, יוהן שטראוס ואחרים. יחד איתה ישיר הטנור מאורוגוואי – אנטוניו לאונל.

ישראל ליליות

המדור נערך ע"י אורה ארניצקי

קבלת מודעות 24 שעות בדחוף
מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל־ הלוח הכללי דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל. 246363 239952

מוסקווה זוכרת

(המשך מעמ' 7)

סטאלין מפי בריה את האיבחון לגבי מצב בריאותו, הוא התחיל להשתולל והורה לבריה לעצור את ויגונודוב ו,לכבול אותו באזיקים". הדבר בוצע כמובן, לאלתר. בנובמבר 1952 נאסרה כל קבוצת רופאי הצמרת. במשך מספר חודשים הם נחקרו באכזריות ולפחות שניים מתו תוך כדי החקירה. בנאומו הסודי בוועידה ה־20 ידע חרושצ'וב לספר כי סטאלין אישית נתן הוראות בדבר ניהול החקירות. לפי עדותו של חרושצ'וב אמר סטאלין לשר האחראי לבטחון פנים, איגנטייב: ,אם לא תשיגו הודאות מן הרופאים, נקצץ את ראשיכם..." ולאחראי על החקירה, ריומין, הורה סטאלין אישית: ,להכות, להכות ושוב להכות..."

נמצאה גם מלשינה מתאימה, הרופאה לידיה טימאשוק. זו כתבה לסטאלין מכתב ובו ,חשפה" את הפעילות הנפשעת של עמיתיה. שבוע ימים אחרי פירסום הפרשה העניק לה סטאלין את אות מסדר לנין הגבוה ביותר בברה"מ.

אחרי מאסר הרופאים וחקירתם האכזרית, אסרו גם את נשותיהם וילדיהם שעברו שבעה מדורי הגיהנום. מסמך המאסרים הלך וגדל. ריומין הבטיח לסטאלין משפט ראווה גדול.

שלטון האימים של סטאלין הפך להיסטריה המונית שזורה נימה אנטישמית גלויה שטופחה בקפדנות. נמצאו גם ,רופאים־חבלנים" בעלי שמות יהודיים גם באזורים אחרים של ברה"מ. נוצרה אווירת בהלה המונית לנוכח מזימת ,המפלצות בחלוקים הלבנים". ורוחות השמועות האנטישמיות פעלה במלוא הקיטור. רופאים יהודיים מרעילים, רופאות יהודיות גורמות הפלות לנשים הרוסיות. ,הם רוצים להרעיל את סטאלין..." אנשים פשוטים בבתי החולים סירבו לקבל עזרה מרופאים בעלי שמות יהודיים. לפי הידוע מאשר הבין סטאלין תוכנית גדולת ממדים לגירוש כל היהודים ממוסקווה ומהאזורים המערביים של ברה"מ לסיביר. הוא אפילו מסר את פרטיה בישיבת הצמרת האחרונה שהשתתף בה. כמה מאנשי הצמרת הוכו הלם, אף־על־פי שהיו רגילים לשגעונותיו של סטאלין, ואפילו גילו התנגדות. יש אומרים כי סטאלין התרגז בהלוך ישיבה זו עד כדי כך, שלקה בשטף דם במוח.

ואז, בעיצומן של הכנות למשפט ראווה חדש, בראשית מרס 1953, מת סטאלין. חודש אחר־כך, ב־3 באפריל, שוחררו הרופאים ופורסמה הודעה אחרת של ,פראבדה": שכל ההאשמות נגד הרופאים היו מפוברקות, חסרות יסוד. מרשימת שמות הרופאים ששוחררו חסרו שניים, הפרופסורים כוגאן ואטינגר, שמתו תוך כדי החקירה. גם ביום בשלל את אות לנין מן הרופאה המלשינה ד"ר לידיה טימאשוק. החוקרים האשמו בשימוש באמצעים פסולים. החוקר הראשי ריומין נאסר, נשפט ע"י בית המשפט העליון והוצא להורג. וזמן קצר לאחר מכן הוצא להורג – בלי משפט, בין כותלי הקרמל – לאוורנטי בריה עצמו. וכך באה לקיצה עלילת הרופאים הגדולה בת שמונים הימים, הפרק האחרון של השלטון הסטאליני.

הסיפור על עלילת הרופאים שפורסם זה עתה הוא חלק של גל אנטי־סטאליניסטי נמשך בברה"מ. ,תסמונת סטאלין" מעסיקה סופרים, במאים, היסטוריונים ואפילו פסיכולוגים. אחד מהם, ד"ר דימיטרי וולקגונוב, מקשה במאמר גדול שפורסם באחד הגליונות האחרונים של ,ליטרטורנאיה גאזטה": האם לא היה סטאלין חולה נפש? אחרת קשה להסביר מדוע המשיך בייחוד שכבר הביאו מותם רבבות בני אדם חפים מפשע, לאחר שכבר חיסל את כל המתחרים האפשריים וביצר את מעמדו המוחלט בשלטון. אי אפשר אפילו לטעון כי סטאלין לא ידע. עתה פורסמו מסמכים שלפיהם לפחות פעם בחודש היה סטאלין מקבל דיווח מפורט על מספר האנשים שנידונו והוצאו להורג... יחד עם דיווח על היקף ייצור הפלדה וייבול החיטה.

האזרחים הסובייטיים זוכים לדעת יותר ויותר פרטים על משטר האימים שרדר בארצם בתקופה ההיא. המבוגרים, הרגישו זאת היטב אישית, אך הצעירים לא ידעו את יוסף ויסאריונוביץ'.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מחוז המרכז — המועצה האזורית גזר

בנה ביתך – בבית חשמונאי

מינהל מקרקעי ישראל בשתוף עם המועצה האזורית גזר, מכריזים בזה על הרשמה לתוכנית הנ"ל אשר במסגרתה יוקצו מגרשים לבניה עצמית כמפורט להלן:
– מגרש אחד לבניה חד־משפחתית.
– 5 מגרשים דו־משפחתיים, לבנית 2 יח"ד על כל מגרש בקיר משותף.
– 12 מגרשים תלת־משפחתיים, לבנית 3 יח"ד על כל מגרש בקיר משותף.

זכות ההרשמה למשפחות, בני תושבי המועצה האזורית גזר, מהמושבים והקיבוצים שבתחומה – הכל בהתאם למפורט בפרוספקט.

ההרשמה תחל ביום שלישי 1.3.88 בשעה 8.00 ותסתיים ביום שלישי 5.4.88 בשעה 12.00.

ההרשמה תתקיים במזכירות המועצה האזורית גזר, אשר משרדיה בנען, בימים א'–ה' בין השעות 08.30–12.00 וביום ב' גם בין השעות 16.00–17.30 (למעט ערבי חגים).

פרטים נוספים, ופרוספקט מפורט ניתן לקבל במשרדי המועצה האזורית בגזר בכתובת הנ"ל.

אלמקס — משחת השיניים במניעת עששת — יעילה פי 3

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב: דיזנגוף – דיזנגוף 132 – 223390; סופרפארם – אינשטיין 40 רמת־אביב – 43730.
ירושלים: מאיר – יפו 44 – 233592.
חיפה: יבנה – אבן סינא 7 – 672288.
פתח־תקוה: קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271.
בני־ברק – רמת־גן: בני־ברק – ר' עקיבא 110 בני־ברק – 787553. רמת־גן – ביאליק 51 רמת־גן – 721514.
בת־ים – חולון: גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671. אהרון – הופיין 52 חולון – 889153.
רחובות: הנשיא – הנשיא הראשון 461342 + מירעם

אלמקס

מודעון

מוקדי מידע מלמרי: כל קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הנודים הרפואיים בישראל: טלפון 03־433380. בימים א' עד ה' ב־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב, ביום ו' ובערבי חג ב־8.00 בבוקר עד 15.00.

אוהל"צ — כבאות שיניים לעזרה ראשונה: אגף תל־אביב, רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03־284649. בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00; בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00; שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00.

אזור חיפה – רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04־528566 – כל יום בלל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

ער"ן עזרה ראשונה נפשית: בתל־אביב – קו למבוגרים 03־5461111; קו לילדים ונוער 03־261113; בירושלים – 02־227171; בחיפה – 04־672222/3; בנתניה – 053־335316.

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער: בתל־אביב 03־221680 (24 שעות).

בנסת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה: בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922.

קו פתוח לקשישים 03־690685.

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שקמים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה שקמים הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 3/א לתכנית מפורטת 160/03/6

ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי:
שינוי יעוד מקרקע חקלאית לדרך ומדרך לקרקע חקלאית, לשטח פרטי פתוח ושטח למסילת ברזל.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש: 2786 חלקות 3, גוש: 2787 חלקה: 2, 3, 6, גוש: 413 – חלקות 189, 166, 161, 160, 140, 214, 224, גוש: 414 – חלקות: 146, 145, 134, 1133, 191 גוש: 2784 – חלקות: 6 גוש: 2788 – חלקה: 10 מקום: כפר הנוער ניצנים ומסע רסקו.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פירסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה, התנגדות תוגש בכתב בפירוט התמקת בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתסמכת ההתנגדות.

שלום דניאל
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי חדרה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא:

,תכנית מס' חד/763 א' – מגרשים מיוחדים בחלקות 58, 90, 416 בגוש 10570, גבעת אולגה", המהווה שינוי לתכנית מפורטת חד/763 – גבעת אולגה שכונת א, ב, ג, ד.

מקום התכנית: רחוב המעפילים, רחוב שיכון ציון, רחוב קרן קיימת.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3448 התשמ"ז, עמוד 1582.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלזנר
הממונה על מחוז חיפה
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
כ' בשבט התשמ"ח
8 בפברואר 1988

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 5372
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 352 בגוש 6049 רח' זלמן מס' 11 חולון הכוללת בתוך הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 552 מ"ר בכל 3 – הקומות ב. קו בנין 2.80 – כ' במקום – 3 כ'. ההקלה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'–2.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ת. שרון
ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

לפני 60 שנה

מצרים על סף משבר חדש

לאחר שנים אחדות של שקט עומדת מצרים שוב בפני איומת סערה פוליטית. פרסום בלתי־רשמי של הסכם עם אנגליה חולל סערה בדעת הצבור והוציא לרחוב המוני תלמידים מפגינים, שאיפות הלאומיים בשאלות סודאן ויציאת הצבא האנגלי – לא נתקיימו. הוופד לא יוכל להסכים לחוזה זה, כי פירושו ויתור על התכנית הפוליטית של מפלגת הוופד.

מאסרים בין הנוער הציוני באוקראינה

לפי הידיעות שהגיעו ממוסקבה, נאסרו בימים אלה במקומות שונים באוקראינה כמאה מחברי הסתדרויות הנוער הציוניות.

לפני 40 שנה

שרתוק במועצת הבטחון

בישיבה השלישית של מועצת הבטחון בשאלת א"י היה ראשון הנואמים מ. שרתוק בשם הסוכנות היהודית. בנאומו הוקיע שרתוק את התוקפנות הערבית ואת תכסיסי הממשלה הבריטית.

ההגנה פוצצה מכונית תופת בחיפה

לאחר שהגיעו ידיעות, כי הפושעים הערבים מכינים פצצת תופת שתוכנס לאזורים היהודיים בחיפה – חדרה יחידת ההגנה למוסך אבו־שעם בחיפה ופוצצה אותו על מכונת התופת שבתוכו.

דבר של היום הוא דבר חדש

האם פולה היתה רוצה בכל זאת?

מאת מאיה נוי

באחר צהריים שטוף שמש של יום א' בשבוע שעבר נתכנסו כמה עשרות נשים כשופעת שיער ואיתן 4־5 בעלים שנגררו עם נשותיהם לבית בן־גוריון לציון 20 שנים למותה של פולה בן־גוריון.

תחת הכותרת „האשה בישראל מאז דור המייסדים" שמענו את דבריהן של עזה רבון מזכירת סניף נעמ"ת תל־אביב־יפו, סנטה יוספטל חברת קיבוץ גלעד ופרופ' נורית גוברין מהחוג לספרות עברית באוניברסיטת תל־אביב.

כל דמיון בין הכותרת לבין הדברים שנאמרו באותו מעמד, מקרי לחלוטין. רק רבון התייחסה לנושא הדיון כנציגת הדור הצעיר. דבריה נאמרו בהערצה לנשים החלוצות והיא אף התוודתה באוזני הקהל כי את המוטיבציה שלה למאבק ציבורי ולמלחמה על עקרונות קיבלה מקריאת כתבים על מעשי המייסדות וחבריהן.

שיהיה, אחר כך, בהתנצלה לפני המיעוט הגברי שבקהל, טענה כי קרבנן של הנשים המייסדות היה לאין ערוך גדול מזה של הגברים. וברוח המליצה הטובה עליה סיימה את דבריה בקריאה לציבור הנשים הצעירות לפעול על מנת להיות ראויות להקרבה של ראשית הדרך. ומה עליהן לעשות? יום יום ושעה שעה להקדיש מחשבה לעשיה בונה ויוצרת וביקורת עצמית.

אחריה דיברה סנטה יוספטל על פולה בן־גוריון והתפקיד שמילאה בחיי בעלה. „מי שלא ראה את בן־גוריון בחמש השנים שלאחר מות פולה, לא הבין מה היא היתה בשבילו", מספרת סנטה. „הוא היה בודד ועצוב ושקע בזכרונות המרים, יותר מאשר בהצלחותיו הגדולות".

אחרי שהיא סיימה את דבריה הכניסה הבת גאולה בן־אליעזר קצת „אקשן" למעמד הרציני המכובד הזה, כאשר ממקומה בתוך הקהל הביעה מחאה בקול רם נגד הצגת „פולה" שאותה כינתה „גרוטסקה". „איפה כל החברים של אבא שלי שמטופפים ברגל השכם והערב ולא עושים דבר כדי להוריד את ההצגה?" היא שאלה בקול רם. „אם היתה לאבא שלי אשה כמו שמראים בהצגה, כנראה שלא היה ראוי ליותר טובה". היא מסיימת לקול קריאות תמיכה והודאות מן הקהל.

משה טיבור קרא מכתב ששלח בן־גוריון לפולה בשנת 1937, מכתב אישי מאד בו הוא מספר לה על בדידותו: „אני אדם גלמוד ועגום" כתב האיש שנדמה היה כאילו עיסוקיו הרבים אינם משאירים מקום לבדידות בחייו.

לידי ישבה אחותה של פולה, פסיה ברמלי־מונבז — אשה שעברה את ה־90, צלולה וחדה כתער. „פולה רצתה את זה?" היא תהתה בקול רם ומסביב מהסים אותה בש...ש...ש... ובאמת, האם פולה היתה מסכימה שמכתבים פרטיים ואישיים שלה ושנכתבו אליה יודפסו ויהפכו לנחל הכלל? לא בטוח.

פרופ' נורית גוברין סיימה את הארוע בהרצאה על הסופרות העבריות. סקירה מתומצתת ויבשה על מספרן ומקומן של סופרות עבריות מתקופה שלפני קום המדינה ועד היום. גוברין, שקראה את ההרצאה מתוך הנייר ואף עשתה זאת בקול חדגוני, זכתה להערה בקורתית אחת קצרה ומסכמת מפיה של פסיה ברמלי־מונבז: „היא מדברת יותר מדי", אמרה בקול רם ומסביב, כמובן היסו אותה בש...ש...ש... למרות שחלק מן המהסים ודאי הסכים אתה בכל לב.

מתכוני פרג לפורים

מאת נעמי בדגור

שפר מזלה של עוגת הגבינה שאינה צריכה לחכות לחג השבועות. עוגת הפרג, לעומתה, מככבת בעיקר בחג הפורים, וזאת „עם תעודה", מן המסורת ומן הפולקלור שהצטבר, אך הדברים כבר נאמרו ונכתבו ולא נלאה אתכם שוב.

עצה שימושית: טול פרג מבין שיניך. לפרג יש, כידוע, תכונה נלוזה להיכנס בין השיניים (כמו קטנ' אבל יותר וגם יותר בולט, בגלל הצבע השחור). לכן, מי שנפשו שלות מרווחי שיניים מנוקדים בשחור, יציץ בראי לאחר האכילה ויפעל בהתאם.

אזני המן — מתכון רוסי

(1 ק"ג ו־300 גר', כ־40 „אזניים" לא גדולות)

מתכון זה לקוח ממחברת מתכונים ברוסית, העוברת במשפחתו של בעלי מדור לדור. כל דור מעבד ומשפץ בהתאם לתנאי הזמן והמקום. בשאלת הטירחה שבהכנת האזניים הללו הדעות חלוקות בין הדור הרוסי לבין הדור הצברי. הראשונות מבטיחות בשפת החברה ש„זה לוקח צ'יק־צ'יק" בעוד האחרונות נבהלות מאורך הסיפור. מכל מקום, אין איש חולק על הטעם, ולא בא כאזניים האלה. בצק השמרים שבמתכון הזה מתייחד בכך שאינו מתיבש במשך כשבוע. יודעות ח"ן (חכמת הנאפה) מסבירות זאת במספר הביצים שבו ובהוספת המרגרינה בסוף התהליך.

החומרים לבצק:
4 כוסות מלאות קמח רגיל
1¼ כוסות סוכר
200 גר' מרגרינה מומסת (או חמאה)
8 ביצים
כמעט כפית מלאה מלח
½ כוס חלב פושר
50 גר' שמרים טריים

אופן ההכנה:

בכלי גבוה וצר (יכול להיות קנקן מיץ) מערבבים חלב פושר, 2 כפות סוכר ושמרים. מוסיפים לתערובת 4 כפות מלאות קמח. מכסים ומניחים במקום חם למשך 20־30 דקות.

העיסה תופחת, מגיעה לשיא ומתחילה ליפול. זהו הרגע שבו מתחילים בהכנת הבצק. מוציאים את תערובת השמרים לקערה גדולה. מוסיפים ביצים, את שארית הסוכר ומלח. מערבבים. מוסיפים קמח. מערבבים. מוסיפים מרגרינה ומערבבים הכל היטב.

בעזרת סכין חורצים על הבצק צלב בעומק של כשני ס"מ. בזמן התפיחה הצלב הולך ונפתח. כאשר הוא פעור, סימן שהבצק מוכן למילוי. מכסים את הבצק במגבת מטבח יבשה ומניחים במקום חם לכשעתיים וחצי. כשהבצק מוכן, מוציאים אותו למשטח מקומח ולשים היטב כחמש דקות. (אפשר ללוש במיקסר בעל וו לישה או במעבד מזון).

מחלקים את הבצק ל־3־4 „נקניקים" בקוטר של 6 ס"מ כל אחד. פורסים כל נקניק לעיגולים ומרדדים כל עיגול לעובי של כ־4 מ"מ. במרכז כל עיגול מניחים בעזרת כפית מלית פרג (לא חמה) וסוגרים היטב מכל הצדדים. מניחים על תבנית מקומחת קלות במרחק כמה ס"מ זה מזה. מורחים היטב בביצה טרופה. מתפיחים כ־25 דקות. אופים בחום בינוני־גבוה.

כשאזני־ההמן קרות בוזקים עליהן אבקת סוכר.

החומרים למלית:
250 גר' פרג טחון
כמעט כוס מלאה חלב
כוס סוכר או 150 גר' דבש
ביצה אחת
40 גר' מרגרינה או חמאה
אפשר להוסיף צימוקים ואגוזים

אופן הכנת המלית:

מרתיחים פרג, חלב וסוכר (או דבש), יחד עם הצימוקים, על אש קטנה, תוך כדי בחישה. כשהתערובת מתחילה לרתוח, מוסיפים ביצה ומערבבים במהירות, כדי שהביצה לא תיקרש. מכבים את האש, מוסיפים מרגרינה ובוחשים עד שתימס. מוסיפים אגוזים.

הערה: חבל לבזבז את בצק השמרים הנפלא הזה על פעם אחת בשנה. אפשר לאפות ממנו חלות. במקרה זה כמות הסוכר היא 8 כפות. כל היתר נשאר אותו הדבר.

לעוגת שמרים מאותו הבצק — כמות הסוכר היא 24 כפות.

אלפונסו לוי — צייר בן המאה ה־19

עוגת פרג ביין

היה היה בתל־אביב, מול בנין העיריה, מוסד ידוע וותיק בשם „קפה ורה". הגברת ורה, בשלנית מפוארת ממוצא הונגרי, סגרה יום אחד את בית־הקפה שלה והלכה לנהל את המסעדה בבית העתונאים בתל־אביב. ברבות הימים פרשה מן המקום הזה. מה שנשאר לנצח הוא המתכון של עוגת הפרג שלה, ששמה יצא לתהילה בין כל שוחרי תבשיליה. את המתכון קיבלתי ישירות מפיה, לפני שנים רבות.

החמרים:
200 גר' פרג טחון
200 גר' מרגרינה
1½ כוסות סוכר
1½ כוסות קמח
1½ כוסות יין אדום מתוק
6 ביצים (מופרדות)

אופן ההכנה:

מקציפים 6 חלבונים עם מחצית מכמות הסוכר. מקציפים את יתר החמרים עד שמתקבלת עיסה בהירה. מקפלים את הקצף לתוך התערובת. אופים בחום בינוני. כשהעוגה מוכנה, שופכים עליה ציפוי שוקולד.

ציפוי שוקולד:

מבשלים ¼ כוס מים, 4 כפות סוכר, 3 כפות אבקת קקאו. כשרותח, מכבים את האש ומוסיפים 100 גר' מרגרינה או חמאה. מערבבים עד שמתקבלת בלילה חלקה.

עוגת פרג בתפוחים

פרג הולך טוב עם תפוחים. טעמם החמצמץ של התפוחים מעשיר את העוגה.

החומרים:
5 ביצים (מופרדות)
6 כפות שמן
1 כוס סוכר
100 גר' פרג טחון
2־3 תפוחים חמוצים מגוררים במגררת גסה
מיץ וקליפה מחצי לימון

אופן ההכנה:

מקציפים חלבונים עם סוכר. כשהקצף מתחיל להיווצר, מוסיפים בזרם דק מיץ מחצי לימון מעורב ברבע כוס מים רותחים. כשהקצף מוכן מבליעים לתוכו את הקמח. מקציפים חלמונים, שמן ופרג. מוסיפים תפוחים מגוררים במגררת גסה וקליפת לימון. מקפלים את הקצף לתוך עיסת הפרג. אופים בחום בינוני כ־45 דקות.

גלילת פרג מבצק שמרים קר

בצק שמרים קר אין צורך להתפיח וטריותו נשמרת זמן ארוך יותר מבצק שמרים רגיל.

החומרים:
3¼ כוסות קמח רגיל
1 ביצה
½ כוס מי ברז
20 גר' שמרים טריים
2 כפות סוכר
200 מרגרינה (או חמאה)

אופן ההכנה:

מגררים את המרגרינה הקרה על מיגררת. מוסיפים את כל החומרים מלבד השמרים. מאחדים לבצק ומוסיפים שמרים. מעבדים כמו בצק פריך. מחלקים לשניים ומרדדים לשני עלים. מניחים לאורך כל עלה, באמצע, מלית פרג ומקפלים לגלילה. מורחים בביצה טרופה. אופים בחום בינוני.

מלית פרג: מחממים על אש קטנה שתי כוסות פרג טחון מכוסות בחלב. כשהחלב נספג מוסיפים 3 כפות פרורי לחם (לא מתובלים) ו־6 כפות דבש. אפשר להוסיף תמצית רום וצימוקים (טועמים ומוסיפים מתיקות בהתאם לטעם).

עוגת פרג ללא קמח בציפוי שוקולד

החומרים:
6 ביצים (מופרדות)
1 כוס סוכר
2 כפות שמן
200 גר' פרג טחון
תפוח חמוץ מגורר, אפשר להוסיף צימוקים ואגוזים

אופן ההכנה:

מקציפים את החלבונים עם הסוכר. מוסיפים חלמונים מעורבים בשתי כפות שמן ומערבבים קלות. מוסיפים פרג ותפוח מגורר ומערבלים קלות. מוסיפים צימוקים ואגוזים. אופים בחום בינוני־נמוך כ־40 דקות. כשהעוגה מוכנה שופכים עליה את הציפוי, בעודה חמה.

ציפוי שוקולד: ממיסים על אש נמוכה 5 קוביות שוקולד מריר ברבע כוס מים ושלוש כפות קוניאק. מוסיפים כף גדושה אבקת קקאו ושתי כפות סוכר. מכבים את האש וממיסים לתוך התערובת 30 גר' מרגרינה. אפשר להוסיף תמצית רום.

הערה: עוגה זו אפשר לאפות עם אבקת סוכרזית בכמות המקבילה לכוס סוכר, עבור הנמנעים מאכילת סוכר. את הציפוי במקרה זה מכינים עם 5 קוביות של שוקולד דיאבטי.

מי מפחד עדיין ממדעים?

מאת יוסף מיכלסקי

בעקבות מחקר ממושך של פרופ' יהודה שדמי ופיתוח תוכניות הכשרה מתאימות בסמינר „אורנים", חל שינוי בעמדת הסטודנטים כלפי לימודי המדעים. אחוז הבוחרים להתמחות במדע ב„אורנים" מגיע לשני שלישים מן הסטודנטים וזהו פתח תקווה לשינוי יחס התלמידים בבתי־הספר היסודיים והחטיבות הביניים למדע.

התוכנית מטפלת במושגי יסוד וליקויי חשיבה של הסטודנטים והיא חיונית, מפני שלדבריו של המדען בעיית „הוראת המדעים בבית־הספר היסודי היא בעיה לאומית, משום שהתלמידים בבתי הספר היסודיים נתונים בידי מורות שברובן המכריע אינן בקיאות במדעים המדויקים ולכן גם אין להן יחס כלשהו למדעים.

לדברי פרופ' שדמי, מרצה לפיסיקה אטומית שעבר לעסוק בפיתוח תוכניות־לימודים והכשרת מורים למדעים, מגיעים הסטודנטים להוראה עם אותן הדעות והמעקפים שלא להכשיר עצמם להוראת מדע. כך חוזר חלילה מעגל הקסמים החינוכי של ההתנכרות למדע.

הבעיה החלה להטריד את פרופ' שדמי לפני כ־12 שנה והביאה אותו לחיפוש דרך אחר ניתוק מעגל קסמים זה.

לאחר מחקר מקיף התברר כי המחסום העיקרי שעליו יש להתגבר הוא ליקויי חשיבה בסיסיים ביותר של הסטודנטים להוראה. „אם אינך מאבחן ליקויים אלה ומטפל בהם, אין לך סיכוי להתגבר על המחסום", הוא אומר. „מחסום כללי הוא אי־הבנת הנקרא, אך בכל הנוגע למדעים המדויקים ליקוי זה גורם נזק גדול יותר משום דיוק השפה וניסוחם של החוקים".

מן המחקרים שערך פרופ' שדמי ביחס לאלפי סטודנטים להוראה, התברר כי הרוב המכריע אינו מבחין בין הגדרה, תיאור וכינוי בשם. כך, למשל, הוצגה לסטודנטים בשאלון המחקר השאלה הבאה: ההגדרה של סמ"ק היא: 1. יחידה למדידת נפח 2. קוביה שכל אחת מצלעותיה היא בת 1 ס"מ 3. מאית של מטר מעוקב 4. [illegible] 80 אחוז מן הנשאלים בחרו את התשובה מס' 1 כהגדרה הנכונה ורק 15 אחוז בחרו בתשובה הנכונה (2).

לאחר שאותרו בדרך דומה ליקויי החשיבה הבסיסיים, חיבר צוות בראשות פרופ' שדמי תוכנית לימודים בשם: „מושגי יסוד במדע ודרכים להוראתם", המיועדת ללמד סטודנטים כיצד לחשוב ולשנות את תדמיתם העצמית בדבר אי־היכולת להבין מדע.

היחידה הראשונה של התוכנית מקדישה את מירב הזמן לתיקון ליקויי החשיבה הבסיסיים, כאשר החומר המדעי הנלמד משמש בעיקר כ„חומר גלם" ללימוד דרכי החשיבה המדעיות. הכשרת המורים בבית־הספר לחינוך „אורנים" נעשית בשנה הראשונה באמצעות תוכנית זו.

„בשלב הבא, כאשר הסטודנטים מתבקשים לבחור דגשים בהוראתם, בוחרים כשני שלישים מהם במדעים הפיסיקליים.

הוראת המדעים בכלל והמדעים הפיסיקליים בפרט ב„אורנים", על כל חטיבות ההוראה שבה (כולל החטיבה האוניברסיטאית, המכשירה מורים לחינוך העל־יסודי) היא יותר רעיונית ופחות טכנית, מסביר פרופ' שדמי את העמדה הנקוטה ב„אורנים" לגבי הוראת מקצועות אלה.

למרות הישגי צוות „אורנים" בשינוי הגישה כלפי המדעים, עדיין אין פרופ' שדמי שבע רצון: „מלבד ההכשרה והטיפול הנעשים אצלנו יש צורך לטפל גם בצוות ההוראה בביה"ס עצמו כדי שיקלוט את הגישות החדשות וייתן למורים החדשים גיבוי מתאים למימושן [illegible]

„פתרנו את הבעיה ההכשרתית", אומר פרופ' שדמי, „אך טרם פתרנו את הבעיה המדינית של הוראת המדעים. היינו רוצים, איפוא, שהשיטות אשר פיתחנו יהיו נחלת כל המכללות להכשרת מורים בישראל וכי משרד החינוך ידאג למימושן בשטח באמצעות השתלמויות למורים הוותיקים והפצת תוכניות הלימוד המתאימות בבתי הספר היסודיים".

מסכם פרופ' שדמי: „גם כדי להורות את הגישה שלנו לפרחי־ההוראה היה על המורים ב'אורנים' לעבור שינוי מעמיק בהרגלי ההוראה שלהם, בהדגשיהם ובגישתם החינוכית לסטודנטים: יותר סובלנות, טיפול אישי בסטודנטים, עידוד יוזמות עצמיות, לימוד תוך פעילות מעשית וניסויית רצופה, הצמדת ההוראה לטיפול בבעיות ממשיות בחיי האדם ובטבע שסביבנו וצימצום מירבי של הצד הסכולסטי־מתמטי ברוח הגישה, שאנו מקנים לסטודנטים שלנו".

פעם שמן — לא בהכרח תמיד שמן

מאת ניצה גורביץ'

„ההתחלות היתה קשה", אמר יוסף ויקסלבאום, סגן אלוף בקבע, שזכה במקום הראשון בתחרות „מרזה השנה", שהתקיימה מטעם שומרי משקל, [illegible] „מוקסיה".

עוד שתי זוכות־מרזות, השאר, שמנים ושמנות לשעבר, הסתפקו בהצגת גופות הטובים. כך נערכה חגיגת הניצחון על הקילוגרמים, תוך כדי אכילת מטעמים עתירי־קלוריות.

ויקסלבאום, הזוכה המאושר, יטוס בקרוב עם מדריכתו מ„שומרי משקל" שרשי הדה, ללונדון. כרטיס טיסה הלוך ושוב — זהו הפרס לשניהם, והוא מקבל גם שהייה בבית מלון לשישה לילות פלוס הרבה צ'ופרים על הורדת 55 ק"ג.

ויקסלבאום, נתניתי, נשוי+3, בן 32, שקל 135 ק"ג כשבא לשומרי משקל, ירד ל־80 ק"ג, וגם הפסיק לעשן.

הוא מספר: „הייתי ילד רזה עד גיל שמונה. יותר מאוחר התחלתי לפרוח לכל הכיוונים. אני מזל תאומים, ויש לי אח תאום גבוה ממני ב־10 ס"מ, ומרובע יותר. לשומרי משקל הגעתי כשכבר דחיתי את עצמי דחיתי את עצמי. אפילו המראה היתה צרה עלי".

[illegible] ויקסלבאום מכנסיים מספר 62, היום הוא לובש 42.

כסגניתו של ויקסלבאום נבחרה ליליאן מור, בת 24. קשה היה להאמין שהבחורה החטובה שעלתה לבמה שקלה כמה חדשים לפני כן, 109 ק"ג. מאז אוקטובר 86, ירדה 42 ק"ג. ליליאן היא מנתניה, אם לילדה בת ארבע, סוכנת תכשיטים במקצועה.

„כששקלתי 109 ק"ג הייתי כל היום בבית", היא מספרת, „היום אני לא מתביישת לצאת לרחוב. מכרים לא מזהים אותי ברחוב". מדריכתה משומרי משקל סיפרה שבגיל 12 נראתה ליליאן כמו אמא גדולה ורחבה, והיום היא אמא לילדה, ונראית בעצמה כמו ילדה".

למקום השלישי, נבחרה אנה שפאן, בת 67 מנהריה, כבר סבתא לשני נכדים, עקרת בית. „בחלומותי הגדולים לא העזתי לחשוב על ירידה ב־52 ק"ג", היא אומרת. כששקלה 130 ק"ג, הגיעה לשומרי משקל במצב של שיתוק ואי יכולת לתפקד. [illegible] לאשפז אותה לדבריה, בגלל עודף משקל. „שכבתי חצי שנה במיטה, עד שהחלטתי לעזור לעצמי. התחלתי לזוז בעזרת מקל. יום אחד הלכתי לים לשחות, פגשתי אשה שמנה, והיא אמרה לי: בואי לשומרי משקל. בתוך שנה וארבעה חודשים, ירדתי 52 ק"ג, ואני שוב בריאה".

יוסף ויקסלבאום לפני (מימין) ואחרי

ליליאן מור — אחרי

אנה שפאן — אחרי

את מרזה השנה, ושתי סגניותיו בחר צוות שופטים שנטלו בו חלק: ד"ר נעמי לוין ממשרד הבריאות בירושלים, ד"ר הרי בן־שלום, מחברת „פרמטון שויצריה", מיכאל בורקס — מנהל שיווק של חברת תלמה, משה בזיזינסקי — מנהל שיווק של „הלנה רובינשטיין", ושרה מילכו — מדריכה בכירה בשומרי משקל. הבחירה היתה קשה לדבריהם.

כל המרזים שדיברו שיקפו פחות או יותר תחושות ומציאות של שמנים לשעבר: חשש „להופיע בחברה, חוסר ביטחון, דימוי עצמי נמוך, התעסקות יתר באוכל כולל אכילה בלתי פוסקת, בעיות בריאות, חשש להתקרב לבני המין השני.

ואילו אחרי ההרזיה: כולם דיברו על תגובות של הסביבה, „ההדהמה" „מהשינוי" חזרה אליהם הביטחון העצמי, הצלחה פתאומית גם בתחומים אחרים, שאינם קשורים לכאורה, כמו אצל אותו סטודנט למשפטים, שלא הצליח להתקבל ללימודים קודם לכן ואילו ארבעה חודשים לאחר שרזה, התקבל ללימודי המשפטים.

ואיך מביעים שמחה אם לא באוכל? מגשים עמוסי כל טוב: טחינה, חומוס, לחמניות טריות, סלטים מכל הסוגים, משקאות, בקיצור — מכל טוב.

גם תצוגת אופנה היתה. שתי דוגמניות ודוגמן, לאו דוקא מיקצועיים אבל נחמדים, הוסיפו לאווירה הלא פורמאלית

בסך הכל אירוע מתוכנן כהלכה, כל דבר במינון הנכון (בתקופה שגם־הקלוריות), ואפשר היה לחוש באותה אווירה המייחדת חברים למסע הרזיה משותף, תחת מטריית האגודה ל„שומרי משקל".

הסל של מרתה

„גם מפני חסה אין צורך להזהיר"

מאת מרתה מיילס

יש אולי משום צדק־פואטי בכך שאחרי שהובלתי אתכם בשבוע שעבר בין מעדני ישראל שהוצגו בשבוע המזון, ארצה לכם עכשיו דוקא על דיאטות מסחריות. ואכן, יש לעתים קרובות מרכיב של חטא ועונש בפסיכולוגיה של הדיאטה.

„עונש אכזרי ובלתי רגיל" — כך ודאי מגדירים בני האדם דיאטה המבוססת בעיקר על משקאות או פודינגים מורכבים מתערובת של אבקות. ובכל זאת, מוזר עד כמה תערובות אלו המופיעות חדשות לבקרים נעשו פופולריות בציבור. העקרון העומד מאחורי כל אלה הוא אחד: לתת לגוף את אבות המזון ההכרחיים בצורה מרוכזת, כשהם מכילים מינימום של קלוריות.

„הדור הבא" של דיאטות אלה נקרא בקיצור „דיאטות מעוטות קלוריות". היצרנים טוענים שתערובת מרוכזת בתוכה את כל אבות המזון לפי התקנים המקובלים בעולם המערבי וכמות הקלוריות היומית מגיעה ללא יותר מאשר 330. זה כולל את הכמות הנחוצה של חלבונים, ויטמינים, מינרלים ומרכיבים אחרים הדרושים לתיפקוד תקין של האברים השונים.

מקדמי המכירות של מוצרי הדיאטות־מעוטות־הקלוריות טוענים שדיאטות העשויות במוצרי מזון רגילים, כשכמות הקלוריות אינה עולה על 1000—1200 קלוריות, לוקות לא פעם בחסר ואינן מספקות לגוף את כל אבות המזון הנחוצים. הקלוריות הן מקור החום והאנרגיה של הגוף וכשמפחיתים את כמותן, צורך הגוף את רזרבות הדלק שלו וכך מאבדים משקל.

מכל מקום, 330 קלוריות ליום זה מעט מאד לכל הדעות ודיאטות אלה נחקרו על ידי רשויות הבריאות בארה"ב ובאירופה כדי לבדוק קשר אפשרי בינן לבין מותם של אחדים מקיימי דיאטות המוזרות אלה.

כדי לקבל מושג כמה מעט מעט זה 330 קלוריות, השוו זאת עם כמות הקלוריות היומית המומלצת בערך „מזון" של האנציקלופדיה בריטניקה, לגבי בן־אנוש ממוצע, שפעילותו ממוצעת וכל מה שעליו לעשות הוא לשמור על משקלו הממוצע: לגבר בגיל בין 18 ל־35 3000 קלוריות; בין 35 ל־65 — 2900; אישה, בין גיל 18 ל־55 — 2200.

במונחים של מזון רגיל, 330 קלוריות יתורגמו לכוס מיץ תפוחים טרי, שתי פרוסות לחם וביצה, או לחמניה, אבוקדו קטן וכוס תותים.

המוצרים של „קיימברידג'" ו„נוטילי" חדרו אמנם לשוק המקומי אך אני שמחה לדווח שאף אחת מהחברות אינה ממליצה כיום לאיש להסתפק בדיאטת המינימום שלהם המבוססת על 330 קלוריות, אף על פי שהם עדיין טוענים כי היא „מכילה את כל אבות המזון".

יתכן שנרתעו בגלל דיווחים שונים בעיתונות בדבר סכנה אפשרית או שקיבלו הוראות חדשות מחברות־האם בחו"ל. על כל פנים, שתי הפירמות מאשרות צריכה גדולה יותר של קלוריות ללקוחותיהן.

שתי התכניות, גם קיימברידג' וגם נוטילי, מקורן באנגליה אך מוצרי נוטילי מיוצרים כאן ואלה של קיימברידג' מיובאים מבריטניה. מנה שבועית של כל אחת מהן עולה כ־65 ש"ח, סכום לא מבוטל בהשוואה למוצרי מזון אחרים. שני המוצרים נמכרים על ידי יועצים המבקרים בבתים, אך את מוצרי קיימברידג' ניתן להשיג גם במספר חנויות. דיאטות אלה אינן באות בחשבון לגבי נשים הרות, מיניקות, או מי שעבר התקף לב לאחרונה. סוכני נוטילי התבקשו על ידי החברה שלא להמליץ על הדיאטה למועמדים שמתחת לגיל 18 בגלל חשש מפני התפתחות אנורקסיה נרבוזה אצל נערות בגילים אלה. לעומת זאת קבעה קיימברידג' את גיל המינימום ל־12.

היות ששתי התערובות מבוססות בעיקר על חלב מוצק וסויה, כל מי שאלרגי לאחד משני מרכיבים אלה יהיה מנוע מלקיים דיאטה כזאת. התערובות המומתקות מכילות את תחליף הסוכר אספרטם האסור בהחלט על הסובלים מתופעה נדירה שנקראת פ.ק.ו, אך הדבר מצוין על התווית בהבלטה כפי שדורש זאת החוק. כמה צרכנים לא ישמחו לשמוע שאחדים ממוצרים אלה מכילים צבעי מאכל סינתטיים שיש חובה לציינם על גבי התווית משום שהם שנויים במחלוקת.

כתוספת לדיאטות אלה נדרשים המשתמשים לשתות כמויות גדולות של נוזלים ללא קלוריות כדי למנוע תופעות לוואי אפשריות כגון עצירות, שלשול או בחילה. בשתי הדיאטות אמורה תחושת הרעב להיעלם לאחר שלושה ימים.

דיאטת קיימברידג' היא הידועה מבין שתיהן והיא נקראת כך משום שפותחה בידי ד"ר אלן האוארד כנושא מחקר באוניברסיטת קיימברידג'. התכנית מיוצגת בישראל על ידי מדיפלן — יועצי בריאות. החל במשלוח הבא ישאו תערובות קיימברידג' תעודת כשרות הן של הרבנות במנצ'סטר והן בישראל. כל התערובות חלביות, אפילו אלה ש„בטעם עוף" או „בקר". מרבית התערובות הנוזליות מגיעות בטעמי מרק: האחרות הן כל מיני מילקשייק עם ממתיק מלאכותי ובטעמים שונים.

ד"ר יורם בלשר מבי"ח קפלן שברחובות הוא היועץ הרפואי של מדיפלן. הוא אמר לי שצרכני דיאטת קיימברידג' בישראל מתבקשים לצרוך את דיאטת 330 הקלוריות רק בשבוע הראשון „כדי לקבל מוטיבציה". לאחר מכן הם אמורים לעבור לתכנית אישית המבוססת על צריכת 600 קלוריות לפחות. לכך מגיעים על ידי צריכת חלב דל־שומן כתחליף למים לדילול התערובות או על ידי הוספת ארוחה אחת ביום של מזון רגיל במקום אחת הארוחות הנוזליות.

„אישית", אמר כלשר, „אין לי הסתייגות אפילו מדיאטת 330 הקלוריות, מבחינת הבטיחות. גם בתכנית האוריגינלית מיעצים למטופל לקחת פסק־זמן אחרי דיאטה של ארבעה שבועות. עם הדיאטה הנוכחית, זו של 600 הקלוריות אין צורך לעשות הפסקה", אמר הדוקטור.

הוא מסכים עם זאת, שרצוי להתייעץ עם רופא לפני שנכנסים לכל משטר של דיאטה ואכן, קיימברידג' נותנת שאלון רפואי כזה לכל לקוח פוטנציאלי. מוצרים כמו אלה של קיימברידג' לא יהיו לעולם סתם מוצר שמורידים מן המדף וצורכים אותו בחנויות שמוכרות אותם הכשירו את הצוות בייעוץ ללקוחות.

באנגליה לעומת זאת, כך סיפרה לי חברה, קונים מוצרים כאלה בלי לשאול שאלות. על כל פנים, כאן הם עולים פי שלושה מאשר בלונדון.

הגירסה הישראלית של דיאטת 330 הקלוריות, נוטילי, מיוצרת על ידי מפעל בנתניה בעזרת כרמליה — פיתוח טכנולוגי שבחיפה. בידי כרמליה הזיכיון לייצר מוצרים בהתאם לנוסחאות של חברת האם הבריטית „יוניויס". התערובות המקומיות נושאות תעודת כשרות של הרב לאו, רבה הראשי של נתניה.

גם נוטילי משתמשת במספר הקלוריות המאגי 330 המחולק לשלוש מנות של 110 כל אחת, אולם אילן רטיג, המנכ"ל של כרמליה, אומר לי שבארץ, המינימום הקלורי המוצע הוא 450 לאשה ו־600 לגבר. כמות זאת מושגת על ידי תוספת „ארוחה קלה" אחת ביום, משהו כמו „סלט ומעט בשר עוף".

נוטילי מופיע גם כפודינג „נוטילי 450" — שלוש מנות בנות 150 קלוריות ליום. עושי הדיאטה יכולים לגוון על ידי צירוף של תערובות נוזליות שונות, המופיעות בשמונה טעמים שונים והפודינגים מופיעים בטעם בננה, שוקולד וקרמל. רטיג גאה בכך שנוטילי פיתחה את המוצרים המקומיים לפי הטעם הרווח בישראל ולא העתיקה מחברת האם המייצרת לפי טעמם של האנגלים. אני טעמתי רק אחד מהפודינגים והוא לא היה טעים במיוחד. אך אודה על האמת — גם הפודינגים הרגילים אינם ערבים לחיכי. אבל אולי אם מישהו מוגבל ל־450 קלוריות ליום, כל מזון ישמח אותו.

לא יכולתי שלא לחייך כשרטיג טען בכל הרצינות שלדעתו הדיאטות המבוססות על מזון רגיל בתכולה של 1000־1200 קלוריות הן „מאוד איטיות ומשעממות". נו באמת! איטיות אולי, אבל „משעממות" בהשוואה לנוטילי?!

על אף שהסכים כי נוטילי וקיימברידג' דומות מאד, עומד רטיג על כך שלקיימברידג' 20 אחוז פחות חלבונים והוסיף שזה יכול להיות „בעייתי". ד"ר כלשר מקיימברידג' משיב שכמות החלבון היא בדיוק זו הנדרשת וטוען שהדבר לא רלוונטי מאחר שמומלץ להוסיף חלב דל שומן למוצרים במקום מים.

התייחסות משרד הבריאות לגבי שני המוצרים היא כאל מצרכי מזון רגילים, לא פחות ולא יותר. אסור להם לרמוז על „דיאטה" על גבי התוויות שלהם. למעשה, השם נוטילי נבחר לאחר שמנהל המזון פסל את השם המקורי „נוטרילייט" בגלל הצליל „לייט" הרומז על הרזיה.

בישראל אסור לרמוז על גבי תוויות של מוצרי מזון על „תכונות רפואיות" כלשהן. התזונאי הראשי של משרד הבריאות, ד"ר אהרן רשף, אמר לי שבאופן תאורטי כל מזון, „החל בלחם וכלה בשוקולד" יכול ליהפך ל„דיאטטי" וזה רק תלוי במספר הקלוריות: „200 או 2000". הוא הודיע לחברות המפיצות את דיאטת „330 הקלוריות" שאם ברצונן לקבל אישור לציין על פני התוויות שלהן שהמוצר שלהן מביא להפחתת משקל, עליהן להגיש את המוצרים לבדיקה פרמקולוגית כדי שיוסמכו כ„מוצרים טיפוליים" וכמובן שיידרשו להוכיח את יעילות מוצריהם. החברות נבעתו.

בהתאם לאותו הגיון לא הוציא משרד הבריאות כל אזהרה ביחס למוצרים אלה. „גם מפני חסה אין צורך להזהיר", אומר רשף. „אף על פי כן לאכול רק חסה לאורך זמן זה מסוכן לבריאות".

בקיצור — שום דיאטה לא יכולה להזיק לאדם בריא, מעיר רשף. „גם אם מישהו לא יאכל שום דבר במשך שלושה ימים זה לא יזיק לו". אפשר לא לאכול אפילו שבוע בתנאי ששותים נוזלים כנדרש.

הבעיה צצה כשאנשים עושים דיאטות קיצוניות במשך תקופה ארוכה, „חודש הוא תקופה ארוכה", לדעתו ולכן כל מי שמתכוונן לעשות דיאטה כזאת במשך יותר משבוע, עליו להיוועץ ברופא. „המשרד לא רואה שום דבר מיוחד בדיאטות אלה אלא רק בצורה שבה הן משווקות", הוא אומר ומדגיש שאין בהן שום חומר פעיל שיגרום למישהו להוריד משקל.

בפרסומת מרשות לעצמן החברות להכריז על תכונות, כביכול, של מוצריהן שאסור להן לציין על גבי התוויות. פרסום מוצרי מזון כחלק מתכנית דיאטה כוללת אינו אסור כרגע, כך אמרו לי בשירות המזון של משרד הבריאות. אם יש חשד לטיעון כוזב הדבר שייך לחוק אכת בפרסום שעל ביצועו ממונה משרד המסחר.

שימוש נוסף במוצרי „330 הקלוריות" נראה כמנוגד למטרה העיקרית המוצהרת שלהם, שהיא הפחתת משקל: הם יכולים לשמש כתוספת מזון נוזלית לקשישים שמתקשים לאכול מזון מוצק ולספורטאים, בעיקר רצים למרחקים ארוכים, שזקוקים לתוספת קלוריות. למטרה זו הציגה נוטילי את „גולדן נוטילי 630". תערובות אלה מומלצות גם למתאגרפים, מתאבקים ושאר אתלטים שחייבים לפעמים לאבד משקל במהירות כדי להגיע למשקל הנדרש לפי דירוגם הספורטיבי.

هكذا من الاصل

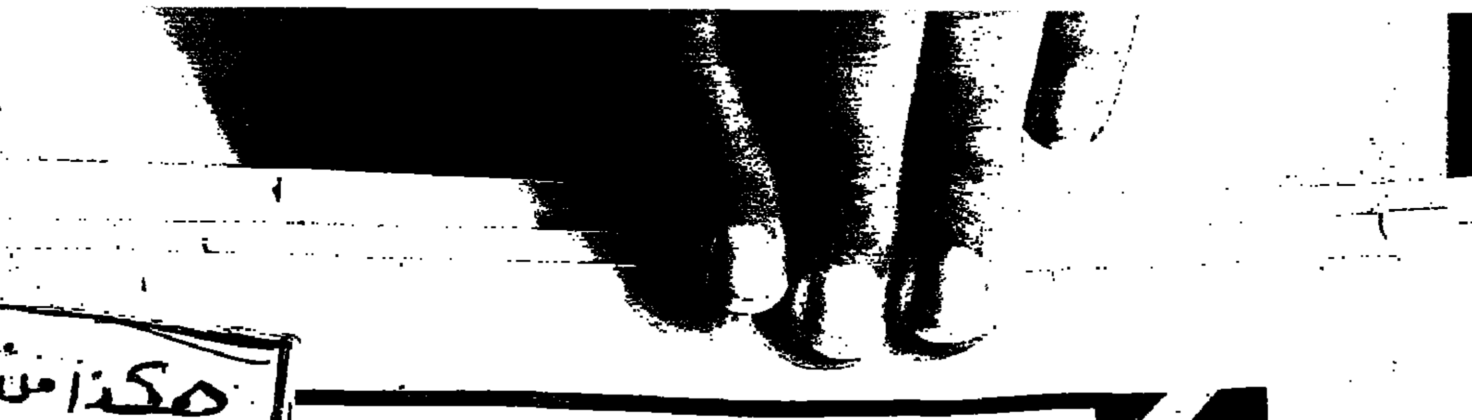

مكان من الأصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

„מתכון לחיסול תעשיית הקולנוע"

בועז אפלבאום, יו"ר המכון הישראלי לקולנוע, שיגר מכתב לשר האוצר משה ניסים, בעקבות המלצות ועדת שישינסקי

יו"ר המכון הישראלי לקולנוע, בועז אפלבאום, שיגר בשבוע שעבר מכתב לשר האוצר משה ניסים, בנסיון נוסף להסב את תשומת לב הממסד למצוקה ההולכת ונמשכת של תעשיית הקולנוע בארץ. להלן המכתב ככתבו וכלשונו:

בעקבות הגשת מסקנות „ועדת שישינסקי" – אני מבקש להסב את תשומת־ליבך למצוקתו של ענף הקולנוע בישראל, ולהזהיר מפני המכה הנוספת שתונחת עליו – עם יישום המלצות הוועדה לגביו.

1. בחמש השנים האחרונות הופקו בארץ 66 סרטים עלילתיים ארוכים. כ־70% מהם לא החזירו את השקעתם. מתוכם, כמחצית, נשאו בהפסד מוחלט.

2. מצבם של סרטי־האיכות חמור עוד יותר. בשמונה שנות פעילותה, השקיעה „הקרן הממשלתית לעידוד סרטי־איכות" ב־38 סרטי עלילה. 85% לא החזירו את השקעתם. מחציתם לא החזירו, אפילו, 10% מן ההשקעה.

3. סרט ישראלי המופק בתקציב ממוצע של 400,000 ד – לא יחזיר את ההשקעה בו – אלא אם מכר לפחות 250,000 כרטיסים. רוב סרטי־האיכות אינם מגיעים אף ל־25 אלף כרטיסים, ומספר ניכר אפילו לא ל־10 אלפים כרטיסים. מאידך גיסא מוצגים רבים מסרטי־האיכות בפסטיבלים בין־לאומיים, מייצגים את המדינה בכבוד, וגם גורפים פרסי־יוקרה.

4. הואיל ואין מדובר בענף כלכלי רגיל – אין, בארץ, משקיעים בסרטים שעיקר עיסוקם הוא הקולנוע; ואילו היוצרים – חסרי־אמצעים וכל השקעתם היא בכשרונותיהם. המפיצים, שהם לכאורה המשקיעים הפוטנציאליים – בהיותם ערים לקשיי המצב – נרתעים לשים את כספם על קרן־הצבי. יוצא שרוב ההשקעות בסרטים מקומיים – כ־90% – באות מכיוונם של בעלי ממון: תעשיינים, סוחרים, קבלנים, עורכי־דין ורואי־חשבון – המגלים נכונות לסייע לבמאים או מפיקים, בד"כ על־בסיס של ידידות או היכרות אישית. וגם אז הסכומים הם צנועים למדי – ובתנאי שרשויות מס־ההכנסה יראו בהשקעה – הוצאה מוכרת.

מכל האמור למעלה – ברור שהמלצת „ועדת שישינסקי" – להכיר בהשקעה בסרטים, הוצאה, רק מול הכנסה מענף הקולנוע בלבד – היא רצפט בדוק לחיסול מוחלט של התעשייה הפילמאית בישראל.

מכיוון שמצוקת הקולנוע המקומי הוא סיפור בהמשכים – אני מציע שתמונה על־ידיך ועדה מיוחדת, בראשות סגנך – ח"כ עדיאל אמוראי, אשר תוסמך לבדוק ביסודיות את המצב לאשורו ואשר מימצאיה יסייעו להעלות את תעשיית־הסרטים שלנו על דרך־המלך.

בברכה, **בועז אפלבאום**

פרס הוקרה לדני וולמן בטקס חלוקת פרסי המכון לקולנוע

טקס חלוקת פרסי המכון הישראלי לקולנוע, שאמור היה להערך בדצמבר, ייערך ביום ראשון, ה־6 במארס, באולם קולנוע „לב" בתל־אביב. במרכז הטקס אותו ינחה **יצחק בר־נר**, יוענק פרס מיוחד לאישיות קולנועית על תרומתה לקולנוע הישראלי. בשנה שעברה הוענק פרס ההוקרה לליה ואן ליר, מנהלת ארכיון הסרטים הישראלי והסינמטק הירושלמי. השנה הזוכה בפרס הוא הבמאי **דני וולמן**, שלמרות הקשיים, משתדל באופן עקבי לביים קולנוע אישי ואיכותי. בין סרטיו ניתן למנות את „התמהוני", „פלדך", „מיכאל שלי", „מתבואים", „חייל הלילה" ו„חוזה אהבה", סרט עליו הוא עובד מזה זמן רב ועוד לא הגיע לכלל סיום.

פרס כספי בסך 3,000 דולאר יוענק לסרט ישראלי קצר, שלדעת שופטי התחרות (מבקרי הקולנוע **נחמן אינגבר ואורי קליין** והמפיק **משה גרשט**) הוא הסרט המצטיין של השנה. כמו־כן יוענקו ציונים לשבח לתסריט, משחק, עריכה, צילום, ניהול אמנותי ומוסיקה. לתחרות הוגשו השנה 18 סרטי קולנוע קצרים ו־30 סרטי וידיאו.

בנוסף יוענק פרס לתסריט קצר, בסך 4000 דולאר, לצורך מימוש הפקת הסרט. לתחרות, שתיקרא החל מהשנה על שמו של יגאל אפרתי ז"ל, לשעבר מנהל שירות הסרטים הישראלי, הוגשו 46 תסריטים. השופטות בתחרות: המבקרת **רחל נאמן**, התסריטאית **עדנה מאזיה** והבמאית **רוני פרס**.

„המורדים" – קופרודוקציה הונגרית מערב גרמנית ישראלית

קרן משרד החינוך והתרבות לעידוד סרטי איכות ישראליים ע"ש יגאל אפרתי, דנה עתה במתן תמיכה לסרט **„המורדים"**, קופרודוקציה הונגרית, מערב־גרמנית, ישראלית. את הסרט עומד לביים הבמאי ההונגרי הנודע **קארולי מאק** („אהבה", „לילה מאד מוסרי", „מבט אחר"), על־פי תסריטים של שני קולנוענים, עולים חדשים מהונגריה, **פול סלומון ויאנוש אדלני**. הסרט דן במכבי תיאטרון הונגרי המגיע לישראל לחקור את דמות אביו המנוח, אותו לא הכיר מעולם. קארולי מאק ביקר לפני שבועות אחדים בארץ ועבד עם התסריטאים על גירסתו הסופית של התסריט. כעת מצפים בקרן לתרגום התסריט לעברית על־מנת לגבש החלטה בקשר למענק התמיכה.

הצלחה ל„החולמים" בבלגראד

„החולמים", סרטם של הבמאי **אורי ברבש** והתסריטאי **בני ברבש**, שהוצג כבר בפסטיבל טוקיו, התקבל בהתלהבות רבה בפסטיבל הסרטים של בלגראד, שנערך לאחרונה ביוגוסלביה. הקרנת בכורה חגיגית של הסרט בארץ תיערך ב־20 במארס בסינמטק הירושלמי, בנוכחות נשיא המדינה חיים הרצוג, שר החינוך והתרבות יצחק נבון ושר המסחר והתעשיה אריאל שרון. שבוע או שבועיים אחר־כך יצא הסרט להקרנות בארץ. עד עתה נמכר הסרט ל־12 מדינות: ספרד, פורטוגל, יוון, שוודיה, נורווגיה, דנמארק, פינלנד, צרפת, הולנד, ארה"ב, אוסטרליה ודרום־קוריאה.

„כפפות" לפסטיבל באיטליה

הסרט „כפפות" התקבל לתחרות הרשמית של הפסטיבל הבין־לאומי לסרטים שיתקיים בסוף מארס בסאן רמו. השבוע הגיעה למשרדם של המפיק **עמי אמיר** והבמאי **רפי אדר**, ההודעה המיוחלת וההזמנה הרשמית להשתתף בתחרות בה יוצגו בין השאר גם סרטים מארה"ב, פולין, צרפת, צ'כיה, אנגליה וברה"מ.

הסרט „כפפות" מבוסס על ספרו של דן צלקה. בתפקידים הראשיים: **איקה זהר, עזרא כפרי ושרון הכהן**.

הצגת הילדים „מטאטא בין ענניה" מאת המחזאית **גורן אגמון** חוזרת לקרשי הבמה. המחזה הועלה לפני כעשר שנים במסגרת „סדנת הנגב" של „בימת הקיבוץ" והוא הוצג בכל רחבי הארץ במשך שלוש שנים רצופות.

בימים אלה מחדש תיאטרון הנגב את העלאת המחזה בבימויה של המחזאית ובהשתתפות **יוסי כרמון, סלבה ברזילי, שרה כהן, תרז לב, אשר דותם ומאיר ודיי**. את המוסיקה למחזה המחודש כתב המלחין **מאיר מינדל** והתפאורה היא פרי עיצובה של **אופירה אבישר**.

עודד ברמאיר

שתי אחיות בתיאטרון „הבימה" תעלה מחר ההצגה הראשונה של „ג'ון גבריאל בורקמן", אחד ממחזותיו האחרונים של איבסן. הדרמה מתרחשת בביתו הקודר של מנהל בנק (**מישה אשרוב**) הנשפט על מעילה, נכלא לשמונה שנים, יוצא וחוזר למשפחתו, משוכנע כי שמו יטוהר וימיו היפים ישובו כקדם. רעייתו (**מרים זוהר**) מקווה לתקומה באמצעות בנה היחיד (**עמי וינברג**, בתמונה עם **ליאת גורן**) ואילו אהובת נעוריו של בורקמן ואחותה של רעייתו (**ליה קניג**. כן, כן, שתי כלות פרס ישראל שוב יחד על הבמה) מגיעה אף היא לבית ונאבקת שוב על הבעל ועל הבן. סוף טראגי – מות הגיבור, ומעט תקווה לעתיד – בהתפייסותן של שתי האחיות.

את ההצגה ביים **ג'ק מסינג'ר**, עולה חדש מקנדה, שזו לו עבודתו הראשונה בתיאטרון הלאומי. את תפאורת הקרחונים האוהרים עיצב **אדריאן ווקס** באמצעות תאורה מיוחדת.

על פי המסורת שהחל בה התיאטרון יתקיים, לכבוד ההצגה, החל מן ה־12 במארס, „שבוע איבסן", בשיתוף עם הסינמטק התל אביבי והעיריה, אשר יכלול, תערוכה, סרטים והופעת אמנים.

ורדה צימרמן

הפילהרמונית לסיור ביפאן

התזמורת הפילהרמונית עומדת לצאת, בסוף השבוע, לסיור קונצרטים ביפאן, בניצוח מנהלה המוסיקלי – זובין מהטה. המנהלות שבתזמורות העולם מגיעות ליפאן, בה מוסיקה קלאסית הפכה ל„מיצרך המוני". בכל עונה מתחרות ביניהן תזמורות חשובות מאירופה ומארה"ב במתן קונצרטים לקהל היפאני, מוכבי המוסיקה. היפאנים הנלהבים יודעים גם כיצד להאזין, בצורה מסודרת, באולמות הקונצרטים הם מקשיבים, בדרך כלל, בריכוז ובשקט מוחלט ומגיבים בתשואות מתמשכות כאשר הביצועים משכנעים אותם. במהלך המסע תנגן הפילהרמונית גם בהונג־קונג.

לזכור השיר העברי

הדבקת תוויות „ים תיכוניות" לשיר הישראלי, אינה מוסיפה כבוד ליוצרי הפזמון העברי

„פסטיבל דרור", שנערך בשבוע שעבר בחיפה, והוקדש ל„שירים ישראליים ים־תיכוניים", שחובר במיוחד לאירוע, מעלה הרהורים על גורלו של השיר הישראלי הזוכה אצלנו חדשות לבקרים לתארים וסימני זיהוי: מזרחי, תנ"כי, חסידי, מדברי, ים־תיכוני ושאר שמות התורמים למבוכה הלהטטנית.

בדיקה חטופה של מצב השיר הישראלי, במציאות הנוכחית, מביאה למסקנה שהשירים הישראליים המשובחים והאופייניים ביותר נוצרו בעידן שלפני ההפקות והמופעים היוקרתיים. המוטיבציה העיקרית שדחפה את היוצרים היתה לאו דווקא להצליח ולהרוויח אלא, קודם כל, להתבטא. רבים מהשירים שהפיקו הם מצויינים למרות שאנו נוטים לזלזל בהם כ„שירי נוף ומולדת" ו„שירי רדעים ואדמה" נרדשים שעבר עליהם הכלח. האמת היא שנמצאים ביניהם שירים רבים המסוגלים להחזיק מעמד בזכות איכותם האמנותית, הודות לאמת הטמונה בהם. אלה הם שירים שנוצרו בשנות העשרים, השלושים, הארבעים וראשית שנות החמישים, שבהם מופיעות השפעות חזקות מהמוסיקה העממית הרוסית, המזרחית, המזרח־אירופאית והים־תיכונית (יוונית, איטלקית, ספרדית וצפון־אפריקאית). ממיגוון ההשפעות יצא, בכל זאת, משהו שורשי וראשוני, בעל אופי ייחודי. די אם נזכיר לחנים לשירים ישראליים, או כפי שקראו להם פעם שירים עבריים, כמו „באה מנוחה ליגע" מאת סמבורסקי, „ושאבתם מים" של עמירן, „שבולת בשדה" של אפרים בן־חיים, „שירת הנודד" של זעירא, „החליל" של זהבי, „עורי ציון" של וילנסקי ועוד מנגינות לשירים לאין ספור. הרשימה ארוכה למדי. ברור שיהיו כאלה שיטענו שהשירים הללו אינם אקטואליים כיום, שעבר זמנם. אולם האמת היא שתמיד אנו חוזרים אליהם, אל השירים שנוצרו ללא ראווה וללא מסגרת אירגונית וללא עידוד למטרת הפקות המוניות. ביניהם נמצא אפילו יצירות כמעט ספונטאניות (כמו „שני שושנים" של זעירא ואורלנד). למרות כל התמורות והשינויים בחיים בארץ, רבים מהשירים „הזקנים" האלה שמרו על רוח נעורים. מאפיינת אותם, במקרים רבים, אמת מוסיקלית ופיוטית. הם מסוגלים לרגש ולגרום לחוויה ולהנאה. אין צורך להדביק להם תוארים נוספים מאשר הם פשוט – ישראליים. כדאי לשמור עליהם – לשיר ולעבד אותם ולהקליטם. מובן שגם בשנים האחרונות צצו, מדי פעם, שירים חדשים משובחים שהתחבבו על הקהל והחזיקו מעמד, אבל „השירים העתיקים" הם, למעשה, כבר חלק מתרבות מקומית שיש להתייחס אליה בכבוד הראוי.

ישראל דליות

יוצאים לאור

ספרי ילדים

את חגיגות ה־40 למדינה מתכננים לא רק בוועדות ממלכתיות, אלא גם בהוצאות הספרים. בהוצאת „עם עובד" ראתה אור האנתולוגיה *„בשחייני ילדינו"*, המקבצת סיפורים ושירים שבהם משתקף המאבק על המדינה. את סיפורי ושירי הקובץ בחרה ד"ר לאה זובב. אבנר כץ אחראי על הציורים הנאים. המבחר כולל סיפורים של דבורה עומר, נחום גוטמן, אליעזר שמאלי, תמר ברגמן, אתפסר שירים־הרצל, דוד שחר, נורית זרחי ועוד. בין השירים מצויים „באב אל ואד" של חיים גורי, „ירושלים של זהב" של נעמי שמר, „הבלדה על יואל משה סלומון" של יורם טהר־לב. לספר חמישה שערים הכוללים את סיפורי העליה, המאבק על המדינה ועד ימינו. זה מתחיל ב„כנרת" של רחל ומסתיים ב„אין כבר דרך חזרה" של יורם טהר־לב.

★

שני ספרי ילדים חדשים של מיכל סנונית – *„אדם והפרחי"* ו*„איילת השחר"*, עם ציורים של נעמה גולומב, ראו אור ב„כתר". „איילת השחר" היא אגדה יפה שהמוטו שלה הן שורותיו של ביאליק מתוך „מגילת האש": „ויצא העלם בשחר אל מחוץ לעיר ותשען שם תחת ערער על שפת נחל נרדם, תשא עיניו אל איילת השחר ובקש צלמה במימי הנחל, ועצם את עיניו, והכיס גם אל תהום נפשו".

איילת השחר בסיפורה של סנונית היא ילדה המביטה במימי הנהר ורואה את השמיים והכוכבים, אך לא את דמותה שלה כי במקום עיניים היו לה שני כוכבים „היא ראתה דרכם הכל,/ רק לא את עצמה". היא שאלה בעצת הקוסמת והענק הטוב שלא סיפקו לה תשובה. הציפור הפלאית אמרה לה „אל תחפשי עזרה ברחוק ממך, כי רק את תוכלי לעזור לעצמך". קיסמה של האגדה, ככל אגדה טובה, בכך שהיא מדברת גם לגדולים במוסר ההשכל שלה: אין אדם רואה את עצמו מבלי לראות את זולתו.

★

בהוצאת מסדה ראה אור ספר הילדים של יואל הופמן, *„במבריאר כדאי לקנות פילים"*, ספר שירי איגיון המכיל סיפורים ש„מורים אינם מספרים" על „מכשפות קוראות את התנ"ך הפוך", „גמד שחי בתוך נקניקיה / שמותר להתחתן עם ילדה,ראשונה שפוגשים/ שיש פי טבעת מזהב... ועוד כיד"ב.

מירי פז

לורנס פוסטר – מפגש ראשון

המנצח היהודי־אמריקאי **לורנס פוסטר** נתמנה למנצח ראשי ומנהל מוסיקלי של התזמורת הסימפונית ירושלים, החל מהעונה הבאה, מבלי שניצח עליה בקונצרט פומבי. פוסטר שמע את התזמורת באחת מהופעותיה באולם הנרי קראון, התרשם לטובה ונאות לקבל את המינוי. בסוף החודש הבא תינתן לפוסטר ההזדמנות לנצח, לראשונה, על התזמורת, בקונצרט פומבי.

פוסטר הוא מנצח מנוסה ומבוקש שכיהן בשנים האחרונות כמנצח ראשי של התזמורת הפילהרמונית של מונטה־קרלו והתזמורת הקאמרית של לוזאן. הוא מוכר גם מהקלטותיו המסחריות (לחברת „אראטו") ומהופעות האורח שלו עם הפילהרמונית הישראלית. בעונה זו היה אמור לנצח על הפילהרמונית, בסידרה למנויים, כפי שנקבע בטרם נבחר לכהונה בירושלים, אולם ביקורו בוטל „ברגע האחרון".

בקונצרט שנקבע ל־30 במארס, הראשון עם התזמורת הירושלמית, ינצח פוסטר על „סקרצו ים־תיכוני" מאת עמי מעייני והסימפוניה השניה של ברהמס. הפסנתרן האורח ז'אן ברנרד פומייה יהיה הסולן בקונצרטו השני של שופן.

ישראל דליות

קונצרט

שני כנרים וזמרת

פתיחת הקונצ'רטו הכפול לכינורות של באך, בידי קשתני התזמורת הקאמרית הישראלית, בניצוח יואב תלמי שגם ניגן בצ'מבאלו, עם אליהו שולמן והדה בריאדה, היתה משובשת, והמצלול של כל הגוף היה דק ועצבני. העובדה שבהמשך התבהרה צלילם של כלי הקשת בתוך התזמורת, יחד עם כלי הנשיפה והנקישה, היה רווי יותר, מעיד על מחדל ולא על חוסר יכולת.

בסמר הערב היה „שיר יונת היער" מתוך „שירי גורה" של ארנולד שנברג, מיצירותיו הקדומות המושפעות מ„טריסטאן ואיזולדה" של ואגנר ושנכתבו לפני שהמלחין החל במהפכה הגדולה בסגנון המוסיקה. כאן השתתפה הזמרת יארד פאן גם מארצות־השפלה, אמנית בעלת קול מצופרן דראמטי, ששרה ברגש רב את עדותה של הציפור שראתה את רצח אהובת המלך. גם עיצוב היצירה בידי תלמי היה מרשים.

בהמשך התכנית השמיעה הזמרת האורחת, עם התזמורת, את המחזור הידוע של שבעה שירים עממיים ספרדיים מאת מנואל דה פאליה. זמרתה הזוהרת והמגוונת הלהיבה את המאזינים.

התכנית נחתמה בביצוע נאה של „סימפונית הפרידה" מאת היידן עם כל המשחק המסורתי עם נרות על כני התווים שמכבים הנגנים בעוזבם, לקראת סוף היצירה, את הבמה, עד שנותרים שני כנרים בלבד.

יהודה כהן

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 ארחות (ז'–ט') זהו תלוי גם בך.
08.40 ראשית קריאה: בלי סדרות צירה 1.
09.00 אנגלית (ה').
09.20 חשבון פשוט (ד') דיאגרמות וגרפים (כ).
10.10 אנגלית (ד').
10.30 רגע עם דודלי; שברו את הכלים (כ).
11.00 ערבית מדוברת (ד'–ה') כרם (אל זיתון).
11.15 אנגלית (ו').
11.30 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ מעלות מעלות (כ).
12.00 אנגלית (ח').
12.25 תלמוד: שניים אוחזין מי מפחד מארמית (כ).
13.00 גיאוגרפיה כללית (ז'–ט') בריטניה הגדולה.
13.30 אנגלית (יא – יב).
13.45 צרפתית: העשרה.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל רצף דפי הטלטקסט.
14.05 מגע־רדעשטקט (2) החשיפה לרעש מזיקה; מארק עורך סקר בקרב אנשים החשופים לרעשים הזקים; כיצד אנו שומעים את הקולות
14.35 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה מדובב לגיל הרך.
15.00 קשר משפחתי: זוית אברמסון נפגשת בפעם שוב משפחות קפסטן ויעקובוביץ. הם מספרים על מה שקרה להם מאז המפגש הראשון.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאותיים שניות לנחלת: דפי מידע טלטקסט.
15.55 גויה (פרק 5) „בעיני ראותי" בספרד נמשכים החיים על חורבות הטרור שהשליט המשטר הצרפתי. גויה מתבקש לצייר ולפאר את עמידתם האיתנה של בני סרגוסה והמלחמה עם הצרפתים. הוא מתעצב מהוראות האלימים שפקדו את ספרד ומתחזיותיו השונים.
16.50 40 – עד כאן: מגזין טלטקסט יומי כולל מידע היסטורי, סיפורי רקע ומשנים מ־40 שנות מדינת ישראל.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 זרבובאס – שם הפרק: „בחש מי בא לסעודה".
17.40 ושפת חיי – השלישיה מבלה בפיקניק על חוף הים באכזיב. שם הם פוגשים פיראט, שבא לחפש אוצר חבוי בחוף. משתתפים: ספי ריבלין, אסנת ויסינסקי, שלישיית „כמו צעצוע", עפרה הזה ולהקת גלגליות.
18.15 קסטן.
18.25 פסוקו של מקום – מבס אל בית השיטה.
18.30 קצור החדשות (ערבית).
18.32 סקירת תכניות – בלווי סקופיות.
18.35 ספורט – סקירת ארועי ספורט מן הארץ והעולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 הצפון והדרום – (פרק השמונה־עשר) גורלי האזארד – מפקד בכוחות הברית – נופל בשבי צבא הקונפדרציה בעת מארב. לצ'ארלס מיין מזדמנת עוד פגישה עם אוגוסטה בארקלי. כוחות הקונפדרציה מנחיתים מכה קשה בהתקפת־פתע על צבא הברית, במלכודת ששמו להם בשטח מיוער. המפקד גראנט מצבא הברית עומד לפני החלטה קשה. אורי, ההסוס מזוזלמה של מדלך, שוכר בלש פרטי למצוא אותה; במקום המסתור שלה בצ'ארלסטון – היא יולדת בן; אורי עצמו נפגע מירי של אנשי קומנדו צפוניים ומוצא עצמו בבית־חולים שבו וירג'יליה האזארד משמשת אחות (עברי־ערבי).
20.50 נקודות חן – סדרת טיולים.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 בשידור חוזר – שיחזור פשעים חמורים, שהמשטרה לא פענחה, והציבור נקרא לענות על שאלות ולעזור. התכנית נעשית בשיתוף משטרת ישראל. השחזורים נעשים בסדרות, לפי תיקי החקירה, ובהשתתפות העדים האותנטיים. בחלק הראשון יובאו שחזורים של מעשי הפשע, שיחות עם ראשי צוות החקירות והפניית שאלות לצופים. בחלק השני – דיווחים ועדכונים מסכמים.
22.35 שירלי באשי – אחות ויחידה עם הזמרת הבריטית ושיריה; כן קטעים בתכנית, המוסיקאי רוברט גולה והפסנתרן ריצ'ארד קלידרמן.
23.25 בשידור חוזר חלק השני: דיווחים ועדכונים מסכמים.
23.35 פסוקו של יום; חדשות הלילה ותוספי הספורט „חצי פנוי".

ערוץ 2

18.30 „עפיפונים" – סיפורים מפי ילדים על עצמם. על־ידי כך לומדים הילדים להכיר את בני גילם באזורים שונים של הארץ, את תחביביהם ואורחות חייהם. הפעם: 1. עיתון משפחה; 2. ילדה רקדנית; 3. ארמונות בחול.
19.00 „אנה קרנינה" (פרק אחרון) אביה של קיטי ולוין ממתינים ללידה וצוכים לראות את הבן שנולד. אנה מבקשת מסיבה לקבל תשובה סופית מקרנין באשר לגירושין ולדרוש בשלום בנה. סטיבה מדאיג ממצבה הנפשי של אחותו; הוא פוגש את קרנין שאינו מוכן לשמוע על אומו, המונה הגבורה של אנה. אנה אינה מוצאת מקום לפייס בינה ובין ורונסקי, ומאבדת שליטה על עצמה. היא מחליטה לנסוע אחר ורונסקי לבית אימו ולהיפרד ממנו סופית. בדרכה ברכבת ברור לה כי אין היא חפצה יותר בחיים. ורונסקי ממהר אל התחנה, אך מגיע מאוחר מדי. אנה זרקה עצמה מתחת לגלגלי הרכבת.
20.00 „דיוקן" – הסופר אהרן אפלפלד עלה לישראל בשנת 46 בהיותו בן 14. ספריו סובבים באימת השואה הממשמשת ובאה, או בשיקום ההריסות הפנימיות של ניצול עצמי הנקלע למצב חדש בארץ־ישראל. סיפורו הוא גם של מציאות הברית והתבטאות ביחס שלנו אל ניצולי השואה, שעדיין קשה להתמודד איתה.
20.30 „מוסיקת בלוז" – פסטיבל בלוז ושירי קאונטרי־בלוז ובלוז־בלוז. בין המשתתפים: ג'ון לי הוקר, ג'ק ויגלי, סוני לייד סלים ובלים בליס.
21.00 אוסף שירים ממצעדי הפזמונים באירופה.
21.15 להיטים בביצועם של ליטלטון, מורגי מייקל ומייק באגר.
21.30 „אמנים בניו־יורק" ציירים ופסלים היוצרים בסגנונות לא שגרתיים, כגון: ציורים על כלי רכב, על מקלטי טלויזיה, על מכשירי רדיו ועל ארונות.

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מדעו 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי התרבות (מצויירת); 15.30 סופר־בוק (מצויירת); 16.00 שופט הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „הלידרי העליזה" עם ג'ינג'ר רוג'רס; 18.00 ימים מאושרים (סידרה קומית); 18.30 לורן ושירלי (סידרה קומית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 מבנום (בלש); 21.00 פוטבול (סיבוב ראשון); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ערוץ 1); 16.20 בנקי ברוסטר (אנגלית) (ערוץ 1); 17.00 עבודות של צעירים (אנגלית, ערוץ 1); 17.25 אליפור סוויטס (סידרה אנגלית, ערוץ 1); 18.00 ברצונך יקירתי (סידרה צרפתית, פרק שני); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 מגזין ספורט (צרפתית); 19.30 חדשות בעברית; 20.30 האם משרדים אותך (קומדיה אנגלית); 21.10 ידיד ההבלים (סידרה אנגלית – על פי ספרו של טאקרי); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי באורך מלא.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניטוחה – מנדלסון: סימפוניות נעורים מס. 9; מוצרט: קונצ'רטו לפסנתר ותז' ק. 453, מס. 17; ראמו: „הגיגות אבהי" – אופרה באלט.
09.00 קונצרט בוקר – 1. שמידט: ואריאציות על שיר עם אמריקני; פרוקופייב: קונצ'רטו מס. 1 לכנור ותזמורת (ע"ג תיק); דביסי: „היכר" (ע"ג תיק); סנסנס: שלישיית פסנתר בפה מגור, אופ. 18; דליב: „קופליה" – מוסיקה לבאלט (ע"ג תיק).
11.57 פינת השיר – משירי אבנר סריגיני.
12.00 מן הסרטיה – זאן בטיסט לוייה: טריו־סונטה לשני חלילים וקונטינואו; היידן: סונטה מספר 33, בדו מינור, לפסנתר (אריה ורדי); שומאן: רביעיה במי במול מגור, לפסנתר וכלי־קשת, אופוס 47 (רביעיית הפסנתר: מילכה לקס, חיים טאוב, דניאל בנימיני, מרסל ברגמן).
13.00 בהאזנה ניטוחה – בנטו מרצלו: קונצ'רטו בדו מינור לאבוב וכלי קשת; טלמן: „מעיינים אזובות", קנטטה לסופראן, לאבוב ולבאסו קונטינואו; מוצרט: קונצ'רטו מס' 25 בדו מגור לפסנתר ולתז. ק. 503; באוזה: פנטסיית אביב לסופראן: אלט, טנור, בס, ופסנתר ותז'; גולדמארק: הפתיחה „באביב".
15.00 הסברה מוסיקלית – חוגה אנדרה חיידר בשיחה עם בני תגדל (תכנית חמישית) (ש.ח).
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – סדנת קונצרט של התז. הסימפ. של רדיו ברלין, ג. שמהה – שומאן: סימפוניה מס. 4 גירסה ראשונה (קונצרט־הסברים); תקרות „הגה נשיר" 1987 – קונצרט המקהלות האזורי.
18.00 דגש על תבינוע.
19.00 בין חברים – מיצירות: אלגר, ורדי, איפוליטוב־איבנוב, אונינסקי, דיליוס.
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התז' הסימפונית של רדיו שטוטגרט/מרינר – ווהן ויליאמס: הצרעות; וולטון: קונצ'רטו לויולה ותז (ט. צימרמן); ברוקנר: סימפוניה ברה מינור (מס. 0); המקהלה הקאמרית משטוטגרט־פ. ברטויס – מיצירות: מנדלסון, קרנק, ריינברגר.
23.00 מהאורי יצירות – י.ס. באך: המוסיקה הקאמרית; היידן: סימפוניות.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 „הוגה"
09.05 סלרדיו
10.05 שירוקוד
11.05 פניני בוקר
12.05 מעורב ים־תיכוני.
14.06 „בראש צעיר".
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
16.05 גיל הביניים.
17.10 „צבעי הקשת".
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 לכל אדם כוכב

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 „אלף אלפי ב„בית".
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושעשועים.
16.05 יומן כלכלי.
16.30 עלטוסריום ואנשים.
17.05 רגעי קסם.
17.55 קריאות ספר.
18.11 „שעה תנפשית".
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 זיק הדברים
20.05 סולם הזמורות – מצעד הפזמונים העשורתי.
22.05 קפה ראשה עם שמואל רוזן.
00.15 „באו ועדי"

רשת ג'

06.11 בחצרות לאשר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר חשוב.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבועים מי ידוע.
12.05 אחבה יומאומית.
13.05 רק בימי חול.
14.05 לי הלך שיר וברכה.
15.05 חדש חדש ומחודש.
16.05 הצצה יומית.
18.06 מצעד המצעדים – תזכורת פזמונים לקראת יום העצמאות.
21.05 קצת אחרת.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – מיטב של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 אדלה בוקר.
10.05 שירים עבריים.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 זר רח יומי.
13.55 40 לאחור – סיפור היום בתשיה.
14.05 פגישה יומית.
15.05 שירים לתע.
16.05 שירים עבריים.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 ספרא וסייפא – עניני ספרות צבאית.
18.45 משהו עולמי – עניני חוץ.
18.55 הודעות לחיילים.
19.00 מבזק יקיצות.
19.05 שירים מבאן.
20.05 בעיקר מוסיקה – המכללה המוסיקלית המשודרת, „השפעת האוניברסיטה היוונית על האמר והפזמון בארץ".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 שירים וארבע היום שחוה.
23.55 שיחת הצות – עם יצחק גרוסברג, ראש מועצת אור־יהודה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 עליזי בוקר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 צעד מצעד – וחבצות ספורט.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 ומפסקת עשר.
23.05 קול הזה הזאת.

פקסימיליה
MURATA
מורטה
מהירה ביותר!
נציגים

בית ליסין

אחד משלנו היום 29.2 ב־17.00 וב־20.30, ה' 3.3 תאטר' סאליב ב־20.30, מוצ"ש 5.3, א' 6.3 ב־20.30
הקיץ של אביה – גילה אלמגור מחר ג' 1.3 ב־21.00 ומנוית ה־300, לא תותר כניסת מאחרים
אריק לביא – כל החלומות ד' 2.3 ב־20.30, מוצ"ש 5.3 בית פרנקפורט והדר יוסף ב־21.00
פרפרים בראש עם עופרה ואיציק וינגרטן – לילדים ה' 3.3 ב־10.00 וב־11.30
שטנד אפ קומדי – אתה מצחיק אותה על הבימה עם: שמוליק ולוזלבס, רמי שטון, דודו וגולי ועוד ה' 3.3 ב־22.00
חיות – לילדים ו' 4.3 ב־10.00
אלף פרצופים – לילדים ו' 4.3 ב־12.30
בעל שימושי מאד ו' 4.3 ב־21.00
דפנה ארמוני ו' 4.3 ב־23.00
משחקונצרט – עדי עציון ועומק ז'ק במוסיקה קלאסית לילדים והוריהם ש' 5.3 ב־11.00
נסיך צפרדע – לילדים ש' 5.3 ב־11.30
המסע – יוסף שילוח בהצגת יחיד מוצ"ש 5.3 ב־21.00
שגעון בחלל כל ערב ב־23.15, ו' ב־14.30 וב־23.30, הקרנות נוספות ה' 3.3 ב־21.00
תניון מרווח צמוד לתיאטרון
ויצמן 34 כיכר המדינה תל־אביב
טל' הקופה: 216653, 257966

קולנוע

■ **תל־אביב**
אלנבי: לילה מגניב 9.40, 7.30, 5
אורלי: דיווג משמים 9.30, 7.15, 5
בית ליסין: 23.15 שיגעון בחלל
בן־יהודה: חיזור גורלי 9.30, 7, 4.30
גורדון: המעבר להודו 9.00, 6.00
גת: הקיסר האחרון 9, 6
דיזנגוף 1: דאן זה פלורט 9.45, 7.15, 4.30, 1.45, 11
דיזנגוף 2: מורים 9.45, 7.15, 4.30, 1.45, 11
דיזנגוף 3: תקווה ותהילה 9.45, 7.15, 4.30, 1.45, 11
הוד: החשוד 9.30, 7
הדייזנגוף: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 24 – סקס
הודה: ארצות הבכך 9.30, 7.15
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): רוד צ'ייזינג קרוס מס' 84 9.30, 7.30, 4.30
חן 1: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5.00, 2.00
חן 2: משחק הלבבות 9.50, 7.25, 5
חן 3: אי אפשר לקנות אהבה 9.50, 7.25, 5.00
חן 4: מולך חזר המיסות 9.55, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: יום במלכודת 9.50, 7.25, 5, 2, 11
לב 1: נערות עובדות 10, 8, 5, 2
לב 2: מלאכים בשמי ברלין 9.50, 7.30, 4.45, 2
לב 3: מגדל הדבורים 7.30, 5 ריקוד בחשיכה 9.50, 2
לב 4: סמפטו 9.50, 7.30, 5, 2
לימור: ללא מוצא 9.50, מגדל הדבורים 7.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מודיאין: עיניים שחורות 9.30, 7
מקסים: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00
סינמה ולשעבר אלנבי: תכנית רווי 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: סגור לרגל שיפוצים
סמדר: סגור
פאר: יופיו של החטא 9.30, 7.15
פריז: יהושע יהושע 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 וכוכית שבורה
צפון: מאנון 9.30, 7
שחף: עבבר הבארים 9.30, 7.15, 5
תמוז – רמת־אביב: קן השקיה 9.30, 7.00
תכלת: עשבי בר 9.45, 7.25, 5
תל־אביב: „הפשיטה על הפשע משאלת מוות" 9.30, 7.15, 5.00
הסינמטק הישראלי: 7 שיגעון התשל 9.30 צייד הצבאים

■ **ירושלים**
אדיסון: משאלת מוות 4 9, 7, 4.30
אורגיל: גלגלי תהילה 9, 7, 4.30
אוריון 1: חוכמת רחוב 9.15, 7, 4.30
אור 2: דאן זה פלורט 9.15, 6.45, 4.30
אור 3: דיווג משמים 8.45, 6.45, 4.30
אור 4: יופיו של החטא 9.00, 6.45, 4.30, 23 מנטי פייתון – טעם החיים
אור 5: יהושע יהושע 8.45, 6.45, 4.30, 23 חנה ואחיותיה
בית אגרון: 5.30 אי־מי חבר מכבב את 7.30 אקספרס של חצות 9.45 המכשפות מאיסטוויק
הדריה: מעקב צמוד 9.15, 7.00, 4.30
כפיר: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
מיכסנל: דיינר 9.00, 7.00
ספיר: נערות עובדות 9.15, 7
מרך: ארצות הבכך 9.00, 7, 4.30
רקס: חשוד 9.15, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: תקווה ותהילה 9.30, 7
6.30 שואה חלק א'

■ **חיפה**
אורה: יהושע יהושע 9.15, 7, 4.30
אירלי: נאיין 9.00, 6.45
אמפי־תיאטרון: סגור
ארמון: סגור
עצמון 3: ללא מוצא 9.10, 6.45, 4.30
חן: מאנון 9.00, 6.30
עצמון 1: משאלת מוות 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: שיגעון בחלל 9.15, 7.00, 4.30
פאר: מעקב צמוד 9.15, 6.15, 4.15
ק־ראור: יופיו של החטא 9.15, 7.00
רון: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
רב גת 1: חשוד 9.00, 6.30, 4.00
רב גת 2: הקיסר האחרון 8.10, 5.00

■ **קריות חיפה**
כפיר: גבי 9.15, 7.00
מביח: לילה מגניב 9.00, 6.30
אחזה: ריקוד מושחת 9.15, 7
בית העם: הסוסר מלוס אנג'לס 9.15, 7
היובל: ספורט הדמים 7

■ **חולון** ■ **בת־ים**
ארמון: יופיו של החטא 9.15, 7.00, 4.30
אורנים: יום במלכודת 9.30, 7.00
מגדל: שוחות בגדול 9.30, 7.15
מתביר קרית שרת: תעתועי שחר הקץ 4, בסיגרות האל 9.30, 7.15
סביר: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
עצמאות: ללא מוצא 9.30, 7.15, 5
ריקה: האלמנה השחורה 9.30, 7.15

■ **כפר־סבא** ■ **רעננה**
עתקל: עבבר הבארים 9.15, 7.00
הב: ריקוד מושחת 9.15, 7.00
אלחלו: סגור

■ **לוד** ■ **רמלה**
אורליה: סגור
בית ליבה: סגור
ארמון: הקשר הקקסצאי 9.30, 7.30
היכל התרבות: מרדף לוהט 9.30, 730

■ **נהריה** ■ **עכו**
הוד: יום במלכודת 9, 7
אדי־פוררוגי: סגור

■ **אשדוד**
ניצה: עבבר הבארים 9.15, 7
צבר: ועקת העשרים 9.30, 7.15
אשדודה: הנסיכה מבבלי הילב 9.30, 7.15

■ **אשקלון**
אגרד: ללא מוצא 9.30, 7.00
מאגרה: מלתעות 4 9.30, 7.30
רחה: מעקב צמוד 9.30, 7.30

■ **באר־שבע**
היכל התרבות: סגור

■ **הרצליה** ■ **רמת השרון**
היכל: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
מעון דניאל: נסיכים 9.30, 6.45
כוכב: 7.00 לה כבבה 9.30 האלמנה השחורה

■ **עפולה**
כנסיונרי: יום במלכודת 9.00

■ **חדרה**
חדרה: ריקוד מושחת 9.15, 7.00, 5.00

■ **נתניה**
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
אבצרה: חיזור גורלי 9.30, 7.15
שרון: מעקב צמוד 9.15, 7, 5

■ **קרית אונו**
כתניס: סגור
מרכז קהילתי: הצגת מסע פרנציסקו 18.30, 21.00

■ **פתח־תקוה**
שלום: זמם של כבוד 9.30, 7.15
היכל 1: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2: שגעון בחלל 9.30, 7.15, 5
היכל 3: משאלת מוות 4 9.30, 7.15, 5

■ **קרית שמונה**
שמיר: יום במלכודת 9, 7

■ **ראשל"צ** ■ **רחובות**
ג.ג. רון 1: חיזור גורלי 9.30, 7, 4.30
תעתועי שחר הקץ
ג.ג. רון 2: יהושע יהושע 9.30, 7.15, 5
קולנוע: יום במלכודת 9.30, 7.00
ראשונים: סגור
בית העם: דאן זה פלורט 7.00, 9.30
הוד: מולך חזר המיסות 9.15, 7.15
חן: ריקוד מושחת 9.15, 7.15

■ **רמת־גן וגבעתיים**
ארמון: מעקב צמוד 6.45, 7.15
ארמון: סגור
לילי: יופיו של החטא 9.30, 7.15
הדר: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
רב גן 1: הקיסר האחרון 9, 6
רב גן 2: ריקוד מושחת 9.30, 7.30, 5
רב גן 3: אי אפשר לקנות אהבה 7.25, 5
רב גן 4: ללא מוצא 9.45, 9.45, 5
שביט: יום במלכודת 9.30, 7.15
סינמטק אריה 800

האלופה נזקקה אמש להארכה (97: 97) כדי לנצח את אליצור נתניה 101:108

מאת משה כהן

בזה דבר עוד לא ראינו השנה בהיכל הספורט ביד־אליהו. שיטוטם הבורגע של מוני הורניק ואמא קנוער גרם להתלהבות יצרים וחירבון השחקנים להילחם על כל כדור והכדור להעניק לצופים חווית כדורסל מרתקת. שחקני מכבי ת"א ירדו למגרש מחוסים אך מרוצים מנצחונם לאחר הארכה על אליצור נתניה – 101:108 (97:97) (48:58).

ואמש הוא לא פתח בחמישייה הראשונה. גם מוליטר, מוטי דניאל, לא בלט במיוחד ואילו מוטי ארואסטי גילה עצבנות רבה, שגרמה להוצאתו מהמגרש תוך כמה דקות. משחקה של מכבי עדיין לוקה בחסר, אבל לחימת השחקנים יכולה להפיח תקוות בקרב ראשי הקבוצה.

אליצור נתניה הפתיעה לטובה. צבי שריף מתחיל לראות פרי לעמלו. אסף שחקני הרכש מתחיל להתגבש ליחידה אחת ואמש היו גורן, וייסמן ומאלוביק משכבם ומעלה. אין ספק, כי עם מעט יותר ניסיון וקור רוח היו הנתנייתים זוכים בנצחון מפתיע. אמש הוכח פעם נוספת, כי הפער בין מכבי ת"א לרוב הקבוצות צומצם והכל עוד פתוח.

את הנקודה הנרגיזה של המשחק היוו באמור השופטים ובעיקר סוד הורניק, שבמחצית הראשונה ממש התעלל במכבים ובמחצית השניה החל להחמיר עם הנתנייתים. הורניק חייב להבין, כי תפקידו לתת להצגה לרוץ ולא לעשות אותה.

המשחק היה בלתי צפוי במהלכו. ברוב דקות המחצית הראשונה הוליכה נתניה בהפרש שנע בין 2 ל־6 נקודות, אבל התעלות של ג'מצ'י, בשלהי המחצית, הורידה את חבריו להפסקה עם יתרון – 49:59. במחצית השניה הגדילה מכבי את יתרונה עד ל־14 נקודות – 54:68. כאן החלה התעוררות הנתנייתית והדקות הסיום המשחק הוצגו.

בשניות הסיום עלה המתח במגרש, כשליפין איבד את הכדור, שהגיע לוייסמן. אבל במקום להתקדם לעבר הסל, העדיף הנתנייתי לזרוק ממרחק והמשחק הסתיים בשיוויון – 97:97.

בפתיחות ההארכה היתה עוד נתניה בתמונה ואף הוליכה 99:101, אבל זאת היתה שירת הברבור של וייסמן וחבריו. הסוף היה של המכבים המנוסים – 101:108.

בסיום המשחק התחוללה סערת רוחות במגרש, כשראשי מכבי, ובראשם רלף קליין, השמיעו טענות חריפות נגד השופטים. קליין טען בזעם: "זה היה המשחק הטוב ביותר שלנו העונה, אבל השופטים הרגו אותנו. בכל הקריירה שלי עוד לא ראיתי כזה סיפור גרוע. האמת היא שבמחצית השניה השופטים קיפחו את נתניה, אבל זה קרה אחרי שום "גמרו לנו את השחקנים הבכירים".

● נקודות למכבי: ג'מצ'י (27), סימס (22), מאגי (18), באריל (17), כהן (8), דניאל (7), קורנליוס (4), ליפין (3).

● נקודות לאליצור: גורן (31), וייסמן (27), מאלוביק (15), נברסון (11), פייר (7), לוקאס (6), ברכה וקרמן (2 כ"א).

כדורסל

הבל שרק 2000 צופים חזו במשחק, שלמעשה היה בו הכל. 65 עבירות אישיות של השחקנים, מבצעי כדורסל מרגים, מאבק הדוק על כל כדור, מהומות עם השופטים ובעיקר, משחק מרתק ומהנה. עד כמה שהדבר נראה מוזר, שיחקה מכבי ת"א היטב. זמן רב לא ראינו את הצהובים נלחמים כך. את הפתעה הנעימה של המכבים סיפק לנו ויל סימס, שהיה כוכב המשחק. סימס לא התחשב בחבריו בעבר ובמשחק הצליח להדוק את חבריו בתמונת המשחק. יתר המכבים סבלו מחוסר יציבות. דורון ג'מצ'י היה גרוע בפתיחה, אבל בהמשך גילה כושר קליעה מעולה מרחוק. באריל היה טוב בפתיחה, אבל העבירות המרובות שנספגו להמכן, פגמו ביכולתו. איציק כהן הוכיח, כי טמון בו פוטנציאל רב, אבל חוסר ניסיונו פוגע קשות ביכולתו.

מיקי ברקוביץ המשיך לאכזב.

הפועל י־ם – בית"ר ת"א בהכרעת התחתית

מאת משה כהן

משחק התחתית המכריע בין קבוצות הפועל ירושלים ובית"ר ת"א, יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור ה־18 בליגה הלאומית בכדורסל.

לשתי הקבוצות יוכרע המשחק בבחינת להיות או לחדול. הקבוצה שתפסיד הערב, יכולה להתחיל להתכונן לקראת הצפוי לה בעונה הבאה בליגה הארצית. אין ספק, כי המתח והעצבים יגבו כינור ראשון. השאלה הגדולה תהיה איזו קבוצה תצליח יותר למצות את יכולתה.

לירושלמים יש את יתרון הביתיות. סביר להניח שהם יהנו מעידוד קולני של אוהדיהם המסורים. אולם, חניכיו של שמחה ריגר סובלים מחוסר יציבות. ריקי בראון, קיט בגט חבריהם מתקשים למצות את עצמם בגלל סיבות בלתי מובנות. הרבנים אמורים "מצוקר" לגבי בגט. הערב הוא ינסה לפצות את הירושלמים ע"י נצחון מתוק. להרכבה של ירושלים ישוב ארז חוו, שחולים מבציעה.

בית"ר תלויה בעיקר בחוסדי של "מלך הסלים" של הליגה, מרק סמפסון. יכולת טובה שלו תעניק לחניכיו של יאיר שרון נצחון חוץ יקר. שחקני ה"בגורה" איכזבו עד כה ומעניין יהיה לראות כיצד הם יתפקדו הערב.

גם בעיר הכרמל יערך מאבק מסקין. הפועל חיפה, שכבר הבטיחה את השארותה בליגה הלאומית, תנסה להפתיע את הפועל ת"א. אומנם התל־אביבים טובים יותר, אבל לנוכח הבעיות הכספיות של הקבוצה, קשה לדעת מה צפוי לנו הערב.

מפגש פיקנטי יערך באולם בית ציפורי בכפר גלעדי. הפועל גליל־עליון תארח את מכבי חיפה. לפני שבוע הוכנו החיפאים ע"י הגליל במסגרת חצי גמר גביע המדינה. אומנם לא נראה לי שחקני הגליל יצליחו לשחזר את נצחונם המרשים מלפני שבוע, אבל הם בהחלט מועמדים לזכות בנצחון.

שחקני מכבי ר"ג יארחו באולם אוסישקין את אליצור נוה דוד רמלה. למעשה, יתרון המתמודדים על הביתיות הדבר עשוי להקל על אריל ויליאמס וחבריו לזכות בנצחון.

שחקני הפועל חולון יהנו מיריבת אימון קלה ברמתה של מכבי נתניה. כל תוצאה, פרט לנצחון חולוני גבוה, תחשב להפתעה.

אולימפיאדת החורף

הנשים גנבו ההצגה בהחלקות החופשיות

מאת אודי שלגי,
מיוחד ל"דבר"

תחרויות ההחלקה האומנותית על הקרח הסתיימו אתמול בתכנית החופשית לנשים (50 אחוז מערך הציונים) והפכה לאחד משיאי האולימפיאדה. נשיא הוועד האולימפי הבין־לאומי, חואן אנטוניו סאמאראנש, העניק את המדליות ורשתות הטלוויזיה הקרינו שוב ושוב, עד אור הבוקר, את הופעת המנצחות.

קטרינה ויט המזרח־גרמניה, חזרה על הישגה מאולימפיאדת סאראייבו וזכתה במדליית זהב בצורה מרשימה, לצלילי "כרמן". אליזבט מאנלי מקנדה ניצלה הופעה כושלת של האלופה האמריקאית ואלופת העולם לשנת 1987, דאבי טומאס שחומת העור, ובעידוד קהל ביתי משולהב ובהצגת חייה, זכתה במדליית הכסף. מאנלי הפכה בן לילה לגיבורת קנדה והעיתונות ציינה את הישגה: "מדליית הכסף שווה זהב".

הפתעת התחרות היתה הופעתה של היפאנית הצעירה בת ה־18, מידורי איטו, אומנם זכתה רק במקום השישי, אך ציוניה ברמה הטכנית היו גבוהים מהזוכות במדליות. רק ציונים נמוכים ברמה האומנותית מנעו ממנה מקום גבוה יותר. מאחר וגם המזרח־גרמניה וגם האמריקאית הודיעו על פרישתן ולא ישתתפו באולימפיאדה הבאה, נסללה הדרך בפני היפאנית המגרבת, הסובייטית קירה איוואנובה (רביעית) וג'יל טרנר האמריקאית (חמישית). אגב, קטרינה ויט מתכוונת להתחיל בקריירה כשחקנית קולנוע ודבי טומאס להשתלם ברפואה ספורטיבית.

הנשים והמדליות: משמאל לימין – אליזבט מאנלי, קטרינה ויט ודבי טומאס.

רק 2 מדליות לישראל בי"א

נבחרת ישראל זכתה בשתי מדליות בתחרות ההאבקות ע"ש י"א חללי מינכן. במשקל עד 48 ק"ג זכה ארז לוי במדליית [illegible] שנוצח בגמר [illegible], שרד ממערב־גרמניה.

היאבקות

שוד גבר לפני כן על האולימפי של ישראל, דב גרוברמן. במהלך הקרב נפגע גרוברמן בצלעו ולאחר מכן התברר, כי נשברה. גרוברמן זכה במדליית ארד.

יתר הזוכים: 42 ק"ג – מיואזי צ'סמשו (רומניה); 57 ק"ג – ראפיס יילדים (מערב־גרמניה); 62 ק"ג – ג'וף סוויגה (הונגריה); 68 ק"ג – מגרה קרדה (רומניה); 74 ק"ג – רונר טלייריך (שוודיה); 82 ק"ג – סורין הרציה (רומניה); 100 ק"ג – גרהרד הימל (מערב־גרמניה). במשקל זה עמד להשתתף האולימפי של ישראל, אבן ברנשטיין, אך הוא שבר את אפו לפני כמה ימים בשוודיה; 130 ק"ג – תומאס יואנסון (שוודיה).

הפועל ראשל"צ – מכבי נתניה 14:23

מאת שמואל קליגר

קבוצת הכדוריד של הפועל ראשל"צ עשתה אתמול צעד מכריע לקראת השתתפות בצמרת בפלייאוף, לאחר שגברה, במחזור הסיבוב השני, על מכבי נתניה 14:23 (5:12).

הפועל ראשל"צ ממשיכה להוליך את הטבלה יחד עם האלופה, מכבי ראשל"צ (הביסה את מכבי קרית־שרת חולון ב־20 שערים – 15:35. זאב דרזנר הבקיע 7 שערים). הפסדם של הנתנייתים גרע מסיכויי קבוצתם. למעשה רק שתי הקבוצות מראשל"צ והפועל ר"ג, המדורגת שלישית (ניצחה את מכבי פ"ת (26:32) נותרו בעמדות המאפשרות סיכויי השתתפות במשחקי הגמר־יה, בסיום הליגה הסדירה.

הבולט בשורות הפועל ראשל"צ היה דן קושניר עם 4 שערים. המאבק היה חד־צדדי ברוב הזמן וגם בזה יש משום הפתעה, שכן ניתן היה לצפות למיפגש צמוד בהרבה עם סיכויי הפועל של מכבי נתניה.

● שערים להפועל ראשל"צ: דיין 5, קושניר 4, אקרמן 4, ודר 4, שלום כהן 2, נחמני 2, פרי 1, רזן 1.

● שערים למכבי נתניה: הרבון 3, אלסקוואגה 3, לימן 3, פינקלשטיין 2, דוידאי 2, שרטר 1.

מכבי רחובות ניצחה את הפועל נוף־ים 18:27 (חיימוביץ' הירבה להבקיע למנצחים – 8 שערים ובלוזר הבקיע למנוצחים – 7.

הפועל פ"ת ניצחה את ארזים ר"ג 22:28, כשאיתן שיבי היה הבולט במלאכת ההבקעה – 11 שערים.

הפועל רחובות ניצחה את אליצור הרצליה 15:17, כשהמבקיע הראשי משיח עם 6 שערים.

הצ'כי ירוסלאב באנאק (בלבן) "מחסל" שני יריבים קנדים, במיפגש הוקי הקרח בו היתה ידם של הקנדים על העליונה.

ה"בתולה הקדושה" לא סייעה לפאסקארה מול נאפולי 1:0

שער של ברונו ג'ורדאנו בדקה ה־40, היקנה אתמול נצחון לאלופה נאפולי על פסקארה 0:1, במחזור ה־20 בליגה האיטלקית בכדורגל.

תושבי פסקארה אוכזבו קשות, כאשר נגוזה תקוותם לראות את נבואה מה"בתולה הקדושה" אשר הורימה אלפי צליינים לפסקארה. הם אף ציפו למזל עבור קבוצתם, אבל זו הפסידה בבית.

מילאן, ללא כוכבה ההולנדי רוד חוליט שהושעה ממשחק אחד, ניצחה את סמפדוריה 1:2. אנטוניו וירדיס בדקה השביעית ופאולו מאלדיני (70) הבקיעו למילאן. פלכיר בונומי (17) לסמפדוריה.

לנאפולי חמש נקודות יתרון (35) על מילאן ושמונה על רומא, שגברה על יובנטוס 0:2, משעריו של ססמנו דסידרי (63 ו־78). החלוץ ההולנדי של "יובה", איאן ראש היה צל של עצמו והחמיץ כמה הזדמנויות להבקעת שערים.

בתחתית הצליחה אמפולי שפתחה את העונה עם חמש נקודות פיגור, בעקבות השערוריה אשתקד לנצח 0:2 את אסקולי, משעריהם של פאולו באלדיירי ואנריקו קוציי.

יתר התוצאות: אבלינו – פיורנטינה 1:1; קומו – פיזה 0:0; טורינו – צ'סנה 2:2; ורונה – אינטר 1:1.

לוטון – ארסנל בגמר גביע הליגה האנגלי

לוטון טאון תשחק ב־24 באפריל בוומבלי, מול ארסנל בגמר גביע הליגה האנגלי, לאחר שניצחה במשחק הגומלין את אוקספורד 0:2. המשחק הראשון נסתיים בתיקו 1:1. בראיין סטין (33) ואשלי גריימס (42) הבקיעו ללוטון.

ארסנל מחזיקה בגביע זה מאשתקד.

שישיה נוספת לאיינדהובן

האלופה המוליכה בהולנד קבוצת פיליפס איינדהובן, השיגה נצחון חוץ גבוה על הלגראס 1:6 ויש לה 43 נקודות מ־23. משחקים והפרש שערים 88–19.

אייאקס אמסטרדם במקום השני (35) עם משחק עודף ניצחה את אוטרכט 0:1 ומקדימה בשבע נקודות את וילהם שסיימה בתיקו 2:2 עם רודה, קבוצתו לשעבר של מוטי איוניר.

פיינורד רוטרדאם במקום הרביעי (27) עם 22 משחקים, הביסה בדרבי את ספארטה 1:5.

פאוק – פאנאתינאייקוס 1:4

במחזור ה־21 בליגה היוונית בכדורגל, הביסה פאוק סאלוניקי את פאנאתינאייקוס 1:4.

לאריסה צועדת בראש הטבלה עם 30 נקודות לאחר שסיימה בתיקו אפס עם פאנטראייקוס ומקדימה בנקודה את פאוק וא.א.ק אתונה שגברה על אופי 1:2.

אליפות הקט רגל השניה תפתח מחר

מאת שמואל קליגר

28 קבוצות (11 מהליגה הלאומית ו־9 מהליגה הארצית) יפתחו מחר את אליפות הקט רגל השניה של ישראל בתקציב שיא של 300,000 שקלים ועם פרסים כספיים ניכרים לזוכות, נמסר אתמול ע"י יצחק מרד, יו"ר הוועדה המארגנת של הענף.

לקבוצה שתזכה במקום הראשון, יוענקו 50,000 שקלים; במקום השני – 30,000; במקום השלישי – 15,000 ובמקום הרביעי – 10,000.

אם נזכיר שבעונה החולפת לא זכו הקבוצות לפרסים כספיים בכלל וכן העובדה, שהפעם הטורניר יערך בעונת החורף הנוחה לקיום משחקים באולמות, נראה, כי מדובר בשיפור ובעניין של ממש לקבוצות ולאוהדי הענף החדש, העושה את צעדיו הראשונים בארץ.

המארגנים ציינו, כי האליפות תהיה הכנה לפתיחת ליגה סדירה לקט רגל שתחל בעונה הבאה. פבלוס קיבסלניק אמר, שהלימה באליפות עגולה בקבוצות וכי הוא מקווה שהקבוצות ינהגו ברצינות והראויה וימשכו הקהל למשחקים.

הקבוצות יחולקו גאוגרפית ל־4 בתים. השלב המוקדם יהיה בשיטת ליגה של סיבוב אחד ויסתיים ב־29 במארס. משלב רבע הגמר יהיו המשחקים בשיטת נוקאאוט. שיטת המשחקים תהיה בהתאם לנהוג באירופה עם הכדור במימדים הרגילים, להבדיל מהשיטה הדרום־אמריקאית, השונה בכמה סממנים וגם במבנה הכדור.

כל קבוצה מונה 5 שחקנים, לרבות שוער, המשחקים יהיו בשלב הראשון פעמיים 20 דקות ובשלב הבא פעמיים 25 דקות. במהלך המשחק אפשר יהיה להחליף שחקנים כמו בכדורסל, כך ששחקן שיוצא יוכל לחזור למשחק.

אנדרלכט נוצחה בביתה

האלופה הבלגית אנדרלכט נוצחה במגרשה על ידי בירסחוט 2:1.

מכלן שסיימה בתיקו אפס עם מנטשוויידן ואנטוורפן שגברה על פ.צ. בריד 0:2 צועדות בראש עם 35 נקודות מ־23 משחקים לפני בריד (33) וליאר (29) שסיימה תיקו אפס בדרבי עם סטנדרד.

● במשחקי ליגת הכדורסל המקצועית בארה"ב הושגו התוצאות הבאות: דאלאס – פילדלפיה 91:100; ושינגטון בולטס – פניקס סאנס 106:116 (ג'ף מאלון קלע 47 נקודות לבולטס); סיאטל – גולדן סטייט 111:114 (אליס 30 למנצחים); לוס אנג'לס קליפרס – קליבלנד 96:97.

הודעות תמיכה באופק ואבימור למזכ"ל הפועל

ההתמודדות על תפקיד מזכ"ל הפועל בין יצחק אופק לבין יעקב אבימור צוברת תאוצה. הודעות תמיכה לשנים ולעתונות מקימות יחסי ציבור ורצון להשפיע על הבוחרים.

● דוד המשך במפלגת העבודה, המורכב מראשי ערים, מועצות מקומיות, חברים בוועדה המרכזת ומזכירי מועצת פועלים, החליט בישיבתו בתל־אביב על תמיכה במועמדותו של יעקב אבימור, מזכיר מועצת פועלי עפולה, לתפקיד מזכ"ל הפועל. "חוג דוד המשך רואה בתפקיד מזכ"ל הפועל תפקיד מרכזי של שליח תנועתי, ותומך בהודעתו של מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ששליח יכהן בתפקיד שתי קדנציות. המזכ"ל הנוכחי מסיים קדנציה שלישית" – מציין משה כהן, יו"ר דוד המשך, בהודעה לעתונות.

● סיעת מפ"ם הודיעה ליצחק אופק, כי היא תומכת בו לכהונה נוספת כמזכ"ל הפועל. בהחלטת הסיעה נאמר, כי "אחדות השורות חייבת להיות בראש דאגתנו וכך להחזק כל נסיון להכשיל את קידום הפועל. לצערנו לא מעט אורבים בחוץ, ולאחרונה גם מבית, שאין טובת ההתאגדות לנגד עיניהם".

כן נאמר, כי אופק ראוי לאימון מלא בהמשך כהונתו בהנהגת הספורט הישראלי הפועל. החלטת מפ"ם נמסרה על־ידי יו"ר א הלבן מטה מפ"ם ואברי גביש יו"ר סיעת מפ"ם בהפועל.

● גם ועדת הספורט של התק"ם במרכז הפועל תומכת בהמשך כהונתו של אופק. במכתב החתום על־ידי שמשון בוכר מקיבוץ שדות־ים, שהוא גם מרכז סיעת התק"ם בהפועל, מביעה התק"ם אימון באופק ומצהירה על תמיכתה בו. ● מזכירות הפועל במחוז הצפון רשמה בפרוטוקול של ישיבתה האחרונה הבעת תמיכה במועמדותו של יצחק אופק לקדנציה נוספת כמזכ"ל הפועל. כמו כן הודיעו על תמיכה באופק העירות המחוזיות של הפועל ירושלים הפועל חיפה, וכן מזכירות הפועל במחוז ת"א.

● כן שלחו הודעות תמיכה סניפי הפועל פ"ת, עכו ונהריה.

דף חשבון אחרי שבת

הקבוצות מהמרות על הטוטו

מאת ניסן פרידמן

לאחר משחקי המחזור ה־2 בגביע הטוטו, שנערך שלשום, מסתבר שיותר קבוצות לוקחות השנה ברצינות את המפעל. הפרסים הכספיים הקודמים עשו את שלהם. איך אמר יו"ר מועצת ההימורים, אריה זייף: "כשהקבוצות יראו כל יום שלישי את הצ'קים שמקבלים, יתייחסו בכבוד וברצינות לגביע הטוטו".

אם, בכל זאת, נראה היה לכתבים ולצופים, שהקבוצות עדיין לא מספיק רציניות, זה לא בגלל המפעל, אלא משום שכך נראה הכדורגל שלנו. גם בליגה לא משחקים טוב יותר. בשבת, הגיעו קבוצות רבות מוכנות ובהרכבים חזקים. למשל, שמשון, שניצחה בימק"א. מכבי נתניה, שהביסה את מכבי ת"א. צפריירים, בני־יהודה הפועל ת"א.

מכלל הקבוצות בעלות שחקני מפתח בנבחרת כבית"ר י־ם, מכבי חיפה, מכבי ת"א הפועל פ"ת. מכל מקום, כדאי להשקיע בגביע הטוטו, מכיוון שלא בכל יום זוכים להכנסות גבוהות כל־כך עבור נצחון או אפילו תיקו. שתי קבוצות הפרברים, שמשון ובני־יהודה, שכבר ניצחו פעמיים העשירו את קופותיהן ב־45,000 ש"ח. מכבי פ"ת, שנוצחה פעמיים, קיבלה את פרס התנחומים עבור ההשתתפות: 10,000 ש"ח. גם זה משהו. אז, אם הטוטו החליט לחלק דמי כיס לקבוצותינו העניות, לפחות מצא לעשות זאת בדרך מכובדת. על הצופים זה לא עושה רושם. הם מעדיפים לצאת לטבע ולהמתין להתחדשות הליגה.

בארבע עיניים

יעקב בלדב, שוער מכבי נתניה:

לאוהנה ישכחו את הפרשה; מוזר שלנתניה לאומי אחד

מאת ניסן פרידמן

אריה חביב הוא שוער בין־לאומי ותיק ומנוסה (בן 33, 26 משחקים בנבחרת), אך מאמן מכבי נתניה, זאב זלצר העדיף על פניו את יעקב (קובי) בלדב, רק בן 22, קפטן נבחרת הנוער לשעבר. לשניהם זו הפכה להיות עונה מוצלחת. חביב שמר על רשת נקיה במשך 11 משחקים במדי הפועל חיפה מצמרת הליגה הארצית. בלדב, שוער ליגה טוב וכשרוני, שהגיע לנתניה מנצרת־עלית, רואה את הטבלה הלאומית מלמעלה.

בתקופת הפגרה, כשנתניה פתחה פער של 3 נקודות בפיסגה והנבחרת יצאה לאוקיאניה, פנינו לקובי בשלוש שאלות.

★ א, כשוער: כיצד אתה רואה את בעיית השוערים בנבחרת ישראל?

"בסך הכל, מיודיך החליט לתת אשראי מחודש לבוני גינצבורג. הוא בהחלט שוער־טוב. לגבי חילוף השוערים הרכים בתקופת ההכנה, אני מעריך שהיתה למיודיך בעיה, אך הוא פתר אותה. שוער זה חלק חשוב מאד בקבוצה וצריך להיות בטוח במאה אחוז בשוער שלוקחים. אישית, אני מקווה שבעוד כמה שנים, כשאצבור יותר בטחון ונסיון, אגיע לסגל הלאומי".

★ ב, כשחקן מכבי נתניה: האם לא מוזר שרק שחקן בודד מייצג את המובילה בנבחרת?

"כן, זה משונה. זה יכול לקרות רק בישראל. גם להפועל ת"א, השניה בטבלה, רק נציג אחד. בעוד שלמכבי חיפה ולמכבי ת"א, שמצויות בפלייאוף התחתון, יש 7 נציגים בנבחרת. זה עניינו ואחריותו של המאמן וככה הוא החליט. העיקר, שיצליחו. לנתניה חשוב להצליח בליגה. טוב שנגיע לפלייאוף במקום ה־1, כדי שנארח את הפועל ת"א בנתניה".

★ ג, כקפטן נבחרת הנוער, שהיתה מעורבת בפרשת קובלנץ: מה דעתך על פרשת אוהנה?

"קשה לדון אותו. איני יודע מה אני הייתי עושה. הייתי רוצה להיות במקומו בבלגיה, אך לא להיות בבעיה שלו עם הנבחרת. הוא בבעיה מסובכת וקשה. אני מאמין שבעתיד ישכחו לו את זה. כי מי היום זוכר את "פרשת קובלנץ", (בגללה הושעו כמה שחקנים מהנבחרת, וביניהם בלדב. נ.פ), ומי זוכר היום שכל המדינה הודיעה שאבי כהן שיחק בליברפול ביום כיפור. הוא חזר להיות קפטן ואיש לא זוכר מה היה".

הפועל אישר המשך 2 זרים בכדורסל

מזכירות מרכז הפועל, בישיבתה אתמול, קיבלה את המלצת חברי הפועל באיגוד הכדורסל ואישרה ברוב קולות את המשך שיתוף שני שחקנים זרים בליגה הלאומית בכדורסל. האישור הוא רק לעונה הקרובה 89–1988.

לאחר בחירת המוסדות החדשים של ההתאגדות, בסוף מארס 1988, תתכנס המזכירות החדשה ותדון על המשך שיתוף השחקנים הזרים בעונת המשחקים 89–1990.

מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, דיווח לחברי המזכירות, על אישור הוועד האולימפי הבין־לאומי למתן חסות לצליחות הכנרת ההעפמית. נוסף להמחאה ע"ס 15 אלף דולר, אישר הוועד האולימפי הבין־לאומי להשתמש בכל הפירסומים של הצליחה בסמל הרשמי שלו ולהניף את דגלו. אופק הדגיש שרק חגיגות אירועי ספורט בכל העולם נערכים בחסות הוועד האולימפי הבין־לאומי.

בתחילת הישיבה התייחדה המזכירות לדקה דומיה עם זכרו של מרדכי תמיר, חבר קיבוץ תל־יוסף שהיה ממייסדי הפועל וחבר במוסדות המרכזיים של ההתאגדות.

הנבחרת נסערת על הטיסה המתישה שני אימונים צמודים בכל יממה

מלבורן (שירות "דבר"). – שני אימונים צמודים לנבחרת הכדורגל של ישראל ביממה הקרובה. אחד מהם ייערך בערב, בשעה זהה לשעת המשחק, והוא יתקיים באיצטדיון האולימפי הוותיק של מלבורן, שם גם יהיה המיפגש הראשון עם נבחרת אוסטרליה, ב־6 במארס.

לאט, לאט מתאוששים השחקנים מן הטיסה המתישה סביב חצי העולם, עד שדרכו רגליהם על אדמת היבשת החמישית. ואם לא די בכך, עבור גם מסלול קשה של שלטונות המכס. לרבים הפכו ממש את המזוודות, סתם כך בתוספת של לעג, כי הנבחרת המקומית "תטרוף אתכם לארוחת ערב" (המשחק נקבע ל־08.30 בערב שעון מקומי).

מוטי איוניר, אחד השחקנים היותר מנוסים בנבחרת בגיחות לחו"ל, אמר אתמול לשירותי ישראל, כי הוא מקווה ששבוע המנוחה, עד תחילת המשחקים, יאפשר לכל הסגל לחזור אל השעון הביולוגי האישי שלהם, כולל אלי כהן, שהטיסה הארוכה הרגה אותו עד כדי כך, שלא התייצב בבוקר לאימון הראשון והעלה את לחץ הדם של המאמן מיודיך. זה הצטבא, כי ישלח הביתה כל שחקן, אשר יפר משמעת אימונים, או יהווה מטרד מכל סוג שהוא.

בעיות לכהן ורונטל

בינתיים התעוררו בעיות עם שני האיתיוקים: אבי כהן מגלגו ודני רונטל מבריזי. גם אצל הקבוצות האלה לא ראים בעין יפה התעופפות שחקני הרכש לתקופה כל־כך ארוכה. אבי כהן הודיע ל"בוס" שלו, סונס, כי הוא ייצא לאוסטרליה בכל מקרה לשרת את נבחרתו. גם עמדת רונטל דומה, אבל מיודיך כבר חשב על מחליף לרוני, לפחות במשחק הראשון, כי הוא יגיע עייף מאד מהטיסה מבלגיה, כמעט ישר לתוך המשחק.

מי תיכנן את המסע

כל המשלחת עוד לא נרגעה מן הטיסה הארוכה דרך לוס־אנג'לס, שתוכננה בשביל הנבחרת זמן רב לפני מועד היציאה. חבר הנהלת המשלחת, רובי ריבלין, שעלה על התפקיד זמן קצר מאד לפני שעת השין, לא ידע בדיוק כיצד זה קרה, אבל הוא היה נרגז מאד והכל.

כינו את המסע הסהרורי הזה כשערוריה עם מקום להקמת ועדת חקירה. במסמס הסתבר, כי רופא הנבחרת, ד"ר רוסנובסקי, התריע בכתב על המהול הזה בתל־אביב, אך קיבל נזיפה על התערבותו בעניין לא לו. והוא נדם עד שישב במטוס, ראה את הסבל והגל לזמר...

75 דקות אימון

מיודיך התרתח כבר מהרגע שהרגיש, כי השחקנים אינם להוטים אחרי אימון, נוכח עייפותם המצטברת. חמתו עלתה עוד יותר, כאשר אלי כהן לא התייצב לאימון, שנמשך 75 דקות. רוב השחקנים חרקו שיניים והגיעו הרבה. אחר כך כבר לא היה תיאבון לארוחת הערב, שרק בה נודע על הקאמבק של אלי כהן, שלא יצא את פתח חדרו. כאן באה ההצהרה של מיודיך, כי לא ירשה הפרות משמעת מכל סוג והמסר שלו הובן יפה.

ד"ר רסנובסקי אמר במלבורן, כי לפי דעתו יזדקקו כל השחקנים ליותר משבוע ימים כדי להינפש ולהחלים מן הטיסה. הכדורגלנים הלינו על כי לא טסו דרך בנגקוק, כמו ב־1985, בטיסה שהסכה יותר משמונה שעות. "ידעתם על הטיסה הזאת יותר משנה ולא הצלחתם לסדר משהו נורמלי", התלוננו השחקנים בפני מנהל הנבחרת, אברהם בגדורי, שהתקשה להתגונן מפני ההתקפה של השחקנים הסחוטים והמתוסכלים.

מלמליאן סובל ממתיחות רצועה

אותות המציאות מן הליגה המשחק האחרון נגד אנגליה, עדיין נותנים אותות בכל המצועים. אורי מלמליאן, עליו אמרו, כי רגלו נסוקה במיפגש את שחקן אנגלי, סובל ממתיחות רצועה ברגלו, אבל הוא אופטימי ובטוח לו שעד למשחק הראשון יהיה כשיר. באימון הראשון גילה יכולת סבירה, אף כי התלונן על קשיים.

בינתיים הסתבר, כי שתי נבחרות בבית שלנו קיימו ביניהן משחק אימון. היו אלה נבחרות אוסטרליה – טאיוואן והמשחק הסתיים בתוצאה 0:3 לאוסטרלים. המשחק הזה זכה לסיקור מינימלי, כמה שורות בעיתונות המקומית.

הכרזות / **פוליש וניקיון** / **נרשמו לנישואין** / **שירותים** / **שוק המציאות** / **ירושלים** / **ריפוי והרזיה**

[illegible classified advertisements]

מדינת ישראל וארץ ישראל

בעריכת **אדם דורון**

בספר שנכתב בידי 14 אישים שהם אנשי חינוך בעיקרם ובעלי השקפות ונטיות אידיאולוגיות שונות, באים בו לידי ביטוי קשת רחבה של נקודות ראות רעיוניות של הכותבים השונים וכן ההשקפות המנוגדות הרווחות בקרב אזרחי ישראל ויהודי העולם בנושא זה.

קשת רחבה של דיעות, המשתרעות מן התפיסה בהיסטוריה של עם ישראל אשר ראתה כבר בארץ ישראל מושג עמום ועד לתפיסה שראתה בארץ ישראל דגל במערכת על עצמאות מדינית על ידי הגשמה עצמית בידי העם, דהיינו הקמת מדינת ישראל.

מחיר הספר 35 ש"ח כולל מ.ע.מ.
למנויי "דבר" 27 ש"ח כולל מ.ע.מ.

המעוניינים לרכוש את הספר, שלחו לספרית "דבר" צ'ק ע"ס 27 ש"ח וקבלו את הספר בדואר חוזר.

לכבוד
ספרית "דבר"
ת.ד. 199
תל־אביב
אני מבקש לרכוש את הספר "מדינת ישראל וארץ ישראל"
רצ"ב צ'ק ע"ס 27 ש"ח לפקודת "דבר" נא לשלוח אלי את הספר על פי הכתובת

שם ומשפחה | עיר | רח' מס' | מיקוד

חתימה | תאריך

هكذا من الأصل

פרס העבודה ע"ש נמיר תשמ"ח

כוחנו הוא באדם – בכושרו, כישוריו וחריצותו

פרס העבודה ע"ש מרדכי נמיר ז"ל – מי שהיה המזכיר הכללי של ההסתדרות, שר העבודה בממשלת ישראל וראש עירית תל־אביב – מוענק מטעם ההסתדרות, זו הפעם האחת־עשרה, לעובדים מצטיינים, יחידים וצוותים, גברים ונשים, צעירים וותיקים, הניצבים בשורה הראשונה של חזית העבודה והייצור, ומסמלים – בעצם מעשיהם, דבקותם ונאמנותם – את מאות אלפי העובדים בישראל – מהשדה והסדנא, מהפיגום והמרפאה ומענפי השירותים לסוגיהם; תושבי העיר והכפר, עיירות הפיתוח וההתיישבות העובדת; המשכימים כל בוקר לעמל יומם במסירות ובאמונה, והרואים בעבודתם לא רק מקור מחיה, אלא גם, ולא פחות מזאת, יעד, שליחות ומשימה.

פרס העבודה נועד לבטא את הכבוד והיקר שאנו רוחשים לעבודה ולעובד, והוא בא להעלות על נס את המאמצים והיוזמה, תבונת הכפיים ועמקות החשיבה, המושקעים על־ידי פועלי ישראל בקידום הייצור והתפוקה מבחינת היקף והאיכות, וזיעול ושיפור כושר התחרות שלנו בשוקי חוץ גם יחד – כדרך האחת והיחידה להצעדת משקנו הלאומי לקראת אי־תלות כלכלית ולהבטחת חוסן חברתי ורמת חיים נאותה לכלל אזרחי ישראל.

מדינתנו, כידוע, לא נתברכה בריבוי אוצרות טבע או במקורות אנרגיה יתרים משלה. אוצרנו האחד והעיקרי הוא, איפוא, המאגר האנושי; כלומר – כושרו, כישוריו, חריצותו וכושר ההמצאה והחזון של האדם העובד. ואכן בשנת ה־40 למדינה, ובעיצומה של המערכה הכבדה שאנו נתונים בה להגברת הייצור והיצוא ולהחלפת יבוא, לקיום היציבות המשקית ולהבטחת חלוקה צודקת ושוויונית של הנטל – העובד בישראל הוא מקור התקווה והאמונה כי, אמנם, נשכיל לצאת למרחב, לקדם את משקנו ולבנות את ישראל כמדינה מודרנית, מתקדמת, דמוקרטית וחופשית ובעלת רמה טכנולוגית גבוהה, המבטיחה רמת חיים הוגנת ואיכות חיים גבוהה לתושביה, מעניקה עמדת בכורה לעבודה ולאדם העובד בתוכה ומעצבת חברה המושתתת על עיקרי השוויוניות והצדק הסוציאלי.

מיטב ברכותי ואיחולי, בשמי ובשם ההסתדרות כולה, שלוחים למקבלי הפרס – יחידים, קבוצות וצוותים, וכן לוועדת הפרס ולוועדת השיפוט שלידה – על טרחתם בקיומו וביצועו של מבצע נכבד וחשוב זה. בכוחות משותפים ובאמונה מחודשת נעשה ונפעל לביצור המדינה, לחיזוק המשק ולקידום החברה בישראל.

בברכה

ח"כ ישראל קיסר
מזכ"ל ההסתדרות

פרס העבודה של ההסתדרות יוענק היום, י"א באדר, ל־12 יחידים ושישה צוותים

פרס העבודה של ההסתדרות ע"ש מ. נמיר יוענק היום, י"א באדר, 29 בפברואר, בטקס חגיגי שיערך באולם הסתדרות המורים במעמד מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, שר העבודה והרווחה משה קצב ומזכיר מועצת פועלי תל אביב תדי קאופמן. זאת הודיע היום עוזי בלוך יו"ר ועדת הפרס.

עוזי בלוך ציין שהזוכים נבחרו מבין כ־1500 מקומות עבודה ברחבי הארץ. יום הפרס, נפתלי בן משה, ציין את החשיבות המיוחדת להרגשת הצטיינות עובדים מכל גוני קשת העשיה בארצנו. זוכי פרס העבודה של ההסתדרות מייצגים את ישראל העובדת; החלוצית והשרשית, ומצטיינים בהעלאת פריון העבודה והייצור, אמר.

ואלה הזוכים בפרס העבודה של ההסתדרות לשנת תשמ"ח

יעקב אלחדד מנהל כח אדם ותפעול במפעל "אגיס" בירוחם, זוכה בפרס בזכות מסירותו הגדולה ויצירת יחסי אנוש למופת במקום עבודתו.

אלחדד שהחל את עבודתו לפני 12 שנה ב"אגיס", מפעל לייצור תרופות, כפועל חסר נסיון קודם בתחום זה, הצטיין בעבודה ועבר השתלמויות. כתוצאה מכך התקדם עד לתפקידו הנוכחי.

יהושע אלישע, גורן מילוי וגהבן במפעל "ליגת" בקרית גת. הוא בעל תפוקה גבוהה ביותר בייצור, יוזם ומחדש שיטות עבודה. אלישע עובד ב"ליגת" חמש שנים ומתבלט כבעל מקצוע מעולה, שאין לו חשבון של "זמן" ו"שעות" כשנדרש למשימת ייצור מיוחדת במינה.

זויה ביקובה מהנדסת העומדת בראש צוות פיתוח מבדקים לייצור במפעל "סלרד" בלוד. זוכה בפרס על פיתוח קונצפציה של מבדקים ויישומם בבניית מבדקים יעודיים ואוניברסליים לשימוש בקווי הייצור. כתוצאה מפיתוחיה הביאה לשיפור תפוקה ב־400% ולחסכון שנתי של 350 אלף דולר.

אסתר בן זקן, אחות אחראית במרפאת קופת חולים בקרית שמונה. זוכה בפרס על גילוי מסירות למופת, דאגה לחולה הזקוק והדרכת משפחות החולים על ידי היחידות שבאחריותה. אסתר יזמה, בין השאר, פתיחת יחידה לטיפול בחולי סכרת.

יונה כוכבי עוזרת לחיזוי בשרות המטאורולוגי בבית דגן, חרוצה, אמינה, מצטיינת בעבודה וביחסי אנוש למופת. יונה עוסקת בחיזוי 26 שנים, התקדמה בתפקידה ובמקצוע ונתמנתה ראש צוות שהוא תפקיד מישני לחזאי מזג האויר.

יהודה ליבוביץ עובד אזרחי בצה"ל כטכנאי מוסמך ובוחן תחמושת. יהודה הוא בעל כושר מנהיגות ואחריות, בעל מרץ ותושיה שהצליח לשקם מפעל שעמד על סף סגירה ופיטורי 50 עובדים. כיום הוא מפקד מכון העוסק בשיקום תחמושת.

מתתיהו מאירסדורף מפקד מיתקן טלפרינטרים, אלקטרו מכניות פקסימיליות והצפנה. עובד אזרחי בצה"ל.

מתתיהו ניחן בידע רב בתחומי עבודתו. הוא בר סמכא בנושאי הטלגרפיה וטלפרינטר ותורם רבות מנסיונו לפיתוח מערכות אלה ויוזם חידושים ושכלולים.

יהודה מור בן 91, חקלאי, איש אדמה ובטחון, חבר מושב העובדים הראשון – נהלל. מקבל את פרס העבודה על מפעל חיים בעבודת כפיים ושרות בסתרי בשורות כוחות המגן של טרום יסוד מדינת ישראל. עבר בייבוש ביצות והכשרת קרקע להתיישבות חקלאית וממשיך לעבוד במשקו עד היום.

יצחק נבט מגדל פרחי סחלב. חבר קיבוץ מעלה החמישה. יצחק מקבל את פרס העבודה על פיתוח שיטות חדשות בחקלאות באזור ההר, שימוש במי קולחים להשקייה, גידול זרעי ירקות ופיתוח זנים חדשים של סחלבים והפצת ידע הגידול בשיטות חדישות באיזור.

שולה סרוסי פקידה־רפואית במרפאת קופת חולים במגדל העמק, מצטיינת בעבודתה המסורה בשתי מרפאות משפחתיות, אחריות על משלוחי המעבדה הפעלת מכשיר א.ק.ג. שהביא לחסכון ניכר בכח אדם. שולה מעניקה שרותים משרדיים בתחום הרפואי לאלפי ילדים.

עדנה זקיהון מגישה בחדר אוכל צבאי ומלצרית באגודה

יהודה ליבוביץ

צוות סולל בונה מגדל דיזנגוף

סולל בונה

צוות סולל־בונה לניהול וביצוע מגדל דיזנגוף סנטר

צוות סולל־בונה לניהול וביצוע מגדל הקריה תל־אביב

זכה בפרס העבודה ע"ש מ. נמיר – תשמ"ח

זכה בפרס קפלן – תשמ"ז

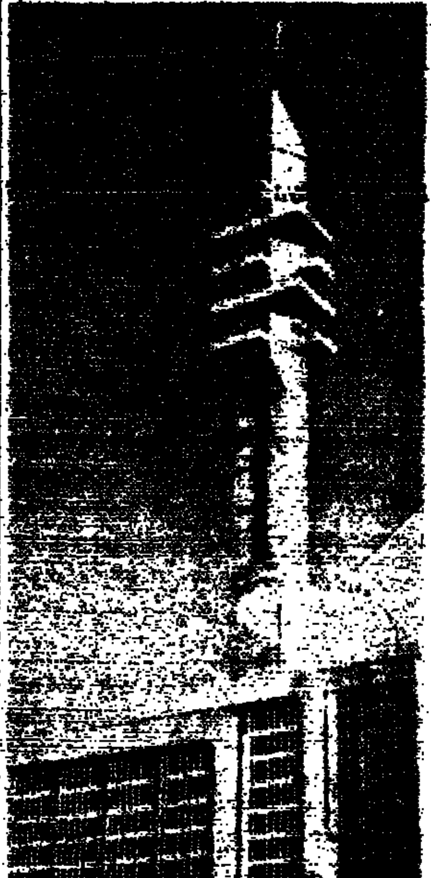

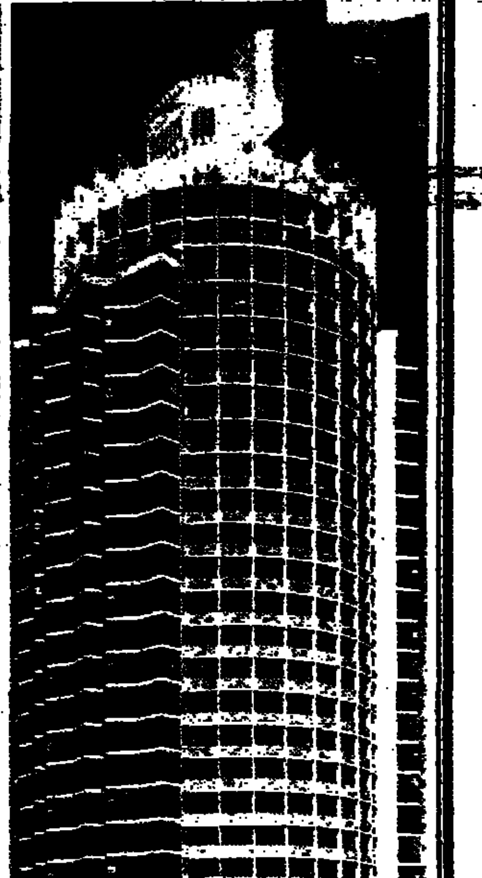

ברכה נאמנה
המשיכו במלאכת העשיה

ההסתדרות הכללית של העובדים
בארץ־ישראל
הועד הפועל

ברכת יישר כוח

לזוכים בפרס העבודה של ההסתדרות

ע"ש מרדכי נמיר תשמ"ח

ירבו כמוכם בישראל

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

האגף לאיגוד מקצועי

לשלוחותיו ומחלקותיו

והאיגודים המקצועיים הארציים

מברכים את העובדות והעובדים המצטיינים

זוכי פרס נמיר לשנת תשמ"ח

- **יעקב אלחדד** – "אגיס־ירוחם", ירוחם
- **יהושע אלישע** – "ליגת", קרית גת
- **זויה ביקובה** – "סלרד" לוד
- **אסתר בן זקן** – קופת חולים מחוז הגליל, טבריה.
- **יונה כוכבי** – השרות המטאורולוגי, בית דגן
- **יהודה ליבוביץ** – צה"ל
- **מתתיהו מאירסדורף** – צה"ל
- **יהודה מור** – מושב עובדים נהלל
- **יצחק נבט** – קיבוץ מעלה החמישה
- **עדנה זקיהון** – האגודה למען החייל בישראל, כרמיאל
- **שולה סרוסי** – קופת חולים, מגדל העמק.
- **רות שוורץ** – בית הספר המקצועי עמל"ית, פתח־תקוה
- **צוות מגדלי הבננות** – קיבוץ שער הגולן
- **מועצת ייצור** – בדק תקשורת, בזק חיפה.
- **צוות ניהול וביצוע של בנין מגדל דיזנגוף** – סולל בונה, תל־אביב
- **צוות אחזקה, קידום ופיתוח אזורי לבתי אריזה להדרים** – "כיר־חקל", תל־אביב
- **צוות הקמה וניהול מפעלים בבתי כלא** – "תדיראן" ירושלים
- **צוות עובדי היפרשוק** – "תנובה", סופרשוק אשקלון

כה־לחי!

חיים הברפלד
יו"ר האגף

צבא ההגנה לישראל | **מזכירות ארגון עובדי צה"ל**

מברכים את עובדי צה"ל

ליבוביץ יהודה
מאירסדורף מתתיהו

בברכת
כה־לחי
עלו והצליחו!

ליהודה מור

על פעלך ותרומתך לעבודה ולשמירה
ועם זכייתך בפרס העבודה של ההסתדרות
ע"ש מ. נמיר
שא ברכת חברים חמה להמשך הדרך
עלה והצלח!

משפחת נהלל

ליעקב אלחדד

מנהל כח אדם ותפעול ב"אגיס־ירוחם"

שלוחה ברכת חברים חמה
עם זכייתך
בפרס העבודה של ההסתדרות ע"ש מ. נמיר
ועל פעלך בקידום המפעל והעובדים בו

דוד מסיקה
מזכיר **מועצת פועלי ירוחם**
נבחריה ותבריה

לחתני וכלות
פרס נמיר תשמ"ח

ברכות לבביות לרגל זכייתכם בפרס העבודה

מי יתן וירבו כמוכם בישראל

האגף לדמוקרטיה תעשייתית
בועד הפועל של ההסתדרות

בזק *החברה הישראלית לתקשורת בע"מ*

לכבוד הזכיה **בפרס נמיר**
מברכת חברת בזק
את עובדי מועצת היצור של בדק תקשורת

שחר בן־נון | **אלשבע מילא**
חנניה דהאן | **אברהם בן־נון**
מנחם איינהורן | **משה הרשקוביץ**
אברהם מילר | **ברוך שלו**
יוסף פילוסוף

לצוות מגדלי הבננות בשער הגולן

עם קבלת הפרס ע"ש מ. נמיר
גאים בהישגיכם

מועצת הפירות
(ייצור ושיווק)
ארגון מגדלי הפירות
המחלקה לבננות

פרס העבודה של ההסתדרות תשמ"ח

למען החייל בכרמיאל. מקבלת את פרס העבודה על היותה דוגמא לקליטה נאותה של יהודים יוצאי אתיופיה במערכת העבודה והתעסוקה בישראל. עדנה עובדת בהצטיינות רבה בחדר אוכל צבאי המשרת 300 חיילים.

רות שורץ מנהלת בית ספר מקצועי של נעמת בפתח תקוה. מקבלת את פרס העבודה על הנהגת צוות מורים ועובדים שמקדמים את בית הספר, על ניהול מקצועי מעולה והכנסת מודל חדש של ניהול בשיתוף צוות ניהולי. רות מצטיינת במסירות לעבודה ובדאגה לתלמידות.

צוות מגדלי הבננות בקיבוץ שער הגולן. הצוות מונה 12 חברים והם: טוביה אבל בן 78, שמחה גופר בן 70, שלמה בורינטה בן 69, מנחם רוכל בן 66, דרור קצירי בן 45, עודד פרקר בן 45, דוד נוימן בן 38, חיים זוהר בן 39, יואב רימר בן 38, אבי גנגר בן 32, אסף אדרי בן 46 ויעקב שן בן 48.

מטע הבננות של שער הגולן השיג יבולי שיא בקנה מידה ארצי ובינלאומי.

מועצת הייצור של בזק תקשורת בחיפה מצטיינת בהישגים טכנולוגיים, חברתיים־כלכליים במפעל חיוני. חמשת חברי הצוות הם: שחר בן נון, אברהם בן נון, אברהם מילר, משה הרשקוביץ וחנניה דהאן. הודות לעבודת הצוות יועלה העבודה והוגברה התפוקה בבזק תיקשורת.

חברי צוות ניהול וביצוע של בניין מגדל דיזנגוף בחברת סולל בונה

מקבלים את פרס העבודה על ביצוע למופת של מיבנה מורכב ומסובך המתנשא לגובה במרכז תל אביב. חברי הצוות הם: מאיה צמרת, אלכסנדר גודלבסקי, בוריס וייסמן, יוסף פרים, דוד דוד, בנימין קריסי, שמואל גלוקסר, עוזי נטור, ג'מאל שיך יוסף, איברהים מסרואה, מאיר מאירוביץ', אלימלך רון ואלי לוגסי.

חברי צוות אחזקה, קידום ופיתוח אזורי לבתי אריזה להדרים „יכין חקל"

חברי הצוות יחזקאל בן אברהם ועזרא סיבהי הם טכנאי בקרה וחשמל ומצטיינים ביעילות, חסכון, פריון ובטיחות בעבודה. הצוות מצטיין בפיתוח ושיפור מערכות והתמודדות עם קשיים טכנולוגיים הדורשים פתרון מיידי.

צוות הקמה וניהול מפעלים בבתי כלא מייסודו של „תדיראן"

חברי הצוות מריצים ומפעילים מפעל תעשייתי המעסיק 250 אסירים הפזורים בשלושה בתי כלא הסמוכים זה לזה. המערכת מתפקדת כמפעל כלכלי לכל דבר. חברי הצוות הם: ראש הצוות אלי חגי, יוסף לביא, ישראל רייכמן, שמעון יצקר, יוסף עמר ואלכס טורקנוף.

צוות עובדי היפרשוק תנובה באשקלון, חברי הצוות, 40 עובדות ועובדים מקבלים את פרס העבודה על הישגיהם המרשימים בתחום השיווק המאורגן, הארגון, הסדר, הנקיון ורמת השרות ללקוחות. ההיפרשוק של „תנובה" באשקלון הוא סיפור הצלחה בזכות ההנהלה והעובדים המסורים.

סכום הפרס הוא אלף שקל ליחיד ואלף חמש מאות שקל לצוות.

צוות יכין חק"ל

פרס העבודה – סמל ומופת

פרס העבודה של ההסתדרות ע"ש מרדכי נמיר ניתן השנה לשנים עשר עובדים מצטיינים ולששה צוותים המייצגים נאמנה את הקשת של פועלי ישראל על שלל גווניה: בני עיר וכפר, עיי פיתוח וקיבוצים מקרית שמונה בצפון ועד ירוחם בדרום – נשים וגברים בני שבטי ישראל השונים, צעירים וותיקים, עובדי תעשיה וייצור, חקלאות ובנין, סיעוד וחינוך, רפואה ושרותים: פועלים יומיים, אנשי מקצוע ועובדים אקדמאים.

חתני הפרס נבחרו מתוך מאה וחמשים הצעות שהקיפו למעלה מאלף וחמש מאות עובדים. רק הגבלת מספר הפרסים מקשה הכללתם של חברים נוספים בין מקבלי הפרס ומלאכת הבחירה היתה מורכבת וממושכת כי רבים היו ראויים ובודאי רבים אחרים שמועמדותם לא הוגשה.

פרס העבודה של ההסתדרות נועד לעודד יוזמה ותושיה; לטפח מסירות, חריצות, אחריות ומעורבות בעבודה; לשקוד על יעילות ואיכות עבודה גבוהה וזאת מתוך הכרה כי הגברת הפריון, שיפור האיכות ושקידה על הישגים הם המקור לעושר ולעוצמתה הכלכלית והחברתית של המדינה.

דווקא בימים אלה כאשר כלכלת ישראל עושה מאמצים להחלץ ממצב הקיפאון ולעלות שוב על מסלול הצמיחה יש להעלות את ההצטיינות בעבודה כסמל וכמופת. יש לחזור ולהדגיש בראש חוצות את האמיתה היסודית כי אין קיום למדינת ישראל בלי עמל כפיהם וכוח יצירתם של עובדי ישראל.

מקבלי הפרס אינם יוצאי דופן. הם כבואה נאמנה של מתנה גדול, של רבבות רבות של עובדים מסורים שהינם המקור האמיתי לעושרה ולעוצמתה של המדינה ולקידומו ורווחתו של העם בישראל. תפארתם של מקבלי הפרס היא על יעילות וחסכון, על תבלות טובה ועזרה לזולת. בכלה אחת: על שרות לכלל מצויים הם איש איש בפינתו במקום העבודה שהוא גם בית יצירה שקועים במלאכה, צנועים בהליכות ומלאי סיפוק בפרי עמלם, דרך העבודה עבורם היא דרך חיים.

הצטיינות בעבודה אינה מושגת בנקל, היא פרי מאמץ עקשני מתמיד וממושך בזיעת אפיים ובכוח הרוח. אם כך הדברים בימים כתיקונם – בימינו אלה על אחת כמה וכמה. כאשר רוחות זרות של חיים טובים וקלים מנשבות במחננו קשה יותר למצות את אותם מעינות הנפש והרצון העז שהם היסוד לעבודה טובה שהיא תוכן חיים.

חתני הפרס לשנת תשמ"ח המייצגים את הקשת המגוונת והיפה של עובדי ישראל מייצגים גם את היעדים שהם בראש דאגתנו, עובדי ייצור מעולים הפועלים למען הגדלת הייצוא; פועלי בנין ובטחון המצטיינים במשימות קשות והמתריעים נגד אבטלה; עובדות מסורות בכל חלקי המשק המדגישות את חלקה של האשה העובדת בכל מערכות הכלכלה, אנשי התיישבות חלוציים המפלסים דרכים מקוריות לגיבוש החברה הישראלית; עובדי רפואה בעלי רוח של שליחות החורגים מן השגרה ומפתחים שיטות ותחומי טיפול חדשים; עובדי שרותים יעילים המסייעים לגלגלי הייצור והמעלים את איכות החיים במדינה.

המצטיינים בעבודה המבטאים ערכים אלה ראויים להוקרה ולהערכה של כלל הציבור בישראל. דרכם ופועלם הם לנו סמל ומופת בהם אנו מתברכים ואותם אנו מברכים.

עוזי בלוך
יו"ר ועדת הפרס

ועדת פרס העבודה של ההסתדרות ע"ש נמיר – תשמ"ח
עוזי בלוך – יושב ראש הועדה
נפתלי בן משה – יוזם וחידוש הפרס
אברהם אחיעזרא
דן גולדברג
יצחק גלעדי
חיה גריסטלר
יצחק הדרי
יהודה ויטהולץ
ד"ר אברהם כהן
חוה מנדלוביץ
יעקב סופינסקי
יעקב סעדון
טדי קאופמן
רפי רוזיליו
פרופ' יעקב רזל
ישראל רז
ברוך שלו
אברהם שמר

מתתיהו מאירסדורף

זויה ביקובה

אתגר ומופת לרבים

פרס העבודה של ההסתדרות ע"ש מרדכי נמיר ז"ל איננו רק מחווה של כבוד וגמול לעובדים על הצטיינות מופלאה בעבודה, אלא גם נועד להדגיש יעדים וערכים שההסתדרות חפצה ביקרם ומעוניינת להעלותם ולטפחם. מכאן המיוחד שבו והדגש על פרויקטים חברתיים וקהילתיים הממלאים תפקיד חשוב בעיצובה של החברה וקהיליית העבודה בישראל.

כלות וחתני הפרס, יחידים וצוותים מכל ענפי המשק הם בבואה נאמנה של חיי העמל בארץ ודגם מייצג של מאות אלפים עובדים מכל מגזרי המשק וענפי העבודה העושים את מלאכתם באמנות ובמסירות והנושאים על כתפם את עול בינה ופיתוחה של המדינה.

כלות וחתני הפרס אינם אליטה נבחרת ונישאה מעם, אלא עובדים ואנשים שצמחו מתוך העם העובד, אנשים ישרי דרך, שמעשיהם עולים על דיבוריהם ושהכשרתם שתולה בתוך עבודתם. אנו מציגים אותם לפני העם כסמל וכמופת וכאתגר לציבור – כדי לקבוע נורמות התנהגות וסטנדרטים יותר גבוהים לציבור כולו.

בימים אלה שמסביב הומה הסער – טוב להיצמד אל השורשים, אל מעיינות היצירה המפכים בתוככי העם ולשאוב מהם עידוד, כוח ותקווה לעתיד טוב ובטוח.

זוכי הפרס – יחידים וצוותים – על כל מה שהם מייצגים בתעשייה, בחקלאות, בבנין, בשירותים קהילתיים וסיעודיים מתווים את המיטב והיפה בשדה העבודה בארץ בכל הנוגע למסירות, לאחריות, לאיכות, ליוזמה ולתושיה בעבודה, בהם אנו מתברכים ואותם אנו מברכים בברכת חזק ואמץ.

נפתלי בן משה

לעזרא סיבהי
ליחזקאל בן אברהם

חתני פרס העבודה
ע"ש מ. נמיר

הודות למסירותכם
וכושרכם המקצועי
כה־לחי!

בית יכין
ההנהלה

ברכת
חברת העובדים
שלוחה למקבלי
פרס העבודה של ההסתדרות
ע"ש מ. נמיר
על הישגיהם ותרומתם למשק

לזויה ביקובה
על מסירותך ותרומתך הרבה
ועם זכייתך בפרס העבודה
ע"ש מ. נמיר
שאי ברכת
כה־לחי!
משפחת טלרד

מועצת פועלי ירושלים
מברכת את
צוות הקמה וניהול מפעלים בבתי כלא ב„תדיראן" – ירושלים
לרגל הזכיה בפרס העבודה ע"ש מ. נמיר
כה־לחי!

ניסן הרפז
מזכיר ההסתדרות בירושלים

מועצת פועלי ת"א–יפו
מברכת את

צוות „סולל־בונה" בת"א שבנה את מגדל דיזנגוף וצוות „יכין" מת"א לאחזקת בתי אריזה להדרים
לרגל זכייתם בפרס נמיר תשמ"ח

תדי קאופמן
מזכיר המועצה

לזויה ביקובה
ראש צוות ציוד בדיקה A.T.E בטלרד
על זכייתך בפרס העבודה
של ההסתדרות ע"ש מ. נמיר
גאוותנו והוקרתנו

בית כור

ליהושע אלישע
עם זכייתך
בפרס העבודה ע"ש מ. נמיר
שא ברכות חמות
איחולינו להמשך עבודה פוריה במפעלנו.

ההנהלה והעובדים
ליגת תעשיות בע"מ
קרית גת

זר ברכות
לכלת הפרס
אסתר בן זקן
בהוקרה ובהערכה

הנהלת קופת חולים של ההסתדרות הכללית
מחוז הגליל

ליעקב אלחדד
עם זכייתך
בפרס העבודה ע"ש מ. נמיר
ועל פעלך הרב
שא ברכת
כה לחי!

אגיס תעשיות בע"מ
ההנהלה

ליצחק נבט
על פעלך בקידום ענף הסחלבים בקיבוצך
ועם זכייתך
בפרס נמיר תשמ"ח
שא ברכות נאמנות להמשך הצלחתך

מועצה אזורית
מטה יהודה

לזוכים בפרס העבודה
ובתוכם
צוות עובדי הבננות
הנפלא שלנו

מתגאים בכם!

קיבוץ שער הגולן

תנועת נשים עובדות ומתנדבות
לרות שורץ
מנהלת בית הספר המקצועי **נעמת** פתח תקוה
עם קבלת
פרס העבודה ע"ש מ. נמיר
על הישגיך החינוכיים
ברכות חמות

בית נעמת

ליצחק נבט
מרכז חממות הסחלבים במשקנו

שלוחה ברכת חברים נאמנה
על זכייתך בפרס העבודה
ע"ש מ. נמיר
כה־לחי!

בית מעלה החמישה

מועצת פועלי לוד
מברכת את
זויה ביקובה
על זכייתה בפרס העבודה ע"ש מ. נמיר
להמשך הצלחה בתפקידה.

דוד מרציאנו
מזכיר מועצת פועלי לוד

האגודה למען החייל בישראל
לעדנה זקיהון
עובדת האגודה למען החייל בקריית החינוך ע"ש יגאל אלון בהר ליבנים
ברכות
לרגל זכייתך בפרס העבודה
של ההסתדרות ע"ש מרדכי נמיר – תשמ"ח
הנהלת האגודה למען החייל

90,000 מובטלים ב־'87 – ירידה ב־13%

מאת אמנון אבוד, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

מספר המובטלים בשנת 1987 הסתכם ב־90,000 בממוצע – ירידה של 13 אחוז בהשוואה ל־104,000 המובטלים שנרשמו ב־1986.

נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שפורסמו אתמול מראים כי אחד מיעדיה העיקריים של התכנית הכלכלית שהופעלה ביולי 1985, הקטנת מספר העובדים בשירות הציבורי, לא מומש.

מספר העובדים בשירות זה בשנה שעברה הסתכם ב־404,000 והיה דומה למספר העובדים ב־1986 וב־1985.

מהנתונים עולה עוד כי שיעור הגידול הרב ביותר נרשם בשנה שעברה במספר העובדים בענף הבנייה שעלה ב־10 אחוזים.

יחידת הכוח הגדולה שוב פועלת; פיצוי לחברת החשמל

מאת יוסף מובלסקי סופר „דבר"

יחידת כוח גדולה בהספק של 350 מגוואט, שהיתה מושבתת בשל תקלה בתחנת הכוח בחדרה, הוחזרה לפעולה בסוף השבוע אחרי שיפוצים שנמשכו כארבעה חודשים. נמסר שהיחידה הוצאה מפעולה סמוך להפעלתה משום שנתגלו ליקויים חמורים בטורבינה. חברת החשמל העסיקה מומחים של החברה שסיפקה את היחידה ואלה הודו שתקלות דומות קרו ביחידות אחרות אשר נמכרו לחברות חשמל בעולם וכי אינם יודעים מה גורם אותן.

למרות שהיחידה החלה לפעול, שוררת בחברת החשמל דאגה רבה מהמקרה משום שבתחנת הכוח בחדרה פועלות ארבע יחידות מאותו סוג תוצרת ג'נרל אלקטריק.

חברת החשמל תבעה מהחברות המבטחות פיצויים של שבעה מיליון דולר על ההפסדים שנגרמו לה עקב הפעלת יחידות כוח מופעלות במזוט שהן יקרות יותר במקום היחידה הפועלת על בסיס של שריפת פחם. החברות המבטחות התחשבו בהפרשי העלויות הסכימו בסוף השבוע לפצות את החברה.

סופר „דבר" מציין שהמחסור בחשמל בימי שיא הביקוש בחורף נגרם בין השאר בשל השבתה מאונס של אותה היחידה אשר היתה אמורה להיות מופעלת בגמר השיפוץ העונתי הרגיל, כלומר בסוף אוקטובר 1987.

מצפה אביב ישוב קבע

מאת יוסי ליבוביץ' סופר „דבר"

מצפה אביב, שתושביו מתגוררים בקראוואנים שבע שנים בין תמרה לעיבלין, יהפוך בימים הקרובים לישוב קבע.

ראשוני המתיישבים עלו לקרקע ב־1981 בעקבות פרסומים בעיתונות שקראו לצעירים ממרכז הארץ לבוא ולהתיישב בגליל.

המשפחות המתגוררות שם מתפרנסות ברובן מעבודות חוץ ומיעוטן במפעל למעגלים מודפסים שהוקם במקום. כל המתיישבים ילידי הארץ.

המצפה הוא אחד מ־13 מצפים השייכים למועצה האזורית משגב.

★ יהלומים בשווי של כרבע מיליון דולר נשדדו בלילה שבין יום ה' ליום ו' האחרון ממלטשת היהלומים „רסקל" בשכונת מקור ברוך בירושלים.

★ בקטטה שארעה בין תלמידים בני 15־17 שלשום בחצות במועדון הלילה „פיוזה" בשכונת דניה בחיפה נדקר אחד מהם בזרועו באורח קל ולחברו שבר את האף במכת אגרוף.

קיסר נגד המשך כהונתם של מנהלים כושלים במשק ההסת'

מאת חיים ביאור סופר „דבר"

„לא אסכים לכך שמנהלים כושלים במשק ההסתדרותי ימשיכו בתפקידם" – הצהיר אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

קיסר, שדיבר בישיבת הוועדה המרכזת, לא נקב בשמותיהם של הכושלים או בשמות החברות ההסתדרותיות השרויות בקשיים. לעומת זאת הרחיב את הדיבור על הנסיגה בשיתוף העובדים במשק ההסתדרותי. לדבריו, שיתוף זה אין פירושו שמנהלים יאפשרו לוועדי עובדים להכתיב את ההתרחשויות במפעלים. „זו תופעה חמורה שהאגף לאיגוד מקצועי עצר", אמר קיסר.

יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית בהסתדרות, רעיה רסיב, ציינה שהמשק ההסתדרותי אינו מגלה נכונות לשתף עובדים בניהול, אף כי הקשיים אליהם נקלעו באחרונה מפעלים הגבירו את הנטייה לכך.

גרשון וילן, נציג חברת העובדים, טען כי רוב הנסיונות שנעשו בתחום שיתוף העובדים לא הצליחו.

משרד החינוך אישר „לאהוב"

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

משרד החינוך אישר באחרונה מקראה יוצאת דופן בגישתה הפתוחה אל נושא האהבה. שם המקראה: "לאהוב" והיא כוללת, קטעי ספרות, שירה והגות ערוכים בידי ד"ר מירי ברוך בהוצאת מודן. המקראה נועדה למתבגרים מכל הזרמים במסגרת החינוך לחיי משפחה.

בין השאר נכלל בה שירו של יעקב יעקב הפותח בשורות: "לבוא אל תוכך ברומח/ להעמיק האהבה בך/ כהעמק המחרשה בקרקע בתולה/" וכן שירה של שולמית הראבן הפותח בשורות: "אדון יוסף אוהב אותך/ אדון יוסף משוגע/ אברו כפרח תם/ פניו כשמש רומאית/ רקיעה." כן נכלל במקראה קטע מ"מסות על האהבה" של חוזה אורטגה אי גסט והו הסבר מדוע ניתן לומר "שהאהבה היא תופעה נדירה למדי אשר רק נפשות בודדות יכולות לקוות להתנסות בה" וכן המחזה "האשה מן הים" של איבסן העוסק בנישואים שניים ובבגידה.

ד"ר מירי הסבירה כי מגמת המקראה היא להציג בפני מתבגרים את נושא האהבה באופן אמיתי המגע האירוטי בכלל זה. "לנוכח תרבות האהבה המוצגת בטלוויזיה, מערכות יחסים נעשות שטחיות. הכל נתפש 'אינסטנט' כולל האהבה. צריך ללמד את הצעירים שאהבה היא סוג יחסים הדורש הרבה אנרגיה. אולי אם ישקיעו יותר אנרגיה באהבה, יהיה פחות זמן להשקיע בשנאה."

היועץ הפדגוגי של שר החינוך, ד"ר דב גולדרבגר, הגיב על דברי ד"ר ברוך: "אני מודה עם הרציונל של ד"ר ברוך כפי שהובא בפני אך אינני מניח שהמקראה תאושר על ידי החינוך הדתי בגלל הקטעים הנועזים שבה."

כץ עוז מעריך

הקיבוצים ישקיעו 30 מ' דולר בתעשיית מידע ותרבות פנאי

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

30 מיליון דולר ישקיעו הקיבוצים בחומש הקרוב בכניסה לתעשיית המידע ותרבות הפנאי – מעריך סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז.

להערכתו נחלשה עוצמת התיעוש הקיבוצי ולא צפוי שום גידול משמעותי במספר המפעלים התעשייתיים בקיבוצים בעשור הקרוב.

כץ־עוז אומר כי הגידול התעשייתי המואץ בעשור האחרון בתנועה הקיבוצית הביא את הקיבוצים ל„כושר ייצור אדיר, להשקעות הון מאסיביות ולבעיות חברתיות שיהיה צורך להתמודד עימן בעשור הקרוב".

בגלל המחשוב והאוטומציה ישתחרר כוח אדם רב מהתעשייה הקיבוצית ומאחר שכוח זה הוא בעל פוטנציאל גדול בחינוך, בתרבות האמנויות השונות, יש צורך לשקול ניצולו לצורך השתלבותו בתעשיית המידע ותרבות שעות הפנאי.

פירוש הדבר, לדברי כץ־עוז, הוא הקמת מכללות חינוך ולימוד מיוחדות, פיתוח חוגים, הקמת חניונים, כפרי נופש, פיתוח מסלולי תיור, טיול ולימוד, מכוני מחקר וידע, מרכזי מידע מסוגים שונים, הדרכה והסברה.

„מאפיה בטלוויזיה" קובל בדרן המאיים בירידה

(ע). – על יחס עוין של הטלוויזיה לאמנים התלוננו אתמול השחקן־הבדרן אבנר דן, המפיק דני פלץ ומפיק התקליטים והקלטות דוד אוזלאי, במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

דן טען כי הוא עוסק במקצוע 20 שנה ויש התעלמות ממנו מצד אמצעי התקשורת, בעיקר הטלוויזיה. הוא אינו מושמע ברדיו ואינו מוזמן להופעות בטלוויזיה.

עוד טען כי הופיע בפרס „לנגר" שזכה במקום הראשון בפסטיבל איטליה וסבר שיזמינוהו לתוכנית „ממני" או „סיבה למסיבה". אך הוא לא הוזמן „וזה מרגיז אותי".

לדבריו, בטלוויזיה יש מאפיה הטוענת כי „הוא אינו לפי טעמם". הוא סבור כי התנהגותה כלפיו נובעת מהיותו „ספרדי ומרוקאי".

דן התלונן כי „הגיעו מים עד נפש והוא שוקל ירידה מן הארץ", אך הוא רוצה „ללחות" זאת בהגיגה כאשר יסתובב בכל הארץ בהופעות בהתנדבות ויספר את סיפורו.

המפיק פלץ סיפר כי המפיק של „ממני", חיים מלובן, אמר לו שדן אינו מתאים לטלוויזיה ואינו טוב בשבילה. גם הוא טען כי הטלוויזיה היא „מאפיה סגורה".

★ מפעל „ברבורי" שליד עכו המייצר אביזרים לענף הבנייה, הוציא לחופשה מאורגנת עשרה אחוז מכוח האדם במפעל. זאת, לאחר שבפברואר נרשמה ירידה של 25 אחוז מכמות ההזמנות עקב השפל בבנייה.

★ ראש עיריית רמת השרון יחזקאל הרמלך הודיע אתמול במסיבת עיתונאים כי לא יציג את מועמדותו לקדנציה שלישית לראשות העירייה בניגוד להבטחה שנתן בעת שנבחר לראשונה.

תעריפי טלפון חדשים מהיום

תעריפי טלפון חדשים ייכנסו היום לתוקף. ההעלאה היא בשיעור שמונה אחוזים:

★ יחידת מנייה (פעימת מונה) – 0.108 שקל (לעומת 0.10 עד כה);

★ תשלום קבוע (דמי שימוש) לחודש: קבוצה א' (הערים הגדולות) – 9.55 (לעומת 8.84); קבוצה ב' (ערים בינוניות) – 6.15 (5.69); קבוצה ג' (שאר אזורי הארץ) – 2.81 שקל (2.60);

★ דמי התקנה בדירה – 405 (375);

★ מחיר האסימון – ללא שינוי – 0.25 שקל.

התעריפים אינם כוללים מ.ע.מ.

14 שנה לתושב סכנין על אונס ונסיון־אונס

(ע). – 14 שנות מאסר בפועל נגזרו אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב על ריאד חליילה (38) מסכנין, שהורשע בפריצה לדירות בתל־אביב, באינוס אשה ובניסיון לאנוס אחרת.

התובעת, עו"ד מרים רוזנטל, האשימה אותו כי באוגוסט 1986 לפנות בוקר פרץ לדירת אשה בקומה השנייה ברחוב הירקון בתל־אביב, התיישב על מיטתה והחל ללטפה. כשהתעוררה והחלה לצעוק, סתם את פיה, תוך פציה בסכין, אנס אותה וגנב ממנה 100 שקל.

כחודשיים אחרי כן פרץ בחצות לילה לדירת אשה ברחוב ארלוזורוב בתל־אביב, ליטף אותה וכשהתעוררה, הצמיד סכין לצווארה כדי שלא תצעק. היא שכנעה אותו להדליק את האור כדי לראות „עם מי יש לו עסק". כשעשה זאת הבחינה בפניו. מיד אחרי כן הכה את ראשה ברצפה, גרר אותה לשירותים והחל ללטף אותה. בנצלה רגע בו הניח את הסכין, הצליחה לחטוף אותו אולם אז חנק אותה, לקח מידיה את הסכין, העביר אותו על צווארה ואמר לה ש„ככה אני עושה לבחורות שמתנגדות לי". המאבק החליש כנראה את יצרו והוא נמלט עם ארנקה שהכיל תעודות ו־50 שקל.

„אין צורך בדמיון רב כדי להבין את החוויה הנוראה שחשו המתלוננות אלה ואין ספק שרישומה של טראומה קשה זו לא במהרה תחלוף מזכרונן", כתבו בגזר הדין השופטים ישראל גלעדי, משה טלגם ואיתמר פלפל.

„האיש הוא פושע מועד", קבעו וציינו כי לזכותו זקפו רק את העובדה שהודה במעשים שיוחסו לו, אף כי עשה זאת רק לאחר שהסביר לו כי טביעות אצבעותיו נמצאו בחדריהן של המתלוננות.

„בהתחשב בעבירותיו ובכך ששומה עלינו להרתיע אנסים בכוח מחד גיסא, ולשחרר את החברה מאימת הנאשם לזמן ממושך מאידך גיסא, החלטנו להטיל עליו 14 שנות מאסר בפועל", פסקו.

פרס העבודה

(חיים ביאור). – פרס העבודה של ההסתדרות על שם מרדכי נמיר יוענק היום בטקס במעמד מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, שר העבודה והרווחה משה קצב, ראש עיריית תל־אביב שלמה להט ומזכיר מועצת פועלי תל־אביב גדי קופמן. יו"ר ועדת הפרס, עו"ד עוזי בלוך, מסר שהזוכים נבחרו מבין כ־1,500 עובדים מ־150 מקומות עבודה ברחבי הארץ והם מקיפים את כל קשת המקצועות. והפרס מוענק על העלאת הפריון ועל יסוד „ישראל העבודה, החלוצית והשורשית". בתמונה: אחד ממקבלי הפרס יצחק גבאי, מגדל השתלים ממעלה החמישה (צילום: רן ארדה).

דרישה למתן מעמד איזור פיתוח א' לכל מפעלי התעשייה בירושלים

מאת אמנון אבוד, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

יו"ר התאחדות התעשיינים בירושלים, ישעיהו אלטוביה, קרא אתמול להעניק מעמד של איזור פיתוח א' לכל מפעלי התעשייה בבירה.

לדבריו גם צעד כזה לא יספיק לשיפור מצבה הנחות של התעשייה בעיר ויש להוזיל את מרכיבי התשומות.

מנתונים שהציג מתברר כי בשלוש השנים האחרונות נרשמה עלייה של עשרות אחוזים במחירי הקרקע לתעשייה, בדמי השכירות ובתשלומי הארנונה.

לדבריו תביא הרחבת התעשייה למעבר של עובדים מהשירות הציבורי ועובדה זו תביא לשיפור רמת השכר של תושבי ירושלים שהיא, לדבריו, העיר העניה ביותר במדינה.

אלטוביה נזהר מלקבוע את השפעתם המדוייקת של האירועים האחרונים בשטחים על התעשייה בעיר. פתרון הבעייה בטווח ארוך צריך להיות, לדעתו, מעבר למפעלים עתירי אוטומציה שיביאו בדרך זו להקטנת התלות בכוח עבודה.

אנה פרנק על מדליה חדשה

מאת אמנון אבוד, סופרו כלכלי של „דבר" בירושלים

מדליה ממלכתית חדשה שמטביעה החברה הממשלתית למדליות ומטבעות נושאת את דמותה של אנה פרנק.

המדליה מוטבעת בזהב, בכסף וארד ומציגה את דמותה של אנה מאחורי דלת סגורה למחצה. על גב המדליה מוטבעת יד מורמת מעבר לגדר תיל ועליה מגן דוד והמלה יהודי בהולנדית.

את המדליה עיצב האמן היהודי־רוסי אלכס שייגין שעיצב בשנת 1980 את סדרת המטבעות האולימפיות הסובייטיות.

שתי חברות דגים נגד עת"א

מאת נתן רוטי סופר „דבר" בתל־אביב

חברות „רג פרוסט" ו„רג־פרוסט תעשיית דיג" מבת ים החליטו לצאת למאבק משפטי נגד עיריית תל־אביב על שהשמידה דגי בקלה ששיווקו והודיעה כך לעיתונות המקומית והארצית. הן תובעות ממנה פיצויים בגובה 150,000.

העירייה הגישה כתב הגנה באמצעות עורכי הדין אלמוג־הורוביץ בו היא טוענת כי תוכן ההודעה לעיתונות הוא אמת.

עוד נאמר בכתב ההגנה כי חובתה של רשות עירונית, לאחר שאיתרה תקלה שגרמה קלקול [illegible], להזהיר את הציבור ממקרים דומים ולהעמיד על המשמר מאחר שתקלה דומה עלולה לגרום קלקול גם במינים אחרים של דגים, לא רק בקלה.

פרס מרגלית לרבקה נוימן

מאת הדה ציזרמן

השחקנית רבקה נוימן היא כלת פרס מאיר מרגלית לאמנות התיאטרון לשנת תשמ"ח.

הפרס מוענק זו השנה ה־13 על ידי הארכיון והמוזיאון לתיאטרון על שם ישראל גור ומשפחת מרגלית והוא מחולק כל שנה ביום הולדתו של השחקן.

פרס ובר"ן יניפו היום את דגל הדיו

מאת שמואל תגר, סופר „דבר" באילת

אזרחות כבוד של אילת תוענק היום לשמעון פרס על פועלו כיו"ר ועד השרים לנגב. זאת במסגרת חגיגות 39 שנה לשחרור העיר. שר הביטחון יצחק רבין יגיע מחר לפגישה עם ותיקי חטיבת הנגב, משחררי אילת „במבצע עובדה", חטיבה בה שירת כקצין מבצעים.

בעזרת מרכז ההסברה משחזרים מאות בני נוער את „מבצע עובדה", האחרון במבצעי מלחמת העצמאות: הם יצאו לאילת בשני צירים – ציר חטיבת גולני דרך הערבה וציר חטיבת הנגב דרך בקעת עובדה בעזרת ג'יפים. המפגש יהיה באום רשרש שם יונף דגל הדיו על ידי פרס ואלוף (מיל.) אברהם (ברן) אדן.

הנוער המתגייס שואל עתה יותר מתמיד

מאת יעל פישביין סופרת „דבר" לענייני חינוך

בני הנוער העומדים בפני גיוס מבקשים היום הדרכה לקראת שירותם הצבאי יותר מאי פעם – מסרו אתמול נציגי תנועות הנוער לשר החינוך יצחק נבון.

נציגי 12 תנועות הנוער, המחנכות כ־250,000 ילדים ובני נוער מכל הזרמים, מסרו כי הם חרדים למתרחש בחברה הישראלית מפני שלאירועים יש השפעה קשה עליהם.

סוכם כי התנועות ימקדו את פעולותיהן החינוכיות בזמן הקרוב בנושאים הקשורים בהכנת נוער לקראת שירות בצה"ל, העמקת ערכי הדמוקרטיה, יצירת מפגש באווירה בוחה בין בני נוער יהודים וערבים ובין חילוניים ודתיים.

שר החינוך הבטיח לבדוק את התנאים שהובאו בפניו על מצוקתן התקציבית של התנועות ולנסות למצוא דרכים לסייע להן.

דאון יתריע לח"א על תנועת הציפורים

מאת אביר רוזנבלום, סופר „דבר"

להקות [illegible] של [illegible] הסירית החלו לעבור באחרונה מעל הרי אילת, הנגב והבקעה בדרכם מאפריקה חזרה לאירופה ולאסיה. ממרכז הצפרות של החברה להגנת הטבע נמסר כי בימים אלה החלו להגיע צפרים מכל העולם כדי להשתתף בספירת האביב המשותף לחיל האוויר ולחברה להגנת הטבע.

הצפרים המתנדבים יהיו פרוסים בנגב ובעזרת הראדאר המתנע המלווה את להקות הציפורים בכניסתם לישראל ועד גבול לבנון, יתריעו בזמן אמיתי לחיל האוויר על מועדי הנדידה, גבהים וכיוונים, כדי ליצור הפרדה בין נתיבי התעופה של המטוסים והעופות הדורסים.

בעונות הנדידה, בסתיו ובאביב, הופכת ישראל, בשל מיקומה בצומת שלוש היבשות, ציר נדידה עיקרי והמהווה אטרקציה לצפרים המגיעים מכל העולם.

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של אמי, חמתי וסבתנו היקרה

גב' רגינה יעקבי

לבית פריידנברג

הלוויה תתקיים היום יום שני י"א אדר תשמ"ח 29.2.88 בשעה 11.00 לפני הצהריים בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים. נפגשים על יד השער הראשי

מתאבלים:
בנה וכלתה: דניאל וחנה
נכדיה: ענת ועודד
וכל בני המשפחה

מפלגת העבודה – מחוז תל־אביב
המשמרת הצעירה

הודעת ועדת הבחירות

ביום שלישי 8.3.88 תתקיימנה
בחירות אישיות וחשאיות
למזכיר המשמרת הצעירה במחוז תל־אביב
במועדון „מלואי" רח' בילינסון 9 ת"א,
בין השעות 17.30–19.30.
הגשת מועמדות במחוז המפלגה ברח' בילינסון 9 בחדר 22, עד יום ראשון 6.3.88 בשעה 12.00.

אבי כהן
יו"ר ועדת הבחירות

עם ידידנו
אליעזר קדמון והמשפחה
כואבים יחד אתכם
באבלכם הכבד על מות

נעמה ז"ל

הנהלת המשביר המרכזי

למשפחת פורמן

אתכם באבלכם הכבד
על מותו של

יהודה פורמן ז"ל

הנהלת קופ' צפון

אבלים על מות חברנו

גולני בנימין ז"ל

מראשוני עובדי לשכת המס בירושלים

לשכת המס
מחוז ירושלים

בננו

שלו, בן־עמי ז"ל

איננו

הלוויה נערכה אתמול יום א' י' אדר תשמ"ח 28.2.88.

אבלים:
ההורים: עדינה ומאיר בן־עמי
האחות: רעות
המשפחות: דינר ואורליצקי ובית נחהאור

ועדה משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 1184
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 251 בגוש 6020 רח' גאולים מס' 23 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 672/2 בשתי הקומות. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב' – 1 את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל. התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון
ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

מנהל מקרקעי ישראל
חברת מבני תעשיה בע"מ
המועצה המקומית
זכרון יעקב

מודיעים על
הרשמת קבוצות
(2–8 איש בקבוצה)
להקצאת מגרשים לבנית 51 בתים
בשכונה כפרית יחודית: "גבעת עדן"
• איכות חיים, תשתית ציבורית ופיתוח סביבתי.
• מהגבעה נשקף נוף מרהיב.
(מערב–הים ושפלת החוף מזרח–כרמל ואדי מילק).
מקום כל בית מאפשר כיון פתוח מנוף.
• הרחק — מהמולת העיר
קרוב — לעיר. לניצול כל יתרונותיה.
בין הנרשמים תיערך הגרלה.

ההרשמה לתוכנית תתקיים במשרדי מחוז המינהל בחיפה רח' העצמאות 13, טל. 04-860951 בימים א'–ה' בין השעות: 8.30–12.00 וביום ו' בין השעות 9.00–10.30

ההרשמה תחל ביום שלישי 1.3.88 בשעה 9.00 ותסתיים ביום רביעי 13.4.88 בשעה 12.00

פרוספקט מפורט ניתן לקבל במשרדי המינהל וכן, במועצה מקומית: זכרון יעקב.

אנו משתתפים באבלו הכבד
של חברנו
יורם פוקס
במות אביו

פרץ ז"ל

הארגז בע"מ

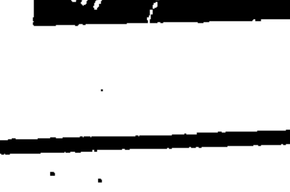

לחברינו
שושנה ונדב בוסתנאי
איחולי מזל טוב
לנישואי הבת
עידית עם בחיר יעקב

בית „דבר"

תנובה אקספורט

הרינו להודיע לציבור הפרדסנים כי מועד פרעון הון חוזר שחל בין 1–3 למרץ 88 נדחה ל־5 במאי 88.

הצ'קים שניתנו למטרה זו יוקפאו עד לתאריך הפרעון החדש.

באשר לשטרות הם ייפרעו ב־1–3 למרץ 88 ויחודשו למועד הפרעון החדש.

הנהלת תנובה אקספורט

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
האיגוד הארצי של הפועלים החקלאים השכירים

לידיעת ציבור הפועלים החקלאים

ועדת הבחירות המרכזית תקבל רשימות המועמדים לועידה ה־3 של האיגוד הארצי של הפועלים החקלאים השכירים
ביום רביעי 2.3.88 בין השעות 10.00–15.00 בבית המרכז החקלאי, שד' שאול המלך 8 תל־אביב קומה 6 חדר מס' 614

מאיר סיפתי
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית